

Legszívesebben a kiadói hivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut. 4.

Zala Nyomdavidőlé:
10-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Legszívesebben a kiadói hivatal telefon 78.

Nyomdai telefon 917.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán közleményeket díjszabás szerint veszi fel a kiadói hivatal.

Előfizelési árak:

vilékre postai szét-
küldéssel:

egy óra 25 kor.

Egyes szám ára:
1 korona.

Nyugatmagyarország.

Az az agitáció, amelyet Ausztriának a saját államuk békés fejlődésével s az egymásra utaltság magyar viszonyaitól nem törődő osztrák politikuskok vezettek be nyugati vármegyékünkben, itt-ott viszhangot váltott ki a közöttünk élő német testvérek sorában. A felületes jelkezés, az ábrándokért szeladó elharmkodott állásfoglalás ez, mely kétélű kardként megsebzti a sujtót és a sujtót.

Messzire nyultak már e lelketlen agitáció gyökerei, mikor a nyilvánosság tudomást szerzett a lappangó tüzről s meglehette a maga intézkedéseit, melyeknek a felvilágosítás eszközeivel oda kell hatniok, hogy német ajku testvéreink be ne tévedjenek a színes csabítás hinárjába.

Ebben a munkában a magyar társadalomra nagy feladat vár. Minden közegben, ahol magyarok és németek laknak együtt, magyarságunk használja ki a kínálkozó alkalmat s a személyes érintkezés, baráti összeköttetés, az üzleti kapcsolat stb. legcélravezetőbb eszközeivel győzze meg német testvéreinket a mai állam-keretben való megmaradás szükségéről. De meg kell ezt tenniök a társadalmi egyesületek együttes vagy külön-külön megindítandó agitációjának bevonásával is. Magyar egyesületeink oly gyorsan, amint csak lehet kötelezzék tagjaikat, hogy a társadalmi érintkezés propagandájával világossítsák fel német testvéreinket az elszakadás egyéni és gazdasági hátrányairól, amelyeket német testvéreink bizonyára meg is értenek a bolsevizmus veszedelmétől roskadozó Ausztria szomszédságában.

Az a sok százados békés együttélés, amely mindenütt abszolút szabadságot s gazdasági, valamint vagyoni megizmosodást biztosított német testvéreinknek és e békés együttéléstől eredő testvéri viszony kétségtelemre teszi, hogy ez a tevékenység még szilárdabb alapokat épít a nyugatmagyarországi magyar és német ajku polgárok testvéri érzelmeihez, amelyek egy testté forrasztották össze a kölcsönös érdekközösséget. S ezt az érdekközösséget nem szabad megszakítani, mert belepusztul ebbe az amputált rész is.

A román cenzura az új folyamán nem engedélyezte telefonbeszélgetést lapunk és a miniszterelnökség sajtóosztálya között. Ezért hiányosak budapesti tudósításaink.

Szent István koronáját nem tudták ellopni a kommunisták.

Budapest, szeptember 1. A Reggeli Hírek írja: A kommunista gyilkosságnak, rablásnak, pusztításnak négy szomorú hónapja alatt az egész magyarság aggodó szeréttel gondolt az ezeréves Magyarország történetének ősi szimbólumára: Szent István koronájára. Attól félt mindenki, hogy a bolsevista kormányzat, amely lábbal tiport minden hagyományt, ki fogja nyújtani penszóvár kezét a szent jelvény után és valuta, avítás, vagy más közgazdasági jelszó cégre alatt elrabolja a nemzetet ezredéves kincsét. A korona azonban megvan. Kun Béla és társai vagy mert nem akarták, vagy mert nem is felhettek hozzá, nem érintették szentségtörő kezükkel a nemzetnek ezt a nagy kincsét. A korona most is ott van szokott helyén a budai várpalotában az egész-kommunizmus ideje alatt egy pillanatra sem került el onnan. A szent koronát utóljára IV. Károly király koronázása után látta emberi szem. A koronázás után Széchenyi Béla gróf koronaőr zárta el a páncélszoba vaslájába, amelyhez három kulcs van s mind a három kulcsot egyszerre lehet csak kinyitni. Széchenyi Béla gróf koronaőr februárban meghalt és családja a páncélszoba kulcsait február huszadikán beadta a miniszterelnökségre, ahol a kulcsokat a hivatal pénztárába zárták el és hollétkéről nem tudott senki. Most a rémuralom bukása után, végre felszabadult a hazafiak lelke attól az aggodalomtól, hogy a nemzet ezen örökbecsű ereklyéje profán kezekbe kerül.

Megoldották a tescheni szenterület kérdését.

Páris, szeptember 1. Hiro jár, hogy a tescheni szenterület kérdését általában Lengyelországra kedvező értelemben intézték el és a szénkivittelt a csehszlovák köztársaság területére biztosították.

A hatalmak megegyeztek Fiume tekintetében.

Saint-Germain, szeptember 1. Lyoni szikratávirat jelentése szerint a külföldi lapokban megjelent azon hír, hogy a fiumei kérdés közvetlenül megoldás előtt áll, mert Franciaország és Olaszország megegyeztek, az Egyesült-Államok és Nagybrannia hozzájárulását pedig biztosra veszik. A Temps megjegyzi, hogy most csak annyit lehet tudni, hogy Fiume ügyében Tittoni kívánóságára újra megkezdtek a tárgyalást, amire névze azonban eddig döntés nem történt.

Angol- és Németország között megindult a külkereskedelem.

Amsterdam, szeptember 1. A Daily News jelenti, hogy a Németországgal való kereskedelem újból való megkezdését első sorban a nordschirel textiliparban észlelték. Sok cég már kiküldi utazóját Németországba. A németek is iparkodnak a korábbi összeköttetést felújítani.

Budapesten öletheléptették a dohányjegyrendszert.

Budapest, szept. 1. A fővárosi pénzügyigazgatóság közli, hogy október elején dohányjegyrendszer lép életbe. Minden 18 évet betöltött férfi kap dohányjegyet, mellyel a kijelölt tőzsdében havonta 150 gramm pipadohányt, vagy 100 gramm szivarkadohányt, vagy 100 szivarkát, vagy 30 szivart vásárolhat.

Aki megunta Európát!

Károlyi Mihály gróf Amerikába emigrációhoz utazni?

A „Neues Wiener Abendblatt” július 4 23-iki számából vesszük a következő cikket, amit érdemesnek tartunk közzélni:

Károlyi Mihály gróf, Magyarország gonoszlelvője elhagyja Európát, Genuában hajóra száll, hogy Amerikába utazzék.

A magyar köztársaság néhai elnöke cserbenhagyja hazáját, mitán azt a meghalás felé juttatta. A szegénytelen elvonulás múltó egy életpályához, mely egyetlen részletében sem volt egyéb, mint egy nem elegendő szellemi képességű hitvány ember góhoz becsavágyának tevékenykedése.

Midőn Ausztria és Magyarország még fennállott, belső politikai törekvését a hatalom után elősegítő, a német szövetség elleneségeivel összeköttetést tartott fenn. Oroszországi utazási terve azon időbe esik, midőn a cári Oroszország a legelkeseredettebben dolgozott a monarchia aláaknázásán. Az antántal való összeköttetésben bizott a gróf, midőn Magyarország államháalmi alapját förradalmiag feladatta, azért, hogy az ország vezetéséhez jusson Töle ered az az örült elhatározás, hogy az osztrák-magyar csapatok frontja, a piavei védő ütközet kellő közepén a magyar csapatok visszahívása által összetöresék és így nemcsak a hadsereg, hanem Ausztria-Magyarország állami léte is tönkretétessék.

Az elvakított gróf megkapta ugyan a jutalmát, amidőn a fegyverszüneti szerződés aláírása alkalmával Fränchet d'Esperay tá-

börök vele, mint a jávitóintézközre megérlett ifjural bűntetlenül bánt. És később is, midőn az antant nap-nap után megmutatta, hogy a hazatérésére neki kellemes ugyan, de a hazatérülést megveti.

A helyett, hogy büntetésében a helyén kiltartott volna, egy **bebizonyítottan hamisított ántant jegyzék alapján** megragadta az alkalmat, hogy elléphessen és hazáját és annak szerencsétlen lakóit a bolszovizmus karjaiba döntse. Amit Magyarország az utóbbi hónapokban emberélet és vagyonilag alig megnevezhető lerombolása következtében szenvedett: azt köszönheti Károlyi Mihály grófnak.

Végül is, amidőn Magyarország olyan sorvadásba jutott, melyből sok évtizeden át nem fog kigyógyulni, pénzzel magát jól ellátva, Károlyi Mihály gróf elhagyta hazáját. Megbélyegezte, mint a legszörnyebb alakja a magyar történelemnek, a tengeren túl óhajt népe haragja elől elrejtőzködni.

Az Egyesült Államok bevándorlási törvényeiben védekeznek az erkölcsileg nem kívánatos gyarapodás ellen. Ha ezt a törvényt értelme szerint Károlyi grófia alkalmaznák, a bevándorlási hivatal meg kell, hogy akadályozza Károlyi Mihály gróf partraszállását.

HIREK.

1919	N A P J A N
szeptemb.	A nap két 5 óra 18 perc kor., nyugszik 6 óra 30 perc kor.
2	A hold két d. u. 1 óra 22 percekor., nyugszik d. u. 10 óra 20 percekor.
Kedd	

Munkások!

Egy hónapja immár a bolsevik rémuralom bukásának. Éppen elegendő idő, hogy a szem visszanyerje objektív tisztánlátását. Munkások! Most már tisztánlátva, mondjátok meg, hogy ti voltatok-e az úrak: ti rendeztetek-e sorokat fölött. — ti elvezetitek-e az összeharcolt millárdokat; ti kaptátok-e a kastélyok elrekvirált gyönyörű bútorait; ti kaptátok-e a paloták elrekvirált lakásait a proletár-diktatúra alatt? Ugy-e nem. És ha kifogásokat volt, — ha megundorodtatok a sok igazságtalanságtól, szennytől, — megmondhattátok-e azt a vezérnek? Ugy-e nem, mert különben titket is ellenforradalmárnak minősített és üldözött volna a nemzet testén élősködő maroknyi tetűhad. A két-pénzen, rablott holmin pocakosra hizott tetűhad a dolgozók országát igérté nektek és a naplopók diktatúráját hozta rátok. A hivatalokba is azokat ültették be, akik undorodtak a munkától s az új bürokrácia mindennel foglalkozott, csak a szegényemberek dolgával nem. A derék vasutasok sztrájkját bitóval, börtönnel szorították le s azt ígérték mind azon dolgozóknak, akik kritizálni, elégedetlenkedni merészkettek. Ilyenek voltak a ti nemzetközi apostolaitok, akiket elsősorban a művelt európai munkásság fordult el, amely művelt európai munkásság elsősorban mindig hazafi s csak másodsorban internacionálista, Ugy-e, magyar véreink, munkáestvéreink, a pokolból gonoszok diktatúrájának bukása után ti is belátjátok most már, hogy boldogulástokat csak haza-

ias alapon, a polgári pártokkal való testvéri együttműködésben, a porba alázott, de most ismét diadalmasan lobogó nemzeti zászló alatt találjátok meg?

— **Egyházi hírek.** Legdél Kálmán, a zalaegerszegiek népszerű apátplebánosa nyugugalomba vonul. Helyébe adminisztrátorul a szombathelyi megyéspüspök Pehm József főgimnáziumi hittanárt nevezte ki, akit a proletárdiktatúra idején elűztek Zalaegerszegről.

— **A határrendőrségről.** A nagykanizsai határrendőrség vezetőjévé a belügyminiszter dr. Biró Albert főtanácsost nevezte ki. A nagykanizsai határrendőrséghez helyezték még át dr. Malatinszki Jenő és dr. Malyda Samu fogalmazók és Talán Szilárd főoszt.

— **Csornáról és Kapuvárról** elhívták a románok. Lapunk tegnapi számában hírt adtunk arról, hogy Csornára és Kapuvárra román járdörök érkeztek, hogy személyes tapasztalat alapján szerezenek meggyőződést a rendőri és nyugalmi erőkről. Tegnapi délután a román járdörök, miután rendelkezésüknek megfelelőek, a legnagyobb rendben elhagyták úgy Csornát, mint Kapuvárt. Távozásukkor kijelentették, hogy amíg rend és nyugalom lesz nem fogják sem Csornát, sem Kapuvárt, sem pedig Sopront megszállni.

— **Zalaegerszeg küldöttsége** Mikos püspöknél Zalaegerszegről jelentik; A város katolikus polgársága és a zalaegerszegi katolikus hitközség f. hó 20-án nagyobb küldöttséggel járult a hosszú fogságból visszatért Mikos püspök elé. A küldöttséget Hó Jz vármegyei főjegyző és Czobor polgármester vezették. A küldöttség szónoka Czobor polgármester volt, aki a fogságban kissé megoszult püspökhöz az alábbi gyönyörű beszédet intézte:

— Amikor az Udvozítót elfoglalták, — hívek elszédtek. Ugy volt Méltóságod esetében is, Megrezzentek a hívek és elszédtek... és néma ajakkal félrevonultak. Most amikor a főpap, a szeretett pásztor közlünk van... most hangos az ajak, ma szívből kérjük az Egok Urát, hogy visszatért szeretett főpásztorunkat a jóságos Isten sokáig őtse. A püspök könnyekkel megindultan köszönté meg az "üdvözítést" s megígérté, hogy október 19-án ellátogat Egerszegré.

— **Csak a nemzeti színű szalagok és jelvények viselése van megengedve.** Zala vármegye alispánja tegnapi táviratilag közölte a polgármesteri hivattal Sigray grófnak, Nyugatmagyarország kormányzójának rendeletét, mely szerint a nemzeti szalagon és a kimondottan nemzeti jellegű jelvényeken kívül semmiféle jelvény nem hordható.

— **Pórujárta Álmadó.** Vass Károly lakatossegéd, aki nemrégiben még egy terrorcsapatban fejtett ki agilis tevékenykedést, tegnapi este részeg fővel berontott Horváth Sándorné Magyar-utca 110. szám alatti lakására s az asszonyt Steier pisztolyával minden ok nélkül üldögelni kezdte. A dulakodás közben a fegyver elűlt s a golyó lágyékába fúródott Vassat súlyos sérüléseivel a közkházba szállították.

— **Közvetlen vonalbeszékeltetés Gyékényes és Budapest között.** A kaposvári Máv. forgalmi főnökség értesít bennünket arról, hogy a mai napl i kezdve az 1021/1022. számú személyvonatok Gyékényes és Budapest keleti pályaudvar közt ismét közvetlenül közlekednek.

— **Pénzt kapnak a nyugdíjasok.** Mind azok az állami és közszolgálati nyugdíjasok és ezek özvegyei és árvái, akik az augusztusi havi nyugdíjleltményüket augusztus 1-én előtt az állampénztárnál felvették a 3988. sz. kormányrendelet értelmében az augusztusi havi nyugdíjleltményüknek négyötöd részét újból megkapják az augusztus mindenkorra szóló nyugdíjkiutóbozot címén.

— **Király Ernő dalestélye.** Király Ernő a Király-színház kitűnő tagja vasárnapra hirdett dalestélyt tegnap este tartotta meg. A késés magyarázata az volt, hogy Keszthelyről nem indultak szombaton vonat, míg Király Ernőt Keszthelyen leartóztatták. — Minthogy a művész-viláki körület a magy dal kultuszának jegyében tervezte, természetesen másorának javarészt dalok képeztek, de szerepeltek a másorban operette-részletek is könnyebb kuplék is. A "klasszikus" zenéből Kovács Margit adott leltelt, aki egy szeremind a zongorakíséretet is adta. A szépen egybegyűit közönség mindkettejükét halas és gyakori tepsban részesítette.

— **Felhívás a menekült tanároknak.** A kormány felhívja a megszállott területek kiutasított középiskolai igazgatókat és tanárokat, hogy iparkodjanak az ország meg nem szállított területen Búlapest lehet elhelyezkedni — egyelőre oly középiskola székhelyen elhelyezkedni, amely jelenlegi körülményeknek legjobban megfelel. Evégből haladéktalanul jelentkezzenek szolgálatotokra az illet középiskola igazgatóságánál, aki foglalkoztatásukról gondoskodni fog.

— **A Magántisztviselők** tagjai értesítnek, hogy az egyesület működését tovább folytatja, felkérveket ennél fogva a tagok, akik az egyesületnek továbbra is tagjai kívánat maradni, hogy a tagsági díjat fizessék be. — hogy a tagok rendszer napi foglalkozásukból gátolva ne legyenek, a hozott határozat értelmében, a tagsági díj bármely napon, ezenkívül ünnep és vasárnap d. e. 0—11 óra között, az egyolt helyiségben (Casinó földszint) befizethető. Az egyesületre a közel jövőben nagy feladatok megoldása várnak, nevezetesen a fizetés-, felmondás rendezése és a munkáskülli segély kiigazítás, amiért is tartalékos telességének minden magántisztviselő, hogy tagja legyen az egyesületnek.

— **Közellátási közlemények.** Közlemény tesszük, hogy az áll. fogy. szövetkezet Vasutas jóléti csoport, továbbá Beier Testvérek, Darvas János, Varga Kálmán, Szabó Lajos, Furmen József, Hegedűs György és Vidákóvics Istvánné helybeli hentesek f. hó 2-án hatósági zsirszalonnát mérnek A husára kilogrammonként 30 korona, a zsirszalonna kilogrammja 31 korona A zsirszalonna elsősorban az augusztusi havi elmaradt és szeptember 1-é felére esedékes jegyekre lesz kiszolgáltva, A fel. havi fogy. adag a készlethez képest és a számitott könnyebbségéért 20 dökában állapított meg, a jövőben pedig amennyiben a készlet megengedi, a fejadagot magasabb számitott fogjuk felomelni. **Közellátási hivatal.**

— **Felhívás.** A zalavármegyei szállító sok, vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok elnöksége felhívja összes tagjait, miszerint 1919. évre járó tagsági díjakat Vida Endre pénztárnok urnál a legelővidebb idő alatt befizetni sziveskedjenek. **Antal Jenő** s. k. elnök, **Sattler Lajos** s. k. titkár.

Jönnek hazs olaszországi hadifoglyaink Az ellenségeskedések megszűnése után végre hazajönnek Olaszországból katonáink, kiknek nagy része keserves esztendőknön keresztül sanyalódott olasz lógságban. Naponként körülbelül ezer katoná fog így az országba jönni. E hír nagy örömet fog okozni Nagykanizsán is, ahol több száz család várja türelmesebben az Olaszországból érkező fogolytransportokat.

A Nagykanizsai Tornaegetlet új tisztikara. Vasárnap délelött rendkívüli közgyűlés keretében új tisztikart választott a tornaegylet. Az új tisztikar a következőképpen alakult meg. Elnök: Dr. Krátky István. Alelnökök: Dr. Gyulai Béla, Teusch Gusztáv. Titkár: Singer Sándor. Jegyzők: Orbán Lajos, Krátky József. Pénztáros: László Imre. Ellenőrök: Hirschler István, Krausz György. Szeretáros: Dézsi József. Pályafelügyelők: Szabó Zsigmond, Vass Sándor. Művezető: Gelletich Renato. Football intéző: Balázs Márk. Athletikai szakosztályvezető: Fülöp György. Birkózó szakosztályvezető: Kollarits Géza. Úszó szakosztályvezető: Berke József. Orvos: Dr. Miklós Imre. Ügyész: Dr. Darás László. Választmányi tagok: Bach Károly, Elek Mór, Finta József, Hirschler Imre, Horváth Gyula, Horváth József, Juhász Attila, Marvalics József, Polgár Manó, Szerb Ernő, Vida Endre. Szíriszt László. Pótválasztmányi tagok: Hirschler Jenő, Lehoczky Ferenc, Récsel Imre, Viola Ferenc.

Véres verekedés a Szarvasban. Tegnap este záróra után betért a Szarvas-kávéházba Balog András kiskanizsai legény és rumot kért. A kávéház tulajdonosa felvilágosította, hogy záróra után nem mér ki semmi-féle italt. Erre Balog, aki egy kissé borközi állapotban volt, hangos megjegyzéseket tett és kifelé haladában belekötött a szálloda szobapincérébe. A szobapincér segítségére aietett Woschitz Nándor állásnküli pincér, aki kancsukával avatkozott be az inzultusba. Csakhamar örült verekedés támadt, amelybe kamasosan beavatkoztak Viola Jenő detektív és a helyszínrre aiető rendőrök. Akkor már ugy állt a helyzet, hogy Balog, akinek a feje több sebből vérzett, egy jókora késsel akarta a küzdőpárt a maga javára eldönteni, amiben azonban a rendőrök megakadályozták. Az egész társaságot előállították a rendőrségre, ahol a két fél még mindig ököltet szerette volna egymás igazát bizonyítani. Kihallgatásuk végefelé már annyira sikerült a közük lévő ellentéteket kiegyenlíteni, hogy egyszer csak odafordultak mindketten a kihallgatásokat eszközölő *Schögl* rendőrtisztviselőghöz a kérétek, hogy szüntesse meg az eljárát ellenük, mert ők már ki is békültek. "Te is kapitál, én is kapitán, kvitték vagyunk" mondták egymásnak a kedélyes verekedők. Az eljárát természetesen nem szüntették be ellenük.

Értésére

adom az igen tisztelt vevőközönségnek, hogy mo kedden, szeptember hó 2-án a piacon levő átramban is megkezdem a

sértésbus, szalonna és zsír

kimérését. — Kizlay-utcai üzletemben továbbra is rendelkezésére állok a nagy-érdemű közönségnek. — Teljes listével

Relu Ernő.

Meghozták a Borcsányi-társaságot. Vasárnap megirtuk, hogy a budapesti államrendőrség utbaindította Kanizsára az itteni kommunista terror egykori vezetőit: Borcsányit, Prihodát és Pongráczot. A bárom díszes, alak tognap délután érkezett meg Kanizsára Viola Jenő detektív felügyelése alatt, kinek érdeme, hogy Nagykanizsa e három remembere nem kerül el az igazságszolgáltatás büntető kezét.

A Világ nagymozgóban még ma kedden a 2 háromfelvonásos dráma van műsoron, az egyik címe *A hegyek gyermeke*, a második címe pedig *A megvásárolt férj*. Holnap szerdán teljesen új műsor.

Halálós vitorlás-katasztrófa a Balatonon Balatonboglairól közlik: Rémes szerencsétlenség történt szombat este a Balatonon. A délután folyamán a volt szegedi nemzeti hadsereg három tisztje jött át vitorlás jachton a zalai oldalon levő Révfülöpről Hög-lárra. A tiszték Gaál Gaston volt országgyűlési képviselőnél voltak látogatásban és alkonyat felé hazaindultak a zalai partra. Szerencsésen odaértek és már lehorogonyozták s leszerelték a jachtot, az egész környéken jól ismert "Vénlegényt", de még néhány percnyi dolguk volt: a vitorlásban felöltözöküdni. — Eközben óriási szélvész kerekedett, a Balaton méteres hullámokat kezdett hányni és a lehorogonyozott vitorlás elszabadult kötelekeiről, s három félig öltözött utasával elindult befelé a tó közepe felé. — Mintegy másfél órai küzködés után egy hatalmas hullám felborította a jachtot, de a tiszték, akik tudtak úszni, csakhamar bekapaszkodtak annak kiálló részeibe és a hullámoktól hajtva lassan közeledtek a felborult jachtal a somogyi part felé. Ide azonban már csak ketten érkeztek meg. Egyikük, Tervei Béla hadnagy, egy kuriai bűb fia, lemaradt és nyomtalanul eltűnt a hullámokban. A másik kettő, Haál István és Tóth Dénes főhadnagyk azonban szerencsésen elértek a víz sekélyes részét, ahol lábaik talajt értek. A partot mindazzal egyedül csak Gaál István érte el öve, mert társát, amikor talajt ért és dicséretelte a jachtot, egy óriási hullám fölöntötte és teljesen kimerült ember nem tudott többé lábba állni. Az orkántól üzött hullámok a jachtot megvívagták a boglári hajókötő sziklavédgát-lának, s ugyanitt mászott partra minden ruhá nélkül Gaál főhadnagy, aki reggelig a hajóállomás várótermében hallgatta a borzalmas éjszakai-koncertet. Reggel a kikötőből kapott ruhában barátai keresésére indult, akik közül azonban csak Tóth főhadnagy holitstét találta meg a kikötőgát szikláján összeroncsolt arccal és bezuott bordákkal. Másik társának hullája még a Balaton hullámaiban van. Gaál főhadnagy most Gaál Gaston lakásán betegesen fekszik.

Szerdán és csütörtökön kerül bemutatásra az Urániában *A igazság óre* című 5 felvonásos dráma, melynek főszereplője *Helvard Hoff*, a berlini népszínház hírneves művésze.

Színház.

Heti műsora:

Kedden: Tul a nagy Krivánon. Dalosjáték
Szerdán: Csütörtökön...
Pénteken: A mandarin. Angol-kínai színmű.
Szombaton:
Vasárnap este: A gyimesi vadvirág. Népszínmű.

Nyílt-tér.

Értesítés.

Salva tudomására hozom a n. 4. közönségnek, hogy Magyar-utca 45. szám alatti levő dohánytőzsdém e hó 15-én megszűnik. Raktáron levő összes árulmat (hüvely, öngyújtó, tűzök, levélpapír stb.) kiáru-altom.

Eddigi támogatást köszönnve, további remélve vagyok

teljes listével

Forgács Rezső.

Szeptember hó 16-án nyílik meg

Forgács és Thury

újszer-, csomoge-, papíráru- és élelmiszer-üzlet a Sugár-ut 28. sz. alatt.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen férjem, illetve drága apánk elhunyla alkalmával részvételükkel fájdalomukat enyhíteni szivesek voltak, emson mondunk hálás köszönetet.

Özv. Tauaz Jenőné és családja.

APRO-HIRDETÉSEK

Várrolányokat és tanítványokat felveszek
Sziernát Mariaka, Deák-tér 14. sz.

Béjárd lakarkéntő, vagy jobb mindenes leány azonnal felvétélek Balza-utca 6. szám alatt. 1811

Letenyei lakarképnézár r. t. Letenye, több évi pénzintézeti gyakorlattal bír **szőrlő-kezes könyvelőt** keres lehetőleg azonnali belépésre, de legkésőbb szeptember 20-ára javadalmazás megállapodás szorint. 1812

Takarítónők felvételmek a „Központ” szállóában. 1815

Egy jókarbanlevő **talikabát eladó.** Róza-utca 3. szám. 1833

Gazdatart jó bizonyítványokkal állat keres. Cím a kiadóhivatalban. 1813

Egy intelligens magános nő **elmentve házvezetőnőnek** vagy esetleg beteg mellé, vidékre is. Cím a kiadóhivatalban. 1812

Kulcsárnöi, felügyelőnő vagy ehhez hasonló állást keres komoly megbízható leány. Leveleket „Megbízható” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 1831

Irodai gyakorlati **állást keresek** vidéken. Közigazgatásos la megyék. Leveleket „Szorgalmas leány” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 1830

22 éves róm. kath. nő **gazdasági megadást állást keres**, 5 évi gyakorlattal, ugy külső mint Irodai teendőknben teljesen jártas. Leveleket „szorgalmas” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 1801

VILÁG nagyszínház

Szent István utca. Telefon 74. sz.

Hétlőn, kedden. Szeptember 1. és 2.

Két nagyszabású 3 felvonásos dráma.

A hegyek gyermeke

hatásos dráma 3 felvonásban.

A megvásárolt férj

dráma az életből 3 felvonásban.

Előadások kezdete este 7 és 9 órakor!

Megérkeztek

a legjobb minőségű cigarettahüvelyek és cigarettapapírok!

Legjutányosabb áron kaphatók

Garamvölgyi és Szemere
dohány-nagyáruházaiban.

Teljes Jókait keresek megvételre.

Ajánlatokat kérek „Kékpénz” jel-
gével a Zala kiadóhivatalába.**A gőzfürdő**egész napon át nyitva!
Borbély, tyukszemvágó és manikűr**Levélpapírok**mappákban és dobozokban
óriási választékban!**Papírsalvéták**

kisebb és nagyobb mennyiségben.

KÉPESLAPOK

mindenféle kivitelben!

Vázlatkönyvek,

Olaj- és vízfestékek

FESTŐMINTÁK

Kaphatók

Fischel Fülöp Fiaikönyv- és papíráruházában
Városház-palota**URANIA mozgóképpalota**

Áranyl-n. 4. Falatca 100

Szerd., csütörtök. Szeptember 3. és 4.

Az igazság őre

dráma 5 felvonásban. — A főszerepben

Helward Hoff

a berlini művészek mestere.

Előadások keddnapon 8 és 9 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Szivarkahüvelyes szivarkapapír-

különlegességek, szivarka és

szivarszipkák, képezlap ujdonsá-

gok. — ÖNGYÚJTÓ és TŰZKÓ

nagy választékban kapható:

Grünhut Pál

:: dohánytőzsdejében, Deák-tér 10. ::

Két középiskolát végzett, jó házból való

110 tanulóinak felvételik.

Fürst József, Nagykanizsa.

Hirdetéseket fel-

vesz a kiadóhivatal

.. Sugár-ut 4. ..

ZALA nyomdavállalat**NAGYKANIZSA**

TELEFON 78.

**Üzleti könyvgyár, könyvkötészet****papírárukészítés.****Mindennemű nyomtatványt a legizlése-**
sebb kivitelben készít és legpontosab-**ban szállit.**

Közvetítési és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA, Sugár ut. 4.

Zala Nyomdánválatat P6-ml 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével minden nap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőhely és kiadóhivatali telefon 38.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és leltárlajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-leveleket és magán-közlönyeket díjazásb. sorral vezet a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

vidékre postai szállítással

egy hóra 25 kor.

Egyes szám ára: 1 korona.

A földművelésügyi miniszter a kisgazdákhöz.

Budapest, szept. 2. A kisgazdák érdekeinek képviselőivel megbeszelt sorokórátkai Szebb István földművelésügyi miniszter kiáltványt intézett a magyar földműves néphez, melynek kivonata a következő:

A sár szélényállunk. Rablógyilkosok rémsége megásta a magyar nemzet sírját, hogy dicsőitlenül taszítta bele a szerény népet. A méh pusztja és a mohácsi vész alig hasonlítható rettenetes helyzetünkhöz, szegény árva kényei paizsanak még, az özvegyek fájdalommal megüdvözölve keresik még a tömegsírokban hivesüket. Eaküdjünk meg szent emlékükrre, hogy nem hiába haltak hősi halált, szent emléküket vezetni fog bennünket.

Elmondja ezután a kiáltványban, hogy méltólagadták meg a kisgazdák az életet a városoktól és hogy a segyveres ellenforradalmak egész sorozatával szállottak szembe az idegen kényurak próbáival. Ezekben a harcokban résztváltak a kisgazdakkal együtt, meri sem Károlyi Mihály, sem Kunli Zeigmond, sem Szamuely fenyegetései nem bírták rákényszeríteni, hogy pártukba lépjen. Az eke szervától hívtak el a miniszeri székhez, hogy a kisgazdák minisztere legyenek. Majd így szól a kisgazdákhöz:

Mutasdátok meg, hogy amint tervszerűen ki tudjátok éhezteni a vörös városokat, ugy halalmatokban áll élelemmel bőven és jutányosan el is látni a magyar városokat. Hadd lássák városi magyar testvéreink, hogy megszünt a hadállapot a falu és város között és mihelyt vége a szocialista-kommunista rablólóagnak, vége a városi éhínségnek is. Kéri ezután a földműves testvéreket, ne foglalkozzanak árdrágító üzlettel, nem szabad kihasználni az inaséges városi testvérek helyzetét. Hozzák a városi piacokra földi élelmiszereiket, ne hallgassanak a konkolyhínt, titkos kommunista agítátorokra. A kommunizmus szövétsége és Szamuelyi kívánja vissza az, aki még ma szeri adja ide élelmiszercsőföldeséit és ezzel megnehezíti a békés állapotok helyreállítását.

Kiáltványát így fejezi be: Legyen béke és szeretet a város és falu között, így visszküldadára a magyar földműves nép szent lobogóját.

Rendelet az antiszemita igazgatások ellen.

Budapest, szept. 2. Beniczky Ödön belügyi államtitkár a következő rendeletet bocsátotta ki: A szűnet nélküli tartó antiszemita mozgalmak nemcsak a köznyugalom, közrend megvalósítása és fenntartása ellen gőrdítenek súlyos akadályokat, de tömördek ártatlan ember testi épségében és vagyonában okoznak mélyrehozhatatlan károkat. Felhivom, hogy az antiszemita mozgalmaknak minden rendelkezésre álló törvényes eszközzel haladéktalanul véacsan gátat, és így irányu agitációkat akadályozza meg és pedig elsősorban józan felvilágosítással, de ha kell kárhatalmi eszközkel is. Azokkal szemben, akik az antiszemita mozgalmakat tervezik, vagy azokban résztvesznek, a törvény teljea szigorúat kell alkalmazni.

Budapest, 1918. szeptember 1.

Beniczky Ödön belügyi államtitkár.

Amerikai vélemény francia-német szövetségről

Saint-Germain, szept. 2. A lapok washingtoni híradásai szerint Knex volt államtitkár a szenátusban feltűnt beszédet mondott. Szerint az Egyesült-Államok sohasem irhatnak alá olyan szerződést, mely Németországot megsemmisíti és új háboru csirját hordja magában. Knex megjósolta, hogy Németország, Oroszország, Európa aslav államai és Japán szövetségre lépnek. Azt ajánlotta Franciaországnak, keressen Németországgal jó viszonyt, lehetőleg baráti érintkezés és fololja ol, ami történt.

Újabb záradék a német békeszerződéshez.

Berlin, szeptember 2. A Corriera Della Sera jelenli: A szövetségesek legfőbb tanácsa elhatározta, hogy a Német-ausztriával kötendő békeszerződésbe záradékot vesz fel, mely felhatalmazza Németországot arra, hogy az egykori osztrák-magyar monarchiából alakult államokkal az ott élő németek érdekeinek rendezése céljából egyezményt kössön. Megöngedték továbbá Német-ausztriának, hogy résztvegyen Washingtonban a munkügyi konferencián.

Az orosz bolszevizmus vérvonalása.

Páris, szeptember 2. Amsterdami jelentés szerint az orosz bolszeviki csapatok súlyos vereséget szenvedtek. Denikin tábornok elfoglalta Balamak vasúti gőcpontot, a szovjet-csapatokat Makarovanál megverte és bevonult Tambovba a bolszevialak déli frontjának legnagyobb székhelyére. A foglyok száma tizenháromezer.

57 ezer koronás család Nagykanizsán.

(Saját tudósítónktól.) Nagykanizsa a diktatura alatt valódosza meghelye lett mindenféle kétos exltonciának, akik különböző politikai missziókkal jöttek Kanizsára, a diktatura bukása után a környező falvakban bujtakáltak s így látszik most ismét alkalmasnak látnak az időt, hogy működésük színterét városunkba helyezték át. Működésüket mindjárt egy nagyobbabazásu üzlettel kezdték; egy kanizsai közismert gazember vezetése mellett konzorcionális alapon egy csalásokra berendezett társaságot alakítottak — mint a nyomozás eredményéből pillanatnyilag megállapítható — 57.000 korona erejéig károsítottak meg egy kanizsai mészárosot. A nagyobbabazásu bűnygről a következő részletes tudósításunk számol be:

Rein Ernő Kinizsy-utcai hentesüzletében az a szokás, hogy a vovók először az udvarban lévő irodában lefizetik a vásárlandó áru árát. arról egy szelvényt kapnak és a szelvény ellenében az utcára nyíló boltihelyiségben megkapják a lefizelt összegnek megfelelő husmennyiséget.

Egy idő óta Rein azt tapasztalta, hogy azámítással sohasem egyeznek meg. A kiszolgáltattott hus- és zsírmennyiségnek megfelelő pénz sokasom jött össze, állandóan nagy összegeket fizetett rá üzletére.

Szombaton délelőlt egy fiatal suhanc főrá az üzletbe a Rein háának, aki az üzletben

kiszolgált, egy 20 kilgr. zairról és 10 kilgr. husról szóló cédulát nyújtott át. Rein fla, mit sem sejtve kimérto az árut a fiatalember éppen akkor akarta elvinni, amikor Rein az irodából az üzletbe jött. Emlékezővén arra, hogy ily nagy tételt a nap folyamán senkinek sem utalt ki, tudta rögtön, hogy csalásról van szó a feleségét és segédjét a suhanc után küldötte. A flu a hussal a magyarutcai „Hajó”-féle vendéglőbe ment, ahová Rein és a segéd éppen akkor léptek be, amikor a vendégflő a hus felmérte és kilogrammjáért 25 koronát, a zsír kilójáért pedig 50 koronát fizetett ki a gyerekeknek. Reinék erre a gyereket visszavitték a mészárszékre, ahol azt mondta, hogy a cédulát találta.

Igy került az ügy a rendőrség elé. A gyerek Molnár Rezső budapesti lakos, Hajós rendőrfelügyelő előtt turedelmes vallomást tett. Elmondotta, hogy Székesfehérváron megismerkedett Deutsch Jonó kanizsai rovimultu, többszörösen büntetett orgzaváló, aki rábeszélte, hogy jöjjen Kanizsára, itt szép pénzt koreshol. Douisch ezután elküldöte Reinékhez, váltattott vele egy cédulát egy-két kiló zairról és husról, a cédulát azután Douisch odahaza szépen kiradírozta a neki megfelelő mennyiséget irt helyébe, például: 40 kiló zairt és 25 kiló hus.

A nyomozás kiderítette, hogy Deutch egy egész bandát toborozott magának, akik üzelmében segédkeztek neki. A társaság már hetek óta állandón folytatta manipulációt és mindig csak Rein Ernőnél, mert a nála bevezetelt cédularendszor mellett a legszabadabban működhettek. Rein Ernő számításaiából megállapította, hogy ezidőig 57.000 koronával károsította meg a díszes társaság.

Deutch Jenő és Molnár Rezső már a rendőrség fogházában ülnek, a többi cinkosok kézreérítéssre pedig a legzárkésabb körű nyomozást vezette be a rendőrség.

HIREK.

— Felhívás a polgárőrség tagjaihoz. A polgárőrség azon tagjai, akik hétfőn f. hó 1-én szolgálatban voltak ma (szerdén) este pont 6 órakor szolgálatára a polgárőrség helyiségében megjelenni tartoznak. A tegnap (kedden) este szolgálatban volt polgárőrök f. hó 4-én (csütörtökön) jönnék szolgálatba. Az összes csoportparancsnokok és ezek helyettesei ma (szerdén) d. u. fél 3 órakor a Casinó helyiségében jelenjenek meg. Csoportjaik névjegyzékét hozzák magukkal. A polgárőrség végleges szolgálati beosztása tekintetében a további rendelkezéseket hirtáplig fogom közzétenni. Ezen rendelkezéseket minden polgárőr saigóruan betartani köteles. Dr. Domján Lajos, parancsnok.

— Megalakult a kanizsai Hatali igazoló bizottságok. A magyar hadügy-miniszterium elrendelte, hogy minden tisztnek a kommunizmus alatt tanusított magatartását szigoru vizsgálat tárgyává kell tenni. E végből minden katonai székhelyen bizottságok alakultak. Nagykanizsán a bizottság tagjai Biffi és Bugach ezredesek, valamint Jokuthy alezredes.

— **Nagy lopás a vasúti várteremben.** Augusztus 22-én történt, hogy Iván János olaszka lakón a kanizsai Állomás III. osztályú várteremben töltötte az éjszakát, Iván Gyökényesről jött, ahol nagyobb mennyiségű textilárut vásárolt s a reggeli vonattal akart feljárni utazni. A várteremben maga mellé tette háztáskáját, amelyben a vásárolt textilárúk voltak a elaludt. Mikor felébredt az a kollektív meglepetés érte, hogy háztáskája hiányzik. A várterem utasai azután olmesltek, hogy éjjel felé egy fiatalember jött le, azt mondta, hogy ő öccse Ivánnak s kérte az utasokat, mondanák meg bátyjának, hogy magával vitte a háztáskát. Iván, aki természetesen semmiféle öccsről nem tudott, megletette a feljelentését a rendőrkapitányságon, ahol Hajós rendőrfelügyelő vette kezébe a nyomozást. Hajós felügyelő ügyessége s fáradozása tegnapra már meg is hozta a kívánt eredményt. A raffinált lopás tettesét Buzok Tibor és Hajdu József többszörösen büntetett egyének személyében elfogták. A lopást tulajdonképpen Buzok követte el, aki a lopott holmival Hajdu lakására ment s nála töltötte az éjszakát. Hajdu segédkezett neki a lopott tárgyak értékesítésében. A rendőrség mindkettőjüket letartóztatta.

— **Leszállították a dohánynevelék árát.** A pénzügyminiszter ma megjelent körrendeletében a dohánynevelék árát jelentősen leszállította. Az árleszállítás első sorban az általános eladásban kapható dohány, szivar és szivarkaneműekre vonatkozik. A leginkább használatos dohánynevelék közül, a legfinomabb török dohány ára 100 korona, a legfinomabb hercegovina 100 gr. 25 korona, 24 gr. 10 korona 25 f. hazai pipadohány 100 gr. 3 korona 20 fillér. A szivarok darabonként: Regalitás 2 korona 80 fillér, trabuco 2 korona 50 fillér, britanika 2 korona, cubapor-torico 1 korona, portorico 84 fillér, rövidszivar 30 fillér. Cigarettek 100 darabos csomagokban Nilus 100 darab 130 korona, Szultán 100 darab 50 korona, Memphis 100 darab 80 korona, Király 100 darab 40 korona, Hölgy 50 darab 20 korona, Sport 100 darab 24 korona, Duna 100 darab 12 korona. Magyar 100 darab 12 korona.

— **A vasúti kedvezmények újra érvényesek.** Budapestről táviratozzák: A Máv. Igazgatósága közli, hogy az év szeptember elsejétől kezdődőleg a tényleges és nyugdíjas közúti utasok, katonatisztek stb. valamint azok családtagjainak utazási kedvezményei a már kiadott arcképes igazolványok alapján újból életbe lépnek. Ugyancsak érvényesek lesznek a —80 napos tisztviselői bérlejtjegyek is a régi árban, a munkás bérlejtjegyekre nézve pedig az ezúv június 15-ike előtti, az eddiginni lényegesen mérsékelt árak állhatnak vissza.

— **Az Iktósz tagjai értesítettek,** hogy az egyesület működését folytatja, felkértenek a tagok, hogy a tagsági díjat az egyesület helyiségében (Kaszinó földszint) fizessék be. Fizetni lehet vasár- és ünnepnap d. e. 9—11. óra között, hétköznap pedig egész nap.

— **Uj vonatpár Győr és Budapest között.** Budapest és Győr között a magyar államvasút igazgatósága új vonatpárt indít. Az 1308-as számú személyvonat Budapestről déjel 12 óra 48 perckor érkezik Győrbe. — Győrből hajnali 3 óra 50 perckor indul Budapest felé.

— **A Magántisztviselők tagjai értesítettek,** hogy az egyesület működését tovább folytatja, felkértenek onnéfogva a tagok, akik az egyesületnek továbbra is tagjai kívánnak maradni, hogy a tagsági díjat fizessék be és hogy a tagok rendszeres napi foglalkozásukban gátolva ne legyenek, a hozott határozat értelmében, a tagsági díj bármely napon, ezenkívül ünnep- és vasárnap d. e. 9—11 óra között, az egyesület helyiségében (Kaszinó földszint) befizethető. Az egyesületre a közel jövőben nagy feladatok megoldása várnak, nevezetesen a fizetés-, felmondás rendezése és a munkanélküli segély kifizetése, amiért is tarlna kötelességének minden magántisztviselő, hogy tagja legyen az egyesületnek.

Színház.

Heti műsor:

Szerdán: Tul a nagy Krivánón. Dalosjáték
Csütörtökön: A mandarin. Angol-kínai színmű.
Pénteken: A mandarin. Angol-kínai színmű.
Szombaton:
Vasárnap este: A gyimesi vadvirág. Népszínmű.

Tul a nagy Krivánón. Az a nagy várakozás, melyet közönségünk a tegnapi megnyitó előadásához fűzött, teljes mértékben, kielégülést nyert: a színtársulat operettegyüttcsének bemutatkozása a teljes siker jegyében folyt le. Meglétszött ugyan a szereplőkön, hogy most játszanak először együtt, hogy nem mozognak még teljesen otthonosan az általuk még meg nem szokott arénabeli színpadon, mindez azonban egypár előadás után teljesen kiküszöbölhető s az előadás értékéből nem sokat von le. A szereplők valamennyien szépet, művészt nyújtottak. Helyszűke miatt nem bőcsíjkozhatunk az egyes szereplők részletes bírálataiba és csak annyit jegyzünk meg hogy *Vida Ilus, Ballay Manó, Csöky Szera, Róna Zoltán, Falussy István, Kardos József, Szilaghy Bandi és Borovszky Géza* egyformán megnyerték a közönség tetszését. Sok tapasztalt és majdnem minden jelenetet meg kellett ismételnük. A karmesteri székben *Várhalmi Oszkár* nagyon jól megállta a helyét. A darab rendezőse *Róna Zoltán* kiváló művészi érzékét dicséri.

VILÁG nagyszínház

Szerdán és csütörtökön, szept. 3. és 4.

bemutatásra kerül: Szenzáció!

Sakálók

Remek francia filmjáték öt felvonásban.
A francia filmgyártás remeke. Elő francia képünk bemutatója.

Továbbá remek kisördű műsor.

Előadások kezdete este 7 és 9 órakor!

Varróleányokat és tanítványokat felveszek
Sziernát Mariska, Deák-tér 14. sz.

Intelligens fiatal apótló nő 2 évi gyakorlati, magános hölgy vagy urhoz ajánlkozik, vidékre is Cím Telek-ut 25. l. em.

Világ-hölgyek (fejleszték) 8 hetesek, kisebb-nagyobb récék, továbbá egy tisztító, egy vason vadászruha és egy kávéoszrosz 6 százaléval eladó. József főherceg-ut. 25. sz. d. v. 4—8 óráig megtekinthető. 1848

Eladó több, alig használt férfi-utna, egy világos (2X3) Argaman szőnyeg, két masszív tölgyfaasztal, egy rézlámpa és egy pár új 38-as lack női félcipő — Megtekinthető szerdán és csütörtökön délelőtti 10 órától este 7 óráig Eötvös-tér 3. sz. alatt. 1845

Egy gyermekköcski eladó

Magyar-utca 15. sz. alatt. 1844

Jó minőségű kézi mosdószeppan kapható drb-kint 3 koronás árban Lackner-haecher József, Kerkadokdórnál Nagykanizsa, Csongery-ut 44. szám alatt. 1881

Letenyei takarékpénztár r. Letenyc, több évi pénzintézet gyakorlati bíró **öröklépes könyvelőt** keres lehetőleg azonnali belépésre, de legkésőbb szeptember 20-ára. Javaldalmazás megállapodás szerint. 1828

Nyílt-tér.

Tisztelettel értesitem volt vevőimet és a m. t. vásárló közönséget, hogy

főszer-, csomago- és gyarmaltáru üzletemet mi a háboru kitérése miatt kellett felhagynom, 50 havi katonai szolgálattal után, a városház palota Kazinczy-utcai oldalán (volt Flachel könyvkerekedése)

újából megnyitottam!

Raktáron tartom az összes szakimámba végző és jelenleg beszereshető cikkeket. Szíves párlfogásukat kérve, vagyok tisztelettel

Gyenes Lajos.

Gyorsírás, gépirás

tanfolyam megkezdődik.

Jelenkezni lehet d. u. 5—6 lg

Kazinczy-ut 11. szám. I.—5.

Ugyanott teljes kiképzés

gyorsírás-tanítónői vizsgálatra.

Magyar 20. évfolyan aasánál Nagykanizsa.

I. sz. sgt. 1010.

1823

Felhívás.

A 20. önk. zászlóalj parancsnokság fel-szólítja mindazon volt katonákat, akik önként katonai szolgálattal teljesíteni akárnak, azok jelentkezzenek felvétele Nagykanizsán a 20-es honvédelmiaktanyában. A felvétele jelentkezők tartoznak magukkal hozni a lezseretési igazolványukat, valamint egy hatósági bizonyítványt, hogy politikailag teljesen megbízhatók.

A jelentkezőket 4 (négy) heti szolgálatra kötelezik magukat.

Illetékek: Napi zsold rendfokozatnak megfelelően 15—20 korona.

Teljes ellátás és szállás.

Vitézségi érem után 2, 3 és 6 korona naponta. Nagykanizsa 1910. aug. 20-án.

Konkoly alezredea,

20. önk. zlj. parancsnoka.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtetetlen nóm, illetve édesanyáink elhalálozása alkalmával a gyászszertartáson megjelenni szívesek voltak a löleső részvétélükkel faldalmunkat enyhítették, ezuton fogadják hálós köszönetünket.

Sinkó József és családja.

URANIA mozgóképpalata

Csongery-ut. 4. Tel. 1010

Szerdán, csütörtök: Szeptember 3. és 4.

Az igazság öre

drama 5 felvonásban. — A főszerepben

Helward Hoff

a berlini művészek mestere.

Előadások kőnapokon 8 és 9 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Terjesztés és kiadás helye:

NAGYKANIZSA, Sugár III. 4.

Zala Nyomdávállalat Fő-ut. 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével minden nap korán reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizelési árak:

vidékre postal szétküldéssel:

egy hóra 25 kor

Egyes szám ára: 1 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefon 78.

Nyomdai telefon 617.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magán közleményeket díjazásba szerinti feltételek mellett fogadjuk.

A terror és szenvedés

Édes testvérek. Több mint öt esztendővel ezelőtt a terror, több mint öt esztendővel ezelőtt a szenvedés ennek a szegény országnak jobb sorára érdemes népe. A háború alatt kényeszerű terror is látott sok jó magyarnak, de nyugtall, titkolt a milliószámú terrorlét, elhullak körülöttünk a legjobbak a mi nemán szenvedünk tovább. Lohogó lelkesedéssel vetünk véget a vérszörnyűségnek a nemzetnek ezt a megmozdulását hamis próféciák mellékvágányra terelték: úgy jutottak el a bolsevizmushoz. A háború terrorja alól még jól föl sem szabadultunk, már nyakunkon áll a vörös terror, minden terror közül a legveszedelmesebb. A szenvedésben annyira meggyőződött magyar nép befelé zokogott, legjobbjait örökös halálfelelemben éltek és várta már minden fia e hazának, hogy eljőjön az az idő, amikor megindul itt az élet, szabad lesz a szó és az eszmék lézzel-lángu erejével világláthatunk rá minden korrupcióna s az erkölcsöt lehejtjük uralkodóvá ebben az országban.

Leráztuk a bolsevizmust a egy akarat forrasztott össze itt minden magyari, az az akarat, hogy ill a dolgozó emberek szabad országát teremtsük meg, ne engedjük vissza a mih letetetlen, tunya akaratát, hanem a becslélt alapján érvényesülést szerezünk az eddig két malomok között örökösöz közzepfogásodnak, az iparos, kereskedő, földműves és tisztviselői kategóriákba tartozókhoz a ezek kéznél nyulva a munkásság józan rétegének, valamint a felsőbb körök modern szemlélt dolgozni akaróinak is és ez a tábor egyesült erővel fölépít romjaiából az új hazát, ahol a becslélt érvényesülhet csupán a kiharó munka várhat jutalmat. Ne felejtjük el, hogy romok között élünk s nagy munka vár reánk. Minden felelős állásban működő ember elítéli ma a fajok harcát.

Aki idegenből idején és harcot hirdet, az nem lehet barátja az ügynek, amelynek szolgálataiban áll. A szélsőségek veszedelmese, a jó ügytől el kell kergetni a tulajdonkat. Nézzünk körül, hogy mire van itt legelőször szükség? Kenyérre, nyersanyagokra, munkára, az élet megindulására, békére és békére! Minden ember dolgozni akar. A földműves százszorosa erővel aknázza ki a föld kincseit. Az iparos minden nyersanyagot fölkarat, csak hogy dolgozhasson. A kereskedő alig várja, hogy megindulhasson az ország vérkeringése s a tisztviselő egész lelkét beleönti munkájába. Mindenkinek béke kell az őszentendél harc után, mindenki szabadságra vágyódik az őszentendés terror után. Lézz nemzetiel érzés auggalla minden szavunkat s mi is megakarjuk menteni évezredes kultúránkat — még a tulajdonk szembelen is. Az eszmék párviládala gyönyörű, de a leglélesebben ellitéjük azokat, akik bármilyen színű terror szolgálataiban teljesítenek propagandát. Mi békét akarunk és munkát, elég volt a terrorból és szenvedésből.

A román cenzura tegnapi sem engedélyezett telefon beszélgetést lapunk és a miniszterelnökség sajtóosztálya között.

Lovászy nyilatkozata

Garaminak a kommunizmus alatt mátköléséről.

Budapest, szept. 3. A *Reggeli Hírek* tegnapi száma a külügyminisztérium egy hivatalos aktájának kivonatát közli, amely szerint Garami Ferő a parlamentkutatúra első napjában Kun Béla megbízásából utazott külföldre fontos politikai misszióval. A *Reggeli Hírek* ma száma a szociáldemokrata párt titkárságának *Peill Gyula* és *Buchinger Manó* aláírásával ellátott és Heinrich kereskedelemügyi miniszterhez címzett levelet közli. A levél a következő:

— Anikor Nagymelőséged néhány nappal ezelőt bemutatta nekünk a Garami által aláírt nyugtát, nyomban kijelentettük meggyőződésünk szerint, hogy a nyugta mit sem változtat Garami egyéni integrálásán és becsillatosságán, magis érintkezésbe léptünk a Bucan időző Garamival, aki kijelentette, hogy az ügyről telefonon felvilágosításra nem szolgálhat, de forduljunk Lovászy külügyminiszterhez, akivel elutazása előtt néhány nappal ismerlette meg a nyugta tartalmát. Lovászy Közhöz voltunk, hogy Garami a bolsevisták uralomra jutása után azonnali távoznit akart az országból, nem akart együtt maradni a bolsevistákkal, nem is érezte itt magát biztonságban. Kun Béla azonban meglátnia az utlevél kiállítását és csak azon feltételek mellett volt hajlandó kiadni, ha Garami valami fontos missziót vállalt, vagy kiküldetést Oroszországba, vagy több milliók külföldre csempészését, vagy pedig érintkezést az orosz kommunista számmal: Morgarival. Garami mindezt kereken visszautasította, amikor pedig újabb lépéseket tett az utlevél kiadása dolgában, Kun Béla azt kívánia, hogy vállalja legalább azt, hogy a külföldi szocialista mozgalmakról tudósítást küld a tanácskormányoknak. Garami íátván, hogy nem tud másként kijutni, vállalta a megbízást, amikor pedig Kun Béla a bérére azt háfiztetést ajánlott fel neki, azt visszautasította. Elutazása előtt fölőrával megjelent nála Rudas Zoltán, hozott Kun Béától 700 fontot, hogy fogadjá el fizetésként. Garami nem akarta elfogadni a pénzt, de a Rudással folytatott tárgyalások során azon benyomást nyerte, hogy, ha nem fogadjá el, újabb akadályokat gördítenek utja elé, ezért kénytelen volt a 700 fontot elfogadni. Svájcbá érve az őszegzet biztos helyen deponálta, soha hozzá nem nyult, soha egy árva sor tudósítást nem küldött a tanácskormánynak. Az őszeg természetesen most is rendelkezésre áll.

Heinrich Ferec kormányalakítási kísérlete

Budapest, szept. 3. A miniszterelnökség sajtóosztálya közli: A bécsi lapok hetek óta Heinrich kormányról írnak. Egyes politikuskok ismétlően azt állították, hogy Heinrichel leggyorsabban meg lehetne oldani az antantnál az ország minden ügyét: a megszálást, a szálításokat, a fenti feltevék mellett a választásokat. — Erő Friedrich miniszterelnök megbízta Heinrichet a fenti feltevék mellett a kabinetalakítás megkísérlésére még augusztus 20-én, azaz a kikötésével, hogy, ha az új kormány a választások alól lemondana, Friedrichnek visszaadja a hatalmat, maradása esetén pedig a Friedrich kormány választójogi rendelete értelmében szeptemberben megtartja a választásokat. Heinrich

tárgyalásairól jelentést fog tenni a minisztertanácsnak, amelynek hozzájárulásával át fogja neki adni Friedrich a hatalmat.

Magyar hírek a Magyarország elleni blokádrol.

Budapest, szept. 3. A miniszterelnökség sajtóosztálya közli: Budapestben napok óta olyan hírek vannak elterjedve, mintha az antant újból elrendelte volna a blokádrol Magyarország ellen. E hírek nem egyebek közönséges koholmánytól és csak arra valók, hogy egyes lelkesmeretlen külföldi kufárok felemelhesék az importált cikkek árát s szabad kézzel vágják hasasnak a kommunizmus alatt már amugy is mindenéhl kifosztott közönség zsebelében.

Kormánybiztosok kinevezése.

Budapest, szept. 3. A kormány Vas-, Sopron-, Moson- és Zala vármegyék, valamint Sopron város területére: kiterjedő hatáskörrel gróf Sigra Antal, Baranya, Tolna-, Somogy- és Veszprém vármegyékre gróf Pallavicini Györgyöt, Borsod-, Abauj-Torna és Zemplén vármegyék, valamint Miskolcz város területére Qedeon Aladárt, Csongrad-, Csanád- és Bács vármegyék és Hódmezővásárhely, Szeged város területére Kelemen Béla nyugalmazott főispánt nevezte ki kormánybiztosokká.

Az igazságügyminiszter a kommunista bűnösök elleni vizsgálótról.

Budapest, szept. 3. Balogh György igazságügyminiszter nyilatkozat a *Reggeli Hírek* munkatársának. Elmondotta, hogy a bolsevista ré nemaloni letartóztatottainak száma több ezerre megy. A rendőrség ügyészség és bíróság, a rendes viszonyoknak megfelelő létszámmal és helyiségekkel áll rendelkezésükre, tehát a kihallgatások minden igyekezet dacára heteken vesznek igénybe. A bűnösökkel a rendes bíróság a magyar büntetőtörvény alapján vonja felelősségre, a kivételes törvény csupán az eljárási szabályokat gyorítja. Legsürgősebb feladatunkat képezi — úgymond — a letartóztatottak között található esetleges ártatlanok szabadonbocsátása. Budapestben eddig kétezerfőszázeven egyen van letartóztatva. A nyomozás anyagát 8 csoportba osztották: külön a népbiztosokat, külön a terroristákat és a többieket. A nyomozást a detektíve-től nagy erővel folytatja.

Ausztriában elfogott kommunisták.

Bécs, szept. 3. A Pressának jelentik Grázból: Szigetvári István volt külügyi népbiztos (?) aki a kommunista uralom idején sok embert végeztetett ki és társa Imre István a tanácskormány megbízásából Németországba jöttek, ahol álnéven való jelentkezős miatt egy hónapi fogsázbüntetésre ítélték őket. Augusztus 29-én büntetésük kitöltése után eltilonították őket a magyar határra és véletlenül annak a járdának adták át őket, melynek parancsnoka egy főhadnagy volt, akinek édesanyját Szigetvári megölette.

Bécs, szept. 3. Bécauhelyről több lap jelenti, hogy az ottani városi rendőrségnek sikerült Szamuely Tibor segédjét, a Kópházáról való Grubits Gyula meszarossgödöt letartóztatni.

HIREK.

— Személyi hír. **Kobenschlag** Béla dr. Zala vármegye alispánja tegnap hivatalos ügyek ellátására vegott Nagykanizsára érkezett.

— **Megyei gyűlés.** Zala vármegye alispánja 1. hó szeptember 10-ára a törvényhatósági bizottsági tagokat a rendes őszi megyegyűlésre hívta össze. A közgyűlés napirendjére herminichárom tárgy van felvéve, amelyek közül szorgot a miniszterelnök leírata a kormány megalkutása tárgyában, valamint Nyugatmagyarország kormánybiztosának leírata a kormányalkutás ügyében követendő állásfoglalás tárgyában.

— **Csendőrsztori jelentkezése.** Budapesti tudósítónk jelenti: Az elmúlt év őszén a magyar csendőrséghez tiszti probaszolgálatra jelentkezett volt tisztek, zászlósok, alklének helyettese annak idején nem térhetett meg, valamint olykor hivatalos hadnagyok, zászlósok, akik a probaszolgálatra felvételüket óhajtották, felhívták, hogy megfelelő igazolási okmányokkal a magyar hadügy-minisztérium csendőrségi osztályában sűrűsön jelentkezzenek.

— **Megindult a rendes személyforgalom** Budapesttel A Déli Vasút nagykanizsai állomásonkénti közli, hogy máltól kezdve megindult a Nagykanizsa - Budapest vonalon az elmúlt heten életbe léptetett forgalom korlátozás. Ismét két vonatpár közlekedik Budapest és Nagykanizsa között és pedig Kanizsáról indulnak reggel 8 óra 38 kor és délután 1 óra 40 kor, ellenvonatuk pedig délután 3 óra 30-kor és 10 óra 57 perckor érkeznek Nagykanizsára.

— **Tolvaj cselédlány.** *Bjesch* Mária szakácsnő a katonai alrajátszóban volt alkalmazásban, ahonnan a hónap elsőjén lépett ki. Távoztása után vették észre, hogy a kincstár tulajdonát képező értékes tárgyak egész tömege — ezüst órásszékerek, ágynemű, pak rúciók, lapulók, előnyek stb. — hiányzik. *Rjesch* Mária csakhamar előállították a rendőrségre, ahol azonban be is vallotta bűnét s megjelölte azokat a helyeket, ahová a lopott tárgyakat elrejtette. A rendőrség a megjelölt helyeken meg is találta azokat, visszacsatolta a katonai alrajátszóknak, a tolvaj cselédlányt pedig letartóztatta.

— **Ipari termékek ársüllyedése.** A pénzügyminisztérium augusztus hó 20-án kelt 22000 számú rendelete értelmében a hektoliter fokonykinti finomszós árát 7000 koronáról 3100 koronára szállította le, aminek folytán a helyi készlet árak ugyancsak ársüllyedést szenvedtek. Az ársüllyedés közel 51%, vagyis a felonál magasabb.

— **Közellátási közlemények.** Közhírré tesszük, hogy a szeptember húra esodékos járányjárándóság 1. hó 4-étől kezdődőleg fog a helybéli járányjárások által jegyek ellenében kiadni. A havi fejadag: vagy 20 gramm pirogohány, vagy 150 gramm szivarkajohány, vagy 150 db. szivarka, vagy 50 db. szivarban állapított meg. — **Közellátási hivatal.**

— **Házasság.** *Waidinger* József és *Cyarmathy* Mária augusztus hó 23-án házasságot kötöttek.

— **Az Iktosz tagjai értesítettek,** hogy az egyesület működését folytatja, felkérőinek a tagok, hogy a tagági díjat az egyesület helyiségében (Kisvárosi Gyűlési) fizessék be. Fizetni lehet vasár- és ünnepnap d. a. 9-11 óra között, hétköznap pedig egész nap.

— **Felhívás.** A zala vármegyel szállítók, vendéglősök, kávézók és kocsmárosok ünnepe felhívja összes tagjait, miszerint 10-11. óra járó tagági díjakat Vida Endre penztárnok ural a legrovidebb idő alatt betelni szivekedjenek. **Antal Jenő** s. k. elnök, **Sziller Lajos** s. k. titkár.

— **Elveszett.** Egy fehér-tarka, fekete fülű vadász kutya Fiók névre hullgat. Kérlek a megtaláló illik jutalom ellenében káncsi-utca 60/a sz. alatt leadni szivekedjek.

Színház.

Heti műsori

Csütörtökön: Tul a nagy Krivánon. Dalosjáték Pénteken: A mandarin. Angol-kínai szimónia. Szombaton: A gyimesi vadírág. Népszimónia.

Vasárnap este: A gyimesi vadírág. Népszimónia. **A tegnapi előadás.** A Tul a nagy Krivánon második előadásának tökéletességéből már ugyszólván semmi sem hiányzott. Azok a zavaró momentumok, amelyek még az első előadásán észlelhetők voltak, már teljesen eltűntek. Az előadás gondúlekenységéből semmi sem zavarja a zenekar játszótekerán is megfiglészott, hogy *Várható* karmester a teljes tegnapi napot a próbákknak szentelte. — A tegnapi előadás után joggal megállapíthatjuk, hogy az operetta együttes a helyes helyzetű várakozásnak a maga teljességében megfelelt.

A mandarin. A dráma együttes pénteki bemutatkozása elé nagy érdeklődéssel tekint a közönség. Erthető az érdeklődés, amikor *Lányi* Lulának, a Berlinben is ünnepeelt magyar művésznőnek és *Podr* Miklósnak, a budapesti Appolló-kabard országoszezo ismert tagjának első fellépőitől van szó. A darabot *Földessy* Sándor rendezte, akiknek képességéről a budai és temesvári színházak közönsége sok szót tudta mondani.

Szerkesztői üzenetek.

Sz főnöknagy Sörög. A letartóztatásban levő Buzek Tibor nem abból a kanizsai családból való, melyre Ön gondol.

VILÁG

nagyvilág közönségház

Szervező bizottság. Telefon 74. 42.

Szerdén és csütörtökön, szept. 3. és 4. bemutására kerül: Szennsóci!

Sakálók

Remek francia filmjáték öt felvonásban.

A francia filmgényártás remeke. Első francia képünk bemutatója.

Továbbá remek kísérő műsor.

Előadások kezdete este 7 és 9 órakor!

A Circus minden este tarti előadást!

8 órától 10 óráig.

Vasár- és ünnepnapokon

két előadás!

délután 4 órától 6 óráig!

URANIA mozgóképpalota

Reagenyi-u. 4. Teléfon 258

Szerd., csütörtök. Szeptember 3. és 4.

Az igazság öre

dráma 5 felvonásban. — A főszerepben

Helward Hoff

a herlini művészek mestere.

Előadások hétfőnapokon 8 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Nyílt-tör.

Értesítés.

Szíves indomásra hozom a n. é. közönségnek, hogy Magyar-utca 45. szám alatt levő dohányüzletöm e hó 15-én megszűnik. Rákiaáron levő összes áruimat (hüvely, öngyújtó, tűzők, levélpapír stb.) kiadásom.

Érdégtelű álnogatásai köszöncve, továbbí remélve vagyok

teljes hszlelettel

Forgács Rezső.

Szeptember hó 16-ikán nyílik meg **Forgács és Thury** újszer-, csomago-, papíráru- és álelmiszere-üzlete Sugár-ut 25. sz. alatt.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy a galambok közbirtekosságnak tanácsa a tulajdonát képező nagyvándáglót 1920. évi január hó. 1-jétől 3 evre bérbe adja, a folyó évi szeptember hó 28-án d. e. 10 órakor a tanács helyiségében, a megtartandó ülésen.

A hirdők csak vonulós és mászások ipart üzök lehetnek. Bérösszegei ajánlatok zart borítokban adhatók be a közbirtekosságnak. A bérbeadás jogát a közbirtekosságnak tanácsa ünnepegnak tartja fenn. A bérbeadás feltételei megtekinthetők a közbirtekosságnak önökénél. Galambok, 1919. aug. 20.

Szabó László s. k.
hirdetkosságnak elnöke

Intelligens fiatal Apólió 20 év gyakorlattal magános hölgy vagy urhoz ajánlkozik, vidékre is. Cim Telek-ut 25. l. em.

Jó minőségű **kész mosdószappan** kapható Jób-kint 3 koronás árban Lackerbacher József kereskedőnél Nagykanizsa, Csengery-ut 44. szám alatt. 1881

Intelligens fiatalember keres **háztartást** azobát jó ellátással. — Cim a kiadóhivatalban. 1855

Finomabb **szémet szobalány** kevesebb háromtagú családos jó fizetéssel, jó háztartással. — Cim a kiadóhivatalban. 1855

Írói állást keres 32 éves, nős, földművelésből végzett, 10 év gyakorlattal, szerény igényű, bármilyen belépéssel, ki 1800 holdas gazdaságot önállóan kezel. Cim Erdősy Pál, Nagykanizsa, József főherceg-ut 66. szám. 1881

Szakszerű arcapolás oltón csak egy helyes, ha

MEDEA növénykrémel használ, mert elől állunk a szapszó, máj-lólios, anyalegyes, himidőhelyes felső hámréteg és üde, ifjú arc-bőrt nyer. Ára 25 kor.

Alabastromhoz hasonló lesz a bőre ha MEDEA emallkrémel és púterel használ nappalra. Ára e kettőnek együttvéve 40 kor. Haja megnől és nem hull ha MEDEA hajjelzire használ. Ára 22 kor.

Discret széküldés a pénz előleges heklidés vagy údvéll mellett

MATIS és PRANGER

okleveles vegyész, kozmetikus KISPEST.

Levelezési és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut. 4.

Zala Nyomdavidálal
Fő-ut. 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postai
költséggel:

egy hóra 25 kor.

Egyes szám ára:
1 korona.

Bejelentkezési és kiadóhivatali telefon 78.

Helyi telefon 97.

Írászerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Írómunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és megír-
tásokat díjazás nélkül elfogadjuk, ha
előre megbeszéljük.

A román cenzura tegnap sem engedélyezett telefon beszélgetést lapunk és a miniszterelnökség sajtóosztálya között

A miniszterelnök Nagykanizsára jön

Budapest, szept. 4. A szeptember 7-8-iki keltei ünnepén Friedrich miniszterelnök bejárja a Dunántúlt. — Meglátogatja Székesfehérvárt, Pápát, Veszpremet, Szombathelyt, Nagykanizsát és Kaposvárt. Újján a kormány több tagja valamint a politikai pártok képviselőit is több-
ben el fogják látni.

Lovászy külügyministersége.

Budapest, szept. 4. A kormány tagjai tegnap Friedrich miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak Lovászy Márton külügyministersége dolgaiban. Lovászy t. i. nem vette tudomásul a harmadik Friedrich kormány megalkotását és aug. 27-ike után is bejárta hivatalába és a kormány előtt ismeretlen tartalmu jegyzőket intézett az antantmissziókhoz. R. lehetetlen helyzet következményétől tudják be, hogy a Kun Béla kiadását kéri okmány még nem mehetett el az osztrák kormányhoz, dacára annak, hogy a letartóztatást kéri táviratot követő harminc nap után, ha további intézkedés nem történik, a nemzetközli jogszabályok szerint a letartóztatottakat szabadon bocsátják. A harmincnapos határidő lejáratában van, a minisztertanács tehát megbízta Kubinek Gyula földművelésügyi, Haller István propaganda miniszter és Beniczky Ödön államtitkár, hogy intézzék el sürgetően Lovászy visszaszólását és a Kun Béla kiadásáról szóló megkeresés elküldését. Nevezettek Lovászyval, Drascho-Lázár Alfréd államtitkárrel mint jegyzőkönyvvezetőkkel a külügyminisztériumban egyeztetni voltak fel, mely szerint közölték Lovászyval: hogy a külügyminisztérium vezetői elöl lépjen vissza, az ügyek vezetését a rangban legidősebb tisztviselőnek adja át, mert a harmadik Friedrich kormány megalakulása óta öt külügyminiszternek nem tekintik Lovászyt a felzárkózásra kötelezettek jelentette ki: Miniszteri állása ugyanazon jogforrásból ered, mint a miniszterelnökség, a miniszterelnökségre való lemondás ugyanazon aktsussal, közlés lemondó levélben történik. A lemondás után az antantmisszióktól nyert utasítás alapján vezeti az ügyeket, ép úgy, mint a miniszterelnök. Az ugynevezett harmadik Friedrich kabinetet nem tekintik kormányának, mert azon miniszteri lista, melyet Friedrich az antantmisszióknak előterjesztett, nem egyéb javaslatnál, amely személtile megerősítésben nem részesült. Ki-jelenti tehát és tiltakozik, hogy őt a külügyminiszteri teendőkhöz elhagyására szólítják fel, eme tiltakozását az antantmisszióknak be fogja jelenteni, de kijelenti egyúttal, hogy miután nem áll módjában ezen álláspontját érve-nyesíteni, külügyminiszteri hivatalának vezetőjét még a mai nap folyamán rangban legidősebb tisztviselőjének, Drascho-Lázár Alfréd államtitkárnak átadja.

Megtorpedózott angol hadihajó.

London, szept. 4. A Reuter-iroda jelenti: Az admirális közlése szerint a Titlónia romboló augusztus 31-én a Keleti-tengeren meg-torpedózott és elsüllyesztették

A minisztertanács cáfoja az Oláh miniszterrel terjesztett híreket.

Budapest, szept. 4. A bécsi lapok a Friedrich-kormány megalakulása óta napról-napra megírják, hogy Oláh Dániel, az ipari munkások minisztere nem volt soha szervezett munkás és Friedrich miniszterelnök őt, mint a gyárban alkalmazott munkást, egyszerűen bevenyelte a kabinetbe. A minisztertanács ma foglalkozott a tendenciózus híreszteléssel és megállapította, hogy Oláh Dániel sohasem volt Friedrich alkalmazottja, a miniszterelnök őt kormányralépése előtt nem is ismerte. Oláh Dániel bemutatta a vas- és fém munkások országos szövetsége által 1918. december 17-én kiállított és Döcsák Antal elnök, Vancák János titkár által aláírt tagsági könyvet, mely szerint foglalkozása kazánkovács, valamint bemutatta a magyarországi szocialista párt által kiállított tagsági igazolványát.

Wekerle a monarchia adósságairól

Bécs, szept. 4. Wekerle Sándor dr. cikket írt a Neue Freie Pressebe a monarchia háborús adósságainak szabályozásánál, melynek oszmenemélt a következőkben adjuk: A monarchia háborús aktíváinak és passzíváinak szabályozásával a kvóta lehet az irányadó. Nehezegebb az okoz. hogy az új nemzeti államok mely részt vállaljanak az adósságok elosztásánál. A nemzeti államok jogi kötelessége, miután a háborúban az utolsó percig résztvettek, hogy az adósságokból részt vállaljanak. Ezekkel szemben a felosztás kulcsa csak a lélekszám lehet. A teljesítőképesség és a terület nagysága nem lehet irányadó, mert a viszonyok gyökeresen változtak. A népesség számát azért is igazságszerű venni, mert a modern gazdasági életben a tüke és munka között a túlsúly a munkára tolódott át. A pénzügyi politikánk legközelebbi feladata az államháztartás rendezése volna. Ez nehéz feladat, mert a békától függ, továbbá attól, hogy iparunk kap-e nyersanyagot. Sok függ a városoktól, melyek az adók nagy részét adják. Ha ezeket elszakítanák tőlünk, úgy ez súlyosan visszahatna a pénzügyi helyzetre.

A perzsa sah Rómában.

Róma, szept. 4. (Szikratávirat) A perzsa sah tegnap délután a Ceres angol cirkálóval Grantóba érkezett és délelőtt lovább utazott Rómába.

Rendelet a lakásbéréről.

Budapest, szept. 4. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A lakásügyek ideiglenes szabályozásáról kiadott kormányrendelet szeptember 1-én lép hatályba. Lényegesebb rendelkezései a következők:

A bérletnek a proletárjuttatásra alatti történet törvényellenes megváltoztatása augusztus 1-étől hatálytalan. E naptól kezdődően visszaáll a március huszonegyedik előtti állapot. A lakásbér a jövő hónapig felfüggesztésre kerül, majd a rendes szabályok szerint negyedévi részletekben fizetendő. A felmondás tekintetében nagyjában fennmaradnak az eddigi korlátozások. A lakásérvénytelenítésre vonatkozó régi szabályokat a rendelet fentartja.

Osztrák tisztak aknamunkája a nyugati határszélen.

Szombathely, szept. 4. A sajtóosztály főnöksége közli: Moson-, Zala-, Vas- és Sopronvármegyék kereskedelmi és ipari kamaráinak választmányai tagjai gyűlést tartottak és a következő táviratot küldötték a magyar külügyminiszternek:

— Megbotránkozással utasítjuk vissza az osztrák sajtó hazug híradásait, hogy a mi vármegyékben faji üldözések folynak és konstatáljuk, hogy a határvidékeken is a legnagyobb rend és nyugalom van. Legalább 90 százaléka a lakósnak szivvel és lélekkel továbbra is Magyarországhoz akar tartozni, ahová 1000 éven keresztül is tartozott, meggyőződve arról, hogy a német határvidékek és Sopron város elszakadása gazdaságilag ezekre csak káros befolyással lehet és Ausztriának kevés hasznot hajtana. Kérjük ezen táviratunkat az entente misszióknak tudomására hozni.

A külügyminisztérium ezen kérésnek meg-felölt. A kereskedelmi és ipari kamara azon állásfoglalása csak újonnan bizonyítja azt a tényállást, hogy Nyugatmagyarország gazdaságilag passzív (?) Ez azt jelenti, hogy a termékeny völgyek, síkságok a hegyes vidéket is alig bírják élelemmel ellátni, úgy, hogy Sopron városa már főleg ősze időjáról lesz élelemre. Elszakadás esetén Nyugatmagyarország együltelhezne az osztrákokkal és meg kellene osztani Bécsből és Sopronnal kevés élelmiszert. A fűstlenföldi osztrák tisztak agitálása lelketlen és kvallfőldhatatlan eljárás, amely csak személyes érdekeket szolgál. — Távirati jelentések alaptalanok és koholt hírekkel vannak tele.

A kommunista vezetők kiadását kériük Ausztriától.

Budapest, szept. 4. Bécsből ismételtlen jelentést kaptunk hírekből, hogy Böhm Vilmos és dr. Erdélyi Jenő, akik a legutóbb bécsi magyar követek voltak, a kommunizmus mellett a magyar, valamint az osztrák kormányzat ellen izgalnak. Budapesten a legnagyobb meglepetést keltette az internáltak ilyen közlése, melyet csak a kiadással kéri okmány késedelmének tudnak be, ezért a megkeresés ma el fog menni Bécsbe.

A francia kamara az ország benépesítéséről.

Delmar, szept. 4. (Szikratávirat) Párisból jelentik: A francia akadémia a sokgyermekes családok részére díjakat tűzött ki, hogy ezzel is támogassa Franciaország újabb benépesítését.

Az orosz bolsevisták veresége.

Koppenhága, szept. 4. Az itteni lelt sajtóiroda jelenti: Lett és litván csapatok közös támadással ellentét a bolsevik haderőket Novotexanrevszk városából a lett csapatok sok ágyút és hadianyagot zsákmányoltak, sok foglyot ejtettek.

HIREK.

Az alispán

tegnap járt. Saját szemével akart meggyőződni mindenről, amit nemcsak sejtett, de biztosan tudott is. S hogy ledejött, az ólónk bizonyította annak, hogy nem bürokratikusán, de radikálisan és gyorsan akar segíteni azokon a bajokon, amikben most városunk szenved. Megakarja mutatni azt, hogy a vármegye nem tekint Kanizsát mostoha gyermekének, hanem orvosolni akar minden sérelmet a javítani akarja a közállapotokat. A város hástartása, a köznevelés, a közegészségügy, általában minden olyan kérdés, ami az ötféléves háború, de főként az ötféléves háború utáni állapotok miatt megoldást kíván szöve kezűl azon, az értekezleten, ahova az alispán városunk néhány számottevő polgárát meghívta. Biztosak vagyunk abban, hogy az alispán jóindulata a városok polgárságának egyetemes jóakarata megfogja hozni a kívánt eredményt. Az utolsó öt esztendő borzalma és ennek helyreállításához megfeszített munka, éremtelen szorgalom és kitartás és együltirés szükséges. A szállítás, a társadalom szándékos szállítását jelenleg olyan végzetes és helyre nem hozható bűn volna, ami városunk fejlődését évtizedekre visszavetné, a helyzet konszolidálását pedig egyenesen lehetetlenné tenné. Végzetes bűn volna azért is, mert a lelkek igazolniban tartása köptelenné teszi az embereket a munkára, az alkotó munkára, amelytől pedig nemcsak ennek a városnak, ennek a vármegyének, de az egész országnak a magyar nemzetnek jövője függ.

Térjen mindenképp a munkájához, végezze mindenki becsülettel a kötelességét a megértelemmel, egyetakiassal helyrehozhatjuk mindent a hibát, amit egy szerencsétlen, vesztett háború s az átkos bolsevizmus okozott. Szinte utom tekinthető a pusztulás és pusztítás, megvan azonban minden remény, hogy városunk polgársága, osztály- és valláskülömbőség nélkül összefogva, elfogja segíteni a város érdekélmének, iparának fellendülését, megőrzését, a papirkereskedésüket a általában elérjük azt, hogy Nagykanizsa kulturális és Dunántúlnak jelentékes metropolisza lesz. Még vagyunk győződve, hogy ebben a örekvésében városunkat teljes szívvel-lelkekkel fogja támogatni a vármegye, az alispán.

— Személyi hír. **Riedl** Miklós ezredes, zalavármegye katonai parancsnoka tegnap városunkba érkezett.

— A gyorsított eljárás híráll: Tegnap megalkult a nagykanizsai törvényszék területén az a bíróság, amely a kommunista rendszer bűnösei ellen az e célra külön megállapított eljárás szerint jár el. A bíróság, mely egy elnökből és 4 tagból áll Nagykanizsán a következőképpen alakult meg: Elnöke **Kenedi** Imre dr., tagjai pedig **Szabady** Örnöc dr., **Mutschenbacher** Edvin dr., **Biba** Ferenc dr. és **Szakács** Pál dr., törvényszéki írák. A bíróság működését már meg is kezdte.

— Érettségi vizsgálatok a gimnáziumban. Tegnap folytak le a helybeli főgimnáziumban dr. **Benisch** Artur miniszteri biztos felügyelete alatt azok az érettségi vizsgálatok, melyek a tanév végén a bolsevista kormány rendelkezései értelmében, nem voltak megárhatók. A vizsgálatok egyszerű eredményekkel végeztek: a 24 jelölt közül 7-et teljesen, 10-et pedig jól érettnak nyilvánított a tanár. Négy tanuló egy tárgyból pótvizsgára ísítottak. A jelesen érettek a következők: **Comján** Gyula, **Fodor** Erzsébet, **Klein** Andor, **Lethea** Károly, **Pálffy** Gyula, **Lányi** Lajos és **Szalgyhy** Aladár.

— A hadifoglyok hazaszállítása. A genfi Vöröskereszt nemzetközi bizottsága múlt hó 22-éről kelt levele jegyzékot intézett a szövetséges hatalmak legfőbb tanácsához, melyben annak az érdekében lépelt közzé, hogy a hadifoglyokat az antant országokból minél hamarabb szállítsák haza,

— Tudnivalók a polgári bíróságok előtti eljárásról. A helybeli járásbíróság vezetője a közönség tájékoztatása végett a következőket hozza köz tudomásra: A magyar igazságügyminiszter 4038/1919 illetve 22300/1919 M. E. számú rendeletei értelmében a polgári perutara tartozó ügyekben és bűnügyekben és a rendes bíróságok és államügyességek működéseinek (1919. március 20-ától aug 15-ig) szünetelése alatt fogantatosított eljárás és ezalatt az idő alatt hozott határozat, ítélet érvénytelen; semmis. 2. A lakbérleti bizottság valamint munkáügyi bíróságok eljárása egyelőre felfüggesztett, azaz hatóságok határozatai alapján végrehajtást sem elrendelni, sem fogantatosítani nem lehet. 3. Nem peres ügyekben hozott bírói határozatok érvényben maradnak. 4. Érvénytelen határozat, ítélet alapján elrendelt végrehajtás is érvénytelen és az ezek alapján teljesített szolgáltatások visszatérítendőek. 5. Polgári perben az első bíróságnál és azokban a bűnügyekben, a melyekben a törvényes vádat a magánvádló képviselte, az eljárást az erre jogosult újabb kérelmére kell folytatni, ha ily kérelmet nem terjesztettek elő, illetőleg a már tárgyalásra kitűzött ügyekben az eljárás iránti állást bejelenteni, az ügy szünetelőnek, illetve megszüntetnek fog kimondatni.

— Olimpiaújság hírek. A főgimnázium igazgatósága közli, hogy a magánvizsgálatok folyó hó 10. és 11-én, a javítóvizsgálatok folyó hó 13-án, a beírások pedig folyó hó 15. 16. és 17-én fognak megtartatni.

— Társadalmi bajok. Zalaegerszegről közlik velünk: A zalaegerszegi izraelita hitközség augusztus 31-én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyben kimondta, hogy a kommunizmus rémuralma megalapításában és fenntartásában közreműködő tagjait orkényi megvetéssel sújta velük minden társadalmi érinkezetét megszakít és felkéri tagjait, hogy mindazokat, akiknek ilyen törvénytörő szerepléséről tudnak, a hatóságnak jelentésk fel.

— A Katholikus Legényegylet mulatósága. A Nagykanizsai Kath. Legényegylet folyó hó 7-én (vasárnap) este 8 órakor a Polgár Egyletben az egyesület népszerű műkedvelőinek közreműködésével táncos egybeköltött előadást rendez. Jegyek Schless Testvérek papirkereskedésében előre válthatók.

— Pola Negri felléptével mutat be a Világ mozgó pnteken és szombaton egy remek 5 felvonásos drámát: **Arabella** címmel. Ezeg kép, valamint a kiégésítő képek is a legjobbak.

— A nagybakónaki és kiskanizsai vértanúknak **Kelcz** Sándor a bakónaki és kiskanizsai vértanúk emlékére 50 koronát adományozott.

— Találattott egy darab hosszú aranylánc gyöngyökkel, rajta ezüst fényképtartóval stb. Igazolt tulajdonosa átveheti lapunk kiadói hivatalában.

— Az Uránában pénteken és szombaton kerül bemutatásra **Egy szegény Ifju története** című 5 felvonásos megható dráma, melynek főszereplője a hírneves olasz művész **Mario Bonart**, a kanizsai közönség kedvence. A Sálán című dráma főszereplője

Színház.

Hetli műsori

Pénteken: A mandarin. Angol-kínai szimf. Szombaton: Vasárnap este: A gyimesi vadvirág. Népszimf.

A mandarin mai előadására jegyek már ugyszólván alig kaphatók. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy jegyeit a holnapi előadásra a nagy érdeklődésre való tekintettel, lehetőleg még ma váltsa meg.

Sohasem izzad több a lába, ha a MEDUZINAT egyszer használta

5 korona 60 fillér beküldése ellenében bérmentve küldi **MATIS és PRANGER, KISPEST.**

Nyílt-tér.

Tisztelettel értesítem volt vevőimet és a m. l. vásárló közönséget, hogy **fűszer-, csomago- és gyarmaltáru üzletemet** mi a háború kitörése miatt kellett felfüggetnom, 50 havi katonai szolgálattal után, a városi ház palota Kazinczy-utcal oldalán (volt Flachel könyvkereskedés)

ujból megnyitottam!

Raktáron tartom az összes szakmámba vágó és jelenleg beszerzhető cikkeket. Szíves pártfogásukat kérve, vagyok tisztelettel

Gyenes Lajos.

Felhívás.

A nagykanizsai vasutas cipésműhely megbízható **cipészeket keres** felvetelre. Jelentkezni lehet a pályaudvari cipésműhelyben Nemezc József műhelyvezetőnél.

Fizetés megegyezés szerint.

A cipésműhely vezetője.

Gondallessz jó bizonyítványokkal ellát keres. Cim a kiadóhivatalban 1813

Ispáki állást keres 32 éves, nős, földművelőként végzett, 10 évi gyakorlattal, szerény igényűvel, bármikori beépéssel, ki 1800 holdas gazdaságot önállóan vezet. Cim: Erdős Pál, Nagykanizsa, József főherceg-utca 16. szám. 1801

Finomabb német **szobalány keres** felvetelre háromtagú családnak jó illetéssel, jó bánásmóddal. Cim a kiadóhivatalban. 1800

Teljes ellátást nyerhet iskolai növendék, ha vagy leány is. előkelő családnál német nevelőnél felügyelőként. Cim a kiadóhivatalban.

VILÁG nagy mozgószínház Szerep színház, Tolóca 74. sz.

Péntek és szombat, szept. 5. és 6-án

Pola Negri felléptével
első Arany-sorozat Szenszáció kép!

Arabella
hatásos dráma 5 felvonásban.

Előadások kezdete este 7 és 9 órakor!
Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

URANIA mozgóképpalota
Rozsnyai-u. 4. Telefon 200

Péntek, szombat, Szeptember 5. és 6.

Egy szegény Ifju története
megható dráma, 5 felvonásban.

Főszerepben: Mario Bonart
azi olaszok kedvenc művésze. A Sálán című slager-film főszereplője.

Előadások kezdete 8 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Alapítvány és kiadóhivatal

NAGYKANIZSA,

Segér-ut 4.

Zala Nyomdavidőrlő

P6-ut 5 sz.

Engedélykelt hatóságoktól
mindentennap korarogol

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postai szét-

küldéssel:

egy hóra 26 kor.

Egyes szám ára:

1 korona.

Alapítvány és kiadóhivatal telefon 78.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magán-

közleményeket díjazás nélkül vas-

naponként fogadjunk.

A miniszterelnök joggyűlése az antantnál

Budapest szept. 5. A miniszterelnökség sajtóosztálya közli: A külföldi, főleg a bécsi lapok nyomán céltudatosan terjesztett rosszakaratú hírek vannak forgalomban a dunántúli kárhatalmak viselkedéséről. Ugy a külföldi lapok közleményeivel, mint a fővárosban elterjedt hírek alkalmasak arra, hogy a kormány elfogását, álláspontját az antantmisszió itt időző sajtói, valamint a külföld előtt a valóságának nem felelő világításba helyezze. Friedrich miniszterelnök szükségesnek tartotta, hogy a kormány álláspontját a tárgybán az antantmisszióhoz intézett jegyzék keretében megvilágítsa. A jegyzék kifejti, hogy a kormány elfogadja a legbecsületesebb, legméltányosabb és legigazságosabb jogállapot visszaállítása. A kommunizmus leírása után a fővárosban kiróbbant kibombmervű antiszemita jellegű jelenségeknek máris sikerült előbe vágni. A vidéken, főleg pedig a Dunántúlon elterjedt önkényeskedések megállítására a magyar hadügyminiszterrel egyetemben mindent megtesz a miniszterelnök, hogy a hasonló jelenségek meg ne ismétlődhessenek. Jelellépjék a jegyzék, hogy ugynevezett "szervezett fehérterror" nincs. A vidék sokal szent eddigi népe a szovjetrendszer megszüntével visszatér a kommunizmus exponensin és a küloldalon — jogállamban meg nem törhető önkényeskedésekre ragadtatja magát.

Oláh miniszter a munkáskérdésről

Budapest, szept. 5. A Reggeli Hírek munkatársa beszélgetést folytatott Oláh Dékával, az ipari munkások miniszterével, ki a következőket mondotta:

— Ezt az országot csak becsületes, tisztességes munkával lehet megmenteni. Mi megengedjük: megmentjük, mert a munkásság nem ilyen rossz, mint amilyennek voltak vezetők, akik téves utakra kalandoztak. Az ipari munkásságnak erkölcsi alapra kell helyezkednie. Az ilyen erkölcsi alapon álló szakszervezetet akarok, amelyben a munkásság összes legörégi képviselve lesznek. Ebből a szakszervezetből teljesen ki lesz zárva a politika: az gazdasági kérdésekkel, a munkásság helyének javításával fog foglalkozni. Tisztességes lakást, élelmet, gyermekeinek tisztességes nevelést és jó egészségügyi feltételeket kell biztosítani a munkásnak. Ez a helyes megoldás, am pedig a munkásaiméknak politikai célra való felhasználása. Ha ezt mind megkapja, nézetem szerint soha többé nem tér a munkásság útjára. Ami történt, annak nem a magyar munkásság az oka, hanem a bűnösök, akik eddig vezetőik a munkásságot és elnyomták, ahol most van. A jövőben az lehet igy. En közvetlen a munkásokkal akarok érintkezni és nem megbízottakkal. A mit nem ismétlődhet meg, mert olyan ember zeli a munkásság miniszteriumát, mint jóérem, aki szintén ipari munkás vagyok, ismerem a munkáskérdés bajait, kívánságait. Nincs munkáskérdés, szószólóra, közvetlenül szám fordulhat mindenki panaszával és ezzel is kapcsolatolódhat a munkásságból azok az ig oda betolakodott elemek, akik maguk a munkások nem voltak, hanem a munkáskérdés és munkálatok között gyököri sarlóadás az. Közvetlen közvetítő tevékenységet a politikai céljaikra tudtak állandóan fel-

Fegyverrel védjük meg Nyugat-magyarországot.

Sopron, szept. 5. Farszák Jenő Sopron-megye alispánhelyettese Sigray gróf kormánybiztosától tegnap szaka a következő táviratot kapta:

Alispán, Sopron. A párisi békekonferencia Nyugatmagyarország németlakta vidékeit népszavazás mellőzésevel Ausztriának itéte oda. Tekintettel arra, hogy az antant velünk a békétárgyalásokat még csak meg sem kezdte, rólunk, nélkülünk határozott, ondfogva ezen döntést kötelezőnek el nem ismerjük. A helyzet nem változott, miért is Ausztriának minden annektálási szándékát, a határnak így szándékkal való átépését minden rendelkezéssel álló eszközzel és fegyverrel meg kell akadályozni. Irasítsa az őrsöket és az összes kárhatalmi alakulatokat, hogy az oszló hárt a legéberebben figyeljék a fegyveres csapatoknak a határon való állópot akadályozzák meg Ezen rendelkezés alkalmas módon közzétesse.

SIGRAY,

Nyugatmagyarország kormánybiztosa.

Keresik a volt népbiztosok által elrakolt 24 és fél milliót.

Budapest, szept. 5. A Reggeli Hírek írja: A bolsevik vezérek a bukás után Ausztriába való menekülésükkor az Osztrák-Magyar Bank főintézetéből huszonöt millió koronát vittek el magukkal. Miután a menekülő népbiztosoknál a határ átépésnél mindössze csak 478 ezer koronát találtak és csakvölvi csak Hanburger Jenőnél volt még száz angol font, kérdés merült fel, hová lett a 25 millióból hiányzó 24 millió és 500 ezer korona? A pénz semmiesetre sem lehetett a menekülőknél és a határon alkalmazott szigorú ellenőrzés mellett akkora összeget nem rejthettek el. A bécsi lapok jelentése szerint valószínűnek látszik, hogy a népbiztosok még szükségük előtt közvetítő személyeknek adták át a pénzt, akik azután rejtett utakon jutatták ki Németország területére, ahol a bizonyára feltehető lenne valamelyik községben. Az eddigi kutatás eredménytelen. Hogy az elrejtett pénz Ausztria területén van, megerősíti egy levélnek tartalma, melyet az elfogott Bettelheim doktor cellájába csempészték be és azt kéri benne, hogy a Kun Belával internált Kun Ernő propaganda főnök harmincezer koronát utaljon ki a kommunista agitáció céljaira. Miután az internált bolsevik vezérek semmi ilyen pénzösszeget felett nem rendelkeznek, valószínűnek látszik, hogy a volt népbiztosoknak valahol Ausztriában titkos pénzletéjük van.

Készül a bolgár béke.

Páris, szept. 5. A szövetségesek legfelsőbb tanácsa leggyorsabban akarja elintézni a bolgár szerződést. A landy elhatározta, hogy átadja a bolgár békedelegációnak az ország politikai határainak megállapításáról szóló jegyzéket. Bulgáriának utal igények a tengerhez. A delegáció a bolgár kormány nevében ígértet fog tenni, hogy a békeszerződésben megjelölt bizonyos területekre nem tart tovább igényt. Ezeknek a területeknek a sorsáról a konferencia csak később fog dönteni.

Elszászbeli kintaszítók a munkanélkülivel.

Berlin, szept. 5. Genfi jelentések szerint Elszász-Lotharingia francia biztosa elrendelte, hogy azokat a német munkásokat, akik szeptember tizenötig nem kapnak alkalmazást, csatlódotul ki kell utasítani.

Liman von Sanders a török vezetésével utazol.

Berlin, szept. 6. Liman von Sanders pasa beszélgetést folytatott a Berliner Zeitung am Mittag egyik munkatársával, akinek kijelentette, hogy csak hazugul és gonoszul rágalmazzák őt az ürmények lemeszárlásában való részeséssel. A palesztinai front összemeléséről azt mondotta, hogy az az öncsétlen-séget a jobbszárny tökéletes megbénulása okozta, ahol a nyolcadik török hadsereg csapatai voltak.

Bécsi hírek a koalíciós magyar kormányról.

Nagykanizsa, szept. 5.

A Neue Freie Presse egyik legutóbbi száma írja: Egy, az új kombinációkhoz közelálló személyiség a koalíciós kormány programjáról a következőket nyilatkozott:

— Az új koalíciós kabinetcnak, amely a nemzet összes kereszteti osztályainak képviselőiből és vezetőiből rekrutálódik és amelynek szigorúan demokratikus jellege lesz, mint elengedhetetlen feltételt kell tekintenie, hogy az antant egyidejű elismerése mellett a belső viszonyok állandósítását célzó fíradékosait a következőképp mozdítja elő:

Az új kormány követeli annak megengedését, hogy önálló rendőrséget szervezhessen és egy rendfenntartó csapatot alakíthasson, amely a békének az ország belsejében való fenntartására elengedhetetlen. A vasút-, posta- és telefonforgalom szabaddd tétele, hogy a budapesti kormány a vidék végrehajtó közegeihez utasításokkal és rendelkezések sür-gősen eljuttathasson. A sajtószabadság visszaállítása, a lapok újra való megjelenésének lehetővé tétele.

A gépek rekvirálásának megszüntetése, mert ennek a rekvirálásnak a fenntartása a gyáraknak üzemben tartását kétségessé teszi és a jelenlegi keretben való további érvényben hagyásával is legalább 300.000 munkást foszt meg a kenyértől, ami által a gazdasági zűrzavar csak fokozódik. Kellő mennyiségű benzin és petróleum beszerzése, hogy a földműves nép akadálytalanul befejezhesse a cséplést. A dénmagyarországi élelmiszer-készítétek felhozatala, amelyek jelenleg romlónak vannak kitéve, továbbá ugyan e célból a határ megnyitása.

Ha a kormány megkapja az antant elismerését. Amiről a legközelebbi időn belül meg kell győződnie, úgy egy szabad és demokratikus választójog alapján azonnal a választás kidolgozására törekednek és tagjai megvannak győződve arról, hogy a jogbiztonságot és a nyugalmat az országban gyorsan vissza lehet állítani. A kormány külpolitikáját a tájékozódás és antant szándékainak és az állam-legfontosabb szükségletek követelményeinek megfelelően és a Romániahoz úgy, mint a többi nemzeti államhoz való viszonyban a kiegyezés szelleme és az összhang fogja vezetni.

HIREK.

— Felhívás a polgárorség tagjaihoz. Felkérem a polgárorség azon tagjait, kik a felszerelést és fegyvert még nem adták be, hogy folyó hó 6-án délután 3 órára a rendőrség épületében, a fegyver és felszerelés leadása végett megjelenni sziveskedjenek. — Igazolványokat hozzak magukkal. *Dr. Domján Lajos* parancsnok.

— Megindult a postaforgalom. A nagykanizsai pósta- és távirtda főnökség a következőket hozza a közönség tudomárára. 1. Levélző-lapok, le nem zárt levelek a mai naptól kezdve feladhatók. Ugyanez áll az ajánlott levelekre is. 2. Csomagokat fel lehet adni, de tilos bennük levelet elhelyezni. A felvevő postahivatalknak jogában áll a csomagot felbontani és a rendelkezés betartásáról meggyőződést szerezni. 3. Magán táviratokat csak nagyon fontos és sürdős esetekben lehet feladni: azokat előzetesen a postafőnök cenzurálja. 4. Megindult a postautalvány forgalom is, de csak a befűlt forgatomban. (A megszállott területekkel nem). 5. A takaré- és csekk forgalom szünetel. 6. Magántelefonbeszélgetések eszközölhetők, de csak kivételesen sürgős esetekben.

— A gimnázisták tankönyv beszerzése. A főgimnázium igazgatósága felszólítja a tanulókat, hogy tankönyvek és minden néven nevezendő más tanszerek (rajztábla, füzet, körző stb.) vásárlását tartózkodjanak. A jövő hét első napjában az összes tankönyvnek és tanszereknek hivatalos, a főgimnázium igazgatósága által államosított jegyzéke fog megjelenni, amelynek alapján meg időben beszerzethetik a tanulók szükség leleteket.

— Keresik Tisza István gyilkosait. Egy hécsi lap budapesti tudósítójának jelentése szerint Tisza gyilkosainak a felfedezésére a legszélesebb körű nyomozás indult meg. Az Államrendőrség főkapitánya közölte a tudósítóval, hogy a tett idejében nem állt rendelkezésre megfelelő apparátus a tettesek kinyomozására és kárekerítésére. A legfőbb ok azonban, amiért nem folytatták le a legnagyobb energiával a nyomozást, az volt, hogy az akkori kormányköröknek az volt az állítólagos — még eddig meg nem cáfolt — kívánsága, hogy hagyják a dolgot elcsendesedni, feledésbe merüljön. Ujabbban az a gyanú merült fel, hogy Csernyáknak, a volt katonatanács elnökének tudomása volt a dologról, sőt állítólag Pogány Józsefnek is szerepe volt a gyilkosságban.

— Hírek Sopron megszállításáról. Az egyik soproni lap jelentése szerint szerdán az a hír terjedt el Sopronban, hogy a románok megszállják a várost. Erre a híre okot az szolgálatotól, hogy egy román misszió érkezett Sopronba. A megszállítás híré egyebekben a hécsi magyar követség is megerősíti.

— Betratások a tanonciskolában. A nagykanizsai kereskedő-tanonciskola igazgatósága értesíti az érdekelt cégtulajdonosokat, hogy a kereskedő-tanonciskolába való beiratásokat f. hó 10. ti. és 12-én fogadjatossítja. A felvételt az említett napokon délután 5-7-ig az Állami polgári iskola helyiségében lesz. A tanulók a múlt évi leckékönyveiket hozzák magukkal. Tandíj 38 korona. Az igazgatóság.

— Elvesztett vasárnap egy ezüst óra, vékony ezüst láncsal. A megtaláló sziveskedjék illő jutalom ellenében a tárgyatkat Schlegyngör Gyulánál, Teleny-ut 26 szám alatt leadni.

— Tankönyvek, mindenféle iskolai- és rajzszerzők az összes iskolák részére a megállapított áron kaphatók Fiszohat Fülöp Fial könyv és papírházában Nagykanizsán, Városház-szék.

Elegans megjelenésű fiatal ember vágyok. Ismeretséggem nincsen, nőstény szeretőm, feleségül vennék jó megjelenésű keresztény uriférfy, esetleg özvegyet hozománytal. Jelenleg üzletem van kis vidéki városban. Teljes című leveleket kérem a lap kiadóhivataltába. 1864

Színház.

Heti műsori

Szombaton: A mandarin. Angol-kínai szimfonia. Vasárnap este: A gyimesi vadkirály. Népszimfonia.

A mandarin — Poór Miklós. A drámai együttes tegnapi bemutatkozása, Poór Miklós első fellépte: szenzáció volt Nagykanizsán. Egy előadást élveztünk végig, mely möltán kelthette lel bennünk azt az illuziót, hogy a Vigaszínház együttesében gyönyörködünk — Poór Miklósról kell legelőször megemlékeznünk, akinek Mjster Wu alakításá mindnyájunkat bámulatba ejtett. Sok kritikát olvastunk és hallottunk arról a fiatal művésztől, meg voltunk győződve, hogy nagyszerűt fog produkálni, de az a munka amit tegnap este végzett, felülmúlta várakozásunkat. Kellemesen lépett meg bennünket a *Körműves* Erzel, aki tegnap lépett fel először nyílt színon s aki a kínai leány szerepében nagyon szép alakított. Meg vagyunk róla győződve, hogy Körműves Erzel nevével igen sokszor lesz alkalmunk a helyt foglalkozni. *Földassy Sándor* Gregory és *V. Anyi* Lulu Gregoryné minden dicsőretet megérdemelnek. Jó volt kisebb szerepében *Nagy Ilonka* is. A díszletezés pazar és zártas, a rendezés tökéletes volt: *Földassy Sándor* érdeme.

Szerkesztői Uzenetek

Lipovnozky Széver. Ajánlott levele van lapunk kiadóhivataltában. — D. Gy. Igazgató. Nem Lányi, hanem Surányi Lajos a hetedik praematurus.

VILÁG negyvenháromszínház
Szerkesztői Uzenetek. Telefon 74. sz.

Péntek és szombat, szept. 5. és 6-án

Pola Negri felléptével
első Arany-sorozat! Szenzációs kép!

Arabella
hatásos dráma 5 felvonásban.

Előadások kezdete este 7 és 9 órakor!
Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

Nyílt-tér.

Értesítés.

Szíves tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy Magyar-utca 48. szám alatti levő dohányüzemem e hó 15-én megszűnik. Raktáron levő összes árutomat (hüvely, öngyújtó, illatkő, levélpapír stb.) kiadulatom.

Eddigi támogatói köszönetre, továbbit remélve vagyok teljes tisztelettel
Forgács Rezső.

Szeptember hó 16-ikán nyílik meg
Forgács és Thury
füszer-, csomaga-, papíru- és élelmiszer-üzlete Ságur-ut 25. sz. alatt.

1903-1919. 1874

Tárgy: Népszéki kör- és szegénygyűjtés nyilvántartása.

Hirdetmény.

Zala vármegye alispánjának 22440/ni 1919. sz. rendelete alapján felhívom a város területén tartózkodó összes községi kör- és segédgyűjtőket, hogy nyilvántartásba vétel végett hivatalomban 24 óra alatt okvetlen jelentkezzenek.

Nagykanizsán, 1919. évi Április hó 5-én.
Dr. Prack István s. k.
h. polgármester.

Hirdetmény.

A közadók és az ezek módjára behajtandó egyéb köztartozások behajtása tárgyában.

A tanácsköztársaság bukásával a feldúlt rend helyreállításának, valamint a rombolások folydán. szükségessége vált ujjáépítések nagy munkája megindult.

És a nagy munka azonban csak akkor vezethet teljes sikerre és eredményre, ha a szükséges anyagi eszközök mind előbb rendelkezésre fognak állani.

Ennélfogva a magyar pénzügyminiszterium a f. évi augusztus hó 19-én 49611/1919 sz. alatt kelt magas rendeletével az összes állami és egyéb köztartozások befizetését, illetve azok soronkívüli behajtását rendelte el.

Ezen rendelet alapján alulírott városi adóhivatal felhívja Nagykanizsa r. t. város hazafiasan érző adózó polgárait, miszerint fizetési kötelezettségüknek a jelenlegi súlyos viszonyok között végrehajtás-kényszer nélkül is tegyenek eleget, mert nemcsak előrendelt hompolgári kötelezettségük, hanem a saját érdekükben is áll.

Városi adóhivatal.

Nagykanizsán, 1919. évi szept. hó 6-án.
Horváth, adóügyi számvevő.

Egy pár teljesen új 42-os barna anillip **betétes fércpáncs** és egy pár 38-as fekete bársony női fércpáncs eladó. — Megtekinthető naponta délután 4-5 óra közt. Cím a kiadóhivataltban. 1869

Három szabad lakást minden mellékkeltséggel a város belterületén azonnalra vagy november 1-ére keresek. — Cím a kiadóhivataltban. 1870

Lóval bántani tudó bejáró napszámok azonnal belépésre felfogadhatók a nagykanizsai kerékméntelesztyánál. 1872

Kisasszony keresztelt gyermek mellé, németül tudók előnyben. Barla Alfrédné. 1871

Varrókétyeket és bejáró takarító-nőt jó fizetéssel felvesszök. — Rácz Juliska Kazinczy-utca 5. 1868

Médesen csomagozó 116 kg.-kánt 16 koronáért kapható Gyenes Lajos csomage üzletében, Kazinczy-utca (Városház palota.)

Egy van takaréktáskájuk, egy ablakra való függöny és egy teljesen új zongora elutazás miatt eladó Csengery-ut 33. szám alatt. 1865

URANIA mozgókép-palota
Bonyozai-utca 4. Telefon 158

Péntek, szombat, Szeptember 5. és 6.

Egy szegény ifju története
megható dráma 5 felvonásban.

Fűszerepben: Mario Bonart
az olaszok kedvenc művésze. A Sádán című slager-illm főszereplője.

Előadások kőnapokon 6 és 8 órakor!
Vasár- és kőnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

minden este lort

A Circus előadást!

8 órától 10 óráig.

Vasár- és Ünnepnapokon
két előadás!
détulán 4 órától 6 óráig!

Kereskedelmi és kiadóhivatal:

NAOYKANIZSA,
Sugár-ut 4.Zala Nyomdavidálat
Fő-ut 5. sz.Megjelenik hétfőkivétele-
vel mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postal szét-
küldéssel:

egy óra 25 kor.

Egyes szám ára:
1 korona.

Kereskedelmi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatársa és lapfajlagos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magán-
közleményeket díjazásért szerint van
tel a kiadóhivatal.

Felhívás.

Hivatalos értesítés szerint a miniszter-
elnök úr Öngyméltósága kíséretével folyó
hó 7-én vagy 8-án valószínűleg városunkba
érkezik.

Mivel az érkezés ideje és körülményei
hivatalosan még nem közöltek, az idő rő-
vidsége miatt a következőképp intézkedem:

1.) A fogadtatásra a városi képviselő-
testület és a városi vérosháza elől jásillat-
lag fog kivonulni. Az indulás idejéről a v. kép-
viselőket küldöncök útján fogom értesíteni.
2.) Felkérem a fogadtatásdonosokat, hogy
a fogadtatáshoz rendelkezésre bocsájtandó
fogadtatást folyó hó 7-én délelőtt 10 órakor
a városi háza 1. em. 20 szobájában jelen-
tesék be.

3.) Mivel Öngyméltósága valószínűleg
vonattal érkezik, felkérem az egész város,
de főképpen a Kazinczy-utca, Fő-utca, Er-
zsébet-tér, Deák-tér ház tulajdonosait és la-
kosait, hogy házaikat lobogózzak és díszít-
sék fel.

Nagykanizsa, 1919. szeptember 6.

Dr. PRACK, h. polgármester.

A nyugatmagyarországi németseg nem akar elszakadni.

Külföldi újságról tapasztalatokról.

Nagykanizsa, szept. 6.

Szombathelyről jelentik táviratilag: A
legutóbbi saint-germaini hír hallatára, hogy
Nyugatmagyarország népszavazás elrendelése
nélkül Németausztriához csatlakassék, — egy
külföldi újságról bejárta a kérdéses területe-
ket és tapasztalatokról a következőkben szá-
mol be:

— A lakosság az elmúlt négy hónap-
ban annyit szenvedett a bolsevizmus alatt,
hogy világpolitikai kérdésekkel már csak azért
sem foglalkozik, mert idejét teljesen a mezői
munka köti le. Azonban jóhiszeműleg meg-
van arról győződve, hogy a döntést az
antant a saját kezükbe teszi le, t. i. elrendeli
az igazságos népszavazást. Meglátogattam
a tiszta németajku községeket, majd olyanok-
kat, ahol németek és magyarok laknak együtt
a legnagyobb egyetértésben. Egy egyszerű
német paraszttal elegyedtem beszélgetésbe, A
józan, paraszti a következőket mondta:

— Hiszen jó volna, ha az "összes" né-
metek egyesülhöznek, de addig, amíg egyes
német területek Jugoszláviához és Csehors-
zághoz tartoznak, miért akarják éppen Né-
met-Nyugatmagyarországot megválni azáltal,
hogy a bécsi átszocialista — jobban mondva
kommunista klikknek kiszolgáltatják? Mi kény-
telenek lennénk ismét befekődni abba az
uralomba, amiből éppen elegünk volt már.

Egy másik kiskereskedő folytatta, az
újságról elmesélte nekem, hogy egy pár cipőt
akart magának áthozni Ausztriából, a fináncok

azonban elfogták a annak ellenére, hogy
nemet anyanyelvű, a cipőket elvették tőle s jól
helybenhagyták.

Az egyik határmenti községben megkér-
deztem, hogy hová szeretnének tartozni. Ti-
zenkilenc föltétlenül maradni óhajtott s csak
öt mondott véleményt — az Ausztriához való
csatlakás mellett. Azt mondják nem azért fel-
nek az elszakadástól, mert az oroszokra hám-
nyos lenne, hanem azért, mert ők már ezer
év óta Magyarországhoz tartoznak s ezen idő
alatt egyformán osztoztak a magyarok örö-
mében és bánatában. A nyugatmagyarországi
német Magyarországot hazájának tekinti, mert
hisz a magyarokkal váltva harcolta végig
összes szabadságharcainkat és egyéb hadjá-
ratainkat.

Eddig tart a külföldi újságról előadás,
amelyből az tünik ki, ami számtalanszor
megállapítottunk már, — hogy Nyugatma-
gyarország népe szívvel lélekkel kitart a ma-
gyar haza mellett.

A német földműves nap — hír szerint
— deputációt küld Szombathelyre, Budapestre
és Bécsbe, hogy a határkizáratásokat ne ren-
deljék el a népszavazás megejtése előtt, mert
a többség az elszakadás ellen van.

Arról is értesülünk, hogy ez akció ellen-
súlyozásképpen a fürstenfeldi osztrák tisztii
propaganda kevés hívével ellendemonstrációt
tervez Fürstenfelden. Az eredményről, t. i. az
osztrák propaganda föltűléséről előre is bizo-
nyosak vagyunk.

A nagyvilágból.

— Párisi levél. —

Jámbor magyar polgár, aki a Vörös Újság-
ban azt olvastad, hogy Párisban ismét a kom-
mune dühöng és Angliában Inog a trón s
az egész világ Kun Béla izlése szerint ren-
dezkeedik be, kapj löhára és vágassa ki ide,
ahol legalább álmeidban ifjú éveidet töltötted
és győződj meg róla, hogy milyen förtelme-
sen hazudtak neked a proletár-cézárook mos-
koi kis íródeákjai.

A grand boulevard lombjai vidáman zöl-
deinek, az autók ezrei szakadatlanul robognak
s épp úgy zéng az utca — a rikkancsok so-
hanó — harsogásából. Liberté! Intransigeant!
Paris — Sport! — mint a béke boldog éveiben,
amikor Pesten husz fillérért árulták a szen-
zációs Matint. Alig változott a világosság
várósnak képe, csak tarkább lett, mert kar-
öltve jár most az angol, amerikai, japán,
román, olasz, cseh és szerb uniformis és a
nők kobélt (mert küzbun a gömbölyű kebel
divatba jött) színes nemzeti szalagocskák dí-
szítik.

Páris a régi, a rugalmas, kedélyes, szelle-
mesen könnyelmű a már elfelejtette a háboru

borzalma, a halálmederakat, a — bombaszóró
Gothákat s a legvéresebb szenzáció, melyről
lapjai cikkeznek, a rejtelmes Landru mérnök
esete, aki harminchét menyasszonyt: ven-
dégelte meg gambalai házában s a vidám
vacsorák után valamennyi eltűnt. A vizsgáló-
bíró faggatásaira ez a csunya aru kékszakáll
— egyébként mintaszervi családapa — kedé-
lyesen válaszolja, hogy a harminchét hölgy
eltűnése különös véletlen és természetes on
kiker magának minden gyanusítás. A bódító in
borzalmas Landru Páris legnépszerűbb alakja,
róla jolálnak a kabarékban és a café chan-
tantokban és a békekonzferencia üléseit rész-
vétlenség kísérr mialta. (Bár ott is eltűnt már
néhány kis nemzet — vacsora után. A szerk.)
A németek le vannak verve, a békét aláírták,
— a többi nem érdekli a rohanva élő pári-
siaiakat.

Ha felkeresed egykori kis barátinódot —
ami csak természetes — az elbajlóban her-
vatag Louloul, rövidre vágott hajjal és pfla-
mában fog fogadni boulevardjában, mert most
ez a divat; fúszak lettek a nők és dohá-
nyoznak s a Boliban férfimódra ülnek a lovon.
Kokottok és nagyvilági hölgyek egy-
aránt takerékoskodnak a szövettel és szinte
térdig érő szoknyát viselnek. Az urak-viaszont
magas gallérokat hordanak, mert az kato-
násabb s illik emlékezni a győzedelmes világ-
háborúra.

Az Arc de Triomphe-ot láncoklatokkal
elzárták, miután július 14-én a győzelmes
grande armee bevonul alatta és a hagyomá-
nyokat szerető franciák nem akarják, hogy
a diadalpau alatt a legközelebbi győzelmes
világháborúig érdemtelenné is sátlájanak.

A színházakban minden héten premiere
van, de egyetlenegy háborus darabot sem
játsszanak! A régi francia bohózatok fölrisszül-
ten újra dívtosak.

A német-gyűlölet alábbhagyott — sze-
gény bocheok nagyon kikaptak — és az
Ópera Wagner dalműveinek repriéro készűl.
A csarnoki árak pedig — a kormány így
rendelkezett — a régiek lesznek, olyanok,
mint a háború előtt, 1914-ben s ennek a
repriéro szédűletes sikere van; Noulens
miniszterrel énekeltnek a kabarék, őt rajzolják
a vicclapok művészei, őt vetik vászonra a
moziújságok termelben...

A politikával senki se tördők. Csak
egy ember minden lépését kíséri a közvéle-
mény gyöngéd figyelemmel: Clemenceau-t,
akit a nép „a győdelem atyjának” keresztelt
Igen, jámbor magyar polgár, menj el és
láad, hogy a Vörös Újság hazudott; Napoleon,
Gambetta, Balzac és France népének szá-
gában sinca, hogy Kun Béla és a sífofok
Napoleon, Pogány Jósef szerint rendezte ba
vidám, holdog életét.

O. A.

Szamuely Tibor utolsó éjszakája.

Izgalmas éjjeli jelenet a savanyukúti Bankvillában. — A legvérengzőbb népbiztos menekülése Ausztriába. — Az elfogatás. — Hogy történt az öngyilkosság? — Temetés az éjszakai sírban. — Szamuely sírja a kukoricásban.

Augusztus elsője volt. Boros pénteki nap. Lázas izgalmakat söpört a szél és forró reményeket táncoltatott meg. Az emberek — a furdóvendégek és a savanyukúti ponzichterek — lopva egy-egy suttogó szót váltottak. A sokféle vörbe apítik, akik mindannyija fontos politikai megbízottként gerelte magát, hegyezte fülét és táglutó orcámpákkal szimatolt.

Összeráncolt homlokkal ültünk a kávéház teraszán és kutattuk egymás tekintetét. Ebből olvastunk... Valaki hozta a hírt Bécsből, hogy Kun Bélaék talpa alatt ég a föld. A proletárdiktatura — megbukott.

Nagyon halkán, remegő izgalommal adták tovább és egyik fültől eljutott a máalig. Végül mindenki tudta már, csak a spiclik nem sejtettek semmit. Ez az elbizakodott cseccselékhad szentül meg volt róla győződve, hogy örökéletű lesz az uralom. Fanatikusan hittek meradandóságukban. Utálatunkba most már némi kajánság vegyült.

Lázas pirral árcunkon a remegő várakozástól, tértünk este pihenőre. Valószínűen mindenki azzal az izgatott kétséggel:

— Mit hoz a holnap? ...

Szélgúzasos komor éjszaka volt. Nem bírtam aludni. Mintha valami nagy riporttémát izgatott volna, a szemem se hunytam le.

Éjjel után a szélzugába belesivított egy gépkocsi szifénája. Az autó motorjának berregése mindinkább intenzív lett. Végül tisztán hallottam, hogy a gépkocsi megállt a villánk előtt. Erős léptekkel közeledett valaki. Bejött az épületbe. Villanylámpa fénye szökösödött a folyosón és bezikázott ajtó- és ablaknyíláson.

— Az idegen az ajtó szárait vizsgálta. A 7. számú szoba előtt megállt és keményen bekopogtatott.

— Ki az? — kérdezte egy riadt hang belülről.

— Barna megbízottat keresem, nyissa ki az ajtót! — követelte erősen az éjjeli látogató.

A kulcs belülről kattintó fordult. Az ajtó kinyílt. A szobában tényleg Barna politikai megbízott lakott.

A 8. számú szobában laktam én. A mellette lévővel egybenyitott helyiség volt és csak a lezárt ajtó különítette el, amely elé egy tükrös szekrényt helyeztek. Minden szó, minden hang áthallatszott.

Az idegen nem sokat tekintőrizott.

— Barna megbízott — szólott erőlyes hangon — megparancsolom önnek, hogy öltözzék fel azonnal és kalauzáljon át Ausztriába.

A keményhangú felszólítás után halálisan kérdőjeles csend következett, amelybe csakhamar belevágott az előbbi hang:

— Hogyan? Ön nem ismeri? ... nagy talán nem akar lámerni? ...

Es most már vészteljes szigorral folytatta:

— En Szamuely Tibor, népbiztos, megparancsolom, hogy azonnal kövesse eni! ...

Barna szabadkozni próbált:

— Népbiztos elvtárs, rettenets reumám van, napok óta alig tudok moccani, hocsásson meg ... Talán más, más valaki ...

Szegény paria remegett a felindulástól és dadogott a félelemtől.

Ekkor valami nyikkanást hallottam. Olyan

formát, mint amikor browning ravaszát húzzák fel.

Tényleg revolver volt, mert Szamuely most már rekedt hangon, inkább rikácsolva, mint beszélvé, követelte:

— Azonnal leldyöm, ha nem engedelmeskedik! Nincs veszteni való időm ... A tanácsközfársaság sorsa forog kockán. Kövessen!

Barna megbízott tudta jól, ki val dolga. Nem volt sok ideje gondolkozásra. Nyűszörögve vánszorgott ki a szobából Szamuelyvel. Udakint azután arra kérte, hogy engedje, elkauzulolni a direktorium elnökéhez, Zollnerhez, aki mejj átveszi a határon, mert ő menten összeesik a kinyó fájdalomtól.

Ei is mentek együtt a direktórium elnökéhez, aki huzzás nélkül szegődött Szamuely mellé.

A határrendőrök annyira respektálták ennek a rettenetes hóhérnak a nevet, hogy mikor Zollner bejelentette a Lajta innenü oldalán az őrségnek, hogy kit kalauzol, szó nélkül utat nyitottak; de nem kevésbé voltak éhgedékenyek az osztrák zsandárok sem a Lajta híd túlsó oldalán és Zollner egyetlen szavára tovább engedték robogni Szamuelyt autójával.

Végzeté mégis elérte. Wiener-Neustadton túl már fel volt véve minden őrség, hogy Szamuely utban van Bécs felé és okvetlen fel kell tartóztatni.

Ugy is történt. Es hátrány bátran lépett is fel, a zsandárok nem engedtek.

Fontos politikai küldetéssel megyek az önök kormányához, szigoruan meg fogom torolítani eljárásukat — kiáradta meg leszelnelni az osztrákokat; de ezek ragaszkodtak a kiadott parancshoz és erőlyes hangon jelentette ki az őparancsnok:

— Nem lehet tovább — ön fogoly ...

Szamuely még egy ideig védekezett, mindenképpen megkísérelte, hogy valami egyszerűt nyerjen, végül is, biztos vesztenek tudateban hirtelen megroppant. Zsebébe nyult és verejtékező homlokát végigtörölte fehér kendőjével. Azután hirtelen dörrénés hallatszott ... A zsebkendő alá volt elrejtve browningja, amelyet szívének irányzott és mielőtt a jó fogásnak örvendezt megiepillt zsandárok közeléphettek volna, elűrtötte a fogvort és a golyó átűrtötte mellét.

Nem halt meg nyomban. Megpróbálták megmenteni. Elvitték autóján Badenig, de mire odaértek, végtelt vele a halál és megmentette a földi igazságszolgáltatás sujtó kezétől. Százharmincyolczer korona kékpénzt és félmillió értékű angol és francia értékpagirt találtak nála. Ezenkívül nagyértékű ékszeröket is találtak nála.

A hullát vizsgálózták Beczulyhelyre. Másnap sejtében leányképeztek és elakarták temetni csendben és minél rövidebben, mielőtt a lakosság tudomást venne róla. De futótűzként terjedt el a legvéresebbkezű magyar hóhér halála és ékezés népvándorlás indult meg, hogy lassák holttestet. Temetésről pedig szó sem lehetett, mert amerre vitték, nyomon követték és oly veszedelmes mérveket öltözt a lázongás, hogy megfordították a kocsi utat és atrobogtak veie a Lajtán Magyarországra. Áthozták Savanyukútra

Ez augusztus 2-án, szombaton este történt. A határrendőrag parancsnoka, Gregorius dr. tanácsos tisztában volt a helyzettel. Egy Szamuelynek a holttestét nem volt opportunus dolog sokáig temetetlenül tartogatni.

— Egy-kettőre el kell ásní, mert — iszokra szedik még halálában is! — adta ki a parancsot Gregorius dr. és sürgösen megke-resték a nagymartom záldó hitközságet, hogy azonnal takarítsák el a halottat.

A hitközságnak a savanyukúti keresztény temető mellett van közvetlenül saját temetője helye.

Kétségbe voltak esve. Testületileg jelent meg az ortodox vezetőség és könyörögve kérte, hogy tekintsenek el a tanácsosa, a lehetetlen kívánságtól, mert különben kénytelenek lennének mindörökké lezárni a temetőt és soha többé oja nem temethetnének.

A tanácsosnak volt szive. Kivítette éjjel a hullát a közságból és a két temető falának egybeszőgelésénél, kivül, a kukoricásban kapával kapartak gödört a kegyetlen népbiztosnak és itt hanolták el sietve, gyertyafény mellett, koporó nélkül, csak ugy, mint bármilyen más nem emberi temetőt ...

Kérbavesszett minden titkolódzás. Vnsánap délelőt, tehát már másnap, megkezdött a népvándorlás a temető mögé. Leáparáltak a szépen zöldelő kukoricást és nem elágedtek meg a friss hantok láttával, hanem az ott-hagyott három kapával felkaparták a sirt és mindonáron meggyőződtek róla, hogy ott van Szamuely Tibor holtteste?

Igy tartott napokig. Kikaparták, bekaparták. Vad gyűlölet és még vadabb szarkok kö-zött. A határrendőrség tehetetlen volt a nép-indulattal szemben.

Valaki odapingálta a temetőfal oldalára a sír fölé:

HIER — SZAMUELY.

Csak annyit ... Azután még ugy is igyekeztek rajta a halál után boszút állni, hogy a legdrasztikusabban meggyalászták fekvőhelyét.

Végül is felsőbb utasításra, a hatóság exhumálta. Levágták a fejét. Elszállították Bécsbe az antropológiai intézetbe, míg a törzset elátták valamely fal nem lehetősé, egészen ismeretlen helyre.

Ez Szamuely halálának hitelen története és ide tartozig meg, hogy hóhérját, egy hatalmas orosz legényt és két pribékjét, akikkel együtt menekült, szintén elfogták vele együtt és áthozták Magyarországra. A hóhérokat Savanyukútról Sopronba szállították Barna megbízott és Zollner már szintén fogságban van.

A határrendőrök még is sajnálták, hogy élve meg nem keríthették Szamuelyt, de tülán nem is lett volna bátorságuk elfogni, ugy rettegtek nevétől és nem akartak hinni a valóznak, amikor megszűnt a kömmün. A vörös gömböket is csak napok múltán merték a csapatán felcsaerélni. Okultak a meghusult ellenforradalmi kísérleteken, amelyek után Szamuely mindig vérengzőbb dühvel csapott le a védtelenekre

Aki ma Savanyukút-fürdőtelepen a közságbelleket meg akarja boszantani, csak annyit kérdezzen tölük:

— Mikor állítják fel a síremléket — Szamuelynek?

De számoljon ám a következményekkel is!

Szándó Ferenc.

HIREK.

10. szeptemb
7
Vasárnap

NAP T A R
A nap két 5 óra 25 perc
kor, nyugszik 6 óra 29 perc
kor.
A hold két d. u. 4 óra 47
perckor, nyugszik d. u. 2 óra
12 perckor

A román cenzúra tegnap sem engedélyezett telefon beszélgetést lapunk és a miniszterelnökség sajtóosztálya között la meretlen okból tegnap távirati értesítésein k is elmaradtak.

— Szilvási hetilap Nagykanizsán. Ma reggel *Kanizsai Szinpad* címmel egy vidám színház hetilap jelenik meg Kanizsa utcáin. A lapot *Ódcs* Demeter kollégánk, a Zala egyik kiemelkedő munkatársa szerkeszti, akinek neve garancia arra, hogy nívós és élvezetes olvasmányokban lesz része a kanizsai olvasóközönségnek. A lap ára 2 korona.

— A Nagykanizsai Tornaegylet uszóversenye Fonyódon. A Nagykanizsai Tornaegylet hétfőn a hó 8-án uszóversenyt rendez Fonyódon, amelyen Nagykanizsa és Keszthely válogatott uszói vesznek részt. A versenyt sportszerűen időmérővel folytatják le *Kedély* József rendezésében. Kanizsát a következők képviselik: 100 méteres mellúszás: Saller, Freislinger; 100 méteres gyorsúszás: Berke, Vincze; 100 méteres hátúszás: Halvax, Bory; 400 méteres gyorsúszás: Biach, Saly; 1500 méteres vegyes staféta: Saller, Halvax, Berke, Vincze. Keszthely képviselői: Szöllősi Neumann, Rosenberg, Oroszlán, Bartos és Vuoskita. A kanizsai csapat hétfőn reggel 8 óra 35 perckor indul az állomásról. Részvevők jelentkezhetnek Szerb Ernő könyvkereskedésében, vagy Berke Józsefnél, az N. T. E. uszószaosztályának elnöknél.

— Hymen hírek a rendőrségről. A nagykanizsai rendőrkapitányság két szimpatikus tisztviselője vezetett be a hét folyamán a házasság boldog révébe. *Schreibler* Lajos rendőrfelügyelő *Hrdina* Jankának, *Schlögl* János rendőrtisztviselő pedig *Zsigmond* Julianának esküdött örök hitet.

— Iskola hírek. A nagykanizsai felsőkereskedelmi igazgatósága értesíti az érdekelteket, hogy a női kereskedelmi szaktanfolyam új tanítási tervét heti 30 órát ír elő. Ezzel szemben azonban a végzett tanulók abban az előnyben részesülnek, hogy különböző vizsgálat alapján, a négy éves tanfolyamu felsőkereskedelmi iskola 2-ik osztályába felvehetők. A női szaktanfolyamon az előadások szeptember 10-án kezdődnek.

— Eljegyzés. *Somogyi* Gizella Marcell, *Zaplet* Gyula Nagykanizsa jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Football. Ma délután fél 6 órakor az N. T. E. első csapata mérkőzik a V. A. C. első csapatával a katonarégi pályán. A két csapat összeállítását a következők: N. T. E.: Reich, Pollanz, Horváth, Krammer, Saller, Simonyi, Hirschler, Marvalics, Dezsd, Vince, Harangzó. V. A. C.: Modrovics, Klein, Vilcsák, Ritter, Vinec, Pavelkovic; Nagy, Vindisch; Molnár, Béglevics, Göllesz, Bíró, Juhász. — Holnap, hétfőn délután fél 8 órakor a két egyet második csapata mérkőzik egymással. Helyarák mindkét mérkőzésre: Üdöhely 3 korona, állóhely 3 korona.

Kivégzés hipnotikus álomban.

A proletárdiktatúra első napjaiban elretentő példaképpen közölték, hogy a forradalmi törvényszék egy vörös ört rablás és fosztogatás miatt halálra ítélte. Az ítélet nyilvánosan hajtották végre az Országház-téren és másnap már szélteben-hasszában beszédték a városban, hogy a delikvens mellett néhány lépésnyire állott a hullakocsi, melyből a deszkakoporadt előre kivették; hadd lássa az elítélteit utóvilági lakását. Együttal azonban nem sikerült megkínózni az emberüket, mert egy orvos, tisztán humanitárból, érdekes kísérlet számára használta fel.

A kivégzés reggelén felkérték dr. Schmidt Lajost, a *Moravcsk*-féle idegkórtani klinika tanársegédát, aki a forradalmi törvényszéken, mint kriminálpszichológiai szakértő szerepelt, hogy menjen le egyik cellába és vizsgálja meg a haláraitelt vörös ört, mert nem tudja mi van vele? Dr. Schmidt eleget tett a felszólításnak és felkereste a vörös ört, akit borzalmas idegállapotban talált. A hatalmas, tagbaszakadt ember krétafehér volt, az ajkai sárga derjesek és egész testében remegett. A halálos ítéletet ugyanis nem tudni mi okból két nappal előbb hirdették ki, előtte és szörnyű halálfelelem vett rajta erőt. Mikor Schmidt doktor felkereste a hozzáméztett kérdésekre so tudott válaszolni, s csak később, mikor a tanársegéd megnyerte a bizalmát, ami ilyen pszichológiai eseteknél rendkívül fontos, kezdett nyugodtsággal. Schmidt elhatározta, hogy a rendelkezésre álló eszközökkel megmenti az emvert a további gyötrelmekről. Terve kész volt. Az embert szuggesztív állomba merültette s miután néhány ellenőrző kísérlet révén meggyőződött arról, hogy az álom mély és határos, így szólt hozzá:

— Ön most mélyen elalazik. Álmában végig vonul Ön előtt minden szép és jó, ami Önrel az életében eddig megtörtént. Négy órát fog aludni s ezalatt harminc évet öregszik. Ha fölébred keres engem s ha nem talál vissza fekszik és tovább alszik, senkinek a hangját nem hallja csak az anyómat.

Az esatnek ez a része, már az egyik vádbiztos szobájában történt és hamar hírekkelvén a törvényszék épületében, sokan végignéztek az izgalmas kísérletet. A szerencsétlen ember úgy tizenkét óra tájban aludt el. Schmidt doktor még egy ideig mellette tartózkodott, majd elment ebédelni. Ebéd után még mindig rendkívül sapadt volt a szuggesztív ugyanis a szuggesztívó révén mintegy magára veszi a hipnotizált lényét, egyéniségét, érzéseit. Schmidt ennek tulajdonította rosszullétét. Négy óra tájra visszatért a delikvenshez, aki már ébredőben volt. Interveniálni próbált a vádbiztosnál, hogy ha már egyáltalán kötik magukat a kivégzéshez tegyék azt most, mikor álomban van. Lent a tárgyalásuk udvarán egyezően, minden feltűnés nélkül el lehetne intézni az ügyet. Azonban a vádbiztosok határozottan ragaszkodtak a nyilvános kivégzéshez, melyre már a népszó is készült, miután a hírlapok után előzőleg közölték. Schmidt tehát az ébredőfélben lévő vörös ört újra álomba helyezte és a következőket mondta neki:

— Ön most újból elalazik és három óra után ébred föl. Itt azuronyos örök lesznek, de maga nem törődik semmival, nem gondol semmire; köréjük áll és meggyövelük, amikor megállítják kimér husz lépést, kér egy fehér ken-

dőt, amivel a szemét beköji, agután visszamegy oda, ahol megállították és a bal kezét föltartva azt mondja: „Ide löjjetek!” De mondom, sem mire, sem mire sem gondol a világon. Én is ott leszek és ha gyöngének érz magát, akkor nézzen engem.

Pont hétkor fölébredt az elítélte; megdörzsölte a szemét. Egy percig tanácstalanul állt. Azután megpillantotta a doktort és balra löle pontosan a leírás szerint a szuronyos örököt. Szó nélkül közölte állt. Visszafojtott lélekzettel kísérték a kiamenetet. A delikvens többször összerázkódott, de ilyenkor mindig kellő pillanatokban összetartózkodott tekintete a doktorával és megint dőlve tartással ment tovább. Mikor a kivégzés szinteréhez érték már teljesen szuggesztív hatás alatt volt lamét. Félrelökte az örököt, maga mérte ki a husz lépést, maga kötötte be a szemét, a magasra tartva a bal karját kiáltott:

— Ipe!

A többit elnyelte a sortüz. I. D.

Színház.

Heti műsor:

Vasárnap (d. u.: Túl a nagy Krivánon. Operett (este: A gyimesi vadvirág.)

Hejehuja báró. Somogyi Kálmán direktor rendezésében kerül színre hétfőn este a budapesti Margit színház nagy sikerű operettje: a Hejehuja báró. A főszerepeket *Vida* Ilus, a társulatnak betegségéből már teljesen felgyógyult primadonnája és *Róna* Zoltán, a nagy népszerűségnek örvendő kitűnő táncos komikus kreálják.

— A Világ nagymozgósínházban vasárnap és hétfőn nagy ünnepi műsor keretében kerül bemutatásra *A legendás végzet* című 5 felvonásos szerelmi dráma. E film egy fejedelem leányának élettörténetét tárgyalja.

— Tankönyvek, mindenféle iskolai és rajzszerkesztés összes iskolák részére a megállapított áron kaphatók *Fischel Fülöp* Fial könyv és papíráruházában Nagykanizsán, Városház-sarok.

Vasárnap és hétfőn mutatja be az Uránia *Sappho* c. drámáját. Daudet regénye után rendezte: Garas M. Főszereplők: Varsányi Irén, Várkonyi Mihály, Fenyvesi Emil és Szerémi Zoltán. Magyar film, remek kiállításal.

A nagykanizsai államügyészségtől.

2793/A. Ü. 1919.

Felhívás.

Felbivom mindazokat, akik az osztály elleni izgatással gyanúsított Szenes Dezső nagykanizsai lakosnak a kommunista uralom alatt tartott izgatató beszédeiről, illetve kijelentéseiről közvetlen tudomással bírnak, különösen akik a nevezettek a családokhoz intézett állítólagos izgatató beszédeiről és kijelentéseiről tanuvallomást tehetnek, kihallgatásuk végett a nagykanizsai államügyészségtől, vagy a rendőrkapitányságtól haladéktalanul jelentkezzenek.

Egyben felbivom ismételtan a közönséget, hogy a kommunista uralom szereplői elleni adatokat sürgősen szolgáltatassa be, hogy a bűnösek ellen el lehessen járni s az esetleg kellő alap nélkül letartóztatottak pedig szabadlábra legyenek helyezhetők.

Nagykanizsa, 1919. évi szeptember 6.

Dr. Borodj Dezső, államügyész.

Nyílt-tér.

Tisztelettel értesítem volt vendőmet és a m. i. vásártól közönséget, hogy **fászor-, csemege- és gyarmatárú üzletemet** mit a háboru kitérőse miatt kellett felhagynom, 50 havi katonai szolgálattal után, a városház palota Kazinczy-utcai oldalán (volt Flischel könyvkereskedés)

ujból megnyitottam!

Raktáron tartom az összes szakmámba végző és jelenleg beszerezhető cikkeket. Szíves párlfogásukat kérve, vagyok tisztelettel

Gyenes Lajos.

Hirdetmény.

Közhirre tételek, hogy a galamboki közbirtokosság tanácsa a tulajdonát képező nagyvendőglőt 1920. évi január hó 1-jétől 3 évré berte adja, a folyó évi szeptember hó 28-án d. e. 10 órákor a tanács helyiségében, a megtartandó ülésen.

A bérlők csak vendéglős és mészáros ipart űzők lehetnek. Bérösszegi ajánlatok zárt borítékban adhatók be a közbirtokosságánál. A bérbeadás jogát a közbirtokosság tanácsa önmagának tartja fén. A bérbeadás feltételei megtekinthetők a közbirtokosság elnökénél. Galambok, 1910. aug. 20.

Szabó László s. k.
birtokosság elnöke

Keresek nyersolajmotor kezelésre azonnali belépésre

szakképzett gépészt!

Conserv és Tésztagyár, Nagykanizsa.

Egy pár 41-es számú teljesen új fekete boxcipő és néhány jókarban levő férfi ruha eladó. Cím: Kazinczy utca 37/a szám.

Sohasem izzad több a lába, ha a **MEDUZINAT** egyszerűen használta

5 korona 60 fillér beküldése ellenében bérmentve küldi

MATIS és PRANGER, KISPEST.

Ismét kapható nagyban és kicsinyben

**Cigaretta-hüvely
Cigaretta-papír**

legjobb minőségben

FISCHEL FÜLÖP FIAI

könyv- és papíráruházás — NAGYKANIZSÁN.

A „KISPIPA“ vendéglőben

Sugár-ut 23. szám alatt

naponta ebéd és vacsora kapható!

Hideg és meleg ételek a nap bármely szakában kaphatók.

Kitűnő házihozsi.

APRO HIRDETÉSEK

Könyvelő vagy könyvelőnő délutáni órákra felvételtik Melczer üvegkereskedésben, Kazinczy utca 1. 1881

Két polgári iskolai tanuló leány lakás és **elátásra felvételtik.** — Cím a kiadóhivatalban. 1879

Eladó. Fialat házaspárnál elsőrendű minőségű teljes ebédő, háló, konyha és előszobabútor Cím Kazinczy-u. 15. 1882

Mindenemű kerékpár, motor, gramofon, varrógép, írógép, üngyújtó javításokat vállal **DONÁT FERENC** szakmechanikus, Árpád-utca 26. — Ugyanott kerékpárgummit és alkatrészek jutányos árban kaphatók. 1884

Iskolai állást keres 32 éves, nő, földművelőiskolát végzett, 10 évi gyakorlattal, szertény igénnyel, barmikori belepással, ki 1800 holdas gazdaságot önállóan kezelt. Cím: Erdősy Pál, Nagykanizsa, József (Szerce) utca 36. szám. 1881

Finomabb **német szobalány kerestetik** háromtagú családhoz jó fizetéssel, jó bánásmód mellett. Bim a kiadóban. 1880

Felső kereskedelmi iskolai első osztályos **összes könyvek eladók** egy-egy példányban új állapotban, Zrinyi Miklós-utca 40. Blumenscheinél. 1875

Egy pár teljesen új 42-es barna antilop **betétes férfi cipő** és egy pár 38-as fekete bársony női félcipő eladó. — Megtekinthető naponta délután 4—5 óra közt Cím a kiadóhivatalban. 1889

Három szobás lakást minden mellékkeliséggel a város belterületén azonnala vagy november 1-ére keresek. — Cím a kiadóhivatalban. 1870

Varróleányokat és bejáró takarítónőt jó fizetéssel felveszek — Rátz Juliska Kazinczy-utca 5 1888

12077/1919. 1880
Tárgy: Gabonatermes igénybevétele.

Hirdetmény.

Zalavármegye alispánjának 22336 számú rendelete alapján közhírré teszem, hogy a magyar közéletkezési miniszter a gab. natermes önkényes felhasználását szigorúan megtiltotta.

Ezen rendelkezés folytán figyelmeztetem az összes termelőket, hogy az átvendő bizottságok által házi és gazdasági szükségleteikre meghagyott, valamint a földfelségként mutatkozó gabona felett szabadon nem rendelkezhetnek, illetve a szabad adás-vétel tárgyát nem képezheti, mert az e tárgyban kiadott kormányrendeletek jelenben is érvényben vannak, illetve hatályon kívül helyezve nem lettek. Nagykanizsán, 1919. szeptember 6.

Polgármester.

A CIRCUS

minden este tart

előadást!

8 órától 10 óráig.

Vasár- és tünne napokon

két előadást!

délután 4 órától 6 óráig!

VILÁG nagymozgószínház

Szaryas szálloda. Telefon 74. sz.

Önnepl műsor keretében mutatja be vasárnap és hétfőn. Szept. 7. és 8. én

Legendás végzet

A fejedelem egyetlen leánya.

Szerelmi dráma 5 felvonásban.

Előadások kezdete este 7 és 9 órákor!

Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

URANIA mozgóképpalota

Szaryas-utca 4. Telefon 880

Vasárnap, hétfő, Szeptember 7. és 8. én

Szenzáció! Nagy önnepl műsor!

SAPPHO

Daudet regénye után. Rendezte Góros M.

Főszereplők: Varsányi Irén, Várkonyi Mihály, Fenyvesi Emil és Szeremi Lóttán

Előadások kőnapokon 8 és 9 órákor
Vasár- és tünne napokon 2, 5, 7 és 9 órákor.

A Szombatbeli Kereskedelmi és Mezőgazdasági r. f. SZOMBATHELY, Berzsényi D. u. 1. sz.

(Szombatbeli Városépítészeti építőkör.)

Textilosztály a német Swelzből importált

selymet, batizstot, olasz sifonokat

selyem és flór harlányokat, berhatleket

és szöveteiket stb. — Borosztály a jáni:

tisztán kezelt araszági borokat!

Vízioneladókknak és nagybani érdeklődőknek, továbbá vendéglősöknek árajánlással szívesen szolgál.

Telefon 22.

Telefon 22.

Szakszerű arcpótlás ottbón

csak egy tehetőség, ha

MEDEA növénykrémet használ, mert ettől eltűnik a szeplős, márfoltos, anyajegyes, himlőhelyes felső hámréteg és üde, ifjú arc bört nyer. Ár 25 kor.

Alabastromhoz hasonló lesz a bőre ha MEDEA emalkrémet és poudert használ nappalra. Ár e kétónak együttvéve 40 kor.

Haja megnő és nem hull, ha MEDEA hajellzirt használ. Ár 22 kor.

Diszkrét szétküldés a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett

MATIS és PRANGER

okleveles vegyész, kozmetikus

KISPEST.

Terjesztési és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdával
P6-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postai szét-
küldéssel:

egy óra 25 kor

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztési és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 317.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőlapdos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyitóléteket és magán-
közleményeket állásukban szerkesztés
vel a kiadóhivatal.

A miniszterelnök a Dunántúlon

Budapest, szept. 8. Friedrich miniszterelnök vasárnap délután három órakor különvonattal a Keleti pályaudvarról Székesfehérvárra utazott, hol resztvet a város polgársága által rendezett nagygyűlésen. Kíséretében voltak: *Schnetzer* Károly hadügyi, *Erekly* Károly közlekedési, *Haller* István propagandá miniszter, *Szakács* Andor miniszteri tanácsos, sajtófőnök, *Kazy* Károly báró, osztálytanácsos, a miniszterelnök titkára, *Horváth* Dénes őrnagy, *Isopescu* román őrnagy és *Oradisteanu* román hadnagy, akiket *Holban* román parancsnokló tábornok rendelt ki a miniszterelnök kíséretébe. Székesfehérvárról a miniszterelnök tovább utazott Szombathelyre, ahová hétfőn reggel érkezett meg és még hétfőn Pápa és Győr érintésével visszaérkezett Budapestre.

Bécsi kormánykörök a nyugatmagyarországi kérdéssel.

Budapest, szept. 8. A Reggeli Hírek írja: Bécsi kormánykörökből kapott jelentésünk szerint, Németausztriának egyáltalán nem szándéka, hogy a nyugatmagyarországi vármegyéket erőszakkal kerítse hatalmába. A jelentés szerint az osztrák kormány mellett a területrészt birtokába venné, fel fogja kérni a magyar kormányt, nyilatkozzék, milyen álláspontot foglal el Nyugatmagyarország kérdésében. E nyilatkozatot a két kormány konvencziája fogja követni, amely valószínűleg az antant bevonásával fog megegyezni afelől, hogy mi történjék ebben a kérdésben. Ha a magyar kormány — mondja a jelentés — nem nyilatkoztatja ki abbéli hajlandóságát, hogy az így ezen békességes módon szabályoztassák, úgy Németausztriának az antant-hoz kellene fordulni, utalva arra, hogy sem imperialista, sem kapitalista politikát nem kíván folytatni. Az antantot megkérné, hogy a kérdést a békeszerződés alapján szabályozza. Ausztria egyébként aláírja a békeszerződést.

Rendelet a mezőgazdasági cselédek járandóságairól.

Budapest, szept. 8. A Hivatalos Lapban Friedrich miniszterelnök a gazdasági cselédek, mezei munkások járandóságai ügyében a következő rendeletet közli: Gazdasági cselédekkel, mezőgazdasági üzemekben alkalmazott ipari munkásokkal 1919. márc. 24-ike után, a járandóságokra nézve létrejött minden szerződés, amennyiben a felek másként nem

állapodnak meg a szerződésnek jelen rendelet életbelépte után még hátralévő idejére hatályon kívül helyezték és a szerződés helyett az a legutolsó megállapodás lép életbe, amelyet a felek 1919. márc. 24-ike előtt, a magyar népköztársaság kormányának 1918. évi 430/M. e. számú rendeleteivel létesített békéltető és bérmegállapító bizottság bérmegállapítása alapján avagy ily megállapítás nélkül kötöttek. A népgazdasági tanács által mezőgazdasági üzemekben alkalmazott ipari munkások bére egyéb járandóságai tárgyában kiadott 28. N. T. számú rendeletek hatályukat veszítik. A füzetendő munkabérek megállapítása a felek szabad egyezkedésére utaltatik. Felhatalmazatik a törvényhatóság első tisztviselője amennyiben szükséges, a füzetendő munkabérek meghatározott — legfeljebb azonban folyó naptári év végéig terjedő és a törvényhatóság egész területére kiterjedő hatállyal a gazdasági fellgyvelőség, valamint három munkaadó és három munkás meghallgatása után megállapítsa. A csöplesi munkálatok után járó munkabér megállapítása szintén a felek szabad egyezkedésére utaltatik. E rendelet kihirdetése napján életbe lép.

Megalakult a közalkalmazottak országos nemzeti szövetsége.

Budapest, szept. 8. A közalkalmazottak országos nemzeti szövetsége, amely régi óhaja a köztisztviselőknek, végre tegnap megalakult. Vasárnap délután öt órakor a magyarországi közalkalmazottak huszonhárom csoportjának képviselői jelentek meg a központi városház tanácstermében. *Bartha* Richárd igazságügyi államtitkár üdvözölte a megjelenteket és kifejtette a szervezkedés sürgető okait, valamint azt a jelentőséget, amelyet ennek a szervezetségnek nem csak a tisztviselők, hanem a közszemponyjából is tulajdonítani kell. A lelkesedéssel fogadott megnyitó beszéd után *Erdős* Béla erdőszámtanácsos az egyes szakcsoportok elnökeinek jelentése alapján megállapította, hogy az alakuló közgyűlésen megjelent a miniszterelnökség, belügyminiszterium, állami határrendőrség, Budapest főváros, a pénzügyminiszterium, kereskedelemügyi miniszterium, központi statisztikai hivatal, a postatakarékpénztárak, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium, a muzeumok és könyvtárak, a magyar államvasutak, földmivvelésügyi miniszterium, posta, távirat, telefon, igazságügyi miniszterium és a többi érdekelt csoportok. A huszonhárom csoport közül már eddig is megalakult tizenöt szakcsoport. A többi szak-

csoport megalakulása most van folyamatban. A gyűlés úgy *Arató* Gyulát, mint a többi állásra jelölteteket egyhangú lelkesedéssel megválasztotta.

Németausztria aláírja a békeszerződést.

Bécs, szeptember 8. A németosztrák nemzetgyűlés hosszabb vita után elfogadta a főbizottság részéről iníttványozott határozati javaslatot, mely szerint Németausztria önrendelkezési jogának a békeszerződéssel való megsértése elleni tiltakozása mellett megbízzák Renner dr. államtitkárt a békeszerződés aláírásával. A tiltakozást egyhangulag, az államkancellárnak annak aláírásával való megbízását kilencvenhét szóval huszonnyolc ellenében elfogadták.

A magyar eldorádó.

Budapestben minden van.

(Saját tudósítónkól.) Nagykantziától ma az ut Budapestig teljes itzennygy óra. A vonatok nem tultzuoltak, mert a horribilis vasuti költség és hosszú ideig tartó utazás miatt csak azok mennek vidékre, akiknek halaszthatatlan dolguk van. A kisa Balaton tőrűdielepén már megszűnt a szezon. Csopán Püldváron, Boglárán, Lellén látni meg nagyobbszámú, indiánusmódra lesülit firdéktörzsméget. Pedig már évnek óta nem volt ilyen kellemes a balaton i dőjárás. A sötétiek égholozatáról aranykőddel szórta he a nap a láthatárt a a tő i ltkrén valósággal iobzódnak a színek.

A vonaton az igazolványok ellenőrzésél szigoruan végzik. Azonban rosszakaratu koholmány, hogy az utasoknak az igazolványvizsgálatoknál kellemelenségben volnareészlik. A küknek renben vannak az írásaik, azok éppolyan bántatlamil utazhatnak, mint akár a békében.

Budapestre 10—11-re ér be a vonni. A Déllvasut pályaudvara elől egész flakkererdő áll, de ezeket már előre iefoglalták az élelmesebb utasok budapesti hozzátartozói. A küknek flakker nem jut, azok hosszú társzekerekre telepednek föl. A társzekerek a város minden irányában közlekednek a így senkinek se kell nagyot gyalogolnia. A sírákocsil utasal a kofferhámoz telefén ülnek, ahol sokszor igen elegáns társaság iadalkozik össze. Vidéken nagyon megbámulnak ezt a közlekedési alkalmatosságot, de a pesti nép már megszokta.

Fontos, hogy a Pestre érkező utas a vasuti jegyél bélyegeztessé le a vasuti állomáson a román különítményél, mert esél

11 óra után a városban cirkáló román járőrök előtt ez szolgál igazolásul. Akinek a legyelebélyejezteve nincs, azt könnyen beíráshatják a románok.

A vidéki embert Pesten a külföldi egyenruhák exotikus tarka-barkasága lepi meg. Az utakon mindenfelé egész sereg román-olasz, francia tisztet lehet látni. Legtöbb a román a talán legegységesebb is. A román tisztek közt sok az őles termelő. A román megszállás nappal éppenséggel nem érezhető. Hogy a magyar fővárosban idegen az ur, az legfőkébb a sok idegennyelvű plakátból s idegen katonaságból sejtendő. Este 11 órádél reggelig azonban annál inkább tapasztalható a román uralom. Mindenfelé a román posztok, román járőrök hosszú szuronyal villognak s szigorú igazoltatás alá kerül minden civil. Akinek nincs szabályszerű igazolványa, az az éjjelzárati válsághelyi román lakatnyában löli.

Budapest ma a magyar Eldorádóknak nevezhető. Nem mondjuk, hogy olcsón; de van minden, amit csak szem-szál megkívánhat. A kirakatok tölve szövetekkel, vásznakkal, ékszerekkel, porcellánokkal, élelmiszerekkel, nyálánksággokkal, a vásárcsarnokban kapni mindent s a nagyobb vendéglőkben pompásan lehet étkezni. Majd mielőtt utasarkon drúlnak szőlőt, remek őszibarackot, almát, szilvát, sárga- és görögdiányt, főtt kukoricát s. s. A vásárcsarnokban egész paradicsom és tökhégyek vannak s a főzékféle határozottan olcsóbb, mint Nagykanizsán. A vendéglőkben se lulumagának az árak. E sorok írója például finom husilevest, kilinó paradicsom-töklőzelleket s lekváros lepényt evett ebédre 12 koronáért az egyik jobb étteremben, este pedig az Otthon kávéházban, ahol elsőrendű zenekar létezik, 28 koronába került egy jó adag ídel kacsá.

Budapestnek a proletárdiktatúra alul fölszabadult népe möhön élvezi a fölszabadulás mézes-heteit. Az utcák, a dunapartil korzó zsúfolva vannak elegáns közönséggel. Népelek a kávéházak is, ahol kávé, illatos tea, csokoládé, többféle fagyalt kapható. Este a nagyobb kávéházakban is kapható meleg vacsora.

A főváros lakossága most pihen ki a négy és félhónapos rémuralom izgalmait s még áldomást ill szűrel, pezsgóval, cigányzenével az új idők örömére, de már várja, sódvörögta ázi a napot, amikor a Duna két partján ismét magyar lesz az ur s megindulhat a lázas, az alkotó munka. Ennek előkészületei máris folynak. Új üzletek terveit merülnék föl mindenfelé s angol, francia, cseh gyárosok, pénzemberek megbízottal szimatolják már, hogy mikor lehet megkötni az üzletet. Nem kell félni, nincsen veszve — Magyarország.

A Világ mozgómozgában kedden és szerdán, szept. 9 és 10-én bemutatásra kerül

A becsstelen

drama 5 felvonásban. — Dán filmsorozat

Az Urania mozgóképszínházban kedden és szerdán, szept. 9 és 10-én bemutatattik

Költői álom

Fantasztikus dráma négy felvonásban. Főszereplő: Frederic Jacobsen.

HIREK.

Új közszellem.

Írta: Szakács Andor.

A magyar közszellem mélyreható, nevezetes változáson ment át az utóbbi gyászos hónapok alatt. Nemcsak a polgári középosztály, nemcsak a történelmi magyar intelligencia, hanem a vele együttérző és együtt-szenvedő földműves nép, sőt merénem mondhatni, a tömeges ipari munkásság is egyaránt ki volt szolgáltatva egy szörnyű, elvetemült megtélnadatlásnak. Tilos volt nemkommunistának lenni; de tilos volt magyarnak lenni is. A nemzeti érzést sárba tiporták; a piros-fehér-zöld lobogót kalózzászlónak nevezték; a magyar kokardáért az utcán lötték le az embereket, ha azok a kultúra oly kivételes értékhordozói voltak is, mint például Berend Miklós. Nem volt változás és nem volt kegyelem; mindazt, ami Magyarországot tette, halálra ítélték és megsemmisíteni akarták, hogy valami fekete-vörösrre festett táborhelyű alakítsák át hazánkat, gyűlölköző és táborozó helyővé nemzetközül kalandoroknak. A magyar nemzetet véghezvit elnemetlenítés annál igazságatlanabb és szörnyűbb volt, mert hiszen ugyanakkor új nemzeteket hívtak életre, a magyarországi németet, a szlovákot, a rutént és a többit. Csodálkozunk valaki, hogy ez a merénylőt méltatlankodással és főlháborodással töltötte el a magyar társadalom minden rétegét? Eppen a szociológusoknak és a társadalomhigoló egyéb elemeknek kellett volna tudniuk, hogy az ő támadó akciójuknak meglesz a maga hatalmas visszahatása; mennél vakmerőbb és végtelenebb a támadás, annál határozottabb és hatalmasabb a visszautalás; úgy hogy ami most végbemejt Magyarországon, annak az előidézői ök maguk voltak. A kommunisták borzasztótt vetették a magyarság ellen, mert sorának válságos nappal rabolták meg; de használtak annyiban, hogy új öntudatra öbresztették a közömbös, lomha közszellemet. Nagyon csodádk az, aki a mostani nagy nemzeti fölbuzdulást muló jelenségnek itéli. Mindaddig élni és hatni fog az, amíg meg nem toroniti a magyarság új életfőtölletét és azok új biztosítékait. Ilyenfajta merénylővel egyazon 'nemzedék életében csak egy-zer lehet elkövetni.

— Új részvénytársaság. A kommunizmus első napján alakult még Nagykanizsán a „Zalamegyei Mezőgazdasági Kereskedelmi r. t.” 100 ezer korona alaptőkével. A részvényesek nagyobbbrészit kiegészíték és cséplőgéptulajdonosok. A r. t. üzletköre benzín és gépjármű beszerzésére, mindenemű magvakkal, műtrágya, gőpszij, gépekkel való kereskedésre terjed ki. A kommunizmus miatt a befizetett alaptőkét az igazgatóság biztos helyen elrejtette, félve annak lefoglalásától, azonban működését azonnal megkezdette a tanácskormány bukása után. Ez a működés értesülésünk szerint már is igen szép sikert ért el, mert a társaságak sikerült megszerezni az engedélyt egy adoménos benzín és gépjármű szabadraktár felállítására s a földm. miniszterium már is kiutalt a r. t. részére egy vagon benzint és több ható gépjárműt, melynek ide szállítását a román parancsnokság is megengedte. A kiutalt benzín és gépjármű a napokban lesz szétosztva a járásbeli és szomszédos géptulajdonosok között, hogy a cséplést fennakadás nélkül folytathassák. A r. t. ideiglenes helyisége Király-utca 28. szám alatt van.

— Fordulat a Rein-féle sztrazselvény hamisítás ügyében. Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy Rein Ernő nagykanizsai henst és mézáróst a sair- és husutalványok meghamisításával több ezer korona erejű megkérőztették. A rendőrség letartóztatta az ügyben Molnár Rezső budapesti illetőségű foglalkozás nélküli egyént, aki következetesen azt vallotta, hogy a csalást Deutch Jenő nagykanizsai lakos osztelte ki és ő csak Deusch végrehajtó közlege gyanánt működött. Molnár a kijelentései mellett megmaradt a Deusch Jenővel történi szembesítésekor a K vállomás alapján azután a rendőrség Deusch Jenőt letartóztatta. A tegnapi napot arról értesült hiszálmason a rendőrség, hogy Molnár Rezső büntetésre Balla Károly ugyancsak budapesti illetőségű egyén Nagykanizsán tartóztatódik. Balla Károlyt még tegnap letartóztatták, azembesítették Molnárral, mire az tördelmes vállomást tett. Deusch Jenőnek semmi köze a csaláshoz. Az egész büntesceleményt Molnár-követto e f. Balla is csak egy izben segédkezett neki. Deusch Jenőt még tegnap szabadlábra helyezte a rendőrség.

— A Szociális Missió választmányának legutóbbi határozata szerint a patronázs osztály folyó évi október havában a Polgári Együt négytermében szegény sorsú munkáscsaládok javára patronage ünnepélyt rendez, melyen az Ifjúság részére dr. Mutschbacher Edvin a fiatalokruak bírja tart jelmezképző előadást. Az ünnepély rendezésére kiküldött bizottság közreműködésére föl fogja kérni a városunkban alakult ének- és zenekart; valamint Hódly Jeromos szentiferencrdi szerzetest s az ünnepélyt egy melodráma is fogja élénkíteni. A rendezendő ünnepélyt ilszta jövedelmét a Szociális Missió 100 koronánként helyből szegénysorsú és vállomás munkáscsaládok közt fogja felosztani, miért is utóbbiakat már ezuttal felhívja, hogy legényeket Pálffy Jolán, Mágó Vilma, Mantuano Mária és dr. Mutschbacher Edvin tagokból álló rendező bizottságnál jelenték be. Az ünnepély részletes programját legközelebb hozzuk.

Színház.

Heti műsor:

Kedden Hejehuja báró, operetta
Szerdán Hejehuja báró, operetta
Csütörtökön Szenvedély, dráma
Pénteken Szenvedély, dráma
Szombaton A cigánybáró, operetta 3 felv.

* Hejehuja báró. Zaufolt ház nézte végig tegnap este a budapesti Margitszínház slágerdarabjának: a Hejehuja bárónak eléggé élvezetes előadását. A *Jul a nagy Kivámból* már ismert kiváló operetta együttes Majorossy Juliskával, a kellemes hangú fiatal szübbrettel most is elsőrangú munkát végzett s ha az idő rövidsége meg nem akadályozza őket abban, hogy még egy-kétszer próbálják a darabot, az előadás minden tekintetben tökéletes lett volna. A zenekar még minél is igaz sok kívánni valót hagy hátra a tisztán *Várhalmi* Józsefnek, a nagytohetségű és ambiciózus karmesternak egyéni érdeme, hogy az előadás zenai része nagyobb-zökkenések nélkül görült le. — Helyszükre miatt a szereplőkről egyenenként nem emlékeztetünk meg: valamennyien jól megállták helyüket. A rendezás *Somogyi Kálmán* igazgató érdemeit dicséri.

Hirdetmény.

Az állomásparancsnokság katonai kenyér felszítésére pályázatot hirdet. Ajánlatok folyó hó 12-ig az állomásparancsnoksághoz (Sugár-utli laktanya) nyújtandók be.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAOYKANIZSA,
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdávállalat
Pó-ut 5. sz.

Megjelenik hétfőkivétele-
vel mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postai szét-
küldéssel:

egy hóra 25 kor.

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lektor: János

CSILLAG JENŐ

Hirdetési el, nyit-tér és magán-
közlemények díjazása szerint vess
tel a kiadóhivatal.

A Magyar Nemzeti Szövetség közgyűlése.

Budapest, szept. 9. Vasárnap délu-
tán páratlan lelkesedés közepette tartotta
meg alakuló közgyűlését a magyar nem-
zeti szövetség. Gerlóczy-utca 11 szám
alatt lévő helyiségében. Írók, művészek,
katonák, tisztviselők, egyetemi tanárok
és népiskolai tanítók, földmivesek, gyári
munkások, előkelő dámák és egyszerű
polgárosszonyok, munkások nagy tömege
töltötte meg a szövetségnek egybenyíló
termeit. **Perényi Zsigmond** báró nyitotta
meg az ülést. Nagynatásu megnyitó be-
széde után **Után Ferenc** doktor ismer-
tette a szövetség céljait és törekvéseit.
Részletelteti a magyart bűneire sok-sok
mulasztásáért és tuncy gondatlanságára, s
a nemzet újjaépítése érdekében testvéri
munkára serkent. Ezután felszólaltak,
Szórcsei Pogány Frigyes, majd az osz-
tör részvevő csoportok vezetői. **Pekár**
Gyula a keresztény nemzeti párt nevében
üdvözölte a szövetséget és elnökét: **Pe-
renyi Zsigmond** bárót. A himnus és a
szózat hangjai mellett rekesztették be a
gyűlést.

Megalakult a tanítók országos szövetsége.

Budapest, szept. 9. Az országgház
üléstermében megalakult a tanítók orszá-
gos szövetsége. Az ülést Száva János
elnök nyitotta meg, aki megnyitó beszé-
dében kijelentette, hogy a tanítóságnak
tomorúlnie kell a magyar nemzeti és ke-
resztény erkölcsi alap védelmére. Azután
üdvözölte **Huszár Károly** vallás- és köz-
oktatásügyi minisztert, majd a főváros
képviselőjét, **Veresy Gyula** tanácsost és
Mozdósi Imre főtanfelügyelőt. **Huszár**
Károly miniszter, akit nagy óvációval
fogadtak, beszédeben hivatkozott arra,
hogy ő az ország első tanító minisztere.
Kijelentette, hogy meg akar tanítónak
maradni, mint miniszter is. Rámutatott
arra, hogy ismeri a tanítók súlyos anyagi
helyzetét és segíteni kíván rajtuk, de tü-
relemre inti a tanítóságot, mert most első
kérdés a haza megmentése. Majd a bu-
kott proletárdiktatura szörnyű bűneiről
beszét. Kifejtette, hogy a magyarság
csak úgy teheti ezeket a bűnöket jóvá,
ha féltékenyen megőrzi nemzeti jellegét
s mindenütt lehetővé teszi a tiszta er-
kölcsei felfogás érvényesülését. Utána a
jövő népoktatásra vonatkozó terveit fej-
tette ki, az iskolában — úgy mond —
csak pedagógiai szempontokat enged ér-
vényesülni. **Cserny József** dr. foglalta
össze ezután a szövetség programját.
Végül megválasztották a tisztikart.

A fehér hadsereg egyenruhájában garázdálkodó kommunisták.

Budapest, szept. 9. A **Reggeli Hi-
rek** szerint a Dunántúlon bujkáló kom-
munisták és vörös katonák rablóbandákba
szervezkedve folytatják fosztogatásaikat
és állandó izgalomban tartják a falvak
népességét. A banda tagjai a fehér had-
sereg jelvényeivel jelennek meg, azt a
túves hitet akarván kelteni, mintha a
dunántúli fehérőrség emherei követnék el
az atrocitásokat. A nemzeti hadseregnek
természetesen semmi köze sincs a vörö-
sök gaztetteihez, amelyeknek éppen a fehér
gárda a legkiméletlenebb üldözője. Ujab-
ban kapott jelentések ismét beszámolnak
egy harminc vörös katonából és három
vörös tisztből alakult ilyen banda garáz-
dálkodásairól, mely magát fehér osztagnak
kiadva, rabol, gyilkol a Dunántul számos
községében. A külföldi sajtó azután úgy
regisztrálja e híreket, mintha a fehér had-
sereg onbajosi voltának a garázdálkodók.
Ami a Dunántúlon történik, az nem egyéb
mint a törvényes rend s nyugalom helyre-
állítása, melyet az ott kóborló vörös-
katonákon kívül senkinek sem veszélyeztet.

Kivégzett tömeggyilkos.

Budapest, szept. 9. A **Reggeli Hi-
rek** írja: A román hatóság a napokban
letartoztatta **Kecskeméten Mészáros János**
volt aradi vasmunkást, aki a kommunista
uralom alatt a Kecskemét mellett lévő
községekben állomáparancsnok volt és
e minőségben hetven ártatlan embert
végeztetett ki. Mészáros a román had-
bíróóság halálra ítélte, az ítéletet **Kecskemé-
tén** végre is hajtották.

Budapest, szept. 9. Szentéről jelen-
tik: **Jócsák Kálmán**, a vármegyének és
Szentés városának a Károlyi rezsim alatt
volt kormánybiztosát, később direktóriumi
elnökét és természetbiztosítási főfelügyelő-
lőjét a csongrádi tanyák között elfogták.
— Vele együtt kézrekerült **Lévai Antal**
szentesi párttitkar, aki szintén erőszakos
kommunista vezető volt. Még öt egyént
tartóztattak le, akik a kommunizmus alatt
szerepet játszottak.

Cseh-lengyel konfliktus.

Prága, szept. 9. A nemzeti véde-
lem minisztere a tescheni szövetségközi
misszióhoz táviratot intézett, melyben
tiltakozik az ellen, hogy a lengyelek
szeptember negyedikén száz lövést adtak
le a cseh-szlovák katonákra. A miniszter
beavatkozást kér acéiból, hogy a jövő-
ben ilyen jogellenesen előidézett köny-
nyelműségek lehetetlenné tétessenek.

Az osztrák nemzetgyűlés ülése.

Megszavazták a békeszerződés
aláírását.

Bécs, szept. 6. A német-ausztrál nemzet-
gyűlés megnyitása után **Renner** államkancel-
lár a salni-germaini béketárgyalásokról adott
beszámolóiban ismertele azt a változást,
mely az előd és végleges szerződés tervezet
között a békefeltételek szellemében történt.
A békekegáclónak szilvs harcot kellett
folytatni az eredeti tervezet lehteilen fikciói
ellen. A békeszerződés, — mondotta — nem-
zeti áldozatokat követel idünk, mindnyájunk
szívével gyászal idők el. Elmondotta, hogy a
békeszerződési megfeszítje ökei azon el-
határozásnak azahadságától, hogy Német-
országhoz csatlakozzanak. Az államkancellár
végül kéri a nemzetgyűlést, hogy a kabine-
tanács határozatához képest írja alá a szer-
ződést hozza meg az az áldozat, amelyet
kérnek, zárja el a mulat és nyissa meg a
jövőre vezető utat. Az államkancellár be-
szédeit követő vita után **Hausse** előadó fej-
tegette, hogy a szerződés annak ellenére,
hogy egyes pontjai sikerült megváltoztaini,
még mindig alkalmas arra, hogy meg-
mentse a közértséget. Számos felszólalás
után a ház huszonhrom ellenében kilencven-
hét szóval elfogadta a békeszerződést.

A békeszerződés az amerikai szenátus előtt.

Washington, szept. 9. A szenátus
külső bizottsága elhatározta, hogy a
békeszerződést huszonnegy tenntartással
bocsátja a szenátus elé. A bizottság a
Monroe elvre és a belkérdekre vonat-
kozó garanciákat követel.

Szerb kifogások az osztrák béke- szerződés ellen.

Saint-Germain, szept. 9. A **Temps**
jelenti: **Pasits** és **Vesnic** jugoszláv dele-
gátusok tegnap adták át, **Pichon** külügy-
miniszternek az osztrák szerződés elleni
kifogásaikat. A jugoszláv delegátusok a
szerződésnek a kisebbségek védelmére
vonatkozó záradéka új szövegesezt javasolták.

Kész a bolgár békeszerződés.

Saint-Germain, szept. 9. A **Petit**
Parisien jelenti: A bolgár békeszerződés
már nyomdában van és a bolgároknak
néhány nap múlva át is fogják nyújtani.
A szerződés főbb pontjai a következők:
Szerbia határkizigazítást kap északra
felé Szófia irányában és a Sztrumica haj-
lásánál új területekhez jut. Tháciát Görög
ország kapja meg. Meg kell találni a
mőjút, hogy Bulgária gazdasági utat
kapjon az Egei tengerhez. A déli Dob-
rudza kérdését nem érinti a szerződés,
mivel az a vélemény alakult ki, hogy
Romániát, mint szövetséges államot nem
lehet arra kényszeríteni, hogy területek-
ről lemondjon.

Svájci magyarok.

— Irta: Pályi Ede. —

Az emigráclórlól fiatal korunkban sokat olvastunk, most magunk is megpróáltuk. Nem szenvedtünk testileg, mint az itthoniek, de lelkileg annál többet, mert az itthoniak mindig várták külföldről a mentő csodát, mi pedig rájöttünk odakinn, hogy erre a csodára az otthoniak hiába várnak. Elképzelhetlen, hogy a magyar mennyire ki van a nyugati világ eszmenetéből kapcsolva. Az utolsó öt hónap alatt én voltam az egyetlen szerezcsés, aki Magyarországról mellett a svájci féléhivatalos „Bund“-ban néha egy-egy cikket írhattam, azt is nem mint magyar ember, hanem régi protestáns lapszerkesztői múltom segítségével. Andrassy Gyula gróf az antant hatalmasságainál mindenféle protekciók segítségével annyit tudott elérni, hogy menforandumait, melyeket hétről-hétre gyűjtött, elfogadják. De semmi jelét sem láttuk, hogy azokat el is olvasták volna. A Károlyi forradalom végzetes kifejldése és a bolsevik-rendszer a magyart a világ páriájává süllyesztette. Voltak idők, amikor Andrassy Gyula gróf már élte végéig emigránsnak képzelte magát. Hogy mennyire veszített úgynek látta Magyarországot, jellemzi egy feljajdulása.

— En 59 éves lettem, én most már nem leszek bolsevik!

Mert keztek az emberek beleszólni a gondolatba, hogy Magyarország már holsévi ország maradt. Andrassy Gyula gróf népszerűségének érzete már megismertem, hogy mi a rendszer ebben az örülötben, ezért dől-utánonkint Bernben előadásokat tartottam neki Marx könyveiről. A gróf beavallta, hogy közben előadásaimat, de végül bevallotta, hogy közben elvette Marx Kapitaljának első kötetjét és beszélgetett róla velem. Csak a fiatal comfesse volt allhatatos az új tanok megfertőzésével szemben. Ő a „Vossische Zeitung“-hoz szerződött cikkíróknak. Mert mindenki kezdett azon gondolkodni, hogy mitől fogunk megélni? Andrassy Gyula gróf, aki életében sohasem bábriát az aprókész pénzkezdésekkel, mind össze 70,000 koronát hozott ki magával, ami akkor 15,000 frankot ért és a berni Bellevue hotelben, ahol 25 frank volt a napi penzió, négyöknak, mert egy „segédszemélyzet“ is ki-jött velük, kezdett kifogni a pénzből. Egy német ismerősömmel elmondtam ezt, aki az Andrassy név iránti tiszteletből husz-harminczezer frank kölcsönt álltam felajánlott, esztog szöve meg nem fizetésre, de Gyula gróf nem fogadta el: mondván, hogy nem tudja megadhatja-e valaha?

Ekkor a Kegyelmes Asszony, aki éksze-reit apm hozta magával, csak egy gyöngy-sora volt, át akarta hozni családjai az en penziómba, egy kis erdőbe, ahol én érdei moku-sok és harkályok szelidítésével foglalkoztam, olyan sikerrel, hogy ezek szabadon be- és ki-jártak a szobámba. Ott 9-10 frank volt a napi penzió. De az utolsó pillanatban megérkezett Andrassy Géza gróf, aki hozott magával egy 15 frankos berni penzió elfoglalására lehetőséget. Később a család átköltözött Bürgenstockba, Luzern melé.

Véletlenül odajött lakni Frigyes főherceg is családjával. En-többször odátartam Andrassy grófnak postikál elmélkedésekre és ilyenkor ebéd- és vacsoránál szerencsém volt a főhercegi család tagjaival is beszélgethetni. A főhercegi család a nagyteremben érkezett a table d'honéri és érkezés után a hallban együtt voltak az egész közönséggel. Politiká-ról keveset beszélünk. Egyszer hoztam jut izabella főhercegnővel azzal a hírel, melyet ő tudott meg legelőször, hogy a nyugati me-gyékét adatélje az antant Ausztriának. Érde-kes, hogy a főhercegi család „magyar állam-pogárok“-ként beszéltek és viselkedtek. Egé-szen a mi saját magyar szempontjainkra helyeskedtek. Frigyes főherceg csak magyarul akart velem beszélni és az első alkalommal Albrecht főherceg az asztalra csapott és fel-ugrott, amikor azt mondtam, hogy ő kitűnően beszél magyarul!

— Hogy meri ezt nekem mondani??

— Hát csak nem képzeli Fenséged, hogy

jobban beszélt magyarul, mint én? kérdeztem tőle, mire ő azt mondja: — Nem arról van szó, hanem hogy lehet egy magyar embert azzal megdicsérni, hogy jól beszél magyarul?

Albrecht főherceggel, akiről aztán tudtam meg, hogy Kolozsváron nevelkedett, legtöbbször gazdasági kérdésekről beszélgettünk. Elmon-dotta nekem, hogy birtokaikon olyan pusztít-tásokat vittek véghez, amelyek helyrehozatala 40 millió frankba kerülne. Kérdésemre a bir-tokok értékét 120 millió frankra becsülte, te-hát 83%-os a pusztítás. Talán nem követek el hibát a küztársasági érzelmek ellen, ha meg-állapítom, hogy a fiatal főhercegekben egy igaz-an alapos gazdasági szakértőt ismertem meg. Talán meg lehetne őt hivni Szabó István föld-mivelésügyi miniszter mellé államtitkárnak?!

Egy schnitzerműrel is meg lehet emlé-keznem. Egyszer megékeztett Windischgratz Lajos herceg felesége (Széchenyi comtesse), aki oly szép és fiatal volt, hogy összetévesz-tettem Andrassy Gyula gróf legfiatalabb leá-nyával, amíg ő maga fel nem világosított, hogy őt gyermeke van. Az arányt és egyensúlyt az-tán úgy állítottam helyre, hogy a sétatájból megérkező Andrassy comtesseknek megígértem: ha Bécsbe megyek, hozok nekik játszani egy nagy kerepeltőt.

Andrassyval sokat találkoztam Váconyl Vilmos is, aki most itthon költelenség szerien megvédi a zsidóság általán részét, de ott Svájcban, hogy torporzólt a zsidó kölykök ellen, akik Magyarországon garázdálkodtak!

Mindannyiunk között Windischgratz La-jos herceg volt a legégytelibb. Mint a labda, úgy gurult egyik antant-expozitúrától a másik-hoz, mindig voltak tervei, a legbeavartabb és legfrissebb hírekkel mindig ő rendelkezett.

Egyszer meginvitált Montreuxbe lakására. Ott a kezembe adta naplójegyzeteit az „utolsó kilenc“ napról (1918. október vége és novem-ber eleje). Ezeket úgy lehet tekinteni, mint Károly király feljegyzéseit, mert még akkor Windischgratz ajándékon melléte volt és az iratokban semmi egyéb, mint csak az, ami Károly királlyal történt a kilenc nap alatt. Azt mondtam:

— Majd holnap elolvassom.

— Nem, felelte Windischgratz, maga nem fogja tudni letenni ma éjjel ezeket a papirokat, amíg végig nem olvassa őket.

Es tényleg, éjtelmben még nem olvastam ilyen érdekesítő regényt. En a Károlyi forradalom idején nem rejtettem véka alá azt a nézetemet, hogy Károlyi Mihály gróf tönk-ré fogja tenni azt, ami még megmaradt Magyar-országhól, de azt a lelkiismeretlenséget, amit ez irások róla feljegyeztek, mégsem tudtam róla előtől elképzelni. Ez irásokból és annak mellékelt aktaiból értem meg, hogy mit je-lenített Károlyi Mihály hadügyminiszterének kijelentése.

— Nem akarok több katonát látni!

Ez a kijelentés akkor azt jelentette, hogy tudatosan nem fogunk többé Magyarországot látni.

A kormánybiztos a tisztviselőkhöz.

Előzékenységet kíván a közönséggel szem-ben. Nem úrri-az-aktamolyokat

Nyugatmagyarországi kormánybiztosa az alábbi szövegű rendeletet bocsátotta ki a zala-megyei köztisztviselőkhöz:

Általános a pánasz, hogy a Rózségi városi és járási közegék nagy része nem tud beálléskedni a szociális forradalom által előidézett viszonyokba, nem tudja megérteni az idők komolyságát és azt, hogy csakis a néppel való kölcsönös megértéssel nyerhetik meg a nép bizalmát. Mert csak akkor leszünk képesek sikert felmutatni, csak akkor leszünk képesek az ország újjáépítésének nagy és nehéz munkáját eredményesen befejezni, ha a nép bizalommal tekint vezetőre. Felhivom tehát az összes tisztviselőket, hogy a néppel való érintkezésben legyenek előzékenyek, ne

legyenek türelmetlenek, hanem hallgassák meg panaszait, még a legapróbb bajukban is legyenek segítségükre, ne kerülik, de keressék a velük való érintkezést. Járjanak ki minél többet a falvakba, keressék fel a népet örömei-ben és szenvedéseiben egyaránt.

Bekövetkezett a komoly munka ideje. Nem sablonos hivatalos ténykedésre, nem bürokratikus tisztviselőkre, akta-molyokra van szükség, hanem az őszinte megértéssel, a szoros összetartással a nép jólétének és boldogulásának előmozdítására törekvő munká-sokra. Ne keressék a munka kényelmesebb részét, ne gondoljanak a szórakozásokra most; minden gondolatukat és törekvésüket a haza megmentése, az újjáépülő ország boldogulá-sának előmozdítása töltse be.

Ki tehát a nép közél Vigék közüjük a szeretetet s megértést; világosítsák fel és ér-tessék meg vele azt, hogy megtanulták őt becsülni és ezental egyetértve, jóban, rossz-ban összetartva; együttes munkával igyek-szünk a múlt hibáit helyrehozva a boldogabb Magyarországot megteremteni.

A rendelet további szövegében a kor-mánybiztos különösen a nemzetiégi magyarok-kal való előzékeny bánásmódot köli a tiszt-viselők lelke-re a következőképen fejezi be.

— É rendelkezésem pontos végrehajtá-sáért Cimet teszem felelőssé és amennyiben magam, vagy megbízottaim után azt tapasztal-nám, hogy rendelkezésem végrehajtva nem lesz, a mulasztók ellen a legszigorubbán fo-gok eljárni.

Szombathely, 1918. szeptember 4.

Sigray, kormánybiztos.

HIREK.

NAPTAR.

1918	A nap két 5 óra 29 perc
szeptemb.	kor; nyugszük 8 óra 29 perc
10	kor
Szerda	A hold két d. u. 6 óra 10
	perc; nyugszük d. u. 6 óra
	47 perckor

Németországban

már zúgnak-zakatoznak a gépek, már folyik az alkotó munka, amelynek gyümölcse a szörnyű háborus terhek kivevése s a német birodalom helyreállítása lesz. Ausztria éppen ma iria alá a békeszerződést s így ő előtte is megnyílnak a külföldi határok: ő is beilleszkedhet a világ vérkeringésébe. Sőt elkészült már a bolgár békeszerződés is s ez az életrevaló, józan balkáni népcseke is rövidesen hozzákezdhet seibeinek gyógyil-tásához. Az antant talán még Törökorszá-gal is hamarabb köli meg a békét, mint ve-lünk. Ebben azonban nem az antant a hibás, sem a mostani kormány. A béke elhuzásá-ért egyedül az a rablógyilkos rendszer felelős, amely négy és félhónapos uralma alatt nagyobb pusztítást, nagyobb borzalmakat vitt véghez, mint a világháboru négy és fél éve. Most azon az uton vagyunk, amikor szöbe kell állniuk velünk is a nyugati hatalmasságoknak. A bolsevizmus letré, a belső rend helyreáll s a fölzábadulil lelkek sóvárgása a sains-germaini békeszantal felé fordul, ahonnan igazságot, kizárólag csak igazsá-got vár. Kegyelmei nem kérünk, arra nem is számilunk, meri ha csak pusztán igazsá-gos lesz is az antant, nem kell meggyászol-nunk olyan területek elvesztését, amelyek

Idelg-órág lehéinek Idegen nációnk prédái, de a magyar államalattól nem szakadhatnak el örökre soha. Az igazságos béke érdeke egész Európának. Ha a salni-germaini béke-asztal mellett igazságtalanok lesznek velünk szemben, úgy azok az Irredentizmus magvát hínik el a Kárpátok közt s Erdély táján, amelyből Igazi béke nem sarjadhat soha.

— **Ujváry Géza** — képviselőjelölt. A nemzetgyűlési választás jelölt dolgában nem éri készületlenül Nagykanizsát. A nagykanizsai pártok ugyanis szombaton dr. **Szekeres József** elnöklőtelát igen népes értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy Ujváry Géza személyében közös jelöltet állítsanak. Ujváry Géza évtizedeken át önzetlen, lelkes, soha nem lankadó harcosa volt a közügyeknek s így egyhangú jelöltetésre a legszebb polgári: erények jutalmának tekinthető. A választási párt tisztikarát a következő népszerű vezetőemberekből alakították meg: elnök, dr. **Szekeres József**, tiszelnökök: dr. **Tamás János**, dr. **Hegedűs György**, dr. **Hajdu Gyula**, **Karlo vitis József**, **Knoczisz György** és **Plahár György**. Pénztáros: **Tripanmer Jenő**. Az egyesült párt ezt az elnevezést kapta: keresztény, nemzeti, szociális, kisgazda és földműves-párt.

— **Megnyílik az áruforgalom Stájerországgal.** A szombathelyi kormánybiztosság — amelynek hatáskörébe Zalavármegye is tartozik — nagyfontosságú megállapodást kötött a stájer tartományi kormányval. Az egyezmény szerint Stájerország és Nyugatmagyarországi árucserére lépnek egymással, melyek lebonyolítására kirendeltségünk lesz nekünk Staierban s a stájeroknak nálunk. Mi a stájeroktól különösen szöveget és bőrmeit kapunk s remélhető, hogy ezen cikkek ára hamarosan mélyen leszál.

— **Menetrendváltozás a zalamegyei vasutakon.** A balatonparti vasútvonalon a következő menetrendváltozás történt: Keszthelyről Tapalcára érkezik a 6511-es sz. vonat reggel 4 óra 30 perckor indul Sümeg felé. E vonatra összeköttetése van Zalaegerszeggel ahova délelőtt 9 óra felé érkezik. Zalaegerszegről délután fél kettőkor indul vissza ez a vonat a Tapalcára délután 6 órakor érkezik. Tapalcáról Bugapestre az 1109-es számú vonat indul délután 1 óra 28 perckor. A budapesti vonat Tapalcára érkezik délután 3-kor.

— **Ipárl termékek árának megállapítása.** **Sigray** gróf, Nyugatmagyarország kormánybiztosa a következő körrendeletet intézte az összes füzszolgabírákhoz és polgármesterekhez: A szovjet-uralom rövid párhónapi gazdálkodása ugyszóvíán teljesen kiasztolta az ország pénzforrásait. A proletáruuralom nem termelt, hanem a meglévő készletet használta fel s az elrabolt magántőkét és az állami pénzeket okatlanul elfecérelte csak azért, hogy lehetetlen ucalmát ideig-óráig, megvásárolt emberek terrorjával fenntarthassa. Ezen gazdálkodással oda juttatta az államot, hogy a háztartásához szükséges élelmiszereket ma fedezni képtelen. Ennélfogva kénytelen volt egyelőre a tisztviselők és alkalmazottak, valamint a katonáknek járandóságait leszállítani, de kénytelenek voltak a munkaadók és vállalkozók is leszállítani a munkások fizetését. Tekintettel a fenti körülményre s arra, hogy az ország újjáépítésének munkája legnagyobb részt a munkások, alkalmazottak és tisztviselők vállain nyugszik s a fizetések és illetékek

leszállítása elsősorban őket "sújtja" — felette kívánatos és szükséges, hogy az országot fenntartó termelői ipar és a földműves nép is kivegye részét az újjáépítés munkájából és a tisztviselőknek, alkalmazottaknak és katonáknak segítségére siessen azzal, hogy az iparcikkek és a főbb élelmiszerek árát tekintettel arra is, hogy immár a zöltség és gyümölcs-félék ára tetemesen alacsonyabb lett — leszállítsák. Felhívom Füzszolgabíró (Polgármester) urat, intézkedjék és szükség esetén minden rendelkezésére álló eszközlet hasznos oda, hogy a termelők és árak leszállítsák és ha ily módon célt nem érnének, esőtleg a termelési költségek figyelembe vételével az árakat — legalább zslnórmértékül, tájékozódás céljából — állapítsák meg. — **Szombathely**, 1919. szeptember 5. — **Sigray**, kormánybiztos.

— **A tót zsupánok lemondtak.** A Der Neue Tag érdekes közleményt hoz pozsonyi tudósítás alapján a cseh megszállás alatt levő tót földről. A következőket írja: Csoch, pozsonyi zsupán lemondása nem "egyedül álló jelenség" Hír szerint a tót zsupánok valamennyien lemondtak e okkal a prágai kormány politikáját hozták fel, amely csehnek akarja lenni Tótországot amit a tót nép nem tud elviselni. A cseh lapoknak hallgatni kellett a tömeges lemondásról, de az eset még sem maradhatott titokban, s Prágában nagy feltűnést keltett. Most már minden módon igyekszik csendesíteni s megnyugtani a tót népet Prága, de az igazom és olkose-rendes mégis igen nagy Tótországban. Jellemző látni, hogy a csehek által korábban annyira ünnepelt vezetőt a tót népnek: **Hlinka és Juriga** lelkészek és **Jehlicsa** egyetemi tanár elmenekültek onnan. "A csehellenes mozgalomnak vallási okai is vannak. A hívő katolikus tót nép nem tud kibékülni a meggyőződését sértő cseh radikallizmussal. A csehek taktikájának az illusztrálására felhozza a tudósítás, hogy az államtól függő tisztviselőknek, tanítóknak, dohányárusoknak, birtokosoknak és vendéglátóknak fel kellett venni a cseh állampolgárságot, mert különben egyszerűen szélnek eresztették volna őket.

— **Közvetlen vonat Ausztrálával.** Sopronból jelentik: Vasárnap közvetlen vasúti összeköttetés indult meg Budapest és Bécs, továbbá Bécs és Sopron között. Így tehát akinek kellő engedélye van Nagykanizsáról is közvetlenül mehet Bécsbe.

— **Uzdóink Boglárán.** A Nagykanizsai Tornaeget fiatal uszógárdája Boglára rándult tegnap, hogy erejét Keszthely város uszóival összemérje. A verseny a kanizsai fiúk méltó győzelmével végződött, akiknek sikerét nagyban növelte az a körülmény, hogy bár Kanizsa uszada hiányában, tréningeket egyáltalában nem tarthattak, legyőzték a keszthelyieknek a Balaton mellett felnevelkedett s állandóan trenirozó uszócsapatát. A verseny részletes eredménye a következő: I. 50 méteres gyorsúszás verseny. 1. **Bory**, 2. **Halvax** (40'2 mp.). II: 50 méteres gyorsúszás. 1. **Szabó Zsigmond**, 2. **Halvax**. III. 50 méteres mellúszás. 1. **Saly** (V. A. C.) 2. **Halvax**. 3. **Bory**. IV. 100 méteres gyorsúszás. 1. **Berke**, 2. **Szollár** (Keszthely). 3. **Szabó Zs.** V. 100 méteres hatúszás. 1. **Szollár** (Keszthely). 2. **Halvax** 3. **Saly**. VI. 400 méteres gyorsúszás. 1. **Vutakita** (Keszthely) 2. **Szollár** (Keszthely) 3. **Halvax**. VII. 100 méteres mellúszás. 1. **Reich**, 2. **Vutakita** (Keszthely) 3. **Halvax**. Az érdekes küzdal-

met mindvégig szépazámú, jobbára hőügyekből álló közönség nézte végig s a győztes kanizsai fiukat zajosan megüdvöztette. A verseny rendezői: **Krdky József** és **Ungár Aladár** minden dicsőretet megérdemelnek.

— **Beiratások az ovodákban.** A helybeli ovodák vezetősége közli az érdekeltekkel, hogy a beiratásokat e hó 9-től 13-ig eszközlik.

— **A VAC. folyó hó 11-én 7 órakor rendkívüli taggyűlést tart a Badacsony vendéglőben.**

— **A Világ nagymozgó szept. 10-én, szerdán fényes műsor keretében mutatja be a *Beccstelen* című 5 felvonásos hatásos drámát, melynek főszerepeit a legիրnevesebb művészek játsszák.**

— **A lőszeresekhez.** (Bokludett.) Kértenek a füzszerszakmabeli szaktársak, hogy folyó hó 10-én, szerdán délután 6 órakor a Casinó egyik termében megjelenni sziveskedjenek. — **Több füzszkereskedő.**

— **Elveszett.** Hétfőn délután egy világos kék kis tánykalap. Megtaláló keretik Vörösmarthy-utca 47. sz. alatt leadni.

— **Az Uránia még ma szerdán is a *Költői álom* című 4 felvonásos Nordisk-dramát mutatja be, Fréderik Jakobsen felléptével. E dráma egy fiatal költő élettörténetét tárgyalja meghatóan.**

Színház.

Heti műsori

Szerdán: *Héjhehuj* bárd, operette. Csütörtökön: *Szenvedély*, dráma. Pénteken: *Szenvedély*, dráma. Szombaton: *A cigánybárd*, operette 3 felv.

Szenvedély. *Archibusevnek*, a mely filozófijú s a *Féltékenység* című hatalmas drámájából Nagykanizsán is ismert orosz írónak **Szenvedély** című drámáját mutatja be. Csütörtökön a színterület nagyszerű drámai együttese. — **A főszerepet** **Podr** Miklos *A mandarin* félelmetesen nagyszerű Mr. Wu-ja játssza, a többi szerepek pedig **Tompa Irma**, **Lányi Lulu**, **Nagy Ilhka** és **Pöldessy** Sándor kezeibe vannak letelve. A darabot **Pöldessy** Sándor rendezi, akinek művészi érzékét és szaktudását már *A mandarin* előadásánál is megcsudáltuk.

Ma írják alá az osztrák békét.

Bécs, szept. 9. Saint-Germainból jelentik: A legfelsőbb tanács a Német-ausztriával való békeszerződés aláírásának időpontjául e hó 10-ének délelőtti 11 óráját állapította meg.

Zalavármegyei katonai parancsnokság Zalaegerszég.

132/hdm. 1919.

Elrendelem, hogy minden olyan katonai fegyver után, mely logcim nélkül van bárki tulajdonában, ha azt az illető a kihirdetés után beadja néki egyszáz korona fizetendő. Ezen rendeletet az állomásparancsnokság körzetében a legelősebb körben kihirdetendő azon parancsokkal egyetemben, hogy a kihirdetés után azon személyek, akik a fegyvert be nem adják s ez náruk megtaláltnak, miní megbízhatlannok a zalaegerszegi fogolytáborba lesznek internálva.

E parancs keresztülvitelét az állomásparancsnokok letkerek kötbm.

Riedl, ezredes s. k.

Közéleti közlemények.

Közhíro tesszük, hogy f. hó 10 én és az azt követő napon Alt. Fogy. Szövetkezet, Petrics György, Kátovics György, Szabó András, özv. Frk Jánosné, Polgár Sándor, Darvas János és Hegedűs György nagykiszai lakos hentesmesterek által hatósági hus és zsirszalonna fog kimérteni.

A hus ára kg.-ként 30 korona, a zsirszalonná pedig 34 korona.

A zsirszalonna csak szeptember hóra szédeskes hatóságilag lebélyezett zsirjegyekre lesz kiadva.

Nagykanizsa, 1919. szeptember hó 9-én.

Közéleti hívatál.

12/1819.

Tárgy: Lakásrekvírációk felülvizsgálata

Hirdetmény.

A proletárdiktatura alatt fogyanatosított lakásrekvírációk felülvizsgálata a városi tanács 1920/1919. sz. határozata értelmében csak az érdekeltek panaszára lesz teljesítve.

Felhívom ennélfogva mindazokat, aiktől 1919. március 21. óta lakás, lakásrész, vagy egyéb helyiség elrekviráltott és akik ezen rekvirálást sérelmesnek tartják, hogy panaszukat írásban a városi lakáshivatalhoz intézve legkésőbb **f. évi szeptember hó 20. napjáig adják be.**

Az írásban beadandó panasz után 40 koroná illeték fizetendő a városi pénztárba. Az illeték befizetését igazoló nyugta a panaszkeirványhoz csatolandó, vagy a befizetés magán a kérvényen igazoltatandó.

A panaszban fel kell tüntetni:

1. hogy a panaszlónak mekkora lakása volt, háztartásához hány személy tartozik s a rekvirálás folytán hány helyiség maradt használatára,

2. hogy a lakásba behelyezett részére minő helyiségek lettek igénybe véve, mi a behelyezett neve, foglalkozása s háztartása hány személyből áll,

3. hogy a behelyezett korábban hol lakott, korábbi lakásába vissza térhet-e, illetőleg megjelölendő azon helyiség ahol kihegyezése esetén elhelyezhető volna,

4. hogy a panaszló miért tartja a rekvirálást sérelmesnek és türrhetetlennek.

A panaszbeadvány külön részén feltüntetendő a panaszló neve, foglalkozása és lakása, a behelyezett egyén neve, foglalkozása és a helyiségnek pontos megjelölése (utca, házszám), amelybe a behelyezés történt.

Figyelemzetem a közönséget, hogy a panaszok csak akkor számíthatnak kedvező elintézésre, ha a behelyezés a családi élet nyugalmát felütő; vagy a megszorított munkát utratásvételét lehetetlenné tevő helyzetet teremtett. Legyen figyelemmel a közönség a panaszok beadásánál arra is, hogy a mai türrhetetlen lakásínség lényegesen csak építések és nem hatósági intézkedések után enyhíthető s hogy hajléktalanra senki sem tehető. Nagykanizsán, 1919. évi szept. hó 9-én.

Novay, s. k.
lakáshivatali elnök.

Sohasem izzad többé a lába,

ha a MEDUZINAT egyszer használta

5 korona 60 fillér beklődése ellenében

bermentve küldi

MATIS és PRANGER, KISPEST.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy f. hó 15-én Nagykanizsán a vasútállomástól a Központ szállóig

autóbusz-forgalmat

létesítünk. — Tisztelettel

Amerikai Autóbusz Forgalmi Vállalat.

APRO HIRDETÉSEK

Tankönyvek, mindenféle iskolai és rajzszerek az összes iskolák részére a megállapított áron kaphatók **Fischel Fülöp** Fial könyv és papíráruházában Nagykanizsán, Városház-sarok.

Gazdálant jó bizonyítványokkal állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 1813

Zongorák! Rövid keresztúros zongora, fél hosszú külön gyártmányú Ehrbar Mahagoni hangverseny-zongora és két zongoraterítő eladó Zrinyi Miklós-u. 45. sz. alatt.

Parádákocsi (négyeslopatot is hajl) f. évi október 24-ére állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 1888

Intelligens német kisasszony ajánkozik gyermekek vagy magányos nő mellé uri családhoz. Ruhá- és leheneművarrás, valamint jobb házimunkánál segítkezik. Levelek „Német leány” jelleg alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 1892

Teljes ellátás kerestetik harmadik polgarista flu részére keresztény családnál. Cimok a kiadóhivatalba kéretnek. 1890

Teljesen jókarban levő **férfifelöltő** és egy pár **40-es olpó eladó.** Megtekinthető délelőtt 11—12 között Csengeri-ut 12. földszint. 2.

Egy jókarban levő **tehén,** zománcos oldalú **lázhely eladó** Kiskánizsa, Varszdi-ut 3.b. szám. 1801

Finomabb **német szobalány kerestetik** háromtagú családnál jó fizetéssel, jó bánásmóddal. Cim a kiadóhivatalban. 1800

Keresek nyersolajmotor kezelésre

azonnali belépésre

szakképzett gépészt!

Conserv és Tesztgyár, Nagykanizsa.

Mindenemű kerékpár, motor, gramofon, varrógép, irogép, öngyújtó javításokat vállal **DONAT FERENC** szakmechanikus, Árpád-utca 28. — Ugyanott kerékpár-gumimik és alkatrészek jutányos áron kaphatók. 1884

Levélpapírok

mappákban és dobozokban
örizési választékban!

Papirsalvéták

kisebb és nagyobb mennyiségben.

KÉPESLAPOK

mindenféle kivitelben!

Vázlatkönyvek,

Olaj- és vízfestékek

FESTŐMINTÁK

Kaphatók

Fischel Fülöp Fial

könyv- és papíráruházában
Városház-palota.

VILÁG nagykozgászinnász
Széchenyi szálló. Telefon 74. 12.

Keddén, szerdán. Szept. 9. és 10. én.

A becstelen

drama 5 felvonásban.

Dán filmsorozat!

Előadások kezdete este 7 és 9 órakor!

Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

URANIA mozgóképpalota
Szechenyi-u. 4. Teljesen új

Kedd, szerda. Szeptember 9. és 10-én.

Költői álom

fantasztikus játék 4 felvonásban.

Főszerepben Federik Jakobsen.

Nordisk-tilmyar felvétel.

Előadások keddnapokon 8 és 9 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

**Hirdetéseket fel-
vez a kiadóhivatal
Sugár-ut 4.**

A „KISPIPA“ vendéglőben

Sugár-ut 23. szám alatt

naponta ebéd és vacsora kapható!

**Hűvös és meleg ételek a nap
bármely szakában kaphatók.**

Külön házikozni.

**Szakszerű arcápolás otthon
csak úgy lehetséges, ha**

MEDEA növénykrém használ, mert ettől elűnik a szeplős, málfoltos, anyólegyes, himlőhelyes felső hámréteg és lide, illu arc-bőrt nyer. Ára 25 kor.

Alabastromhoz hasonló lesz a bőre ha MEDEA emallkrém és poudert használ pappalra. Ára e kettőnek együttvéve 40 kor.

Haja megnő és nem hull, ha MEDEA hajelliziri használ. Ára 22 kor.

Diskrét széküldés a pénz előleges beklődése vagy utánvét mellett

MATIS és PRANGER
okleveles vegyész, kozmetikus
KISPEST.

Iratkalmazók és kiadói címei:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálalat

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postai szét-
küldéssel:

egy hóra 25 kor.

Egyes szám ára:

1 korona.

Gyűjtőirodái és kiadói címei telefon 76.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTB ZOLTÁN

Főmunkatárs és táptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magán-
közleményeket díjazásba szerinti ves-
tel a kiadóhivatal.

A miniszterelnök a Dunántúlon.

Budapest, szept. 10. A miniszterelnök óriási elfoglaltsága dacára fel kívánta használni a kettős ünnepet, a dunántúli országrész betűzésére, hogy egy a városi mint a falusi lakossággal közvetlenül érintkezze és személyesen győződjék meg a közhangulatról. Erre a kontaktusra valóban nagy szükség van, különösen most, a nemzetgyűlési választások előtt, amelyek új korszakot vannak hivatva teremteni az új Magyarország történetében. A Dunántul sokat szenvedett a bolsvizmustól; ebben az országrészben borzalmas volt a pusztulás emberben és agyonban egyaránt, mégis ez az országrész rendületlenül ellenállt a nemzetközi kalandorok és haramiák csábításainak és a kommunizmus minden terrorjának. — A miniszterelnök nemcsak a politikai helyzet következtében, hanem személyes érdeletétől is indíttatva látogat most el a dunántúli megyékbe, teljesse tenni a kölcsönös megértést és rendületlenné a bizalom ama kapcsait, amelyek a Friedrich-kormány és a dunántúli közvélemény közt maguktól kifejlődtek. Aktuálissá lettek egyebekben a miniszterelnök dunántúli útját az is, hogy ma már az antant is láthatja, hogy Magyarországon politikai kibontakozást csak egyetlen irányban lehet keresni, amelyet a kormány tegnapi egységes állásfoglalása precízen körvonalozott.

Budapest, szept. 10. A Reggeli Hírek jelenti: Friedrich miniszterelnök vasárnap délután félőtkor ért kíséretével Székesfehérvárra, dunántúli körútjának első állomására. Az állomáson megjelentek: Károlyi József gróf főispán, Balassa Sándor helyettes alpolgármester, Nádassy György ezredes állomásparancnok, Zavaros Aladár rendőrfőkapitány stb. Lipcsey Lajos, a város helyettes polgármestere udvozolta a miniszterelnököt az ősi város kapujában. Ezután a miniszterelnök kocsiba szállt és kíséretével a vármegyeháza nagytermébe ment, ahol előzőn egyeseket, így Neagu román ezredes, állomásparancnokot fogadta. — Közben a nagyterem zsúfoltságig megtelt a városból és a vidékről összegyűlt küldötségekkel. Amikor valamennyien együtt voltak, a miniszterelnök belépett az ülésterembe, amire hosszú percekig állapoztak, majd Károlyi gróf megnyitotta az értekezletet a köszönőlettel mondott a miniszterelnöknek megjelenéséért. Ezután Friedrich emelkedett szólásra, hosszú beszépet mondott s a többek között ezeket jelentette ki:

— Azért jöttem ide önökhöz, hogy szemlélkedjek és megkérdőzzem önöktől, mi-

landók-e engem támogatni? Viharos, percekig tartó taps, felkiáltások: Igen! Igen! Amikor ezalatt őt háttól átvettem a hatalmat Magyarországon, nem volt más, csak rom és pusztulás. A bolsvizmus hagyta ránk ezeket örökül és s mi feladatunk a romok eltakarítása. Ez alatt a néhány nap alatt nem lehetett csodákat művelni, azonban máris tettünk legalább annyit, hogy a jövődőről lehessen beszélni. Ha előre pillantunk, nem látunk, nem is szabad látnunk mást, mint egy független, erős, büneitől, hibáitól megtisztult Magyarországot és egy megtisztult, új, dolgos magyar nemzeteket. E munkában egyik gáncs a másikat éri az egész világon, egy szervezett sajtóműködés központjába jutottunk. Kérdezem önöktől, miért? Azért, mert én voltam az első magyar miniszterelnök, aki ki mertem mondani, hogy Magyarországnak kereszténynek kell maradnia a jövőben is. Mi nem vagyunk antiszemita, amikor keresztények vagyunk. A kereszténység a szeretet, a megértés, a kiegyenlítődség. Megengedem, voltak a nép elkeseredésének olyan kitörései, amelyekért nem lehet felelősséget vállalni, azonban ez nem a zsidók ellen irányult, hanem kizáróan a kommunistákkal szemben tört ki ellenállhatatlan erővel.

Ezután vállalkozásáról és felelősségéről beszélt a miniszterelnök: Bármennyire szeretnék is, hogy kijutsem kezemből a vezetésket, nem teazom, meg fogom gondolni, hogy kinek adjam a hatalmat. Ebben a helyzetben óvatosságnak kell lennem, barátunk nincs sehol, testvér s rokon nélkül állunk a népek özönében, vissza kell térnünk a magyar őserdőhöz, mely hosszú századokon keresztül diadalmasan vivta meg titáni harcát, mely sokszor hullott porba, de mindannyiszor felemelkedett mely talán csak évtizedek múlva érik, de hogy megérjen, hogy gyümölcs legyen, ahhoz nekünk kell magvetőnek lenni, nekünk kell megindítani a munkát. A letűnt kommunista rendszer elszédítette a tömegeket, hozzá kell látni a tisztítás nagy munkájához! (Hosszan tartó helyeslés.) Budapest a kommunizmus alatt gyűjtőmedonője volt a nemzetközi sörredéknek, tulsulya és szervezetsége érvényesült a lehar magyar vidékekkel szemben. A jövőben azonban más kell, hogy legyen a helyzet. Az országnak érvényesülnie kell, az országot sokban függetleníteni kell Budapesttől. Decentralizálni fogunk még pedig úgy, hogy több vármegyét egységbe foglaljunk, amelyek élén egy-egy kormánybiztos fog állni. Budapest nem nyúlózhethet le az országot, bár megígátni sem akarjuk, mert ez káros is volna. Hogy miért nem vettem be

kormányomban szocialistavezért? kérdezheti. En nem akarom kizárni a munkásságot a hatalomban való érvényesülésből, azt üzenem nekik, hogyha a mi alapunkra, a keresztény nemzeti politikai alapra helyezkednek, tárt karokkal és testvéri szívvvel várjuk őket és vállelve dolgozunk azon, hogy ez a szegény leigázott, letört Magyarország ismét nagy legyen, megint virágba boruljon.

Szünni nem akart taps és lelkesedés fogadta a miniszterelnök beszédét, majd Ereky közlemezési miniszter, Schnetzer Ferenc hadügyminiszter, Haller István propagandaminiszter mondtak nagyhatású büzdítő beszédeket. Esteledett mire a gyűlésnek vége volt. Mikor Friedrich István a miniszterekkel együtt az utcára kilépett, a közönség viharosan megjelentette őket. Friedrich a miniszterekkel a szomszédos püspöki palotába ment, ahol meglátogatták Prohászka székesfehérvári püspököt, akinek mintegy háromnegyedórát időztek, majd a vasúti állomás átterében megvacsoráztak. Vacsoraközben megjelent Prohászka püspök, hogy visszaadja a miniszterelnök látogatását.

Tizenegy óra felé külön vonalon Szombathely felé indultak s reggel fél hat óra volt, amikor a különvonat berobogott Szombathely vasúti állomására. A peronon egy szakasz tiszt állott, élükön Leher báró ezredes kerületi parancsnokkal. A fogadásra megjelent Bleyer Jakab nemzetiségi miniszter, Sigray Antal gróf kormánybiztos, Herbat Géza alispán, Kiskos István polgármester és Medinics üztelvezető. A miniszterelnök és kísérete szállására ment, honnan reggelizés után a megyeházára hajtott, amely előtt nagy tömeg volt, s amely spontán nyilatkozott meg a kormány mellett. A miniszterelnök a főispáni szobába vonult, ahol a hatóságok vezetői és a hitfelekezetek tisztelegtek előtte. Sigray Antal gróf mutatta be a küldötségeket. Az üdvözlésekre Friedrich rövid néhány szóval válaszolt. Hangzottatja, hogy a jogfolytonosság felépítése igüstürgősebb gonddá és ebben a nagy munkában elsőszóban a tisztviselői karra kell támaszkodnia, melynek hűségéről és kitartásáról meg van győződve. Majd a nagyterembe vonult a miniszterelnök, ahol tömeges küldötségek tisztelegtek előtte. Az üdvözlő beszédekre válaszolva kijelentette, hogy mint a magyar kormány élnöke jött ide, mikor hazánk romokban hevert, a bolsvizmusról, a nemzeti munkáról szólv pedig kijelentette, hogy a kormányzatban való részvételhez csak annak van joga, aki ezért az országért szenvedett. En — mondotta — kormányomban nem akarok osztozkodni a nemzetközi alapon-álló szociáldemokráciával. A szocialista vezeték, akik most részt kérik a hatalomból, kevésbé ezalott bolshevikok voltak

Mögögszer arra kérem Önöket, legyenek bizalommal, tartsanak ki. Az Önök bizalma, kitartása és ragaszkodása erőt fog adni nekem ahhoz, hogy a harcot megvívjam és lehelyezzem az új megfeszített keresztény Magyarország fundamentumát.

Utána **Haller** István propaganda miniszter beszélt. Számos felszólalás után a vasvármegyei németek küldöttsége jelent meg a miniszterelnöknek **Gaspári** Antal gyanafalvi esperas-plébános vezetésével, aki a vasvármegyei németiség látortihatalan hűségéről nyilatkozott, amire a miniszterelnök válaszolt.

Innen a miniszterelnök Pápára utazott. Útközben Sárvarcot és Czöldömölkön nagy tömegek várták és üdvözölték a miniszterelnököt. Pápa város állomását ezekre mondták közönség fogadta a miniszterelnököt. **Tenzlinger** József helyettes polgármester köszöntötte a város nevében, majd külön a járások is üdvözölték a kormányelnököt, aki az üdvözölésekre együttesen válaszolt. Négy óra után érkezett meg a külhívnokat Győr város hataloms állomására. A Perron zsúlólásig tele volt **Bartos** János kormánybiztos kemutatta a miniszterelnöknek **Németh** alispánt és **Farkas** polgármestert, továbbá a hatóságok fejeit. A város háza közgyűlés terme zsúlólásig megtelt a varmegye minden részéből és a városból érkező küldöttségekkel. A miniszterelnököt lelhatatlan lelkesedés fogadta. **Oyapay** Pál volt főispán üdvözölte a gazták és földművelők nevében és biztostotta, hogy az a réteg, amely passzív ellenállással bírása folt a boisevizmusnak, körje seroglik és támogatja mindvégig. Több beszéd elhangzása után a miniszterelnök válaszolt:

Tízelt barátaim! Egy hosszú utazás után, megerősöve hitemben, megerősöve meggyőződésomban érkeztem Győr városába. Azért jöttem, hogy szemük közé nézzek, hogy tájékozódjam és tájékozassak az iránt, hajlandók-e engem támogatni. Óriási taps, ojjenzos. Ha önk engem támogatnak, ha kitartanak mellettem, ha a nemzetgyűlési választás engem igazol, akkor győztem. Azt mondják a szocialdemokraták nélkül nem lehet kormányozni Magyarországot. Már több ízben kijelentettem az iránt való nézetemet. Én szerintem a szocialdemokrata párt, mint olyan, már nem létezik, megsemmisült abban a pillanatban, amelyben átsikkasztották a hatalmat a kommunisták kezébe. Majd elsorolta, hogy miért támogatja őt. Rátérvén Budapestre, kijelentette, hogy Budapest politikai tulsúlyának meg kell szűnni; a magyar vidékre kell támaszkodnia min ten magyar kormányának, mely vidék magyar akar maradni. Decentralizálni fogjuk az egész országot, nem akarok hallani többet boisevizmusról, internacionallizmusról, nem fogom tűrni többet a vörös terrort, nem fogom tűrni a fehér terror krövésait sem, mert az erőszak nem lehet alapja a megújulásnak. Hatalmas dijsensé követte a miniszterelnök szavait, ki után **Haller** miniszter beszélt. Azután az egybegyűltök ovációjá közben a miniszterelnök az állomásra ment. Odavaló utjában a néptömeg lelkesen üdvözölte és elhalmozta szeretetének minden jelével. A miniszterelnök az kísérete ezután Pestre utazott.

Budapest, szept. 10. Sokorópáiki **Szabó** István kiazgató miniszter csütörtökön kezdte meg vidéki körútját. A Dunántul számos városában és községében jelent meg, hol mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták. A kiazgatók küldöttséggel min tenütt kijelentették, hogy támogatják a magyar kormányt.

A fehér Szege.

Az Alföld metropolisa a kommün napjában valóban az ország második fővárosa lett. Mialatt Pesten a vörös forradalom démoni ereje tombolt, Szegeden egy másik magyar forradalom bontotta ki fehér szárnyait.

Pest és Szeged ezekben a napokban emésztő gyűlölettel nézett farkasszemet egymással. A két város szívében ugy lobogott az egymásiránti gyűlölet, mint két óriás máglya. A dunai és tiszai városok elszakadtak egymástól, valahol mintha megrepédett volna a föld, mérhetetlen úr tátongott a két folyó völgye közt. A magyar Tisza küzködve, hánytorgva medrében és sok helyen verhabot vetve megmaradt magyarnak.

Szegeden és Budapestten ellentétes emberek, ellentétes eszmék éltek. Budapest meglagadta az ezeréves hazát, azok, akik a hatalmat a kezükben tartották, vad gyűlölettel vetették rá megukat a nemzetiszínű zászlóra, löpték, marcangolták a zászló szövetét, Szeged remegő karral, az ég felé emelte ezt a zászlót. Budapest utcáin fekete öltözötű terroristák és esenevész, degenerált külsejű, cvikeres politikai megbízottak voltak a jellegzetes alakok. Szeged korzóján napbarított arcu, vállas huszártisztek sétáltak, évszázados nevek viselői, férfiszépségek, akiknek kurucos, sastollas süvege, magyarosan zsinorozott atillája az ezeréves Magyarország arcát hordozta.

Szeged, a kommün napjaiban teljesen megváltozott. A nagy alföldi város, amelyre más nyarakon a tiszai tájak mélsága és keleti nyugalma borult, ezekben a hónapokban csupa szín, csupa zaj, csupa zibongás volt. A város ereiben olyan láz lüktetett, amely a történelmi idők legmagasabb krízisét jelentette. Külös kópén erősen meglátszott a nemzetköziség. Aranyfővegű francia katonák, türbános spáhik, piros fozzal a fejükön a szonogáinak, sötétarcu arabok és fekete néger katonák lepték el a várost utcáit. Az idegen katonákra nagy álmélkodással néztek a jámbor szegedi magyarok és néha egy-egy néger felő mutogatta kámpós bojjukkal megkérdeztek valami nádrágos embert: „hát e vajjon milyen messzről jött hozsánk?”

Az arabok — talán az ősi fajrokonság titokzatos vonzalma az — feltűnő gyorsan tanultak magyarul. Termézetesen szegediesen beszéltek és könyérnek mondták a konyeret, ami furcsán hangzott nagy fehér fogsorak elöl. Általában nagy volt a barátkozás. Az idegen katonák Szeged alatt a főzfás Tiszáparton hevesen udvaroltak a szegedi családoknak és megszokott káp volt benn a városban is, valamelyik sétatéri pácón egy-egy szegedi tenyeres-talpas családleány és mellotte a nő nyakába tehénkedve az idegen katona. Ak csak Pesten a „lízseben”.

Harminché cigánybanda muzikált Szegeden, bár 11 órákor minden vendéglőt bezártak és öfjétre az utcák is kihaltak. A társaság különföleképpen oszlott meg. A Kass és Tisza a legkülönfölebb színű és szöű emberekkel volt tele, ugyszintén a híres Suhajda-cukrászda is, ahol kitűnő jogoskávét lehetett kapni duplahabbal a nap bármely órájában. Öngöznő vendéglőjt, ahol valaha régi táblabírók pipáltak, a amely a pesti Bálónéra emlékeztet, a pesti közönség lepte el. A fehér-huu tiszai halat itt főzték legízesebben.

Az élet nem volt túlágos drága. Enni-

valót bőven lehetett kapni, tizentöt koronába került egy sült, négy koronába egy tészta, három koronába egy üveg sör és hatvan fillérbe egy darab fehér kenyér. Ugy látszik, a kenyér volt a legdrágább. A szobaárak nyolc és tizenhat korona között ingadoztak, de üres szoba sohasem volt. A cigarettában hiány volt, de szivart a trafikok is árultak, aránylag olcsón mert egy korona ötven fillérbe került egy trabukko. A gyufa újra aránytalanul drága: három korona egy kis skatulya olasz gyufa. De olyan dolgokat is lehetett kapni, amiről a pesti ember már nem is álmodott. Kávé-, rizskészít és francia parfümök. Egy öltözött férfiruha ezeröttszáz koronába került. Mindez azt mutatja, hogy Szegedet a tulszűltség árágította meg, mert a közfelkév Szabadkán ötven százalékkal minden olcsóbb volt.

Szeged az egész idő alatt a kard markolatán tartotta a kezét, hogy megtámadja testvérhátyját, Budapestet. Nem rajtuk az idegen hatalmakon mulott, hogy elmaradt ez a háború. Monékült tisztekből alakított kilenc tiszti század teljesített állandó szolgálatot. Elátták a díszőrséget és őrizték a Csillagbörtönt. Mindegyik század parancsnoka őrnagy vagy alezredes volt, a kuzemberek hadnagyk, akik azonban valóban kuzemberei szolgálatot teljesítettek. Nemcsak a kaszányudvart seperlek fel, hanem az összes helyiségek tisztaságára is ők ügyeltek. A legönység (mindig lisztekkel kell érteni alatta) nyolcszáz korona törzsizest, száz korona tisztiváltásgot, nyolcvanynyo c korona lakbért os ötszáz korona drágasági pótlékot kapott. Termézetesen kékben, sőt városi pénzben, mely még a kéknel is nagyobb értékkel bírt a amelyeken a szegedi város háza díszlett. Szegeden fehér pénz egyáltalán nem volt forgalomban, az ugynevezett jó kőszáz koronásokat már idejében összeszedték és beváltották Bécsben.

A menekült ellenforradalmi tisztek rendszerint Bécsben keresztül jutottak Szegedre. Bécsben a Fürich-Gasse 4 szám alatt volt az az iroda, amely a tiszteket pónzzel és írásokkal ellátta és Zágrábon keresztül Szeged felé irányította. Hét nyolc napig tartott Bécsből Szegedig ez az utazás. Horvát területen szalmás volt a vasuti közlekedés, az expressz néha nyit pályán megállott és a káfkúzik az utazóközönség körében pénzt gyűjtöttek fara, hogy be lehessen tüzni a vonatot. Mindezt oddig csak az orosz pusztákról, valakol az írkuztzi vasutvonalakról olvastuk eddig Tolstoj valamelyik regényében.

Mikor a vonat Horgosra érkezett, olyan látvány tárult az ellenforradalmi tisztek elé, amelytől könnybelábadt a szemük. Magyar csendőrök! Kakastollak és sarzakikkal, káplári és őrmestert csillagokkal! A horgosi állomás állandóan visszhangzott a Himnuszról.

A szegedi társaság érdeklődésének középpontjában különösen két ember állott. Tournadre tábornok katonat parancsnok (azelőtt Temeavár parancsnoka) magas fekete bajszu monoklis francia tábornok, aki azonban társaságba egyáltalán nem járt. Nem azért mintha zárkózott természetű lett volna, de előtte már nyolc bajtársát váltotta fel a szövetségessé szigoru katonai tanácsa, amely minden tábornokát rendkívül féltette, hogy elkeveredjk az idegen társaságba.

Sokkal népszerűbb és közsímertebb volt nála a magyar Horthy tengernagy, kinek erős állú, borotvált arcát minden gyermek lamerte Szegeden és hogyha sárja tengernagyi un-

(ürmisában megjelent valamelyik kávéházban, azonnal ünnepelni kezdtek.

A magyar kormány a törvénytörések épületében tartotta az ünnepséget. A törvénytörések előtt az ünnepi szövegek tartottak diszórtséget és ha megérkezett a miniszterelnök autója, hosszú gerendármarsot fuvattak.

De mégso a magyar trombitászok uralkodott Szeged felett, hanem a színesek zenekara, a színesek furcsa, hápogó zenéje, akik régi török pipókra emlékeztető klarinétokat fújnak és menetközben mint a zsonglörök felváltva levegőbe hajlítják fúvós szerzőkkel, hogy kifolyjon belőle a nyál és ezt a furcsa klarinétzavart éktelen cintányérgésszel és a nagyobbok dünyögő hangjával kísérték.

Talán ez a zenekar jellemezte legjobban Szeged megváltozott életét. Idegen katonaság, idegen zenekar és néha borongó, csüggedt magyar trombitászok.

HIREK.

NAPJÁN	
11. szeptemb.	A nap két 5 óra 31 perc nyugszik 6 óra 21 perc
11. szeptemb.	A hold két d. u. 8 óra 38 perc nyugszik d. u. 7 óra 03 perc

— **Egyházi hírek.** A magyar püspöki kar elhatározása folyán a megyéspüspök a szombathelyi papnevelőintézetet beszűntette. A papnevelőintézet (azok is, akik most jelentkeznek főtételre) a budapesti, esztergomi és beszi semináriumban kerülnek. A papi pályára lépőknek azonban főtételért továbbra is a püspöki hivatalban kell jelentkezniük. A megszállott alsólandvai kerületben Strausz Flórián tb. kanonok, — a megszállott mura-szombati és szentgotthárdi kerületben pedig Szlepecz János esperes a megyéspüspöktől **püspöki helynöki** megbízást kaptak.

— **Felhívás a polgárorség tagjaihoz.** Felhívom a polgárorség azon tagjait, akik fegyvereiket még nem adták le, hogy a leadást a rendőrségen minél előbb eszközöljék, mert ellenosztatban a katonaság fogja azt tőlük elvenni. Dr. **Domján** Lajos parancsnok.

— **A nyugatmagyarországi katonaság hűségét esküdjö.** Impozáns ünnepi játszódotto a soproni tüzerlaktanyában, ahol a nyugatmagyarországi katonaság tett ünnepélyes esküt arra, hogy Magyarországot egy külső ellenség, mint bármely kommunista mozgalom ellen minden erejével meg fogja védelmezni. Delelőtt fél 9 órakor sorakozott a laktanya udvarán az 1-ös nyugatmagyarországi gyalog-csapat, két zászlóalj gyalogság, egy roham-szászad, egy műszaki és egy huszárszászad, három tüzerlaktanya és a karhatalmi zászlóalj. Az eskümentés Bozs ezredes segédlettel olvasta fel és a katonaság ünnepélyes lelkesedéssel tett fogadalmat Magyarországhoz való törhetetlen hűségéről. Delelőtt fél 5 órakor a vár-megyei karhatalomhoz beosztott tisztok és legénység a vármegegyház épületében esküdtek fel a magyar nemzet védelmére.

— **Szerencsétlenség a Prpica fatelepén.** Horváth Teréz Magyar-utca 67. szám alatti lakos tegnap délután elküldötte a nála tartásban lévő **Roll** Margit 8 éves leánygyermekét az erdőbe rózsaért. Amint a kislány csatfelé az iparágányok között hazafelé tartott, egy kocsi jött sebesen a Prpica telep felé a vágányokon. A kocsiiban 20—25 munkás

ult, akik már messziről kiabáltak a gyermekre, hogy térjen ki. A kocsi oly sebességgel haladt egy moredok földháljason, hogy megállítani már nem lehetett, a kislány pedig lélelmében a kocsi olé ugrott, amely keresztül rohogott rajta s a balkarját teljesen tönkre zúzta. A szerencsétlenül járt kislányt a rögtön a helyszínré siető dr. **Oada** I. I. pót rendőrörvos és **Vajnavits** Lajos ügyeletes rendőrtisztviselő részcsitették első segélyben s beszállították a közkörházba. A kislány állapota válságos.

— **A polgári iskolák nem tartoznak a tárlélgé, előző hatáskörbe.** A hivatalos lap jelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztése a minisztertanács elhatározta, hogy a polgári fiu- és leányiskolákat kivészi a tanfelügyelőség hatásköréből. A szükséges törvénytörési tervezet most készül s valószínű, hogy a polgári iskolák a tankerületi főigazgatóság hatásköré alá fognak kerülni.

— **Tűz a Magyar utcán.** Tegnap délelőtt fél 12 óra tájban a Magyar utcán Szabó köteles házában könnyen végzetessé válható balesetet idézett elő egy fiatal s nem egészen normális inasgyerek. Fent a padláson, amely tele volt kenderköccel, gyufát gyújtott s játékból meggyújtotta a kőcot. Csak a gyorsan megjelent tűoltóságának köszönhető, hogy a tűz tovább nem terjedt. Az okozott kár jelentéktelen.

— **A Kanizsal Szlnpadra előfizetéseket elfogad a Zala kiadóhivatala.**

— **A Dunántúli elszakított részek.** A győztes hatalmak öröselűsünk szerint az osztrák békefeltételek reviziója alkalmával fenntartották előzetes kikötésüket Ausztria területi kárpótlása tekintetében és a kívánt népszavazás mellőzésével Moson-, Sopron- és Vas megyék területéből a megszállott nyugati területeket Ausztriának ígérték oda. Eszerint Mosonmegyéből Ausztriához csatolnák a Köp-csényi Pusztasomorja nyugati határig megvont egyenes vonaltól nyugatra eső területeket. A többi területek, számszorián 30 község maradna meg Magyarországra számára, míg 27 nemet os tulnyomian nemetajku községet kapna meg Ausztria. Sopronmegyéből a magyar Rábaköz szintén magyar terület marad, Vas megyéből pedig szintén csak a nyugati községek közül mintegy 21 kerülne Ausztriához. A legfelsőbb béketanács azt is elhatározta, és ily értelemben záradékkal látják el az osztrák békeszerződést is, hogy az osztrák németeknek nem szabad nagy Németországhoz csatlakozniok a Nepszövetség beoegyezése nélkül, hanem mint önálló államtest kötelesek magukat fenntartani és kormányozni.

— **Eljegyzés.** **Wollsch** Jenő eljegyezte **Holzer** Gizellát Oroztonyiból. (Mindem külön értesítés helyett.)

— **A Világ nagymozgóban csütörtökön és pénteken előadásra kerül.** **Az élet vándorai** című 4 felvonásos nagy dráma, melynek főbb szerepeit a legjobb arista művészek és legszebb artista művésznők játsszák.

— **Meghívó.** A nagykanizsai ipartestület cipész és csizmadia szakcsoportja e hó 13-án szombaton délután 6 órakor teljes ülést tart, amelyre az összes tagok megjelenését kéri az előnk.

— **A próbaházasság** címmel mutat be az Uránia mozgó csütörtökön és pénteken egy négy felvonásos remek vígjátékot, melynek főszerepét **Mia May**, a kanizsai közönség kedvenc-művésznője és **Albert Pauly**, elismert komikus játsszák.

— **A kedvezményes vasuti jegyek visszaállítása.** Máv. igazgatósága közli, hogy az év szeptember 1-től a tényleges és nyugdíjazott köztisztviselők, katonatisztek stb. valamint családtagjainak utazási kedvezményei a már kiadott árcképes igazolványok alapján újból életbe lépnek. Ugyancsak érvényesek lesznek a harminc napos tisztviselői fűzetjegyek is a régi árban, a munkás helyi-bérlet jegyekre nézve pedig az év június 15. előtti, az eddiginél lényegesen mérsékelt árak állítanak vissza.

— **Tankönyvek,** mindenféle iskolai- és rajzszerok az összes iskolák részére a megállapított árakon kaphatók **Flohel** Fülöp Fial könyv és papíráruházában Nagykanizsán, Városház-sarok.

A kormány felhívása az adófizetőkhez.

Budapest, szept. 10. A Reggel Hírekben a kormány felhívást intéz az adófizető polgársághoz, melyben kijelenti, hogy a kormány hivatalba lépésekor üres kassza talált. Egyetlen darab tízezer koronás volt csak az állampénztárban. De nemcsak az állam pénzügyi helyzete van ilyen siralmas állapotban, ipari termelésünk fennakad és nem indulhat meg, mert a bolsevik uralom elpocskolta ipari vállalatunk vagyont, tönkretette berendezéseinket és összes gyáraink pénziánnal küzdenek. Pódlának idézzük a Lipték gyár esetét, ahol 95 millió koronás adósságot csinált az egykori munkás tanács. Az adófizető polgárságra hárt tehát most a nagy feladat, hogy a kormányt az államhatalmas helyreállításának munkáját segítsék. Az adófizetés nem volt sohasem kellemes a multban, de a közterhekhez való hűségűrálás most szent kötelesség, mert létünk és fennmaradásunk függ tőle. Kérjük az adófizető polgárságot, röjják le minél előbb adóhátalékkukat, ha nem is mindjárt az egész, legalább egy részét. Bizunk az adófizetők belátásában, áldozatkészségében, reméljük, hogy a nemzet önhatározásából minél előbb ki fogja eegíteni az államot válságos pénzügyi helyzetéből.

Gazdasági egyezmény Németországi, Ausztria és Olaszország között.

Hága, szeptember 10. A Daily Herald munkatársa beszégetett Turati olasz mérsékelt szocialista vezérrel, aki kijelentette, hogy az olasz kormány mindent elkövetett, hogy a szövetségeseitől hitelt és nyersanyagot kapjon, de csak olyan csekély mennyiséget akarnak adni, amennyi Olaszországnak nem elegendő. Ezért nagyon valószínű, hogy Olaszország kénytelen lesz Németországhoz, Ausztriához és Oroszországhoz fordulni, mert segítség nélkül nem élhet meg. Olaszországnak nincs kőszene, gabonája alig van, adóssággal pedig csaknem egyenlők az egész nemzeti vagyonnal. Azon szoros kapcsolatok, amelyek Németország, Ausztria és Olaszország között vannak, lehetővé teszik a gazdasági egyezmény megkötését. Olaszország belpolitikai helyzetéről kijelentette, hogy egy esetleges szocialista kormány nagy társadalmi reformokat hajthatna végre, azt azonban nem kell sajnálni, hogy az olasz szocialisták nem lelkesednek orosz szovjet kommunista eszméért.

Színház.**Heti műsor:**

Csütörtökön Szenvedély, dráma
Pénteken Szenvedély, dráma
Szombaton János vitéz, operetta 3 felv.

— **Szenvedély.** Az idei szezonban még olyan érdeklődés egyik darab premierjét sem előzte meg, mint a *Szenvedély*-ét. — Nagykanizsán már mindenki a csütörtöki premierről beszél. Archibaseev hatalmas drámája meg is érdemli ezt a nagy értékelődést, mert mély, fordulatos, hatásos jelenéseitől eltekintve, határozottan irodalmi értékű mű, amelynek színpadra való beállításán, minden mozzanatán felismerhető nagynevű írónk, Bródy Sándor stílusa és ízlése. A drámai együttes *Földeszy* Sándor rendezése mellett ma már óriási sikerrel tartotta meg a *Szenvedély* főpróbáját s az összes szereplők olyan kiváló alakítást produkáltak, hogy a mai bemutató sokáig emlékeztetőben fog maradni a publikumnak.

Megérkeztek

a legjobb minőségű cigaretta-hüvelyek és cigaretta papirok!

Legjutányosabb áron kaphatók
Garamvölgyi és Szemere
dohány-nagyáruházában. —

VILÁG nagymozgósínház

Székesfehérvár, Telefon 74. sz.

Csütörtök, péntek. Szept. 11. és 12-én

Az élet vándorai

Cirkus-dráma 4 felv.

Előadások kezdete este 7 és 9 órakor!

Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

URANIA mozgóképpalota

Mozgókép-palota

Csütörtök, péntek. Szept. 11. és 12-én

Nordisk Film Comp. remeke

Próbaházasság

vígjáték 4. felvonásban.

Főszerepben Mia May és Albert Paulay.
Gyönyörű szép kiállítás. Kétféle photographia.Előadások kősznapokon 8 és 9 órakor
Vasár- és ünnepsnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.Finomabb német szobalány ke-
restetik háromtagú családhoz jó fizetéssel,
jó bánásmóddal. Bim a kiadóban. 1800.

Mindenemű kerékpár, motor,
gramofon, varrógép, irógép, öngyújtó javítá-
sokat vállal **DONÁT FERENC** szak-mecha-
nikus, Árpád-utca 28. — Ugyanott kerékpár-
gummi és alkatrészek jutányos áron kap-
hatók. 1834

**Hirdetéseket fel-
vesz a kiadóhivatal**
— Sugár-ut 4. —

Levélpapírokmappákban és dobozokban
óriási választékban!**Papirsalvéták**

kisebb és nagyobb mennyiségben.

KÉPESLAPOK

mindenféle kivitelben!

Vázlatkönyvek,

Olaj- és víztestékek

FESTŐMINTÁK

Kaphatók

Fischel Fülöp Fiaikönyv- és papíráruházában
Városház-palota.**ZALA nyomdavállalat****NAGYKANIZSA**

TELEFON 78.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet**papírárukészítés.**

**Mindenemű nyomtatványt a legizlése-
sebb kivitelben készít és legpontosab-
ban szállit.**

Aranykorlatok és kiadványok:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut. 1.

Zala Nyomdavidalmat
Fő-ut. 5. sz.

Megjelenik héttől kivétel-
vel mindennap korán reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postai szét-
küldéssel:
egy hóra 25 kor.

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztési és kiadványi irodalom 78.

Nyomdai telefon 117.

Szerkesztő:
TÓTH ZOLTÁN

Főszerkesztő:
CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magán-
közleményeket előzetes egyeztetéssel
vegyen fel a kiadványi irodalomban.

Kormánybiztosi kinevezések.

Budapest, szept. 11. A kormány főgróf Pallavicinai Györgyöt kormánybiztosi tisztviselői felmentette és a hadsereg fővezére mellé a dunántúli körzetre kormánybiztossá nevezte ki. A kormány Gedeon Aladár kormánybiztos hatáskörét Gömör és Kishont vármegyéknek a demarkációsális vonalon innen eső részére is kiterjesztette, **Bartos** János kormánybiztos hatáskörét Veszprémmegye területére is kiterjesztette, **Szömjas** Gusztávot Hajdú és Szabolcs vármegyék és Szatmárnémeti város kormánybiztosává, **Borlik** Józsefet Borsodvármegye, **Bobory** György löszolajbirtó Heves vármegye, **Péchy** István járási főszolgabíró Szatmárnémeti és Szatmárnémeti város, kormánybiztosává, **Husár** Aladár főjegyzőt Hont és Nógrád vármegyék, **Török** Miklós budapesti lakost Tolnavármegye, gróf **Károlyi** József volt főispánt Fejérvármegye és Szekesfehévár város területére kiterjedő hatáskörrel kormánybiztos helyettesekké kinevezte.

A közlekedési miniszter a lisztihányról.

Budapest, szept. 11. **Erekly** Károly közlekedési miniszter a **Reggeli Hírek** munkatársa előtt nyilatkozott a lisztihány okairól. A miniszter nyilatkozatának lényege az, hogy amennyiben a Haditermény bizományosai a legrovidebb időn belül nem lesznek képesek arra, hogy a gabonaszállítás Budapestre folyamatosan megindítsák, a kormány gabonaértékesítő szövetkezetet létesít, amely a közlekedési minisztériumba beosztott angol misszió segítségével és felügyeletével fogja a vidéken a gabonát átvenni. A miniszter kifejti nyilatkozatában, hogy a jelenlegi szállítási akadályoknak az az oka, hogy a Haditermény bizományosai nem mérnek a vidékre menni a gabona megvásárlására, mert a lakosság a háború alatt elszorított rekvirálási vekszátura miatt ellenségesen fogadja őket.

Szeptember 15-én kezdődik a téli fűszánítás.

Budapest, szept. 11. A hivatalos lap mai száma közli a miniszterelnök rendeletét, mely szerint az órákat a szeptember 15-ére virradó három órák két órára vissza kell igazítani.

Tiltoni visszatér Rómába.

Róma, szept. 11. **Tiltoni** a hét végén visszaérkezik Rómába, amikor a kamara nyomban megkezdte a német és osztrák békeszerződés tárgyalását.

Nögyülés a Vigadóban.

Budapest, szept. 11. Az egyesült keresztény pártok nótájai tegnap délután a Vigadóban nagygyűlést tartottak, melynek összes tisztségviselője megjelent. A gyűlésen megjelent **Friedrich** István miniszterelnök is, aki a zajos tetszésnyilvánításokkal gyakran megszakított beszédében kijelentette, hogy emelt fővel és elszántággal halad a maga útján. A hatalmat, melyet a forradalom adott a kezébe, senkinek át nem adja, csak az antantnak és nem hajlandó a zöld asztal mellé ülni azokkal, akik még néhány héttel ezelőtt a bolsevizmus nemzetrontó ideáit szolgálták.

Erekly Károly közlekedési miniszter változatlanul a nehéz élelmiszeri viszonyokat. Utalt az angol misszió egyre nagyobb sikerrel kecsegtető akciójára és türelmre buzdította a megjelent aszonyukat.

Haller István propaganda miniszter felhívására után a közönség a Szózat és a Himnusz éneklése közben távozott a Vigadóból.

Rendelet

A forgalomban levő fizetési eszközöknek az adófizetésnél való elszámolásáról.

Budapest, szept. 11. A hivatalos lap mai száma közli a pénzügyminiszterium rendeletét a forgalomban levő fizetési eszközöknek az adófizetésnél való elszámolásáról. A rendelet szerint az augusztus tizenötig teljesített befizetésekkel szembe fordított hamisított huszonöt és kétszáz koronás pénzjegyek teljes névértékben, az ezután teljesített befizetésekkel eredők csak a magyar kormány utárlatában már megjelent rendjében megállapított öt, illetve negyven korona értékben veendő át. Ha valamelyik adófizető hitelt érdemlően igazolja, hogy a március 21-től augusztus tizenötig terjedő időben teljesített adófizetést egészen, vagy részben nem hamisított pénzjegyekben teljesítette, a pénzügyigazgatóság a fél kérelmére a szaporodásba hozott összeg megfelelő részét törölteti.

Renner kancellár Saint-Germainban

Saint-Germain, szept. 11. **Renner** kancellár tegnap reggel ideérkezett és ma aláírta a békeszerződést.

Erdős offenzíva készül a bolsevizták ellen.

Amsterdam, szept. 11. Angol lapok jelenlét Helsingforsból, hogy a szövetségesek offenzívát készítenek Pétervár ellen, amiért Kronstadtból Krasznojagókból és Oranienbaumból Oroszország belső területeire szállítják a polgári lakosságot.

Friedrich miniszterelnök nagyfontosságú nyilatkozata

(Saját tudósítónktól). **Friedrich** István miniszterelnök szombathelyi tartózkodása alatt fogadta az ottani sajtó képviselőit s a hozzá intézett kérdésekre a következő nagyfontosságú nyilatkozatokat tette:

— Itt az a hír terjedt el, hogy a kormány Szombathelyre teszi át székhelyét, és a Dunántúl elszakad Budapestről. Mi igaz ebből?
— Azt nem tudom, hogy a Dunántúl elszakad-e Budapestről, de hogy a kormány nem jön el onnan, az biztos.

— Szilárdabb-e már a kormány helyzete és remélhető-e az antant elismerése?

— Az antant elismerésére konkrét dolgot nem tudok mondani. Az a véleményem, hogy az antant nem fog elismerni kormányt addig, míg választás nem lesz. Ami a kormány helyzetét illeti, az abszolút szilárd. Nem tudom, van-e tudomásuk arról, hogy a Hemrich-kombináció végleg eljejtették, mert ha nincs megmondhatom önöknek, hogy Heinrich jegyzéket intézett az antanthoz, hogy mivel az egész ország a mostani kormány mögött áll, még akkor sem vállalhatná a kormányalakítást, ha az antant el is ismerne őt.

— Mi az álláspontja a kormánynak Nyugatmagyarország német vidéke elszakításáról?

— Erre a kérdésre most nem válaszolhatok.

— A Vossische Zeitung szerint a románoknak el kell hagyniuk Magyarországot. Remélhető-e, hogy az antant parancsának engedelmessékednek?

— Ez a románok dolga, ebbe nem szólhatunk bele.

— Mikor remélhető a magyar béke megkötése?

— Majd a választások után remélhető, de különben ez nem is olyan fontos. Adások vagyunk a fizetni nem tudunk, teljesen mellékes, mikor jönnek a követelések.

— Mi a kormány álláspontja Magyarország jövődi államformájára nézve?

— Kozjgigi alapon állunk. A nemzetgyűlés fog dönteni a jövődi államformára nézve s döntéseinek minden magyar ember alá fogja vetni magát. Én a magam részéről nem vagyok köztársasági érzelmű.

— Mi a véleménye Miniszterelnök úrnak az ország belső helyzetéről?

— Eltekintve Budapest élelmiszeri nehézségeitől, az ország azon részében, mely nincs megszállás alatt, sokkal gyorsabban történik a konszolidáció, mint

reméltük, de ha a román megszállás megszűnik, ott is javulni fog a helyzet.

— Mit tesz a kormány a diktatura alatt súlyos helyzetbe került vállalatok érdekében és a munkanélküliség megszüntetésére?

— A munkanélküliség megszüntetésére elrendeltünk 100 millió korona értékű közmunkát. A vállalatokról még nem szólhatok.

— Lesz-e a télen élelmiszerünk és fűtőanyagunk?

— Élelmiszer lesz, fűtőanyag nem igen.

— A pénzek lebegyezéséről folytatok már tárgyalásokat s ha igen, milyen eredménnyel?

— Pénzlebegyezés nem szükséges a nem is lesz.

— Meddig tartják fogva azokat, akiket most börtönáltak?

— Az internálás elrendelése arra való, hogy ha az egyikre vagy másikra szükség lesz az ügyészségnek, mindjárt késznél legyenek. Aki ellen nem lesz büntető vád, szabadlábra kerül, aki bűnös, az az ügyészség fogházába.

— Van-e valami terve a kormány a zsidókérdés megoldására?

— A kereszténység tulsúlyának megfelelően a kereszténység kezébe kell kerülnie a tulsúlynak megfelelő hatalomnak és befolyásnak. Nem akarjuk a zsidókat kiverni, erre nem gondol senki józan észrel. Előfordultak esetek egyes helyeken, ahol a zsidókat ütték, de hogy nagyobb, véres pogrom nem volt, az a kormány érdeme. Ahogy volt bátorságom szembe nézni a bolsevista terrorttal, lesz bátorságom szembenézni azokkal is, akik zsidó-üldözést akarnak. Szétzillesztett, összeomlott országot vettünk át, nem volt karhatalmunk, azért nem is vagyunk felelősek azokért az esetekért, amelyek addig előfordultak, de most már, mikor megvan, nem történhetnek olyan esetek. A mi célunk nem a zsidóüldözés, mi azt akarjuk elérni, hogy a kereszténység kezébe kerüljön a hatalom, ami megilleti.

— Milyen viszonyban van a kormány a budapesti antant-missiókkal?

— A lehető legbarátságosabb viszonyban.

— Milyen impressziókat merített Miniszterelnök ur eddig utjában?

— Mondhatom, a lehető legjobbakat.

Cserny és a Lenin-fluk.

Az emberek összerendezték, ha ezt a két félelmetes szót hallották: Lenin-fluk. Ezek tartották halálos rettegésben nemcsak Budapest, hanem az ország egész lakosságát. — Bülszkné terroristáknak nevezték magukat.

A rablógépkosok bandájának, Cserny József volt a vezére. Ő irányította a borzalmakat, a gyilkosságokat, amelyeket példátlan kegyetlenkedéssel hajtottak végre. A Lenin-fluk dühüségig fajult kegyetlenkedéséről olyan iszonyatos adatok vannak, hogy melletük a spanyol inkvizícióról szóló feljegyzések megemléksülve hevernek.

Cserny — Kun Béla pénzügyi támogatásával — már a proletárdiktatura előtt szervezett a tengerész-nemzetőrségnél egy kommunista századot.

(* A „Társaság” legújabb képmélt.)

A szervezésre vonatkozólag Kun Béla és Korvin Ottón kívül Pogány Józseftől is kapott tanácsokat, aki mint a katonatanács elnöke, nemhogy megakadályozta volna Csernyt munkájában, de segítette.

A proletárdiktatura uralómrajutásának első perciben Kun Bélától, Vágó Bélától és Pozsonyi Józseftől kapott utasításokat a Lenin-fluk azonnali megszerzésére. Mindjárt az első órákban kiadta híveinek a parancsot, hogy raboljanak annyi autót, amennyit csak tudnak. Az első két nap elmúltával Cserny és csapata huszonegy autó fölött rendelkezett, többek között birtokában volt Károly volt király és József főherceg autója is.

Kezdetben 300 emberből állt a terrorcsapat, később ez a szám 400-ra emelkedett. Ami a városban szemét és moslék volt, az mind oda kívánkozott. Cserny ugyanis nemcsak elsőrangú kosztot és kitűnő felszerelést biztosított híveinek, (valamennyien bőrnadrágban és bőrkabátban jártak), hanem szabad rablást és fosztogatást is.

Cserny a Teréz-körtű Bathány-palotában ültette fel szállását és a szép velencei stílusú épületből rablógépkosok kaszárnyája lett. A szép Bathány-palotára a borzalmak sületése ereszkedett.

Cserny első gondja az volt, hogy a Bathány-palotát vászerűnek lássa. Több vagon muniórt hoztatott le a pincébe, hat 14-es, hat 15-es aknavetővel, sok gyalogsági, ágyúval s német gránátokkal, amelyek százméteres körzetben pusztítanak, vitetett az épületbe. 24 gépfegyverrel is rendelkezett, ezek közül néhányat a járókelők megfélemlítése végett az utcán, a kapu előtt helyeztetett el, néhányat pedig várható támadással szemben, a ház tetőzeten szerelgetett fel. Minden Lenin-fluknak több legyvere, több kézigranája volt és több pistolya is.

Nőt, a Bathány-palotában, nem bocsátott magához. Ennek az a magyarázata, hogy egy alkalommal pókolgépet találtak az előszobájában, amelyet Cserny gyanúja szerint nő helyezett oda. A pókolgépet leidekorán észrevették s automobilon elvitték a Margit-hidra, ahonnan a Dunába dobták. Ha húsz percet kéne, a pókolgép felrobban s Csernyvel együtt az egész társaság a levegőbe roppol. A rablóvezér félt az asszonyok maránytetéstől. Ő maga mondotta, csak nőktől félt, mert azokat elszánhatták a férfiaknál.

Cserny csak nőten embert alkalmazott. Csapatába olyan sem kerülhetett, akiről tudta, hogy szeretője van.

A Lenin-fluk jól éltek a Bathány-palotában. A gróf évtizedes borait mind elfogyasztották; a vidéken harcosolt élelmiszerekből husas táplálkoztak. 30 korona napi kosztot kaptak, jó ideig kék pénzben. Aki egyszer belépett a Lenin-fluk bandájába, az többé nem távozhott el onnan. Az eltávozni készült agyonlövéssele fenyegették meg.

Csernynek egy 14 éves, Geibert Miklós nevű nagyváradi fiú volt a főnyomozója. Ez a gyerek fiatal kora és alacsony termete miatt mindenhol oda tudott férkőzni és Cserny igen hasznosnak tartotta működését. Akit ez a fiú feljelentett, arra rettenetes sora várt. — Egyébként ő maga is agyonlőtt egy kapitányt a Bathány-palotában.

Ha Cserny kiadta a parancsot valakinek az elfogatására, a Lenin-fluk rendszeren őrösen tértek vissza. A legtöbb esetben ugyanis azokat az embereket, akiknek a letartóztatását

Cserny elrendelte, bedobták a Dunába, nehogy bajlódni keljen velük.

Cserny utasítására rendezték be a Bathány-palota hátsó pincéjét kinsókamrának. Azért a hátsót, mert innen a kiabálásokkal, de még a lövésekkel sem lehetett kihallani. Aki idehozta, arra a legromesebb borzalmak vártak. A legkedvezőbb esetben szörnyen megkínózták a Bathány-palota foglyait, de volt rosszabbeset is, az agyonlövés vagy agyonverés.

Tűszurásokkal, karcavarásokkal, gumibotokkal, rugásokkal kínózták az embereket, papírvágókat vagy rohamkést dugtak a védtelen emberek torkába és testébe. Az áldozatokat a kínzások megkezdése előtt rendszeren levetkőztették s mikor már a földön vergődtek, szöges csizmákkal rugólták meg a fejüket.

Sok embert öleket meg ebben a pincében, hogy hányat, azt eddig a nyomozás nem tudta megállapítani. A Lenin-fluk akárhányszor szavazással döntöttek a pincébe került fogoly sorsa felett. Néhány terrorista elhatározta például Légrady Imrénnek, a Peati Hirlap főszerkesztőjének meggyilkolását. Az egyik Lenin-flu észrevette, hogy Légrady világtalan. Megszánta s így szólt társaihoz: „szerecsenlenek, hisz ez vak. Csak nem fogjátok bántani ezt az embert?”

A Lenin-fluk gondolkodba estek és szavazással döntöttek Légrady sorsa felett. Szótöbbséggel azt határozták el, hogy életben hagyják. Ennek köszönhető, hogy átkísérték a forradalmi törvénysekhez.

Csernynek a proletárdiktatura vérebei között igen nagy volt a tekintélye. Fellepésében, magatartásában tiszteletet követelt magának elvtársai között. A középtermétnél magasabb, kinosan leberetvált arcú, szurós és mindig mogorva tekintetű rablóvezér elegánsan öltözködött, még pedig bolsevik eleganciával: angol szövetből készült testhez illő kabátot és bricsesz nadrágot hordott. Gyönyörű sárgaciszma volt a lábán, amit egy Lenin-flu egy Esterházy grófnól lopott el. Sportsipka volt a fején, mélyen a szemébe húzva és sál volt a nyaka köré csavarva. Ugy járt-kelt hivatalos szobájában, mint egy hódító vezér: kemény, szigorú léptekkel. Csak úgy rengelt alatta a padló.

Cserny csakugyan igen hatalmas úr volt. Maga Kun Béla is előzékenyen beaztelt vele. Szamuely pedig egyenesen beözgett kedves emberét. Korvin (Klein) Ottó, a belügyi népbiztoság politikai nyomozóosztályának vezetője, ez a pupos és őrlőngő szadista is-hizelgett neki, Jancsik — a budapesti Vörös Őrség főparancsnoka, aki pedig arisztokratikus göggel viselkedett alárendeltjeivel szemben — mindig és mindenkor kinyitotta ajtaját, ha Cserny jelentkezett, pedig a legfőbb hivatalos embereknek is nehéz volt bejutniuk hozzá.

Május 2-án, mikor a tanácskormány élete krízisbe jutott, Csernyre fontos szerep várt. Azt a meghívást kapta Kun Bélától, hogy több száz emberrel áttörje valahol a keleti frontot, hogy a mögötte jövő népbiztosok és kísérete 200 autóval megközhessék Oroszországba.

Cserny akkor csak ennyit jegyzett meg: — Gyávaaság!

De vállalkozott a front áttörésére, amire azonban nem került a sor, Mint ismeretes, a tanácskormány pozíciója váratlanul ismét megerősödött.

A gyilkosságokat Cserny hozzájárulával, sőt néha határozott kívánására hajtották végre.

Természetesen Csejny is tudott a Hollánék meggyilkolásáról és mindenáron azon volt, hogy a nyomokat eltüntesse és a tettesek ne kerüljenek hurokra. A Hollánék megölésével kapcsolatban több más gyilkosság és kínzás is tudomására jutott a kormányzótanács emberlemben gondolkodó tagjainak a végül is Kun Béla hozzájárulását is megnyerték ahhoz, hogy Cserny brigádját feloszlassák. De hogy történt a feloszlítás? Nem volt benne köszönet,

A Lenin-fiúk színevirágát, akik között sok rovtottmultú ember is volt (többek között Nick Gusztáv, Málnás Elza gyilkosa) áttették a parlamentben működő Vörös Országpolitikai nyomozóosztályhoz. Körülbelül száz terrorista került ide. A legsúlyosabb s legveszedelmesebb emberek továbbra is Pesten maradtak. A kevésbé elszántakat frontszolgálatra vezényelték. Ezek még a harctéren is Cserny ászelében dolgoztak.

Gödöllőn például rálítotték Buhm főparancsnok "külön" vonalára s egy alkalommal a frontról menekülő vörös katonák közül harmincat akasztottak fel a faluban. A fronton levő Cserny-fiúk garázdálkodásának assal vetettek véget, hogy a Vörös Hadsereg egy ezrede hátbatámadta és lefegyverezte őket.

A Batthyány-palotabeli borsalmakat a parlament épületében folytatták.

Korvln, Jancsik, Schön Gábor adták az utasításokat arra, hogy kivel hogyan kell elbánni.

Korvln rendszeresen így telefonált Csernynek: — Jóska, most átküldtem hozzád egy embert, gejdész.

Másnap az illető már nem állt, holttesta a Duna melyen uszott.

Volt még egy terminus technikusuk a megölésre. Ez a szó: „angol”. Vagyis: angolosan eltüntetni az illetőt. Akire ezt a jelszót szózták rá, vagy akit ezzel az utasítással küldtek el Csernyhez: „Angolnára”, azt agyonlőtték, vagy agyonszúrták a parlament épületében és esdű sötétségben bedobták a Dunaiba.

A proletárdiktátura utolsó heteiben, amikor már mindenki nyíltan zugulódott a bolsevik uralom türhetetlensége ellen, a Szamuelyi-rezsimzat kereskedő felül-Kun-Béla által. Hogy jobban rettegésben tartásák az elégedetlen tömegeket és a burzsoáziát, Szamuelyi kívánságára Csernyt megint önállósították s a haramiavezér újra berendezkedett most már nem a Batthyány-palotában, amely a városnak nagyon is feltűnő helyen volt, hanem Budán a Mozdony-utca 40. számú épületében. Itt folytatták a tömeges gyilkosságokat.

A legutóbb agyonvört Jembert a Margit-hídról dobálták a vízbe, azért innen, mert ez a hid a középén megtörök s így egyik végéről se lehetett látni hogy mit művelnek a középén.

Felhívás. Felhivatnak a volt Termelőszövetkezési Központ etkedjének hifelezői, hogy követeléseiket jelen felhivas megjelenésétől számított 3 napon belül alant címmel annál is inkább jelentsek be, mert későbbi jelentkezések nem lesznek figyelembe vehetőek. Nagykanizsa, 1919. évi szeptember hó 12-én. **Élkező felelőszó bizottság,** Sugár-ut 7.

Eladó Budapesten a X-ik kerületben villamos megállótól 3 percrenyre, egy négyzetosba oszló modern sarokvilla, minden mellék-helyiséggel, telefonnal együtt. A villa megegyezés esetén, esetleg pompás berendezéssel együtt október elején átvethető és beköltözhető. — Bővebbet sziveségből nyújt Sárlos Nagykanizsa, Kazinczy-utca 59.

HIREK.

1919.
szeptemb.
12
Péntek

NAPTAR.

A nap két 5 óra 32 perccor, nyugszik 6 óra 19 perccor.
A hold két este 7 óra 09 perccor, nyugszik reggel 8 óra 20 perccor.

Tudvalevő.

hogy az anant alkövette velünk szemben azt a perfidit, hogy Nyugolmagyarország egy részét népszavazás nélkül itelle oda Auszriának. Az anant által annyiszor hangzatosított önrendelkezési lognak eme caufósa félrugásai nem fogja ellüri a nemzeti öntudatra ébredt magyar, Nyugolmagyarország derék német lakóssága nem akar Auszria feljöstehene lenni, nem akar a magyar hazától elszakadni s eme elhatározásában fegyverrel áll mellette az egész nemzet. Ne gondolja az anant, se Auszria, hogy Károlyi Mihályék alias gyámoltalanságával áll szemben; ne gondolja, hogy még mindig Linder az ur, aki oly gaz módon ugrasztotta azét a dicő magyar hadsereget. A magyar nemzet fölébredi abból a hipnotikus álomból, amelybe hamis jelszavakon nyargaló kalandorok merítették a szélent, vitéz hadsereggel rendelkezünk akaratunk végrehalásádra, léitink védelmére. Sigray Antalnak, Nyugolmagyarország kitünő kormánybiztosának ismeretes rendelete alapján a magyar *Fadui* hős fiait állnak szikrázó szemekkel a nyugol határon s ha kedve volna oit valakinek kelöz szándékkal lépni magyar földre, a saját felén tapasztalná meg, hogy a magyar nemzet él és öklének acélos sujjása halálós.

— **Megygyűlés.** A megyei élet feléves szünetelése után most tartotta meg Zalamegye törvényhatósági bizottsága első ülését, ünnepléses formák közt, izzó hazafiaságu hangulatban. A közgyűlést *Kolbenschlag* Béla alispán nyitotta meg. Hálattal szívvel köszönte meg az isteni Gondviselés kegyelmét, hogy annyi önkény után visszatért az alkotmányos élet. Elparancsoltja "Mertelendy" volt főispánt és Csértán egykori alispánt, majd kimerítő jelentésben adja meg az elmúlt félév szomorú képét. Ismertette a megyei tisztikar hazafias, becsületes működését s a hosszabb fejezetet szentelt Bódy Zoltán vármegyei főjegyzőnek, aki a rablőuralom elől elrajtette a megyei milliós alapokat, úgy, hogy a kommunisták csupán 12,000 koronát tudtak megkaparintani maguknak. Ismertette az alsólendvai ellenforradalmat, melyben a megyei tisztviselők nagy számban vettek részt. Ismertette a tisztogatás munkáját, a főfűggesztéseket és foglyalmi ügyeket. *Boznyák* Géza volt főispán indítványozta, hogy a megye mélyszéges undorral bölgyegyezze meg Károlyi Mihályék hazajárulását s ezt a határozatot hozzájárulás végett küldjék meg a törvényhatóságoknak is. *Boznyák* indítványát óriási lelkesedéssel fogadták el. Utána a népszűlő Fangler Béla ismertette a lendvai ellenforradalom történetét s követeite, hogy a gabonát vegyék ki a Hadi-termény kezéből. Az indítványt nagy lelkesedéssel fogadta el a közgyűlés. Csobor polgármester a városok téli élelmészésének krízisére hívta föl a megyebizottság figyelmét és sürgette a városok élelmészésének biztosítását.

— **Fontos tudnivalók a postáról.** A pécsi posta és távirda igazgatóság kaposvári kirendeltségének ertositése szorint a meg nem szállott magyar területen levő postahivatalok között a kereskedelemügyi miniszter a posta-táviró- és távbeszélő forgalmat a következő feltételek mellett engedélyezte. 1. Nyílt levelezőlapok és csak nyitott levelek küldhetők; ezeknél ajánlás is kiköthető. A zárt leveleket a postahivatalok nem továbbítják. Hivatalok zárt leveleket is feladhatnak. 2. Csomagban levelet nem szabad elhelyezni. Ennek ellenőrzésére a postahivatalok a feladáskor a csomag felnyitását kívánhatják. 3. Postautalvány szelvényére a feladó nevén és lakásán kívül mást nem szabad írni. 4. A postatakarékpénztári, valamint a csekk be és kifizetés újabb intézkedésig szünetel. 5. Magántáviratot csak sürgős és fontos ügyben lehet feladni. Ezért a táviratok tartalmát kincstári hivataloknál a községi előjáróság ellenőrzi. A nagy anyaghiány miatt kívánatos, hogy a hivatalos táviratok is csak sürgős esetben és lehetőleg rövidebb szöveggel adassanak fel. 6. Távbeszélő forgalom a helyi viszonylatban nincs korlátozva; a távviszósági forgalomban azonban csak sürgős magánbeszélgetések válthatók háromszoros díj mellett. 7. A feladó nevét és pontos lakáscímét minden táviratra és minden postai küldeményre fel kell jegyezni. 8. A románok által megszállott területekre, tehát Budapestre is csak levelezőlapok és nyitott levelek küldhetők, egyéb postai küldemények nem.

— **Népgyűlés.** Vasárnap a Deák-téren nagy alakuló és képviselőjelöltő népgyűlést tart az „Egyesült keresztény, nemzeti, szociális, kisgazda- és földművelő” a következő tárgysorozattal: 1. Megnyitó beszéd. Tartja dr. Szekeres József elnök. 2. Politikai beszéd. Tartja dr. Hajdu Gyula. 3. Programbeszéd. Tartja Ujváry Géza. 4. Politikai beszéd. Tartja Karlovics József. 5. Záróbeszéd. Tartja dr. Tamás János.

— **Adomány.** *Báder* József helybeli vaskereskedő a szakértői vélemény fejében részére kiutalt 100 koronát kladóhivatalunk útján a rokkant katonák javára adományozta.

Varróleányok

jó fizetéssel felvétetnek
Báron Mici varrodájában
Sugár-ut 8. 1908

Színház.

Heti műsor:

Pénteken	Szanvedély, dráma
Szombaton	János vitéz, daljáték
Vasárnap d. u.	A gymesi vadvirág, népszínmű
Vasárnap este	János vitéz, daljáték
Hétfő	Szambul rózsája, operette
Kedd	Szambul rózsája, operette
Szerda	Ocskay brigádéros, színmű
Csütörtök	Hejehúja báró (új szereposztás)
Péntek	Csokpirulák (csak felhívítáknak)
Szombat	Nemtudomka, operette.

János vitéz, Kacsóh Pongrác diadalmas operettjét, a János vitéz, eleveníti fel szombaton este a színházulat. Az előadásnak különös érdekességet kölcsönöz az a körülmény, hogy a címszerepét Falussy István, a kitünő baritonista fogja énekelni, aki ebben a

szerepében nemcsak a vidéken, hanem a fővárosban is egyik legnagyobb feladhatatlan sikerét aratta. Iluskát: Ballay Manó fogja játszani míg Bagó trombitás szerepében Galgóczy Lajos a széphangu tenorista fog bemutatkozni. Vasárnap este is „János vitéz” uralja a műsort.

A gyimesi vadvírág — délután. Vasárnap délután leszállított helyárrakkal Géczy István örökbecsű énekes népszínműve: A gyimesi vadvírág kerül színpadra, a főszerepekben: Vida Ilus és Falussy Istvánnal.

Nagykanizsai rendőrkapitányságtól.

7121/919. 1904.

Tárgy: Katonai fegyverek beszolgáltatása.

Hirdetmény.

A zalavármegyei Kat. parság 132/hdm. 919) sz. parancsa alapján elrendelem, hogy mindazok, akiknek birtokában jogcím nélkül katonai fegyver van, azt *f. évi szeptember hó 12. déli 12 óráig* hivatalomhoz elismervény ellenében szolgáltatásba. Minden fenti határidőig beszállított fegyverert a Kat. állomás parancsnokság a beszállítatónak (k) azaz egymillió koronát fizet.

Mindezek, akikkel a beszállítási határidőn túl katonai fegyver fog találni, mint megbízhatatlannak a zalaegerszegi fogolytáborba lesznek internálva.

Nagykanizsa, 1919. szeptember 9.

Deák Péter s. k.
rendőrkapitány.

Több **kerékpár eladó.** Bővebbet Kistaladi-utca 39. szám alatt.

Intelligens német kisaszony ajánkozik gyermekek vagy magányos nő mellé urfi családhoz. Ruhá- és feherneművárral, valamint jobb házimunkánál segítkezik. Levelek „Német leány” jelleg alatt a lap kiadóhivatalába kérhetnek. 1802

VILÁG mozgóképszínház

Szentes szálloda. Telefon 74. 11.

Csütörtök, péntek. Szept. 11. és 12-én.

Az élet vándorai

Cirkus-dráma 4 felv.

Előadások kezdete este 7 és 9 órakor!

Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

URANIA mozgóképszínház

Köszvényi-sz. 4. Telefon 288

Csütörtök, péntek. Szept. 11. és 12-én

Nordisk Film Comp. remeke

Próbaházasság

vigjáték 4 felvonásban.

Főszerepben Mia May és Albert Paulay.
Gyönyörű szép kiállítás. Kétféle photographia.

Előadások kőnapokon 8 és 9 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Finomabb német szobalány **kerestetik** háromtagú családhoz jó fizetéssel, jó bánásmóddal. Cím a kiadóban. 1800

13327/919. Hirdetmény.

A lakásügyek szabályozásáról szóló 4288/1919. M. E. sz. rendelet u. v. Inka-hivatalban a hivatalos órák alatt (d. e. 10-ig) betékinthető.

Főbb rendelkezések:

A 1919. évi augusztus hó 1. napjától kezdve ismét a régi (1919. március 21. előtti) bér fizetendő.

A bért magasabb összegben felmenni, vagy megszabni nem lehet annál az összegnél, amely az illető helyiség után 1919. március hónapban kikötve volt.

Részletesen szabályozza a rendelet a felmondást, valamint a Takarékpénztárak és egyéb helyiségek hatósági igénybevétele körüli eljárás.

Utbaigazítást kaphat mindenki a lakás-hivatalban.

Nagykanizsán, 1919. évi szept. hó 11. én.

A városi tanács.

Budapest közvetlen környékén, Erzsébet-falván, a főutcában

egy villaszerű épület

5 szoba, nagy veranda, összes mellék-helyiséggel. Továbbá egy különálló ház, amelyben egy jól védelemző iparig lett üzve az új tulajdonos betanításával eladó és rövid időn belül átvehető. — Bővebbet a kiadóban. 1801

Tisztelettel értesítjük a m. t. közönséget, hogy fűszer- és élelmiszer-üzletünket megnyitottuk, hol minden nap friss tejtermékek és hideg felvágottak kaphatók. — Kérjük szives pártfogásukat

Tisztelettel

FORGÁCS ÉS THURY

Sugár-ut és Rakóc-út sarkán

ZALA nyomdavállalat

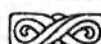
NAGYKANIZSA

TELEFON 78.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet



papírné készítés.



Mindennemű nyomtatványt a legbiztosabb kivitelben készít és legpontosabban szállít.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut. 4.

Zala Nyomdával
Fő-ut. 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap karreggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postai szét-
küldéssel:

egy hóra 25 kor.

Egyes szám ára:

1-korona

Szerkesztőség és kiadóhivatali telefon 30.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatár: é. felelős szerkesztő:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magán-
közleményeket díjazás szerint ves-
zünk fel a kiadóhivatal.

Nyomdai telefon 112.

Zalavármegyei katonai parancsnokság.

33/m. ú.

Fegyver, felszerelés és ruházatban oly égető szükség van, hogy a következő parancs legrövidebb időn belül teljesítését mindenki kötelességévé teszem. A polgár-
őrségek oszka annyi fegyvert tartanak meg, amennyi a napi szolgálatban állók részére okvetlenül szükséges. Minde ezen felül fegyver, ugyancsak az összes más felsze-
relés (doréka, palonitáka, stb.) a zala-
egerazegi, vagy a nagykanizsai állomás-
parancsnokságnak azonnal beszoigálta-
landó. A katonai ruházat beszoigáltatása a legszigorubb fogatosítandó. Figyel-
meztelendő a lekötés, hogy oszka azok tarthatnak meg maguknál katonai kinostári eredeti ruhát, kiknek más ruhájuk egytel-
lően nincsen. Köpenyeket okvetlen mind beszoigáltatandók. Azok, kik jogtalanul katonai ruhát elrejtettek, miért a haza jölete ellen vétő megbízhatatlannak a zalaeger-
szegi fogolytáborba internáltandók. A beszoigáltatott ruhák, amennyiben nem szükségesek a helyi katonai alakulatok felszerelésére, úgy azok a zalaegerazegi vagy a nagykanizsai katonai állomás-
parancsnokságoknak szolgálatandók be. E parancs fogatosítását a legszigorubb ellenőrizték a katonai állomásparancsnokságok.

Wilson visszajön Európába.

Bukarest, szept. 12. Az Orient jelenti Wilson elnök — saját kijelentése szerint — mintegy három hét múlva Európába, visszatér, hogy szettesse a békekonzferencia munkáját. Az elnök elhatározásának egyik legfontosabb oka az, hogy a Dunai és a balkáni problémára rove nézeteltérések merültek fel.

A legfőbb tanács ülése.

Lyon, szept. 12. A szövetséges főtanács, amely három napi szünet után, hétfőn gyült össze, újra megkezdte ülési sorozatát. Az ülést délután tartották a külügyminiszterumban és Clemenceau helyét Pichon külügy-
miniszter foglalta el. A főtanács a budapesti helyzet megvizsgálásával foglalkozott. A tescheni bizottság szintén ülésezett hétfőn dé-
lután és a jelenleg a lengyel kormányt nyugtalanító asztrájkhelyeztetel foglalkozott.

Bevándorlási tilalom Amerikában.

Lyon, szeptember 12. Az amerikai ka-
marának legutolsó ülésén törvényjavaslatot terjesztettek be, mely szerint Amerikába a bevándorlás két évre meg van tiltva. Csakis

azokat fogadják be, akik az amerikai állam-
polgárságot felveszik. Kiutasítják mindazokat is akik a haboru folyamán visszavontak az amerikai állampolgárság iránt beadott kérvé-
nyüket.

Nyugatmagyarország átcsatolásáról csak késő ősszel lehet szó.

Az osztrák parlamentben a határvédeket képviselő Scholeswohi követ Nyugatmagyar-
ország odaitelésére vonatkozólag a követke-
zőket jelentette ki: Nyugatmagyarországot a békeszerződésben Németország részének íté-
lik oda, de ez azt még Magyarország nem a mi
birtokunk, mert az antantnak először abba a
helyzetbe kell kerülni, hogy Németmagyar-
ország felett rendelkezhessek. Ez azonban
csak akkor történnék meg, ha egy az
antantnak tetsző kormány jön, mellyel tárgya-
lásba bocsátkozhatnók, Nyugatmagyarország-
nak Német osztráchoz való csatolásáról tehát
igy a leghamarabb: késő ősszel lehet szó.

Elkészült a magyar békeszerződés.

Bécs, szeptember 12. A *New York Herald* jelenti: A Magyarországgal való béke-
szerződés készen van. A szerződést akkor
fogják átnyújtani, ha Magyarországon vegle-
ges kormány alakul.

Nem soroznak Nyugat- magyarországon.

Szombathely, szeptember 12. Graf Sigrey
kormánybiztos a *„Neu Freie Presse“* szept.
12-iki számában közölt hítra vonatkozólag a
következőket közli: Helytelen az a hír, misze-
rint Nyugatmagyarországon a 10—35 évfo-
lyamokat kényszerrel besoroznák és hogy
nalam az egyes jogzárások ilyenemü intézke-
dések megbeszélése végett egybogyültek volna.
Ilyen parancsot csakis az illetékes miniszter
adhat, a meglévő csapatok csupan önként
jelentkezőkből egészítettek ki.

Royalista mozgalmak Portu- gáliában.

Páris, szept. 12. Liszabonból jelenti,
hogy Antonia Almeida elnöké választásával
a royalista mozgalom egyáltalán nem szüntek
meg. Az új elnök népszerűsége csak hírsé-
kelte a mozgalomakat. A szocialisták erősen
támogatják az új elnököt, úgy hogy általános
a meggyőződés, hogy sikerülni fog rövid időn
belül a royalista part titelmeit lehetetlenlé
tenni.

A román cenzura tegnap sem enge-
délyezett telelon beszélgetést lapunk és a
miniszterelnökség sajtóosztálya között. Ima-
meretlen okból tegnap távirati értesítéseinl
is elmaradtak.

Hírek az elhódított területekről

Hogy élnek a románok Aradon.

Rózsaszínű, kék és barna papírra nyomott újságokat kaptunk ma Aradról, amelyet tudvalevőleg az antant Románianak íelt a amely már román imperium alatt is él. Ez a szintobzódás azt mutatja, hogy Románia sem áll jól papíros dolgában. A románok az őz-
szes magyar lapok megjelenését engedélyez-
ték, természetesen cenzura mellfitt. Itt közlünk néhány szemelvényt az aradi lapokból, bele-
kintessül arra, miként él egy nagy magyar város idegen uralom alatt:

Az aradi protestáns egyházak vezetői a múlt hetekben azal a kérelemmel fordultak Marsieu Justin dr. közzvetítésével a nagyszob-
eni kormányzótanácshoz, hogy protestáns főrealiskolát állithassanak fel Aradon. A köz-
oktatási ügyosztály hétfőn táviratilag értesítette az egyházakat, hogy kiküldöttük szardán je-
lenjenek meg Szebenben, ahol a közoktatás-
ügyi államtitkár személyesen kíván tárgyalá-
sokat folytatni a realiskola felállítás ügyé-
ben. Az államtitkár Frint Lajos lelkösznek, a
küldöttség vezetőjének kijelentette, hogy a kérelem már tárgytalan, mert a kormányzó-
tanács a közel jövőben állami főrealiskolát
állít fel Aradon. Ebben az intézetben a tanítási nyelv az első osztály kivételével magyar lesz, de ha az intézet első osztályában nagyobb számmal iratkoznak be magyarjku növendé-
kek, mint románok, akkor az első osztályban is magyar lesz a tanítási nyelv. Mind a nyolc osztályban természetesen kötelező lesz a román nyelv tanulása. Az államtitkár kijelentette, hogy a kormányzótanács mar el is fogadta a közoktatási ügyosztály ilyen értelmű javaslatát és így az intézet felállítás a legrövidebb időn belül meg fog történni.

Amióta a változott viszonyok folytán a jogi pálya sem babért, sem megélhetést nem kínál hívőnek, a jogászok nagy része más pályára irányítja figyelmét. Különösen az ifjabb jogásznemzedék látja be, hogy a jogi pálya ma már nem biztos megélhetést, ellenben az ipari és kereskedelmi életpályán bőséges alkalom kínálkozik mindenféle keresekre. Az aradi jogászfik egy tekintélyes része közvetítő kereskedelemmel keresi meg kenyerét; ezek élel-
messegen is túltolt az a három ifju, akik egy cipőgyár alapításának tervével foglalkoznak. Három aradi jogászyerek, akik már eddig is egy cipőker árusító üzletben fejtenék ki keres-
kedelmi tevékenységét, idegen tőkés segítségé-
vel, kisebb arányu cipőgyárat létesítettek Ara-
don, amely egyelőre csak kevés számu mun-
kással meg is kezdti üzemet. Az ifju vállalko-
zóknak az a tervük, hogy gyárukat az idők folyamán fokról fokra kiterjesztik és egy hatal-

man iparvállalatban fogják a jövőben ismereteket gyűmölcsözteni.

Évekkel ezelőtt feltűnt Aradon egy művészi tehetségű ifjú, Kalmár Gyula, aki mint énekes több ízben szerepelt a közönség előtt. Ekkor Kalmár Gyula még nagy művészi karrier előtt állott, sokat tanult és rövid időn belül több oklevelet szerzett meg magának. A nagy karriernek azonban a háború útját vágta. Kalmár Gyula állami kinevezést járt ki magának, hogy ez által a katonai szolgálat elől szabaduljon, a miniszter annak idején ki is nevezte őt Aradra kántortanárnak. Majd kikötözött vidékre a itt meg a nővel: A főrajaalom kintörése után, a megváltozott körülmények következtében Kalmár elvesztette állását és nagy nyomorba jutott. A nagytehességű fiatalambert nem látogatta senki s így történt meg az, hogy Mikszáth Kálmánnak, a híres magyar írónak unokaöccsége, az aradi vasuti állomásnál hordár állásért folyamodott. Jószívű emberek támogatásával az egykori operaező és több képzettségű birtokosa, mint 12-es számú hordár futkároz most az aradi állomás peronján s keresi a maga és családja számára a kenyeret.

A napokban érkezett meg Aradra a nagyszabani kormányzótanács rendelete, amely az idegenek kiutasítására vonatkozik; A polgármesteri hivatal tövénesen közhírre teszi a rendeletet, amely szerint minden nem aradi illetőségű egyéneknek, aki 1914. augusztus óta telepedett meg Aradon, jelentkeznie kell a rendőrségen. A jelentkezés után megvizsgálják mindenkinél itt tartózkodási jogcímét és azokban az esetekben, amikor jogosultnak lájnak, megadják a tartózkodási engedélyt. Minden más esetben kiutasító végzést adnak ki, amelynek rövid határidőn belül eleret kell tennie a kiutasítottaknak. Munkaársunk kérdést intézett a rendelet végrehajtására nézve Marsieu Juslin dr. hoz, aki a következőket mondotta:

— Csak annyit mondhatok, hogy a rendeletet a legszigorúbban fogjuk végrehajtani. Minden mellétekintet félretételeával a Rajuk érvénytelenít a rendelet céljait, hogy végre férhető lakóviszonyokat teremtsünk Aradon és eltávolítsuk azt a nem kívánatos elemet, amely csak terhére van az aradi polgárságnak. — Nemrég felhívást bocsajtottunk ki, amelyben azokat hívtuk fel jelentkezésre, akik 1918. november 1. óta költöztek be Aradra. Ennek a felhívásnak nem volt hatása. Most 1914. évig visszamenőleg hívjuk fel a jelentkezésre azokat, akiknek nincs jogcímük Aradon tartózkodni. Hogy most hányan fognak jelentkezni, nem tudom, de kijelentem, hogy a rendelkezésre álló összes orókkal fel fogjuk kutatni azokat, akik nem akarnak elogat tenni a felhívásnak. Azoknak, akik nem akarnak román állampolgárok lenni, szintén el kell hagynok Aradot, de 90 napi itt tartózkodási engedélyt kapnak, amelyet indokolt esetben meghosszabbíthatunk.

Az aradi piacra legközelebb nagymennyiségű textiláru, főleg vázazonnómű és cérna-anyag érkezik. Ezek az áruk már hetek óta Konstanzában tárolnak és csak azért nem jutottak eddig a fogyasztási piacokra, mert nagy vagonhiány van. Miután a közel napokban a teherforgalom, különösen a szőlőki hid helyreállítása után, az egész vonalon meg fog indulni, mód lesz arra is, hogy ezeket az árukat Aradra elhozzák. A közel jövőben érkező áruküldemény után nem lesz vám, mert hisz nem vámkülföldről jön az áru

Aradra s természetesen maga az a tény is lényegesen olcsóbbá fogja tenni az árut és így kilátás van rá, hogy a főher textilcikkekben, az egészleges verseny következtében, akés áll majd be. Konstanzában egyébként gyarmat- és fűszeráru is van beraktározva, sok kávé, rizs és cukor. A cukornak a kikötőben 4—5 lei, a kávénak 10 lei az ára s így a fuvarozási költségek hozzászámításával, még mindig igen előnyös áron fog Aradra jutni, ha megfelelő forgalmi eszközök állnak majd rendelkezésre.

Babescu Gyula, a nagyszabani kormányzótanács közrendészeti ügyosztályának vezetője Aradon tartózkodik és az aradi rendőrség államosításával foglalkozik. Babescu Gyula, a következőket mondotta megbízatásáról:

— Aradon tartózkodásom pár napig tart, amíg elkészülnek azok a statisztikai adatok, amikre nekem szükségem van. Ugyanis pontos statisztikai adatokat kértem be a rendőrség létszámáról, a beosztásokról és a hivatalok felszereléséről. Ahogy ezek a statisztikai adatok elkészülnek, azonnal lemegyek Nagyszabenzba, ahol tárgyalni fogok az államosítás kérdéséről. Ugy Arad, mint Nagyszabád államosítása néhány héten belül meg fog történni. Ahogy mi tervezzük, a városok azókhelyein lesz egy rendőrprefektus, ami körülbelül olyan jogokkal lesz felruházva, mint egy főispán. Ehhez a rendőrprefektushoz egy körzet fog tartozni, az ő rendelkezése alá kerülnek az illető kerületekben levő községek és kisebb városok rendőrségei. — Ahogy Nagyszabenzból visszatérek meg fog történni a rendőrség átvétele és addig minden úgy marad, ahogyan most van.

Még a magyar forradalmi kormány rendelkezte el a lakárpénztárak safojeinek elfoglalását. Ez a rendelkezés akkor természetesen érintette Aradot is. Közben az imperiumot a románok vették át s így a safoék tulajdonosai azt kérik a nagyszabeni kormányzótanácsától, hogy a bankokban bérrel rekeszelkben elhelyezett letétek nekik visszadassanak. A nagyszabeni kormányzótanács nem sarkósott el a kérelem elől, csupán azt kötötte ki, hogy az aranypénzeket az adóhivatalok beválthassák. A safo tulajdonosokra pedig értékeik arányában adót fognak kivetni.

Vajtuanu hadügyminiszter Pop C. István erdélyi miniszterrel ma délelőt Aradra jött. Fogadásukra a pályaudvaron megjelent a katonai parancsnokság és Marsieu Juslin dr. prefektus.

Fogarasról jelentik: Ferdinánd király a királyi hercegnővel együtt Sinajából ideérkezett és itt hosszabb ideig tartózkodott

Soroznak a sorozók a Bácságban.

Csak a fiatalabb korosztályokat hívják be Temesvárról jelentik: Hivatalos helyről közlik, hogy szeptember hónap folyamán sorozások lesznek. A lakosság megnyugtatósára azonban közlik azt is, hogy a sorozásra nem azert van szükség, mintha újabb háború réme fenyegetne. Nem is lesz állalános sorozás, csupán a fiatalabb korosztályokból fognak néhány évfolyamot sorozni, még pedig azért, hogy a még katonai szolgálattal teljesült öregebb évfolyamok hamarosan hazamehessenek és otthon újból mekiláthassanak foglalkozásuknak és családjuknak éljenek a sorozásra vonatkozó hírdetmények a legközelebb fognak megjelenni.

HIREK.

1919.		N A P T Á R	
szeptemb.	A nap két 5 óra 33 per.	kor	nyugszik 0 óra 17 per.
13	A hold két este 7 óra 44 per.		
Szombat	nyugszik reggel 9 óra 38 per.		

Leirhatatlan

lelkesezéssel ünnepelte Kaposvár városa és Somogyvármegye közönsége a folyó hó 8-án odaérkező Horthy Miklós altengernagyot, a magyar nemzeti hadsereg fővezérét. Délelőt 11 órakor érkezett be Siofokról sünnyón a fővezér a kaposvári pályaudvarra, hol a helyőrség tisztikara, élén Bernátsky Kornél tábornok és Kovács Antal alezredes fogadták a fővezért. A katonai zenekar a Hymnuszal üdvözölte a legmagasabb katonai parancsnokot, azután a polgári hatóságok külföldi részei részről Talián Andor alpolgármester az egész vármegye nevében biztositotta odaadó támogatásukról. Horthy fővezér egyszerű szóp szavakban mondott köszönetet a fogadatlásért és tömör vonásokban domborította ki a szervezendő magyar nemzeti hadsereg nehéz, de kötelességszerű feladatát a törvényes jogrend helyreállítása köré. A fogadatlás után a fővezér a vármegye kocslán a Honvédtérre haladt. A Honvédtéren felállva várakozott a helyőrség és miniegy tiszter főnyi, minden rendű és rangu érdeklődő közönség. A fővezér kocsljáról leszállva, végighaladt a tisztelegő katonák orcéle előtt, azután a tisztek kíséretében tábori misét hallgatott. A mise végzetével Német hitszónok hazalias, magyar érzéstől izzó beszédet mondott és felhívta a katonaságot a szent eskü letelésére és hűség megartására. Dörgő, érces hangon zúgott minden ajakról az eskü szava, mely után Horthy fővezér keresetlen szavakban fejlette ki a nemzeti hadsereg feladatát és rokofoezenes beszédével meggyőzte az egész hallgatóságot arról, hogy ebben a hadseregben szolgálni büszkeség, ilyen katonának lenni kiüntetés és hogy ebből a hadseregből minden káros elemet eltávolíthatunk. A délutáni órákban visszautazott székhelyére Siofokra, hennan a közeli napokban a Dunánul összes többi helyőrséget is meg fogja látogatni.

— A miniszterelnök Nagykanizsán. Friedrich István miniszterelnök vasárnap reggel 8 óra tájon Budapestről Nagykanizsára érkezik, ahol néhány órát fog tölteni. Ez alkalomból a város háza tanácstermében küldöttségeket fogad, a amennyiben ideje enged, a városháza erkélyéről beszélni fog. Kisebterében lesznek: Sigray, Nyugatmagyarország kormánybiztosa és Kolbenschlag alispán.

— Újabb zseirszállítvány Budapestnek. A bécsi lapok nyomán az a hír terjedt el, hogy az antant hatalmasságok Magyarországot ismét szigorú blokád alá helyezték s megtagadták tőle a további élelmiszerezszállítványokat. Ennek a hírek örvendtes cáfolata robogott be tegnapelőtt a nagykanizsai vasuti állomásra annak a vonatnak képeben, amely újabb amerikai zseirszállítványt hozott a magyar főváros lakossága részére. A vonat néhány óra hosszat vesztogelt az állomáson.

Ezt az időt a harisnyás, rövidnadrágos, meztelen térdű angol katonák, akik a szállítmányt kísérték, arra használták föl, hogy megtekintették a várost. A szokatlan öltözetű angol katonák élénk fűtűnést kellettek a kanizsai utcákon.

— **Hogy élt József főherceg a kommunizmus alatt?** A Corriera della Sera egy interjút közöl, amelyet a lap tudósítója József főherceggel folytatott. A főherceg első-sorban élesen tiltakozott azon vád ellen, hogy neki monarchisztikus szándékai volnának, azután elmesélte, miként élt a kommunizmus alatt. Állapodón letartóztatástól kellett félnie Csaldjával együtt faluról-falura vándorol, míg végül egészségi állapota arra kényszerítette, hogy alcauthi kastélyában állapodjék meg. A bolsevikiek több ízben vizitelltek kastélyában, ahonnan különböző dolgokat vittek el, az ő személyét azonban megkímélték. Fiait és leányát azonban arra kényszerítették, hogy napszámból moszli munkát végezzenek. A főherceg az interjút azzal fejezte be, hogy trónra nem aspirál.

— **Ki lenne a legszebb mozzanésznő Nagykanizsán?** A *Kanizsai Színpad* e heti száma szenzációval tartalommal jelenik meg vasárnap reggel. Külön-érdekesége a lapnak, hogy 3600 koronás pályázatot hirdet: Ki lenne a legszebb mozzanésznő Nagykanizsán? Az első díj nyertesre egy gyönyörű ékszer garnitúrát kap, mely már vasárnap megtekinthető *Schnitzer* Géza ékszerész kirakatában. Érdekesítőd vig.riportot. Közül a lap egy színésztársaság izgalmas éjszakai kalandjairól a szentgyörgyvári hegyen a következő címmel: Mi történt a szentgyörgyvári szőlőben? Kísértetek a pincékben. A lap rendkívül gazdag, tartalmából a következő cikkeket kell kiemelniünk: Békebeli jóked a katolikus legényegylet karabójánál — Munkatársunk kritikát ír. (Leleplezések a szerkesztőségéből). — A „Szenvedély” szenzáció eladásáról. — Friss, hideg a szöveges műsor (vidám riport egy színelőadásról). Színdarabok stb. — Az itt felsoroltakon kívül nagy csomó kedves, vidám, ötletes és kacagató apróság tarkítja a kitünően szerkesztett hetilapot, amely új színt és friss elemezt hozott a kanizsai sajtóba.

— **Kiszázdák küldöttség Horthy fővezérnél.** Horthy fővezérnél megjelent a nyugati Szabó István volt miniszter vezetésével álló országos kiszázdapártiak somogyi küldöttsége, amely biztosította a fővezért a kiszázdák megértő támogatásáról, de egyszermind azt kerte, hogy a munkáshányra és nagy dolog időre tekintettel a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen besorozottak bizonyos csoportonkénti leváltással, illetve szabadságossággal hívassanak be katonai szolgálathoz. A fővezér örömmel fogadta a körbeszűz kiszázdákat, lelkes szavakkal válaszolt előtűk a helyzetet, felhívta figyelmüket arra, hogy most az ő kezükben van létvége a nemzet ujjaikolósának munkája, ezért van szükség az ő szolgálataikra, de a kérdés méltánylandó voltára tekintettel megígérte, hogy a lehetőségig gondja lesz, hogy a kiszázdák előterjesztett kérései teljesítve legyenek.

— **Vas megye és az antant.** Szombat-helyről jelentik: Az alispán a vármegyei közgazdasági bizottság mai ülésén bejelentette, hogy a vármegyeinek a hazafias vendék által lakott vidéke már másodszor került jogosítvány megszállás alá. — Hír szerint a jogosítványk parancsot kaptak, hogy vonuljanak vissza a

Múra mögé, azonban egyelőre ezt nem lehet remélni. Megemlékezik arról, hogy az antant népszavazás nélkül Ausztriának ítélte oda vármegyei területeket. A legközelebbi közgyűlésen tiltakozó javaslatot fog előterjeszteni, hogy a törvényhatóság tiltakozzék az elszakítás ellen, ami az önrendelkezési jog lábbaltiprásával egyenlő. Ha ez megtörténne, az esetre a vármegye megmaradó területe a legzigorubb bojkottot jeleníti be Német-Ausztriával szemben és erre a harcra felhívja a társ-törvényhatóságokat.

— **A sorozásról.** Az *Uj-Somogy-ban* olvassuk az alábbi érdekes hírt: Városunkban a most folyó sorozásokkal kapcsolatban a legkülömbözőbb névés, hazug és tendenciózus hírek keringenek, melyek alkalmassak arra, hogy a lakosság körében indokolatlan nyugtalanságot keltsenek. A legilletékesebb forrás, a katonai parancsnokság erre nézve nagy vonásokban a következőképpen nyilatkozott: A sorozásnak az a célja, hogy a hadvezetőség tájékozva legyen afelől, hogy mennyi kiképzett és polgárilag is megbízható ember áll szükség esetén rendelkezésre. A magyar nemzeti hadsereget sürögősen meg kell szervezni, hogy békekötés után a megszálló csapatok által kiürített területeken az államrend fenntartására elegendő fegyveres erő álljon a magyar kormány rendelkezésére. Minthogy pedig a sorozás szempontjából jelenleg csak a Dunántul egy része áll a katonai parancsnokság rendelkezésére, ezért szükséges tehát, tíz korosztálynak ezen célból vajó sorozása. Ezen a sorozáson azonban nemcsak fizikai alkalmasság, hanem politikai megbízhatóság szempontjából is osztályozva lesznek az emberek, elsősorban tehát a népek azon rétegei jönnek tekintetbe, melyeknek érdeke az állami rend fenntartása. Az alkalmassak talált emberek azonban egyelőre nem lesznek katonai szolgálathoz bevonatva, hanem azonnal szabadságolják őket, azzal a kötelezettséggel, hogy behívás esetén 24 órában belül fegyveres szolgálathoz bevonulni tartoznak.

— **A Világ nagymozgásban szombat és vasárnap kerül bemutatásra A rabbillencs,** egy szabadsághős története című 4 felvonásos nagy orosz dráma. E szenzáció film főzerepeit a legիրvesebb művészek játsszák.

— **Hol lenne a határ Nyugatmagyarországon?** Az antant megszálló osztrákhatár Nyugatmagyarországon bécsi lapok közlése szerint a következő vonalon megy keresztül: Szentgotthárdtól dényugatra lépi át a határt ez a vonal, ahonnan északkelet irányban Szentgotthárdtól körülbelül 6 kilométerre keletre levő 353 magaslati pontnak tart a Radkersburg—szentgotthárdi országúttól nyugatra Nagyfalva, Németlak, Rabkerekstúrtól keletre. — Innen általánosságban északkelet irányba a 234 magaslati pont, körülbelül 7 kilométerre Pinkamindszentől északkeletre, pontos megállapítása a helyszínen történik, a 322 ponton át. Zaámánd, Németbükös, Karácsfától délre, Nagysárosok és Pinkamindszent között halad. Innen északra az Irottkőn (883 m) megy át, a helyszínen megállapítandó vonal a 241, 260, 273 pontokon keresztül Nagyárda és Rohoncra keletre, Dozmat és Bucsingtól nyugatra, lesz az Irottkőig. — Azután megint északkeletre fordul a 265-ös pontig északkeletre Liebing, Olmód és Locamándtól és északnyugatra Kőszegtől a Kőszeg—Salamonfa uton fut tovább. — Innen megint északi irányba, Nikitsch és Zinkendörftől keletre, Kővesd, Németperesztegtől nyugatra halad a Fertő tónak

Holling és Hidegszeg között választandó pontjái. Azután keresztéli a Fertő déle a 117-el jelzett szigettől a tart a Sankt Johanntól 8 kilométerre délkeletre levő 115 magaslati pontnak, úgyhogy a Mexikó állomástól északkeletre haladó vicinális magyar területen marad. Innen tovább a Coorna—Kariburg vasutvonalat magyar területen hagyva északfelé tart Antonienhofól nyugatra választandó pontig, ahol a magyar, osztrák és csehszlovák határ találkozik.

— **Szombat és vasárnap kerül bemutatásra az Urániában a Nordik-filmgyár remeke: A becsleten,** színmű 3 felvonásban. A legze-rebben *Waldemar Psylander*. Ezenkívül remek kísérő műsor.

Varróleányok

jó fizetéssel felvételnek

Báron Mici varrodájában

Sugár-ut 8. 1908

Színház.

Heti műsori

Szombaton	János vitéz, daljáték
Vasárnap d. u.	A gyimesi vadvirág, népszínmű
Vasárnap este	János vitéz, daljáték
Hétfő	Szenvedély, dráma
Kedd	Szambul rózsája, operette
Szerda	Szambul rózsája, operette
Csütörtök	Csecsy brigádéros, színmű
Péntek	Csokpirulák (csak felndítetek)
Szombat	Nemtudomka, operette

— **Szenvedély.** Archibaszov világhírű, hatalmas drámájának a *Szenvedély*-nek tegnapi előadást szűfolt haz élvete végig. A közönség a legfeszültebb érdeklődéssel kísérte mindvégig a kiváló előadást, megértette a darabot, megértette Archibaszovot a azt a légtört, ahonnan ő a darab eszméjét merítette. Az ő vad, szinte állati szenvedélyességgel toltait alakjai, ha nekünk idegenek is egy kisé, de élnek, élnek valahol az orosz puszták hósvatagjai közt a élnek minden bizonytal az orosz irodalom nem egy remekében. Ezt kellett megértenie a közönségnek a mint az előadás (rész sikere igazolja, — meg is értette. A siker oroszánréze ismét *Pod Miklósnak* jutott, aki Vjerszov nagyon nehéz szerepében megközelítette a tökélelet. *Tan pa Irma Zina, Lányi Lulu Larissa és Nagy Ilonka* Ninácska szerepében sok tapsot kaptak, *Pöhdessy Sándor* gyönyörű organumát remélhetőleg még nagyobb szerepében is meg fogjuk csodálhatni. Nagyon jó volt Szuvorin szerepében *Barowszky Oszkár*.

Nyilt-tér.

Hazudik a Zalai Közlöny midőn azt állítja tegnapi számában, hogy én Sneff Józsefnek megígértem, hogy „pár nap múlva teszek valamint az Ön kiszabadítása érdekében!”

Én Sneffet ügyeazi engedélylyel meglátogattam egy lakásügy miatt, mely alkalommal panaszkodott, hogy ő tagból álló családjá nagy nyomorban van és hogy ő nem volt kommunista sőt a kommun őt két ízben is halállal fenyegette: — En családjának támogatását emberbaráti szempontból kiltásába helyeztem.

Doupona ur roszmájú támadását vissza-vezetbetez tegnapi ebéd előtti telefonbeszélgetésünkre, mely alkalommal Doupona ur a Szenvedély betiltását követelte tőlem, mi e megtagadtam, de magamhoz hívtam a színiigazgatót, ki megígérte, hogy a plkáns jelenetel tompitani fogja.

Ugylátszik azért tüntet fel a Zalai Közlöny rabszabálitónak.

Dedk Péter,
színdarabíró.

Hirdetmény.

A nagykanizsai kat. állomásparancsnokság 378/áll. par. 1919. sz. rendelkezése Nagykanizsa város esetleges riadójára vonatkozólag a polgári személyeket illetőleg a következőket rendeltem ki:

I. Riadó jel.

Nagykanizsán: Kürtjellel, telefon útján és az Alsó- és Felsőtemplom tornyában a harangok félreverésével. Honvédelmi tábornok ismételt géppuska tüzelés. A gőzmalom szirénáinak ismételt háromszoros bugásásával, éjjel a villanyvilágításnak háromszoros rövid megszakításával.

Kiskánizsán: A kiskánizsal templom harangjainak félreverésével.

Ha a riadójel, illetve szokatlan időben takarodó csak kürtjellel adatik, az csak a karkatalmi zászlóalj atonáira és nem az egész város, illetve pulgárságra vonatkozik.

II. Végrehajtás.

Nyilvános helyeken (kávéház, vendéglő, stb.) és az utcán tartózkodó lakosság szállásaira azonnal visszatérni tartozik. Az összes épületek, házak stb. kapui ezen időre bezárva legyenek, ezért a háztulajdonosok jelezniük kell, hogy minden polgári egyén, aki a riadójel leadása után 30 percre az utcán tartózkodik, le fog tartóztatni.

Nagykanizsa, 1919. évi szeptember hó 12-én.

Deák Páter s. k.
rendőrkapitány.

Hirdetmény.

Szakképzett gépirát vagy gépirónót heti 8 óráig tanításra alkalmaz a felső ker. isk. igazgatósága.

Személyes jelentkezés ugyanott a hivatalos órákban.

Nagykanizsa, 1919. szeptember 11.

A nagykanizsai felad. kereskedelmi iskola igazgatósága.

VILÁG nagymozgóképphaz

Szombati szállás. Telefon 74. sz.

Szombaton, vasárnap. Szept. 13. és 14.

Rabbilincs

Egy szabadsághős története

nagy orosz dráma 4 felvonásban.

Előadások kezdete este 7 és 9 órakor!

Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

Tanító övezgye **házzvezetői állást keres.** Cím a kiadóhivatalban. 1914

Felhívás. Felhívattak a volt Termelőszövetkezeti Központ elkezdésének jelölésére, hogy követeléseiket jelen felhívás megjelenésétől számított 3 napon belül alatti címmel annál is inkább jelentsék be, mert későbbi jelentkezések nem lesznek figyelembe vehetőek. Nagykanizsa, 1919. évi szeptember hó 12-én. **Ékezde felelősséget vállaló bizottság.** Sugár-ut 7.

Budapest közvetlen környékén, Erzsébetfalván, a főutcában

egy villaszerű épület

5 szoba, nagy veranda, összes mellék-helyiséggel. Továbbá egy különálló ház, amelyben egy jól védelembe zárt iparág lett úzve az új tulajdonos betanításával eladó és rövid időn belül átvehető. — Bővebbet a kiadóban. 1901

URANIA mozgóképphaz

Ungocsi-ut. 4. Telefon 27.

Szombati, vasárnap. Szept. 13. és 14.

Nordisk filmgyár slager bemutató

Waldemar Psylander felléptével

A becstelen

szenmű 3 felvonásban.

Előadások kezdete este 8 és 9 órakor

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Vennék 10 karban levo „Alfa” vagy „Regina” rendszerű kézi hajtasu **időzongépet.** — Cím a kiadóban. 1915

Hirdetéseket

csak a kiadóhivatal vesz fel naponta délután 1 óra 5 óráig.

Megérkeztek

a legjobb minőségű cigarettahüvelyek és cigarettapapírok!

Legjutányosabb áron kaphatók **Garamvölgyi és Szemere** dohány-nagyarudájában. —

ZALA nyomdavállalat

NAGYKANIZSA

TELEFON 28.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet

papírárukészítés.

Mindennemű nyomtatványt a legizlesebb kivitelben készít és legpontosabban szállit.

Üzemeltető és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut. 4.

Zala Nyomdavidálmálal
Fő-ut. 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postai szét-
küldéssel:

egy óra 25 kor.

Egyes szám ára:
1 korona.

gárkezesi díj és hirdetőhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és leptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat, magán-
közleményeket díjazásba szerinti vez-
tel a kiadóhivatal.

Oláh miniszter a ferencvárosi munkásság gyűlésén.

Budapest, szept. 13. A ferencvárosi pályaudvar sűtőházi munkássága értekezletet tartott, melyen Oláh Dániel munkásminiszter is résztvett. Az értekezlet Brüll Lipót Máv felügyelő, sűtőházi főnök nyitotta meg, azután Oláh Dániel munkásminiszter ismertette a kormány mai súlyos helyzetét és a megjelentek élénk helyeslése közben mutatót ra arra az elszomorító tényre, hogy a múltban a munkásság vezetési tervutakon vezették a munkásokat és ahelyett, hogy gazdaságilag erős alapokra helyezték volna őket, politikai céljaik elérésére használták fel. Több felszólalás után a miniszter munkásküldöttségeket fogadott, melyek a sérelmeket adták elő s a melyekre a miniszter megnyugtató választ adott.

Fordulat a szerb kormányválságban.

Belgrad, szept. 13. A délszláv sajtóiroda jelenti: A kormányválságban ma délelőtti újabb fordulat történt. A radikálisok kijelentették, hogy nem hajlandók a koalíciós kormányba belépni, há a délszláv klub és más politikai csoportok is résztvesznek bennük. Minthogy azonban a demokrata párt, valamint a szocialdemokraták nem fogadhatják el a kompromisszumot, melyet Korosetz dr pártja ajánlott, a tárgyalásokat megszakították. Amíg a pártok teljes megállapodásra nem jutnak, a nemzetgyűlés nem tarthat ülést.

Rendelet a tanoncoktatásról.

Budapest, szept. 13. A Budapesti Közlöny mai száma közli a közoktatásügyi miniszteriumnak a kereskedelemügyi miniszter hozzájárulásával az iparos és kereskedő tanonciskolák 1919/20. tanévi működése tárgyában kiadott rendeletét. A rendelet megállapítja, hogy a volt tanácskormányknak illetőleg a közoktatásügyi népbiztosságnak az iparos és kereskedő tanoncok tanítása ügyében kiadott rendeletei érvénytelenek.

Az iparos tanonciskolák ügyeit az iparoktatási főigazgatóság beolvadásával szervezett B. VII., a kereskedő tanonciskolai ügyeket pedig a B. XII. osztály

végzi. Azokat a tanoncokat, akik az írás, olvasás és számolás elemeiben járatlanok, csak az esetben vehetik fel a tanonciskolába, ha a községben analfabéta tanfolyam nincs.

Francia lapok Ausztria jövőjéről.

Paris, szept. 13. A reggeli lapok s saint-germain békekötés alkalmából történelmi visszafilantást vetnek a volt osztrák-magyar monarchia szerepére — hangsúlyozzák a monarchia biúnőségét, de szimpatikusan beszélnek az új osztrák köztársaságról, utalva arra, hogy a nagyhatalmak, kivált Franciaország mindent elfognak követni, hogy az új államalakulat a békeszerződéssel rárótt súlyos terhek ellenére is életképes maradjon. Ennek az az előfeltétele — mondják a lapok a szocialdemokrata lapok kivételével — hogy Ausztria minden hátsó gondolat nélkül lemondjon a Németországhoz való csatlakozásról.

A Cserni társaság borzalmaiból.

Három csendőrtiszt irtózatos halála.

Budapest, szept. 13. Reggeli Hírek írja: A minap Cserny József terrorista vezérnek vallomása alapján beszámoltunk, hogy miként mondotta el a rendőrségen Fery Oszkár csendőrtábornok, továbbá Borhy Sándor és Menkina János csendőralezredeseknek kivégzését. Cserny Bonyhádi Tibor és Radványi Kornél terroristákat nevezte meg, akik a három főrangú csendőrtisztet felakasztották. A detektívek Cserny vallomásával nem elégedtek meg, tudták, hogy a három jeles katonember kivégzésénél több gonosztevőnek kellett jelen lennie. A detektívek nyomozása annyi eredménnyel járt, hogy Cserny vallomásaival szemben megállapították, hogy a megnevezett két terroristán kívül meg hat brigantit vett részt a három csendőrtisztnek Julius huszonegyrről-huszonkettőre történt meggyilkolásában. A gonosztevők: Petó Zoltán, Kakas Ferenc, Bartalos István, Somor Gábor, Nagy Géza és Loser Márton voltak, akiknek kézrekerítésére minden intézkedést megtettek. El is fogták Kakas Ferencet, akit vallatásra fogták s aki csakhamar beismerte, hogy jelen volt és résztvett a csendőrtisztek kivégzésében.

Vallomása szerint előadta, hogy a tiszteket egymásutan vezették le a parlament pincéjébe. Először Borhy Sándorral végeztek, majd Menkina Jánosra került a sor, végül Fery Oszkára. A tiszteket a pincében huzodó vízvezetéki csőre akasztottak fel. Borhy Sándor hamarosan kiszenvedett; mikor Menkináról úgy látták, hogy már halott, levágták, mert tudták, hogy még egy akasztás van. A csendőralezredes azonban még élt s mikor a földre zuhant, hirtelen megfordult s arcával a föld felé terült el. Ebben a pillanatban odaugrott hozzá Somor Gábor és rohamkését a hátába szurta. A csendőralezredes a fájdalomtól megfordult, ekkor Bartalos István markolatig döfte rohamkését mellébe. Menkina kiszenvedett most már, hulláját félretolták az utból, hogy Fery tábornagygyal végezzenek, ami néhány perc múlva megtörtént. A három halottról lehúzták ruhájukat, cipőjüket és a meztelen holttesteket azzal a kötéllel, amelyre az akasztást végezték, összekötötték, automobillra rakták, Tóth József sofforrel Budára vitték a műgyetem épületének alsó végéhez, ott egy nusz kilogrammos súlyzót kötöttek még rá a három holttestre és az egyik uszályhajóról a Dunába lökték. — Kakas elmondotta, hogy a csendőrtisztek meggyilkolásáról Cserny József is tudott és intézkedett benne Cserni helyettese, Pap Sándor is. Hivatalos adatokból kiderült, hogy a három csendőrtiszt teljesen ártatlan volt, csak az ellenőrzéskor gyanújának ányéka volt az, ami halálukat okozta.

Készül a holgár béke.

Saint-Germain, szeptember 13. A Journal des Debats jelenti: A legfőbb tanács az osztrák békeszerződés aláírása után ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a holgár békeszerződést a jövő hét folyamán nyújtja át a bolgár meghatalmazottaknak.

Felváltják a flumel olasz csapatokat

Fiume, szept. 13. A Jubbachi távirati iroda jelenti: Ma délután váltották fel az olasz tengerészegylet utolsó csapatait, amelyek holnap távoznak el Fiuméből. A Dante Allighieri és az Emanuele Filiberto nevű hadihajók készülnek az elutazásra. A 137. számú amerikai torpedónaszád ma reggel odaérkezett.

Az új tanév küszöbén.

A megújított Magyarországon alig vár ma fontosab, nehezebb, felelősegteljesebb feladat valakire, mint a derék tanári- és tanítói karra. A háborús évek alatt a tanfőnökök a legnagyobb nehézségekkel küzdöttek, amelyeket legyőzni lehetetlen volt. A nagyművi bevonulások, majd a fűtő- és világítóanyagokban való hiány, a tanév megrövidítése, mindmindent a tanítási eredmény rovására ment. A háborúnál is nagyobb kárt tett a tanulmányi eredményben a kommunista uralom, amely már mérget csöpögtetett az ifjúság szegény szívébe, elméjébe. A diák mást sem látott, mint ahogy mindazt, amit szentnek tanult szülőitől, tanítóitól, — megcsufolták, leköpték, sárba tiporják. Szégyen volt a vallás s bűn a hazafiság, amely ellentétben állt az internacionalizmus öröklétével s börtön, megkínzás, halál várt arra, aki azt mondta, hogy én magyar, én hazafi vagyok. Viszont a Kun Bélák állama az iskolában, a fogékony gyermeklelkékben szentséggé emelte mindazt a sok szennyet és bűnt, amelyeknek hallatára megborzongott a jó izlés, a nemesebb emberi érzés. Nos tehát, a derék, a hazafias oktatói karra nemcsak az a kötelesség vár, hogy a gyermekek tudásában pótolják az elmulasztottakat, hanem hogy lelkiükből kiirtják azt a sok új és veszedelmes fogalmat, azt a bűzlő gyomot, amelyet a bolsevizmus lopott belé. A kultuszminiszternek ez évre kiadott tanterve is azt követeli elsősorban, hogy az ifjúság erkölcsi fel fogása tisztuljon meg. Ez pedig csak úgy érhető el, ha az oktató szakít a sablonnal, ha nem szürkén peregnek le az iskolai órák, hanem az oktató az új idők szelleme, a nemzeti célok lengik át. Először tehát a tanulók erkölcsi megtisztulása, meg a hazafiság. Állítsák vissza az iskolában magas piedesztálra a magyar történelem dicső nagyságait, longin a tantermek fölött Rákóczi, Bocskay, Kossuth szelleme s a legiszóbb hazafiság hevítése az ifjúság lelkét. Ha ilyen lesz az új magyar nemzedék, nyugodtan nézünk hazánk sorsa elé, amelyből nekünk csak küzdés, mérhetetlen szenvedés jutott osztályrészül. Ha valaha, úgy most van csak igazán a tanítók, tanárok kezében az ország és nemzet jövője.

Renner nyilatkozata Nyugatmagyarországról.

Renner államkancellár svájci utjából hazatértekor nyilatkozott a voralbergi kérdésről az újságíróknak és egyúttal szobáhozta Nyugatmagyarországot is. Szerinte a békekonferencia döntése megváltozhatatlan és tartós jogot jelent Ausztriának Nyugatmagyarországra vonatkozólag. Alkalmas időben természetesen meg fogjuk kérdezni a lakosságot — folytatta — de addig is a mi gondjainkra és felelősségünkre bízottunk kell tekintotünk ezt az ország részt. Nem engedjük meg, hogy magyar hatóságok és odahelyezett terror csapatok (?) az utolsó pillanatban tönkrotyéjk ezt az országrészt az orruk előtt.

Legközelebb az osztrák kormány energikus joggyökét fog intézni a költi szomszédhoz s ha nem lesz foganatja más rendszabályokhoz nyúl, melyekkel a magyar megszállásnak vérontás nélkül véget vehet. Az egész parasztság, munkásság és polgárság óhajta várja az időt, amikor a mi védőszárnyaink alá

kerülhetnek. (!) A nagyvárosok intelligenciája — loglagadhatatlan — magyarrá nevelődött az idők tolymáján. Ezek azután a főbb állásokban uralkodnak a helyzetet a tőrőcsapatok (!) segítségével s gyárják az ugynevezett hivatalos nyilatkozatokat, melyek erre az országrészre nem lesznek ugyan semmi bonyomást, de megtéveszthetik a helyzetet nem ismerős külföldieket. De még ezek a körök is várják nagyon, hogy a békeszerződés aláírásával végre rendbe jöjjön Ausztria és Magyarország sorsa. (A nyilatkozat nagy hangjánál csak a benne levő szemérmetlen valótlanságok nagyobbak. Mit- szólhatna hozzá egyebet az ember!)

Véres bolsevik puccs Tatabányán.

Győrből jelentik: Mint hivatalosan közlik, az elmúlt szombaton véres események születtek Tatabányán. Lelkiismeretlen elemek, akik még mindig nem tudtak belenyugodni a kommunizmus letörésébe, a bányászok körében elégtelenséget szítottak és bolsevik puccsot terveztek. A kommunista agitátoroknak mintegy négyszáz bányász sikertelen fellegyőzést és jömege rövid időre visszaállította Tatabányán a bolsevik rémuralmat, amelyet azonban a környékről összevont karhatalomnak néhány órai harc után sikerült levérni. A bányászok szívós ellenállást tanúsítottak és így, mint hivatalosan értesülünk, a bolsevik puccsok hét emberéletet esett áldozattal, ezenkívül 25 sebesültje van a bányászok és a karhatalom között kifejlődött harcok. A puccs leverése után annak vezetőit letartóztatták, a felrobbant munkásokat pedig fellegyőztek.

A tatabányai bolsevik puccsról részletes jelentést tettek a kormánynak, amely a vizsgálat megkezdésével a győri csendőrszárnyparancsnokságot és a hadosztálybírószágot bízta meg Ezek részéről holnap egy közös bizottság fog kiszállni Tatabányára, ahol szigorú vizsgálat alapján fogják megállapítani a tatabányai véres eset előzményeit.

A tatabányai munkásság, ugylátszik, még ma sem látta be azt, hogy a prolétár diktatura néhány szélhámos embertelen garzdaalkodását jeleníti. Könyhű híttel engedjék egy pár rosszakat és lelkiismeretlen kalandor hitegetésének, akik a munkások erőit aljas egyéni céljaik kielégítésére akarták felhasználni. Ezeknek a munkásoknak nem volt elég tanulás a prolétárdiktatura gyalázatos garzdaalkodása, még most sem látták be, hogy ezek a „munkásboldogító” szélhámosok, akik munkásenyországot ígértek, csak arra törekedtek, hogy a maguk tárcáját minél duzzadtalabbra tömjék és a veszély legelső pillanatában keréket oldottak. A szombati véres események újabb intő példa a munkások számára, hogy boldogulásukat nem a kalandorok és véreszajú agitátorok ígéreteiben, hanem a becsület és tisztességes munkában lelhetik fel.

Varróleányok

jó fizetéssel felvételnek

Báron Mici varrodájában

Sugár-ut. 8.

1008

HIREK.

N A P T Á R
1919. szeptemb. 14. Vasárnap
A nap két 5 óra 33 per. kor. nyugszik 6 óra 17 per. kör.
A hold két este 7 óra 14 per. kor. nyugszik reggel 9 óra 38 per. kor.

A miniszterelnök Nagykanizsán

Dr. Friedrich István miniszterelnök ma folytatja dunántúli diadalútját, amelyet a hételején szakított meg. Ma délelőtt Nagykanizsán, délután pedig Zalaezerszegen fogja a kormány programját ismertetni. A miniszterelnök utólról szóló értesítés csak egy nappal érkezett Nagykanizsára s így a fogadalmat előkészítésére csupán órák állnak rendelkezésre. Az a nagyszámu készülődés azonban, amelyet a polgárság spontán elhatározásból tesz, arra vall, hogy a kormányelnök nagykanizsai útját is ünneppé teszi az őrségi érdeklődés és lelkesedés. A miniszterelnök ma reggel poniban fél 8 órakor érkezik különvonaton az állomásra, ahol dr. Prack István h. polgármester fogadja üdvözlő beszéddel. A miniszter elé valófékos kocsisor vonul ki. A magánfogatok a városháza elől a vidéki kocsik pedig az Erzsébet-térről indulnak ki az állomásra poniban fél 7 órakor. Az állomásról való bevonulás a Kazinczy-, Szemere-, Csengery- és Főúton át történik a városháza elé. A miniszterelnök 7/8 órakor kezdi meg a városháza tanács-termében a halóságok, egyesületek, testületek fogadását. A fogadalmat idele fél órában van megállapítva. A testületek kéretnék, hogy illetélgő szándékukat reggel fél 7-től fél 8-ig jelenítsék be a városházán (1 em. 20 ajtó.) A miniszterelnök és a kormánynak vele lévő tagjai fél 9-kor a városháza erkélyéről beszédet fognak tartani, majd utána Zalaezerszegrre utaznak. Az elvonulás a Kazinczy utcán át történik.

— **Antani misszió Kanizsán.** Tegnapelőlt a vasúti őrség távirati értesítést kapott Budapestről, hogy az éjjeli vonattal az angol misszió hat tagja érkezik, akik részere lakot kell biztosítani. A rendőrség azonnal letétkötött, hogy a Központi szállóban hat szoba várja az angolokat. A misszió utja azonban ismeretlen okból elmaradt s így perze azt sem lehet tudni, hogy az angolok mit akartak Nagykanizsán.

— **Koller István — nyugalomban.** A legutóbbi megyegyűlésen dr. Koller István nagykanizsai főszolgabíró megrongált egészségi állapotára való tekintettel nyugdíjaztatást kérte. A közgyűlés úgy az ő, mint dr. Ságváry Jenő tapolcai főszolgabíró nyugdíj-kérelmét teljesítette.

— **A német nyelv egyenjogúsága a német részeken.** Sigray Antal gróf, Nyugatmagyarország kormánybiztosa a következő hirdeményt tette közzé a németajkú vidékeken: Tudomásulvetel vögött közlöm honfirtássaimmel, hogy a német nyelvnek a magyarral való egyenjogúsága s a közigazgatásban, a bíróságok előtt, és az iskolákban való használata tárgyában 4044/M. E. 1919. sz. alatt kiadott kormányrendelet ezennel hatályba lépett. Intézkedtem, hogy mindeütt a német nyelvet bíró tisztviselők, hatósági közegek, osendörök és tanítók alkalmaztassanak, hogy

a hivatalos kiadmányok, határozatok, iré-
tek, idézések, adófizetési könyvek stb.
nemzet nyelven is kiadassanak, s a tárgyalá-
sokon, hivatalos írnokzésekben a német
nyelv azonnal használatba vétessék. *Sigray*,
formanybízta.

— **Francia nyelvtanfolyam.** A tavalyi
francia nyelvtanfolyam, melyet dr. Fenyves
Ferenc tanár tartott, mint értesülünk, október
elsőjén ismét megkezdődik. A hallgatók heti
3 órában nyernek oktatást, külön a kezdők
és külön a haladók. A tanfolyam ismét díj-
mentes lesz, csupán az üzemköltségekhez
(tűz, világítás stb.) járulnak hozzá a hallga-
tók a múlt évi összeggel. Jelentkezők f. hó
20-dikától d. u. 5-6 között vétetnek fel a
F5-ut 24. sz. alatti helyiségben.

— **Beiratások a budapesti tudomány és
műegyetemén.** A vallás- és közoktatásügyi
miniszter elrendelte, hogy a budapesti tudomá-
nyegyetemén és a József műegyetemén az
1919-1920. tanév első felére a beiratkozások
kivételesen ez évi október hó 1-én kezdődje-
nek és bezárólag október hó 11-ig tartanak.
Mint értesülünk, az előadásokat október hó
13-án okvetlenül megkezdik.

— **Vissza kell adni a katonai kincs-
tárról nem törvényes formák közt vett
lovakat.** Zalamegye katonai parancsnoksága
elrendelte, hogy mindazok a lótulajdonosok,
akiknek lóva nem korlátlan tulajdonuknál képezi,
hanem ahhoz az októberi forradalom, vagy a
vörös hadsereg bomlása útján jutottak, köte-
lesek lovaikat a legközelebbi katonai parancs-
nokságnak beszolgáltatni. Felhívja a katonai
parancsnokság az összes csendőrsőket, hogy
az ilyen esetek után a legszélesebbkörű
nyomozást vezessék be és a nem korlátlan
tulajdonú képező lovakat kobozzák el.

— **Vasuti tisztviselők mint mezél munká-
sok.** Egy vasuti tisztviselő igen érdekes
részleteket mondott el arról, milyen helyzetben
vannak a Jugoszláviában levő magyar vasu-
tasok. A dolog annál jobban érdekli a kani-
zsaikat, mert a szereplő személyek között
számos Kanizsairól elszármazott vasutas is
szerepel. A pécsi üzletvezetőség tisztviselői
eddigelő Budapestről minden hó elsőjén külön
bizottság útján lehozzatják fizetésüket és azt
a megállapított státus szerinti folyósították.
Julius elején a budapesti ut ut ele olyan aka-
dályok gördültek, hogy a vasutasoknak nem
volt módjuk fizetésük előteremtéséről gondos-
kodni. A szerb megszálló hatóság pedig sem-
miképpen sem volt hajlandó a fizetéseket ki-
utalni s minden erre vonatkozó közbenjárás
eredménytelen maradt. A tisztviselők a helyzet
tarthatatlanságát látva, egy merész, de hasz-
nos módot eszeltek ki megélhetésük biztosítá-
sára érdekében. Mintegy 85 tisztviselő kivon-
ult a vidékre és cséplést vállalt. Az üre-
dalom, melynek sohasem voltak ilyen intelli-
gens munkásai, nagyon meg volt elégedve az
úri munkásokkal. A tisztviselők szorgalmasan
rakosztatták be a kővéket a cséplőbe, hordták
a szalmát, mert hisz a munkaeredményben
nekik is volt részüik, mert természetben kap-
ták ki járandóságukat.]

— **Felhívás.** Felkérem az Oroszország-
ban levő hadifoglyok hozzátartozóit, hogy az
általam a Miniszterelnök ur ele vezetendő
küldöttségben minél számosabban megjelenni
szíveskedjenek. Gyülekezés fél 8 órakor a
Városháza első emeletén, Nagy Lajos.

— **A Nagykanizsai Kaszáló rendkívüli
közgyűlését** hétfőn este 6 órakor tartja meg.

— **Győrben szórakoznak.** Győrből je-
lentik: A román királyi hadsereg győri tér-
parancsnoksága a záróra meghosszabbítása
ügyében ma újabb rendeletet adott ki. Esze-
rint Caián őrnagy, térparancsnok közli a vá-
ros közönségével, hogy tekintve Győr város
lakosságának nyugalmat viselkedését, a rom-
án királyi katonai parancsnokság megengedi,
hogy az összes nyilvános helyiségek éjféli egy
óráig nyitva tarthassanak és ugyancsak éjféli
egy óráig bármely személyforgalom szabad
legyen az utcán.

— **Főzélkre és gyümölcsre visszaál-
lított a szabadforgalom.** Sigray. Antal. gróf,
Nyugatmagyarország kormánybiztos táviratot
intézet a polgármesterhez, melyben felhívja,
hogy azonnal a legkiterjedtebb körben tegye
közlétté, hogy a magyar köztársasági minisz-
ter rendelte értelmében a zöldség, főzél és
gyümölcs, valamint az ezekből készült konz-
erv, továbbá dió, aszalt szilva, füge, mo-
gyoró, mák- és méz-forgalom terén a szabad-
kereskedés és szabadforgalom visszaállított.

— **Halálözás.** *Katzenbach* József járs-
bíró folyó hó 12-én délután 65 ik évében
hosszas szenvedés után elhunyt. A megbol-
dogultat tegnap délután helyezték Letenyán
örök nyugalomra.

— **Titokzatos tükör** címen kerül bemu-
tatásra hétfőn és kedden a Világmozgóban
egy szenzációs 4 felvonásos dráma. A kiege-
szítő műsorban is csupa érdekes képek lesz-
nek láthatók.

— **Tánciskola** nyílik e hó 15-én a Pol-
gári Egylet emeleti nagyertermében. Berekolni
lehet e hó 14-én délután 4-től 6-ig és 15-én
este 7-től 10-ig. Bővebb felvilágosítással szol-
gál *Kréusz* Karoly ok. tanmester.

— **Cigaretta-hüvely, ciparetta-papír, ci-
garetta- és szivar-szopóka, pipa, szivar,
cigaretta- és dohány tárcák** *Fischer Fülöp* /Fiai
papírárúházában kaphatók nagy választékban.

— **Hétfőn és kedden** mutatja be az
Uránia az *Éjféli ház* című 3 felvonásos re-
gényes történetet. Ezen Nordisk-film valóban
remeke a filmművészetnek és élvezetes szóra-
kozással kecsegteti a nézőt.

— **Szak-Vac mérkőzés.** Ma délután
5 órakor mérk. össze erejüket a Szak a Dunántu-
li bajnokcsapata és a kanizsai vasutas atlé-
tikai club I. csapata. Végre sikerült a Vac.
vezetőségének egy oly csapatot-lekötni, mely-
nek technikája és tudása elég garancia arra,
hogy a sportkedvelő közönség igényeit, kielő-
gítse. A Vac. következő felállításban szerepel:
Modrovics, Juhász, Klein, Vilcsák, Brigerics,
Szaucek, Nagy, Vindisch, Molnár II., Péter,
Göllecz. Tartalék: Erős, Molnár I., Ritter.

— **Tanulmányok,** mindenféle iskolai-
és rajzszeret az összes iskolák részére a
megállapított áron kaphatók *Fischer Fülöp*
Fiai könyv és papírárúházában Nagykanizsán,
Városház-sarok.

Lapzárta.

**A miniszterelnök utazása
elmarad.**

*Dr. Prack István helyettes polgár-
mester tegnap este 10 órakor azt a
telefonértesítést kapta Budapestről, hogy
a miniszterelnök másodlatu elfoglalt-
sága miatt kanizsai útját elhalasztotta.*

Színház.

Heti műsori

Vasárnap d. u.	A gyimesi vadírág, népszínmű
Vasárnap este	János vitéz, dalljáték
Hétfő	Szenvedély, dráma
Kedd	Szambul rózsája, operette
Szerda	Szambul rózsája, operette
Csütörtök	Ocakay brigadéros, színmű
Péntek	Csókpirulák (csak felnőtteknek)
Szombat	Nemtudomka, operette.

— **A szenvedély** — hétfőn. Tokintettel
az óriási sikerre és ama körülményre, hogy a
színházbajáró közönség egy része nem tudott
jegyekhez jutni a *Szenvedély* két előadásán,
a színház igazgatósága hétfőre is Archibusy
szenzációs drámáját tüstén a műsorra, így a
Szambul rózsája, a kitűnő Fall-operette rep-
rizé kedre maradt.

**Megkezdik a német hadsereg
leszerelését.**

**Megkezdődött a német-szorb
fogolycaere. Németország új neve**
A rend helyreállítása folytán Német-
ország megkezdte az eddig mozgósítva volt
hadsereg leszerelését. A hadsereg mai let-
tszáma 400000 ember, melyből október 1-én
250000 embert le fognak szerelni. Intézkedés
történi, hogy az összes tisztok és hivatásos
legények, akik alkalmazást nem találhatnak,
megfelelő körülményben részesíthetők.

Belgrádból jelentik: Németország és
Szerbia között létrejött meggyezés folytán
tegnap elindult Szerbiából az első foglyokat
buzaszállító vonat.

A Neue Freie Presse jelenti, hogy a leg
felsőbb tanács elhatározta, hogy ragaszkodik
az „Osztrák Köztársaság” elnevezéshez és a
békeszerződésben nem alkalmazza a „Német-
Osztrák köztársaság” nevet. Az „Echo de
Paris” hozzáfűzi, hogy a legfelsőbb tanács
utasítsa a bécai kormányt, hogy ne ragasz-
kodjék a „Német-Osztrák Köztársaság” nevé-
hez, hanem az összes hivatalos iratokban ma-
gát az „osztrák köztársaság” kormányának ne-
vezze. Mára jelentések szerint a béke
kötése után Ausztria szabadon választhatja
meg elnevezését.

Az összes német technikai iskolák Lu-
dendorffot és Hindenburgot a technikai inté-
zetek disz doktorává nevezték ki.

Teljesen jókarban levő **fordított**
és egy pár 40-es oló eladó. Megtekinthető
délután 11-12 között Csengeri-ut 12. föld-
szint. 2.

Eladó. Elsőrendű minőségű teljes
ebédő, háló, konyha és előszobabutor.
Cím Kazinczy-u. 15. sz. 1927

Vennék jó karban levő „Alfa” vagy
„Regina” rendszerű kézi hajlésu **írószé-
gépet.** — Cím a kiadóban. 1918

Több kerékpár eladó. Bővebbet
Kisfalud-utca 39. szám alatt.

**Hirdetéseket fel-
vesz a kiadóhivatal**
— Sugár-ut 4. —

M. Áll. határrendőrkapitányok, Nagykanizsa.

209/1919. sz.

1921

Parancs.

Az 1903. évi V. t. c. 10. §-ában gyökerező jogomnál fogva megparancsolom mindazon Nagykanizsa városban tartózkodó külföldiöknek, akik a termelő (produktív) munkában nem vesznek részt, hogy a város területét jelen parancsom közzétételétől számított 48 óra alatt hagyják el.

A most jelzett határidő eltelte után a legszigorúbb vizsgálat tárgyává fogom tenni minden egyes külföldi állampolgár itt tartózkodásának körülményeit és mindazon külföldieket, akiknek itt tartózkodása az állam érdekeire nézve aggályos, szükség esetén kényszer újján fogom eltávolítani.

Ezúttal nyomtatatosan figyelemzve Nagykanizsa város lakosságát az elől hivatkozott törvénycikk 2. §-ában foglalt bejelentési kötelezettségnek pontos teljesítésére.

Eszert ha a külföldi a község (város) területén bármily rövid időre is megszáll, úgy megérkezését, mint elhagyását köteles a szállásadó vagy megbízottja 24 óra alatt (a városi rendőrkapitányságnál) bejelenteni.

A szállásadók különös gondot fordítsanak annak megvizsgálására, hogy kit fogadnak be lakásukba, nehogy ők maguk is előmozdítsák azt, hogy Nagykanizsa város békéjét rendbontó elemek megzavarhassák.

Nagykanizsa, 1919. szeptember hó 12-én.

Biró Albert,
határrendőrségi főkapitány
határkordon parancsnok.

APRO HIRDETÉSEK

Keresek bérbe vidéken kocsimat,
későbbi megvételre. Cím a kiadóban. 1910

A surdi körjegyzői hivatalban egy jól es gyorsan írni és számolni tudó **hivatalnoknál alkalmazást nyer.** Feltételek levelezés útján. Személyes jelentkezés előnyös. Surdi körjegyzőség. 1918

Egy jókarban levő **gyermekköcs megvételre keresték.** — Kinizsi-utca 40. szám. 1912

Kittinó „Mogyoróssy” gyártmányu **elhasználom jutányosan eladó.** Érdeklődni lehet az Alreáliskola portásánál. 1913

Zsuppó- és nádas-mester elvállal mindennemű zsupp- és nádas építést javítását és újbóli fedését. — Lakik: Teleki-ut 100. szám alatt. 1912

54 éves róm. kath. özvegyember, önálló iparos, **háasság céljából megismerkedne** hozzávaló özvegyvel vagy leánnyal, kinek néhány ezer korona hozománya vagy ingatlan vagyona van. Vidékiek előnyben részesülnek. Levelek „Szorgalmas” jelige alatt a kiadóhivatalba köretnek. 1922

Modern ebédlő- és kálósobabutor, masszív, majdnem teljesen új és egyéb berendezés eladó. — Cím a kiadóhivatalban. 1923

Zongora, igen rövid, teljesen új, kereszthurok, azonnal eladó. Zrinyi Miklósa-utca 46. szám. 1920.

Keresek 2 szobás lakást mellék-helyiségekkel. Bővebbet a Casinóban. 1924

Könyvköcs és löszerszám egy lóra, mindkettő kittinó karban van, sürgősen eladó Teleki-ut 3. sz. alatt. 1925

Paradeskocsis (négyesfogatot is haj) f. évi október 24-ére állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 1889

Megérkeztek

a legjobb minőségű cigarettahüvelyek és cigarettapapírok!

Legjutányosabb áron kaphatók
Garamvölgyi és Szemere
dohány-nagyáruházaiban. —

Levélpapírok

mappákban és dobozokban
óriási választékban!

Papírsalvéták

kisebb és nagyobb mennyiségben.

KÉPESLAPOK

mindenféle kivitelben!

Vázlatkönyvek,**Olaj- és vízfestékek****FESTŐMINTÁK**

Kaphatók

Fischel Fülöp Fiai

könyv- és papíráruházaiban
Városház-palota.

VILÁG nagymozgósínház

Szinyva szálloda. Telefon 74. sz.

Hétfő, kedd. Szeptember 15. és 16. éj.

Titokzatos tükör

Dráma 4 felvonásban.

Előadások kezdete este 7 és 9 órakor!

Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

URANIA mozgóképpalota

Rozsnyai-utca 4. Telefon 268

Hétfő, kedd. Szeptember 15. és 16. éj.

Éjtéli nász

Regényes történet 3 felvonásban.

Nordisk-film.

Előadások kőnapokon 8 és 9 órakor

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Hirdetéseket

csak a kiadóhivatal veszi fel
naponta délután fél 5 óráig.

Zala nyomdavállalat
Nagykanizsa

TELEFON: 78.



Üzleti könyvgyár, könyvkötészet, papíráru-
készítés. Mindennemű nyomtatványt a leg-
izlősebb kivitelben készít és legponto-
sabbban szállit.

Lapcenzúra és kiadóhatalom:

NAOYKANIZSA,
Sugár-ut. 4.

Zala Nyomdavidállalat
Fő-ut. 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postal szét-
küldéssel:

egy hóra 25 kor.

Egyes szám ára:
1 korona.

Aranykorszaki és kiadóhatalom telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfajlagos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magán-
közleményeket díjazás nélkül ves-
zél a kiadóhatalom.

Oláh miniszter Alagon.

Budapest, szept. 15. A dunakeszi, alagi, pestújhegyi, rákospalotai keresztényszocialista pártok vezetősége tegnap Alagon értekezletet tartott, melyen megjelent Oláh Dániel munkásügyi miniszter is. Beszédében kijelentette, hogy mindig közvetlenül maga fog a munkásokkal ügyes-bajos dolgaikban érintkezni. Vázolta azokat a feladatokat, amelyek végrehajtása a sokat szenvedett magyar munkásság érdekében első sorban szükségesek. Beszédének végén a nemzeti és vallásos érzés ápolására hívta fel a munkásságot, melynek szívéből ezt a két érzést a bolsevik rémuralom erőszakkal kiharcolta. Többek felszólalása után a nagygyűlés véget ért.

Továbbra is a nyári időszámítás marad életben

Budapest, szept. 15. A Reggeli Hírek írja: Jelentették, hogy tizenötöskére visszaadta az órákat egy órával hivatalosan visszaigazgatják a nyári időszámítás helyét a normális időbeosztás lép életbe. Ezzel szemben illetékes helyről értesítettek bennünket, hogy egyelőre ez a változás tárgyalatlan. A vasúton, hejőzásonál, pónásnál, hivatalokban továbbra is a nyári időszámítás marad érvényben.

A titokzatos Dirnfeld.

Budapest, szept. 15. A Reggeli Hírek közli: A margitkörtű katonai börtönben mostanában Dirnfeld Izidor a legérdekesebb lakó, még a főhőheróknál: Korvin Ottónál, Kerökes Árpádnál, Cserey Józsefnél is érdekesebb. — Akárcsak meg mindig a titokzatoság szürke fátyolába borul, a nyomozó hatóságok hetek óta teljesen tanácstalanul állnak vele szemben. Dirnfeld ugyanis vérfigyaszító nyugalmával, higgadt logikával való előadásban ismertette, hogy a rendőri közegek, mint a vizsgálóbíró előtti, hogy az Üllői-úti Ferenc József-laktanyában szűzhetven embert akasztott fel. A rettenetes bűnhalmazat nyugodt előadása önkénytelenül azt a meglepetést keltette fel a hatóságokban, hogy Dirnfeld Izidor nem normális, exaltált lelkű, alumnában szenvedő ember, aki szerepelni akar bűnözés nélkül a Lenin flek között. Asonban a tilizes orvosi vizsgálat megállapította, hogy Dirnfeld elmájának nincs semmi baja. Később mégis felbredt a kétség újra; Dirnfeld ugyanis kihallgatásai során azt vallotta, hogy az akasztás tudományát az orosz bolsevistáktól tanulta, mint hadifogoly. A detektívek kivítették a Ferenc József-laktanyába, ahol nagy helyi ismerettel kitalálta őket a megmutatta, hogy hol történtek a kivégzések. A kamion azonban, aki a váróura-lom alatt is ott volt, nem emlékszik sem Dirnfeldre, sem a lövéses akasztásokra. Dirnfeld határozottan állítja most is, hogy százhatvan embert végzett ki. Legjobb azt is bevallotta, hogy a bűncselekményeket egy Dines nevű parancsnok rendelkezése követelte el és segítése. Egyekete László nevű szűz katonája volt. Áldozatai közül csak egyre emlékszik, ennek Varsányi volt a neve és magas erős kérszakállas férfi volt. Az ügyesség most elhatározta, hogy a nagy nyilvánossághoz fordul. Budapest és a vidék lakói között bizonyosan akadnak azok, akik ismerik e titokzatos fogoly múltját. Felcsúdí az államügyvez mindenkit, akinek tudomása van Dirnfeld elő-

életéről, avagy a tényállás teljes kiderítése érdekében bármely bizonyítékot tud megjelölni, hogy szóval vagy írásban jelentkezzen az országos központi nyomozó testület vezetőségénél (Budapest II, Margit-kört 8. sz.) Dirnfeld Izidor 31 éves, izraelita, gimnasztozományi születésű, budapesti cukrászszegéd.

Kun Béla szabálánya a rendőrségen.

Budapest, szept. 15. A Reggeli Hírek közli: A rendőrségnek sikerült Kun Béla szabálányát előállítani, aki szenzációs vallomást tett arról a gazdálkodásról, mely a szovjetházban folyt. A szabálányt Szeles Mariskának hívják, akivel Kun elűzése előtt az Eötvös utca 7 számú házban lakó Péter István gondnokhoz batyukat vitetett, e zekben a batyukban fehéreművek voltak, idegen monogramokkal is. Mikor a batyukért a szovjetházba ment, ott sokáig megváratták. Türelmetlenségében benyitott egy szobába, ahol egy Sörös nevű ember volt, a szovjetház parancsnoka és Timár Szeres, Kun Béla titkárnője, akik egy hatalmas ládában kotorták, amely színlitig tele volt képzéssel és jó félperczel. A parancsnok és a titkárnő nyilván-Kun Béla zakmányát dézsmálták, ezért igez megdöbbenettel a váralan látogató Sörös belemarkolt a ládába és egy csomó félperczet nyomott a lány kezébe azokkal a szavakkal: Hallgasson, azonnal lez köcsö. O szembetette a pénzt, melyet később megolvastott: huszeder korona volt jó félperczben. A három batyut azután elszállították Egy ládáról még elmondotta a szabálány, hogy Szamuelj Tibor vitette oda a a pénzen kivült és aranyeméi is volt benne. A lány még elmondotta, hogy augusztus elején Kun Bélának egyik nővére, Gál Margit egy súlyos köfetter vitetett át a szovjetházból, de a köffer olyan súlyos volt s azt a benyomást tette, hogy feltétlenül arany és ezüsttel telt lehetett benne. Szeles Mariska még elmondotta, hogy egy alkalommal el akart Kun Bélaéktól távozni azzal az ürüggyel, hogy férjhez megy. Felmondott, de Kun Béla magához hivatta, megfenyegette, hogy ha elmegy, akkor gyermekét áldozata lesz, mert gyermeke anyja szereti, hogy nem engedheti, hogy most máshoz szokjék újra. A lány rögtön megértette a fenyegetést: hogy elveszik lab alól. Szeles Mariskát kihallgatás után egyelőre őrizetbe vették.

Népszavazás dönt Nyugatmagyarország sorsa felett?

Lugano, szept. 15. A „Corriere della Sera” párisi tudósítója hosszabb beszédet tartott a Remyer államkancellárral, melynek folyamán a kancellár többek között kijelentette, hogy az a tény, hogy Románia nem írta alá a békeszerződést, semmiféle befolyás szí nem bír a németausztriai közérteség helyzetére, míg Jugoszlávia hasonló értelemű vonatkozása valószínűleg egy újabb területkiadás-közlést jelent. A nyugatmagyarországi területek sorsa felett, — mondotta az államkancellár — mely területeket az antant Németausztriához eszaltta, dacára annak, hogy a békeszerződés nem így rendelkezik, népszavazás fog dönteni, mert Németausztria mindennél előbbrevalóan találja a Magyarországgal való jó szomszédi viszony fenntartását és ápolását. Mint minden országgal,

Romániával is bensőséges gazdasági összeköttetésre törekedünk, anélkül, hogy egy államszövetséget terveznénk. Jugoszláviával Csehszlovákiával szerződéses tárgyalások vannak tervbevéve a vasúti közlekedés és kereskedelmi összeköttetés tárgyában. Ausztria belsőjében pedig mindenek előtt a rend visszaállításának nagy munkája vár a kormányra.

Szombathely, szept. 15. Hivatalos osztrák körökben a következő nyilatkozatot kaptuk: Mint kormánykörökből értesülünk, nem forog semminemű szándék fenn a nyugatmagyarországi vármegyék erőszakos elfoglalására. A vitás kérdés megoldásának körülbelül az lesz a módja, hogy az osztrák kormány azt a kérelmet fogja a magyar kormány elől terjeszteni, hogy nyilatkozson, micsoda állást foglal el a nyugatmagyarországi kérdéssel szemben. Ezután a két kormány tanácskozásra fog összejönni, amely — az antant bevonásával — afelett fog dönteni, hogy mi történjen a nyugatmagyarországi kérdésben. Ha a magyar kormány nem mutatkozik hajlandónak az ügynek ily békés módon való elintézésére, úgy Németausztria kénytelen lesz az antanthoz fordulni és őt — hivatkozással arra, hogy Ausztria sem imperialista, sem kapitalista politikai nem követ — arra kéri, hogy a békeszerződés értelmében döntse el a kérdést. Alig hihető, hogy a kérdés fegyveres megoldására kerüljön a sor, minthogy az antant nekünk minden fegyveres beavatkozást magiltolt és lehetetlenne tett, mivel Németausztria a békeszerződés életbe lépésével feltétlenül az antant és a népszövetség védelmétől függ.

Francia—cseh fegyverközösség.

Páris, szept. 15. A Petit Parisien hosszú interjú közöl Pelle tábornokkal a francia—cseh fegyverközösségről: A tábornok kijelentette, hogy lehetetlen elképzelni olyan szövetségi kombinációt, amelyben Franciaország és Csehszlovákország ne volnának ugyanazon oldalon.

A szerb kormányválság.

Belgrád, szept. 15. A déliazlv sajtóiroda jelenti: Davidovics miniszterelnök ma délután átadta a régénnek az egész kormány lemondását. Sándor trónörökös régéna elfogadta a lemondást.

A német alkotmány módosítása.

Versailles, szept. 15. A szövetségesek legfelsőbb tanácsa tegnapi ülésén megállapította a német birodalmi alkotmány hatvanegyedik cikkelyéről szóló német jogszöveg küldendő válasz szövegét. A válaszhoz a következő melléklet csatoltatott:

— Alulírott kellően felhatalmazott a német kormány novében eljár személyiség elismeri és kijelenti, hogy az 1919. augusztus tizenegyedik német alkotmány minden rendelkezését, amelyek Versaillesban az 1919. július huszonegyedikénél aláírt békeszerződéssel ellentétben vannak, érvénytelenek. A német kormány elismeri és kijelenti, hogy ennek következtében említett alkotmány hatvanedik cikkének második bekezdése érvénytelen, nevezetesen az osztrák képviselőknél a birodalmi tanácsba való bebozósítása csak akkor

történhetik meg, ha a békeszerződés nyolcvanadik cikke értelmében a népszövetségi tanács Ausztria nemzetközi helyzetének megfelelő megváltoztatásához hozzájárul. Jelen nyilatkozatához a békeszerződés hatálybalépésétől számított huszonegy órából az illetékes német törvényhozó tényezőknek hozzá kell járulni.

Fokváros, szept. 15. A kamara a Németországgal való békeszerződést utlogadta.

Az orosz helyzet.

Páris, szept. 15. A Reuter ügynökség jelenti: Az észak-orosz kormány csapatainak elnyomulása a volgái vasút mentén egyre tart. Az állítólagos helyzet a szibériai fronton nagyon javul.

HIREK.

A vasárnapi népgyűlés.

Nagykanizsán csak a kommunizmus bukása volt olyan nagy politikai ünnepnap, mint a vasárnap, amikor ezrekre menő tömeg rajongó lelkesedéssel kiáltotta ki Ujváry Géza, a közügyekért ezen régt, nemcs harcosát a város képviselőjelöltjévé. A lobogó, izzó hazafiasságú szónoklatok egész sora hangzott el a szemekben, az arcokon, a szívekben kigyúlt a tűz, a hazafiasság szent, többé soha nem lohadó tüze. Őszintén sajnáljuk, hogy helyszűke miatt nem ismételhetjük érdemük szerint az egyes szónoklatokat a nem irántuk a méltatás megfelelő jelzőit a szónokok neve mellé. A szónokok különben a városnak már régóta kiváló retorik, akiknek szavai számtalanszor ragadtak már magukkal a tömegeket. Dr. Szekeres József előző megnyitójában egyesítésre hívta föl a közönséget. Dr. Hajdu Gyula Ujváry Géza rokonszenves személyét aposztrófálta. Indítványozta Ujvárynak képviselőjelöltté való kiküldését. Ujváry nevének elhangzásakor a közönség percenként tapsolt, éljenzt Ujváry Géza, amikor beszélni akart, a szünet nem akart óvációtól alig juthatott szóhoz. Nagyszabású programbeszédében kijelentette, hogy a keresztény Magyarországnak hű katonája akar maradni egész életében. Foglalkozott a kisgazdakérdéssel, a földbirtok-reformmal, az iparral, kereskedelemmel, állat-biztosítással, tultermeléssel, földművelésügyi kivitarral. „A haza veszélyben van — mondta — nincs szükségünk osztrákra”. Végül a munkásságot hívta meg szeretettel a magyar lobogó alá az új Magyarország kiépítéséhez. Ujváry ismételt ünnepeltetésé után egy nemzeti hadseregbeli társi mutatta ki gyújtó beszédében a hadsereg szükségességét. Ezután még dr. Tamás János, Novák János, Karlovics József, s dr. Hegedűs György mondtak határozatos szabású beszédeket. A felkesz nagyközönség a Hymnusz hangját mellett oszlott szét. Délután Kiskanizsán volt hasonló ünnepség, ahol Karlovics József, Ujváry Géza, dr. Hegedűs György és Deupona István beszéltek.

— **Léhar ezredes Nagykanizsán.** Léhar Ferenc ezredes, Nyugatmagyarország kar hatalmi parancsnoka vasárnap Nagykanizsán tartózkodott és szemlét tartott a katonai alakulatok fölött. A parancsnok még a nap folyamán visszautazott székelylőre.

— **Nagykácsi faellátása.** A zágrábi Drpic-cég, melynek palni erdejéből fedezte eddig a város faszükségletét, tegnap beadvánnyal fordult a városhoz, amelyben megvételeire ajánlja a palni erdőt, a magyarutcai telepre vezető iparvasúttal, a már kész tűzfával, épületekkel, szóval egész felzárolásával együtt. Az egész üzem vételárát 5 millió ötszáz ezer koronában állapította meg a cég, a kész tűzifa önkénti árát pedig 520 koronában. A pénzügyi biztosság tegnap délután foglalkozott az ajánlattal s úgy határozott, hogy bár árnyékban levőnek tekintik a cégnek a várossal már korábban kötött szerződését, mely a fa önkénti árát sokkal kisebb összegben állapítja meg, mégis, tekintettel arra, hogy a város kényeztetésében van — ára évenkénti sörög szükséges van — a cég által

újabbban követelt 520 koronás önkénti árát megadja. Hangsúlyozta azonban a biztosság, hogy a még fennálló szerződésben kikötött vételár és a mostani kényeztetésben belgéri vételár közli különbség visszafizetésére vonatkozó igényét, amint lehetséges lesz árvenyesíteni fogja a biztosság — melynek ülése a késő esti órákba nyúlt — foglalkozott még azzal is, hogy mi történjen azokkal a faigénylőkkel, akik a nekik járó fa árát már be is fizették. Tárgyalás alá vette még a biztosság dr. Krátky József indítványát is, aki a város egész téli faszükségletének biztosítására azt javasolta, hogy a város faellátásához még szükséges 20 ezer köbméter fát a városi erdőkből termeljen ki a két utóbbi pontra vonatkozó tárgyalások eredményét holnapi számunkban közöljük.

— **Eljegyzés.** *Lajpczig* Alicet eljegyezte *Dillinger* Nándor főhadnagy (Mindem külön értesítés helyett.)

— **Komikus ójász aspiráncok.** Éderkes kis párisi táviratot olvasunk a *Neues Wiener Journal* egyik legutóbbi számában. A távirat szerint a *Chicago Tribune* levelezője jelenti, hogy Olaszország egy Magyarországgal költendő különbékére és katonai szövetségre törekedik. Az a szándék vezérli, hogy a genovai herceget ültesse Magyarországi királyi trónjára. Állítólag a tervet Románia is támogatja. A *Neues Wiener Journal* azt a megjegyzést fűzi a közléshez, hogy ez bizonyosan megint azon amerikai jóslatok közé tartozik, melyek nem szoktak teljesülni.

— **Az SZAK Nagykanizsán.** Vasárnap és hétfőn a Dunántúli bajnokságra járszott a kanizsai focistákkal. Minüket napon elsőrangú játékok produkált. Természetes, hogy játéktudása az első napon, a VAC ellen sokkal erősebben domborodott ki. A vasutasok derek csapatával szemben ugyszóiván tisztá iskolajátékot mutatott be. Kifogástalan öszjáték, gyors labdaráncolás, a csatársor elsőrangú lövései jellemezték a játékat. A mérkőzés 7:0 (2:0) eredménnyel végződött a szombathelyiek javára. — Az NTE-vel szemben már nem tudott ilyen fönyes győzelmet elérni, adt minden tudását össze kellett szednie, hogy a legminimálisabb gólaránnyal győzhessen. A SZAK játéka az NTE-vel szemben is igazi „bajnoki” nivón állott, de a Torna egyesület kipróbált legénysége nagyszerűen állta a küzdelmet s a bajnokságot csak 2:1 (2:0) arányban győzelmeskedett. Az NTE teljesen kijátszolta formáját. — Már nem volt olyan gyors, mint ellenfele, öszjátéka szép, léteadással mindig veszélyesek voltak. A csapat legjobb embere Puhay volt, ki a kapuban valóban mesteri védekezőt produkált. A mezőnyben Kramer játszott legjobban, de a többiek is, elsősorban Horváth és Horváth, a csatársorban Dezső és Hirschler voltak nagyszerű formában. A SZAK a II. félidőben, látva, hogy nem arthat oly könnyű győzelmet, kissé idegesen játszott. Ha a játék nem sötétségben végződik, az NTE valószínűleg ki tudott volna egyenlíteni. A mérkőzést Juhász vezette, a tőle megszokott pártatlansággal és körültekintéssel.

Közellátási közlemények:

Dohányigénylők tartoznak dohányjegyeket hatóság igazolványukkal újból felülbélyegzés végett az élelmézési hivatalhoz bemutatni, mert október 1-től kezdve csak azon dohányjegyek lesznek érvényesek, melyek a háttapon az élelmézési hivatal által felülbélyegzetettek. A jelenkezes sorrendje a hatóság igazolványok sorszáma szerint a következő: szeptember 18-án 1—800-ig, 19-én 801—1200-ig, 20-án 1201—1800-ig, 22-én 1801—2400-ig, 23-án 2401—3000-ig, 24-én 3001—3600-ig, 25-én 3601—4200-ig, 26-án 4201—4800-ig, 27-én 4801—5400-ig, 28-án 5401—6000-ig, 30-án 6001—6600-ig, október 1-én 6601—7200-ig, 2-án 7201—7800-ig, 3-án 7801—8400-ig, 4-én 8401 végig. A dohányárutak tulajdonosai figyelmeztetnek, hogy okt. 1-től kezdve csak azon dohányjegyekre szabad dohányneműeket kiszolgáltatni, melyek a háttapon az élelmézési hivatal által újból felülbélyegzetettek. Elvezett jegyek nem pótolhatók, másolat kiadva nem lesz. *Közellátási Üzemek.*

Színház.

Heti műsori:

Hétfő	Szenvedély, dráma
Kedd	Stambul rózsája, operette
Szerda	Stambul fősza, operette
Csütörtök	Ocskay brigadéros, szimfő
Péntek	Csököpirulák (csak felnőtteknek)
Szombat	Nemtudomka, operette.

Eladó új férfőöltözetek és egy pár 38. sz. férficipő. Megtekinthetők délután 3—1 óra között Nagykanizsán, Kisfaludy-u. 17/b. emelet. 1930

Hankhivatalok lakást, ellátást keres jobb családnál. Címek, illetve leveleket igények megjelölésével a kiadóba kér. 1928

34 éves róm. kath. özvegyember, önháló iparos, **bármennyű céljából megismerkedne** hozzávaló özvegyvel vagy leánnyal, kinek néhány ezer korona hozmánya vagy ingatlan vagyonra van. Vidékiek előnyben részesülnek. Levelek „Szorgalmas” jellege alatt a kiadóhivatalka kéretnek. 1922

Nittől „Mogyóressy” gyártmányu **ciubalom játékosan eladó.** Érdeklődni lehet az Alreáliskola portájánál. 1913

Egy jókarban levő **gyermekkezelő megvételre kerestetik.** — Kinizsi-utca 46. szám. 1912

Több **kerékpár eladó.** Bővebbi Kisfaludy-utca 39. szám alatt.

Német, francia nyelvek, továbbá magyar-német gyorsírás és levelezés, úgyszintén könyvelés tanítását elvállalom. Megkeresések „Komoly” jellegre kéretnek. 1931

Egy pénztárcanőt elveszték. Kaufmann testvérek úri, női divat- és rövid-áruüzlete, Nagykanizsa. 1931

Képheretesen elfogad Stern Kálmán üveges Kinizsi-u. 21. és egy butorozott szobát keresek okt. 1-re. 1934

URANIA mozgóképpalaeta

Jócegy-utca. 4. Tel. 100 894

Hétfő, kedd, Szeptember 15. és 16-án

Éjféli nász

Regényes történel 3 felvonásban.
Nordisk-film.

Küldések kánnapok 8 és 9 órák
Vasár. és ünnepnapokon 8, 5, 7 és 9 órák.

VILÁG nagymozgóképlátás

Szavazás szűkös. Tel. 100 74. sz.

Hétfő, kedd, Szeptember 15. és 16-án

Titokzatos tükrő

Dráma 4. felvonásban.

Előadások kezdete este 7 és 9 órák!
Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

Kereskedelmi és Képzőiskolai:

NAGYKANIZSA.

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdávállalat

Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postai széküldéssel:

egy óra 25 kor.

Egyes szám ára:

1 korona.

székfoglalási és hirdetések telefon 78.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatúra és lapfőtudós:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magán közleményeket díjazásba szerelt vezével a kiadói hivatal.

A belügyminiszter a köztrend fenntartásáról.

Budapest, szept. 16. Beniczky Ödön belügyminiszter a köztrend és közbiztonság érdekében megővéséért a legerélyesebb rendelkezésekkel akarja útját állni minden pogromjellegű mozgalmaknak s ezért valamennyi kormánybiztosnak és kormánybiztos-helyettesnek táviratilag körrendeletet bocsájtott ki, melyben felhívja őket, hogy a jogrenddel ellentétbe helyezkedőt minden rendszertelen egyéni, vagy tömeges jellegű nemcsak a törvénybe ütköző s így büntetendő cselekmény, hanem határnyara van a nemzet nagy ügyének. Ezért a hatóságoknak minden eshetőségre komolyan el kell készülniük és a legnagyobb körültekintéssel kell gondoskodniuk megfelelő preventív intézkedésekről. A hatóságok kötelessége minden rendezvényt megszüntetni és a változások megbüniesítés érdekében a szükséges lépéseket haladéktalanul megtenni. Pogrom, népiellet stb. esetében az esetleges mulasztásokért felelős hatóságokkal szemben, a minden kímélet nélkül való legregebb megtorlás álláspontjára helyezkedik s mulasztás esetén az összes hatóságokat személyükben teljes felelősségre vonja.

Lovasrendőrség 16 nőikül.

Nagykanizsa, szept. 16. Nagykanizsa város derek rendőrsége a legutóbbi nehéz hónapok súlyos megpróbáltatása közepette mindig híven és miniszterüzen állapota mindig jók voltak s nagy szerepe van a rendőrségnek abban is, hogy a város — talán az egyetlen az összes magyar városok között mely a kommunizmus borzalmait a körülményekhez képest oly szerencsésen megúsza. A régi, kipróbált gyalogsrendőrség mellett előrangú szolgálatot teljesített az alig pár hónapja szervezett lovasrendőrcsapat. Már régóta hiányát érezte a város egy mozgékony, megbízható intézménynek, amely a város "messzire kinyúló" külfelkein s a környező falvakban a közbiztonsági szolgálatot ellátná. Ezt a célt fényesen elérte Nagykanizsa városa avval a 12 tagú lovasrendőrcsapat, amelyet a múlt év novemberében csupa megbízható, kipróbált emberből szerveztek meg. Lovakat akkoriban könnyű volt szerezní: Kanizsán keresztül vonult a hazá az országba. Ugyesdőlvan az egész hadsereg tréne. Tavaly november óta a lovaszakszaz megfizethetetlen szolgálatot teljesített. Különösen a legutóbbi hetek alatt élvezték igen sok hasznát a lovasrendőrségnek, amikor járult a nagy feladat: a környező körülből husz faluból a kommunista rend agitátorait és exponenseit összeszedni. Állandóan cirkáltak a környéken, hol az egyik, hol a másik faluban bukkantak fel a feladatukat mindenütt nagyon szépen teljesítették. Ma úgy áll már a helyzet, hogy a lovasrendőrség szolgálatait nélkülözni — ugyyszólvan lehetetlen.

Tegnap rendelet érkezett a zalamegyei katonai parancsnokságtól, amely szerint a nagykanizsai rendőrség egésze lovallo-mányát a Zalamegyszegben felállítandó huszár-század céljaira beszoigálatni. A felállítandó huszár-század lövészegységlet a falvaknak a mezél munkálatoknál anugy is nehezen nélkülözhető lovakból nem tudja fedezni a katonai parancsnokság s így kénytelen a katonai kincstár tulajdonát képező rendőrllovakat is katonai szolgálatra bovoníttatni.

A szomorú tény tehát az, hogy a lovas rendőrség néhány napmulva lovak hiányában végleg beszünteti működését hacsak a város vezetősége mindent el nemkötvet, hogy ennek az áldásos intézménynek a megmaradását minden eszközzel elősegítse.

Arra kérjük Nagykanizsa polgármesterét, kezdjen tárgyalásokat arra vonatkozólag, hogy a város — függetlenül a katonai kincstártól — vegyon lovakat s biztosítsa ezen az úton a lovasrendőrség fennmaradását. Ha a lovasrendőrség lovai a város tulajdonát fogják képezni, nem fog ismét előállhatni a mai eset, s a lovasrendőrség intézményének állandó fennmaradása biztosítva lesz.

Tegnap délelőtt szállították el a lovakat a Kossuth téri rendőrlaktanyából. Mlogható jelenet volt, ahogyan a derék rendőrök bucsuztak kedves állataiktól. Szeretettel simogatták őket, nem egyenként könny is szökött szemébe az elválás pillanatában. Nyugodják meg a lovaitól megfosztott lovasrendőrlagány s az város polgármestere meg vannak gyződve az intézmény fennmaradásának szükségességéről s minden bizonnal minden lehetét el fognak követni, hogy minél előbb lo kériüljön a valóban löra termelt legények alá.

HIREK.

Tudomásra jutott, hogy felkiismeretlen igaztók hazug híreket terjesztenek a jelenlegi behívás céljából. Felvilágosításul tudtára adom a lakosságnak a következőket: A behívás kizárólag a karhatalom megszervezését célozza. Erre szükség van, nehogy a bolsevizmus újra felülhessé fejét, amíg megbízható erős karhatalom nincs, addig az id gen megszálló csapatok nem vonulhatnak ki az országból. Nem újabb háborudól van szó, hanem csak a törvényes rend és közbiztonság fenntartásáról. Csak a legderekabb embereket választjuk ki, akik megértik, hogy a nemzeti lobogó alatt szolgálni becsület és kitüntetést jelent. Érsítetek meg ennyi baj és csapás után, hogy sem az egyes ember, sem egy község, vagy vidék magára utalva javait megvédeni nem tudja. A behívás rövid időre szól csak. Annyi ember marad csak fegyverben, amennyi a rend fenntartására okvetlenül szükséges. A Dunántúli népe van olyan józan, hogy ezt felfogja és lesz olyan hazafias, hogy a kötelességet örömmel teljesíti. **Horthy Miklós** fővezér.

— A lehérpánz beváltása. Kaposvárról jelentik: Ereky Karoly közlekedési miniszter, Temple Reszó államtitkár, Thómas Donaille angol kapitány és Troobridge admirális a nemzetközön dunal bizottság emökének kiküldöttje napok óta tárgyalást folytatnak Székesfehérváron a gazdák képviselőivel és az iparosok-

kal. A pénzkérdésről kijelentette a miniszter, hogy minden pénz egyforma. Október 15-ikére az összes fehérpénzeket átváltják az osztrák-magyar bank rendes bankjegyeire, tehát semmi értelme nincs annak, ha a pénzek között különbséget teszünk.

— Nagy löz Tótszentmárton községben. Tótszentmártoni levelezőnk jelenti: Folyó hó 8-án d. u. 4 órakor Tótsze. tmárton községben eddig ismeretlen módon kigyuladt Hedevics Flórián szénával megtöltött csüdjé és a tűz a nagy szárazság következtében úgy annyira elharapódzott, hogy 3 lakoház és 3 szénaspajta egyéb gazdasági épületekkel teljesen elégett. Hogy a tűz tovább terjedése megakadályoztatott, a lötszerdahelyi határrendőrség ünfeláldozó és buzgó tevékenységének köszönheti Tótszentmárton községe. Ebből kifolyólag Tótszentmárton községe nagy háálval és köszönettel tartozik a lötszerdahelyi határrendőrség összes személyzetének.

— Az áll. elemi iskolák igazgatói értesítik az iskolába beirt tanulókat szüleit, hogy a tanítás f. hó 17-én megkezdődik. Minden tanuló azon osztályban jelenjen meg, melybe beiratott.

— A női kereskedelmi tanfolyam reformja. A vallás és közoktatásügyi miniszter a női kereskedelmi szaktanfolyamra új tanítási tervezetet és beosztást léptetett életbe. Az új terv egyfelől mélyebbre teszi a tanítás eredményét, másfelől lehetőséget nyújt arra, hogy a tanfolyamot végzették jövöben különzeteli vizsga után a felsőkereskedelmi iskola második osztályába léphessenek.

— Kölföldön elfogott kommunisták. Bécsből jelentik, hogy a passau határon két kommunista futárt tartóztattak le. Az egyik amerikai, a másik hollandiai állampolgár. — A futárok hír szerint Kun Bélával álltak összeköttetésben s több kompromittáló iratot találtak náluk. Az osztrák kormányt terhelet érte a felelősség, hogy Kun Bélának meg mindig tag teret engedélyez agitáció kifejtésére. Ugyancsak Bécsben letartóztatták Lukács György hírhedt népbiztosát és Seidler Ernőt.

— A Világ mozgóban szerdán és csütörtökön kerül bemutatásra *A hamis vád* című 4 felvonásos nagy detektívdráma, a főszerepben Carl de Vogt. Az előadások az új időszakítás szerint 7 és 8 órakor kezdődnek.

— Nyugatmagyarország sorsa. Az osztrák parlamentben a határviléklet képviselő Scholtswohl követ Nyugatmagyarország odaítélésére vonatkozólag a következő nyilatkozatot tette: Nyugatmagyarországot a békeszerződésben Németausztriának ítélték oda. De ezzel még Nyugatmagyarország nem a mi birtokunk, meri az antantnak először abba a helyzetbe kell jönnie, hogy Nyugatmagyarország felett rendelkezék. Ez azonban csak akkor történhetik meg, ha egy az antantnak tetsző kormány jön, amelyly tárgyalásokba bocsátkoznék. Nyugatmagyarország Németausztriához való csatlólásáról tehát így is leghamarabb késő ősszel lehetne szó.

— Értelmezet azokat, kiknek kukorica földjük van Pálinban halmazdos művelésben, hogy f. hó 18-án a babaxedáre jelenjenek meg. **Intézkedés.**

— A Nagykanizsai Tornaegetlet új tisztikara ma délután 6 órakor tartja a tornateremben első választmányi ülését. A vezetőség kéri a választmányi tagokat, hogy az ülésen pontosan megjelenjen sziveskedjenek.

Szabados Árpád Nagykanizsán.

Igazlanságot tartóztatás a budapesti városi bíróságon.

(Saját tudósítottól) *Viola* Jenő és *Hahn* László a nagykanizsai vasúti őrség detektívjei kitűnő fogást csináltak Budapesten. A két detektív privát diligenciából a fővárosba utazott, hogy a nagykanizsai proletárdiktatúrának oda-költözött néhány szereplőjét kinyomozzák és Nagykanizsára szállítsák. Újjuk teljes sikerrel járt, amennyiben a többek közt sikerült nekik a nagykanizsai diktatúra egyik legmarkánsabb egyéniségét: Szabados Árpádot elcsámpni. Szabados Árpád állítólag budapesti ügyvéd volt, a világháború alatt pedig, szintén állítólag tartalékos tüzérségi volt az orosz fronton harcolt a hadifogságba esett. A bolsevik izzószékkel Oroszországban szivta lele magát s amikor Magyarországon a kommunizmus kitört, rögtön előkelő pozícióhoz jutott. Eleinte Vantus Károly népbiztosnak volt a hadsereg-főlélye, majd pedig, amikor Vantust elhelyezték Nagykanizsáról, ő vette át a Mura-front főparancsnokságát. Eleinte a Contiál szállóban lakott, majd a nyár beálltával a kies lazsnaki kastélyt vette meg rezidenciájává, ahol — a városba beszivárgott hírek szerint — fejedelmi életmódot folytatott. Szabados igen zárkózott természetű volt. Még a letöltendő tisztségétől is csak nehezen juthatott elöle, mert a lazsnaki kastély bejáratát a saját „lejtőgárdájá” őrizte, amelynek tagjai a budapesti terror-csapat legválogottabb embereiből kerültek. A fama szerint azonban ez a zárkózott egyéniség mindenképp tudott, ami a városban a moszsa környékén történt és még a jelentéktelenebb dolgokban sem dönthetett az ő beleegyezése nélkül. Vaskezünk, elszármának mutatkozott mindig a csupán *Ujvidy* főzsa képviselőjelölt tudta ezt a kemény embert megingatni, amikor dr. *Hagedis* György szabadonbocsátását a szó teljes értelmében ki- csikarta tőle.

Szabados Árpád a diktatúra bukása után tudott csak megválni a szép lazsnaki kastélytól, amikor tudnillik már látta, hogy a szocialista kormány is bukik és sietve közeledik a megtorlás. Egy reggelen vezérkarával együtt eltűnt Kanizsáról s dacára annak, hogy a budapesti rendőrség tüvé teite érte az egész fővárost, most mégis két kanizsai detektív az őrdóm, hogy kézrekerült. Az elfogatás igazlanságon folyt le. *Viola* és *Hahn* napokon át kutatott utána a fővárosban, minden nyom, minden támaszpont nélkül. Végre azután ráakadtak a lakására, de ekkor még az volt a baj, hogy egyszerre — Szabadosnak 4 lakására bukkantak. Ugylátszik, hogy a Mura-front volt főparancsnoka élt a gyanu porral, hogy keresni fogják, ezért tartott 4 lakást. Szóval most már lakás volt 4 is, de Szabados még mindig nem került elő. A detektívek végre úgy segítettek magukon, hogy állandóan a felesége nyomába szegődtek s egyzben ki-kidérték a városligetbe is, ahol az Artziál fürdőbe látták bemenni *Viola* leszállásba húzódt. Kitérésének meg volt a jutalma. A városliget kanyargós után egyszerre csak Szabados toppant eleje nagy szakállal. Társaságában két hölgy és egy férfi volt. *Viola* abban a pillanatban rákiáltott, hogy ezennel letartóztatja, adja meg magát. Nagyobb nyomatelék kedvéért mindjárt revolverét is rászegezte. Szabados, habár látszott rajta, hogy tudja, miért keresik, mégis energikus hangon kezdett tiltakozni az „inzultus” ellen s olyan ártatlan képet vágott és oly jogos felháborodást szimulált, hogy a járőrök közül is többen *Violára* támadtak. A bátor detektív azonban nem ijedt meg, szakadatlanul Szabados mellének szegezte a revolverét, aki végre is belátta, hogy hibával minden s megadta magát sovának. Éngedelmesen követte *Violát* a rendőrségre, ahonnan tegnap délután hozták meg szereplése színterére s mivel a vörös hadsereg tagja volt, átadták a katonai paranosnoknának.

— Mézsa Jászai *görög-dímnye* grként 8 kor-ért kapható Gyenes Lajos oamaga üzletében, Kaziny-utca. Vízont-ladéknak megfelelő árengedmény.

Színház.

Heti műsori:

Szerda Stambul rózsája, operetté
Csütörtök Csáky brigádéros, szimnd
Péntek Csókpirulák (csak felnőtteknek)
Szombat Cigánybáró, operett
Vasárnap d. u. Hejehujá báró, operett
Vasárnap este Nemtudomka, operetto.

* A színházi Iroda közleményel. *Stambul rózsája*. Ma este is a kitűnő Fall-operette: „Stambul rózsája” urálja a műsori, amely tegnap esti reprión valóságos lázba ejtette a közönséget. Nem is csoda, hiszen *Vida Ius* a bájos primadonna, *Bally Manci*, a kiváló táncos szubrett, a temperamentumos *Nagy Ilonka*, a széphangu *Falussy, Róna, Szigethy Bandi* és *Borowsky* mind elsőrangul produkáltak. Várhalmj *Oszkár* vezénylole mellett nagyon leltselt az újonan alakult francia zenekar is. Az összésvágo preciz előadás *Róna Zoltán* rendező hozzáértését dicséri.

— Szerdén és csütörtökön kerül bemutatásra az Uránin mozgóban *Schnitzer Arthur Szerelmeskedés* című 5 felvonásos sziműve, melynek főszereplő *Waldemar Paylander* játsza. Az előadások az új időszámítás szerint 6, illetve 8 órakor kezdődnek.

Felbívás.

Felkérnek azon favásárlók, kik a fatelenen vották és fizették ki tüzifájukat, hogy annak elvitele iránt lehetőleg *felvő hó hó. csütörtökön* intézkedni ér a fatelen iudájában az utalványok átvétele végett megjelenni sziveskedjenek.

Nagykanizsa, 1919. szeptember 16-án.

Papik fatelen vezetősége.

Vincellérel állást keresek azonnali belépésre. Szállásosai tanfolyamot jó sikerrel végeztem és nagyobb szállótelepen voltam alkalmazva, melyet bizonyítványaim hitelen igazolnak. Cím a kladóban. 1938

Keresek keresem vidéken bárba, később magyotéle. Cím: *Kurc Ádám, Kilmán* u. p. Gelse. 1910

Német, francia nyelvek, továbbá magyar-német gyorsírás és levelezés, ugy-sziműn könyvelés tanítását olvállalom. Megkeresések „Komoly” jelgére kéretnék. 1938

Bankbivatalnak lakást, ellátást keres jobb családnál. Címek, illetve leveleket igények megjelölésével a kiadóba kér. 1938

Egy iskolába jár *székcska* vagy *klaszény* teljes ellátást nyerhet. — Rövebbel: *Weiszóknél, Hunyadi-u. 10* 1938

Varróleányok

jó üzletessel felvétetnek

Báron Mici varrodájában

Sugár-ut. 8. 1908

Hirdetmény.

A 4288/919. M. E. számú randoel 17. szakasz 1. pontja alapján újból felhívja a lakáshivatal a ház- és lakástulajponosokat, hogy a bérbeadható üresen álló, vagy megüresedő lakási, vagy lakár-részi (bűtorozott szoba, üzelethetység raktár stb.) lakáshivatalnak bejelentsek

• Az üresen álló, vagy megüresedő lakásokat vagy helyiségeket csak a lakáshivatal útján lehet bérbeadni, lakásba, vagy mas helyiségbe a lakáshivatal által kiállított igazolvány nélkül beköltözni nem szabad.

Aki ezen rendelkezéseknek eleget nem tesz, kihatást követ el és ő hónapig terjedő ható elzárással és 2000 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntethető.

Nagykanizsán, 1919. évi szeptember 16.

Novay. s. h. lakáshivatali elnök.

Küzellátási közlemények:

Dohányigénylők tartoznak dohányjegyeket hatósági igazolvánnyal újból felbéllyegzés végett az élelmezési hivatalhoz bemutatni, mert október 1-től kezdve csak azon dohányjegyek lesznek érvényesek, melyek a hálapon az élelmezési hivatal által felbéllyegoztettek. A jelentkezés sorrendje a hatósági igazolványok sorszáma szerint a következő: szeptember 18-án 1—800-ig, 19-án 801—1200-ig, 20-án 1201—1800-ig, 22-án 1801—2400-ig, 23-án 2401—3000-ig, 24-án 3001—3600-ig, 25-án 3601—4200-ig, 26-án 4201—4800-ig, 27-án 4801—5400-ig, 28-án 5401—6000-ig, 30-án 6001—6600-ig, október 1-én 6601—7200-ig, 2-án 7201—7800-ig, 3-án 7801—8400-ig, 4-én 8401 végig. A dohányárudak tulajdonosai figyelmeztetnek, hogy okt. 1-től kezdve csak azon dohányjegyekre szabad dohányműveket kiszolgáltatni, melyek a hálapon az élelmezési hivatal által újból felbéllyegoztettek. Elve-szett jegyek nem pótolhatók, másolat kladva nem ígész.

Küzellátási Izzemek.

1320/1919.

Felbívás.

Az ország belrendjének fenntartásához szükséges fegyvereserő megszervezése és ellátása jelenleg, tekintettel a vörös rabló-gazdálkodásra és az ország idegen megszállására, pillanatyai nehézségekbe ütközik. Ezéri a magyar nemzeti hadsereg részére a lakosság kebelében pénzügyi lét indítok, hogy a magyar nemzeti hadsereg pénzüllkésjele mindaddig fedezve legyen, míg a szükséges pénzforrások a kormánynak rendelkezésére nem állanak.

Felkérem önöfögyva Nagykanizsa város hazafias közönségét, hogy a fenti célra megindított gyűjtési akció az ország belrendjének biztosítása érdekében töle telhetőleg támogassa, s az adományozandó összeget közvetlenül a v. pénztárba fizesse be legkésőbb *felvő hó 25-ig*.

A befizetett adományösszeg ellenében minden adakozó pulgár az adónyugtának megfelelő elismervényt kap, s a befizetett összeg a fizetendő adóba be fog tudatni, amiért a fővezérség teljes biztosítékot vállal.

Nagykanizsán, 1919. évi szeptember 15.

Polgármester.

URANIA mozgóképv-palota
Szeged, oaltörtök. Szept. 17. és 18-án

Szerda, oaltörtök. Szept. 17. és 18-án

Szerelmeskedés

(Liebelei)

Schnitzler Arthur sziműve filmen 5 felv.
Főszerepben *Waldemar Paylander*.

Előadások künnapokon 8 és 9 órakor
Vasár- és künnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

VILÁG nagymozgószínház
Szeged, oaltörtök. Szept. 17. és 18-án

Szerda, oaltörtök. Szept. 17. és 18-án

Hamis vád

Nagy detektívdráma 4 felvonásban.
Főszerepben: *Carl de Vogt*.

Előadások kezdete este 6 és 8 órakor!
Jegyek d. u. 3 óráttól előre váltthatók.

Szerkesztő és kiadóhivatal:

VAGYKANIZSA,
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdávállalat
P6-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő-
vel mindennap koronával

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak

vidékre postai szét-
küldéssel:

egy hóra 26 kor.

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdató telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magán-
közleményeket díjazás nélkül veszi
fel a kiadóhivatal.

Renner kancellár az osztrák helyzetről.

Bécs, szept. 17. A tartományok képviselői ma Bécs város képviselőivel és az állami hivatalok képviselőivel országos konferenciára ültek össze. Renner dr. kancellár a konferencia elnöke megnyitotta a beszédében a többiek között ezeket mondotta:

— Egyetlen reményiségünk most már csak a népszövetség és a jövőteli bizottság. Német-Ausztria elnevezés most már nem alkalmas az osztrák államnak és szerintem legmegfelelőbb lenne a „német-alföldi ország” elnevezés. Országunk földrajzi, jogi és gazdasági helyzete teljesen azonos Svájcával és nagyon célszerű lenne, ha államunkat autonóm városok és tartományok szövetségévé szerveznék át. A német anyaországhoz való csatlakozást csak akkor valószínűsíthetjük meg, ha a népszövetség hozzájárul. A munkásság maga vette át a rend fenntartását az összeomlás után, a különböző tanácsok ellentétben vannak a népvezetés és a miniszteri felelősség elvével, a tanácsok kamarák módjára illeszkehetnek bele a közigazgatás szervezetébe. Schumpeter pénzügyi államtitkár kijelentette, hogy négy-hét esztendő alatt államcsőd nélkül kell elintézni a pénzügyi kérdést.

A szász szociáldemokraták konferenciája

Berlin, szept. 17. Drezdában tegnap kezdődött, a szászországi szociáldemokrata párt országos konferenciája, amely azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy a kormány a demokraták vagy a független szociáldemokraták bevonásával reorganizáltsanak. — A vita során Noske azt mondotta, hogy akik azt hiszik, hogy a munkásság a legközelebbi időkben újra egységes lesz, azok illuziókban ringatják magukat. A függetlenek részvételre a kormányban a pillanatban lehetetlen, mert a függetlenek után mindig Spartacus következik. A kormány esetleges katonai rendszabályairól vállalja a felelősséget. Ha arról van szó, hogy néhány ezer üres fejjel ember élte árán az állampolgárok szászországi mentük meg nem szabad visszarögzönni a legkeményebb rendszabályoktól sem.

Előlegek a katonai nyugdíjasoknak.

Budapest, szept. 17. A magyar hadügyminisztérium közli, hogy a hadügyminisztérium hozzájárulásával lehatalmaztatnak a községek előjáróságait, illetőleg a városi tanácsok, hogy a postaforgalom szünetelése folytán a vidéken tartózkodó nem hivatalos állományba tartozó katonai nyugdíjasoknak, vagy nem hivatalos katonai személyek özvegyeinek és árvaiknak folyó évi szeptember havára az igényjogosultság és a szociálgazdasági megállapítása után megfelelő előleget fizethetnek ki. A hivatalos állományból szeptember 15-ig mentesültek meg a megfelelő előleget az illető katonai parancsnokság fizeti ki.

Az 1914-es sajtótörvény van életben.

Budapest, szept. 17. A lapok megindítása alkalmával illetékes helyen képviselt legelőbb álláspont alapján közöljük, hogy az 1914. évi XIV. törvénycikk bír érvényességgel, tehát a politikai tartalmú időszakos lapok megindítása ellenében anyagi biztosítékokat kell letenni.

A legfőbb tanács tárgyalásai.

Egységesítik a szövetségesek adósságait.

Páris, szept. 17. A legfelsőbb tanács arról értesül, hogy a Delaunay kabinet aláírja az Ausztriával kötött békeszerződést.

Páris, szept. 17. A legfelsőbb tanács tegnap ülésén állítólag a Balti országok kérdésével foglalkozott, az azon veszedelem leküzdéséről tanácskozott, mely a németek ottani tartós telepedésével támadhat.

Páris, szept. 17. A Temps jelenti: A szövetséges és társult hatalmak tárgyalást folytatnak az adósságok egységesítéséről. A kérdés elintézését a népszövetség pénzügyi osztályára fogják bízni.

Megszűnt a porosz hadügyminisztérium.

Berlin szept. 17. Reinhardt szász, porosz hadügyminisztert állásától felmentették, miután a birodalmi kormány a hadügyi teendőket és a hatalomnak a német birodalmi hadügyminiszterre való átruházásával a porosz hadügyminisztérium is megszűnik.

Franchet d'Espèry tárgyalásai.

Páris, szept. 17. (Szikratávirat) Franchet d'Espèry tábornok az Allenby katonai tanácskozást tartotta Levante megszállása tárgyában.

A békeszerződés a szenátus előtt.

Dahlat, szept. 17. (Szikratávirat) Washingtonból jelentik. A szenátus tegnap megkezdte a békeszerződés tárgyalását. A szerződést tulságosan nagy terjedelmű miatt nem olvasták fel, hanem azonnal megkezdtek az első cikk tárgyalását.

A népszövetség kérdése.

Páris, szept. 17. House exreus Londonból ideérkezett és kijelentette, hogy a népszövetség megvalósítását célzó munkálatok mindaddig függőben maradnak, amíg az amerikai szenátus a szerződést jóvá nem hagyja, vagy el nem utasította.

Elitették a bajor kommunistákat

München, szept. 17. A kommunista uralkodás idején tuszul elhurcolt egyének közül néhányat megölték a kommunisták. A bíróság a vádlottak közül tizet egyenként 15 évi fegyházbüntetésre ítelt, egyet 10 esztendőre, a többi pedig felmentette.

A hadifoglyok adatainak bejelentése.

Budapest, szept. 17. A magyar hadügyminisztérium valamennyi vármege alepánjához és a törvényhatóságok városok polgármestereihez rendeletet intézett, melyben felhívja őket, hogy a béketárgyalásokhoz az ország területén tartózkodó volt hadifoglyok adataira vonatkozó jelentést küldjenek be október hó tizenötödikéig a hadügyminisztérium ötvennegyedik osztályának. Tekintetbe jönnek az összes 1914. augusztus óta hadifogságba került volt hadifoglyok, bármely hadművelet alkalmával vagy hadsereg által fogtakak is.

Szamuely a vidéken.

Sopronmagyar borsalmak — Látogatás a hőhérokká. — Fahőpénna beváltása árszállal. — A terrorizmus, mint diktatúra.

Ha a borsalmakat egyenként felsorakoztatnánk, egy könyvtár telne meg velük. Ha az elkiabált átkokat jegyeznénk föl, Shakespeare dörgő átkai gyenge zokszónak tűnnek fel mellettük. Ha a kiontott vér mennyiségét akar-nak fölmérni, új mértékegységet kellene találni. És mindez a sok borsalom, mindez a rengeteg átkok, mindez a tenger vár egy nevet harsog, egy ember nevé: Szamuely Tiboré.

Míg a proletárdiktatúra tartott, a fővárosban nem igen nyílt alkalm, hogy úgy kifussa a larmáját, ahogyan szerette volna. Itt mégis akadt nagyobb hatalom Szamuelynál s a munkásság ellejzöse is erősebb volt. De vidéken ahol nem voltak antant-missziók, a hol mint élet és halál könyörtelen ura jelent meg Lenin pribékjeivel, ott lómbolt, ott őrgöngyölt, ontotta a véit, s nem volt irgalom ember számára.

Egy sopronmezei földbírtokos beszélt. Nálunk június elején volt valami kis ellenforradalom féle. Nem volt komoly jellege a dolognak, hiszen csak abból származott az egész, hogy nem volt aprópénz: egy-kettőre le is csendesült az egész. De mivel Szamuely épp Sopronban járt, hát hozzánk is kinevezett, hogy megtudakolja, mi történt. Június 6-án érkezett meg a különvont a terrorfiukkal. A direktórium elnöke azonnal eleje szételt, hogy megnyugtassa a terrorvezért: nálunk nincs ellenforradalom.

— Hát maga is azokkal a kuttyakkal tart? — rivallt rá Szamuely az elnökre, majd fenyegetően fölemelte a kezét: — Vigyázzon és fogja be a száját, ha jót akar.

Ezzel a terrorfiukat felállította az utcán, maga pedig négy-öt pribéktől követve, megindult hátról-hátra.

— Jő reggelt — köszöntött be az első udvarba, mire a házbeliök eleje szittek.

— Mit tetszik parancsolni? — kérdezte szolgálatkészen a gazda.

Szamuely válasz helyett a melléte álló pribékjéhez fordult, aki egy kötelet tartott a kezében.

— Te, elég erős a köteled? Nehogy lezakadjon, mint a multkor!

— Nem szakad el elvárs, né féljen! — nyugtatta meg a segédhóhér.

— Na, próbáljuk ki az üregeni — adta ki az utasítást Szamuely, amire a pribékek megragadták a gazdát és az egész családja szemelattára felakasztották az udvar közepén álló fára. Nem kérdeztek a nevét, a bűnét, csak halálhőrgést akartak hallani, csak kinban eltorzult arcot akartak látni: on végzetek egy ártatlan emberrel.

Ezután tovább mentek a szomszédházba, hol egy aszonyt találtak egy 10-12 éves fiúval.

— Ez is gazember, mi! — kiabált Szamuely, megragadva a fiu nyakát. Az anya kétségbeesett sziklotzással vetette magát a hóhér elé:

— Egyetlen fiám mi leszek belőlem, ha bánthatják! Ártatlan a drágám, soha nem vétett a légynek sem!

Az aszonyt is, ne ordítozzon itt! — adta ki Szamuely a rendelkezést és a szerez-

caélen aszony a fával együtt csakhamar kiszenvedett.

Szerencsére távirat érkezett: a gyilkos csapat vezéréhez, mire ezek beszüntették főtelmes működésüket s tovább utaztak.

Nevezetesen Szamuely pénzültetésével is. A felvak lakosságára rendszerint néhány száz-ezer korona pénzbírásgot rótt ki, melyet fehér-pénzben kellett beszolgáltatni. A terrorvezér igen jól tudta, hogy a falvakban csak kék pénz van. De ilyen esetekben könyörületes volt. A terrorfiuknál mindig volt elég fehér pénz melyet szivesen eladtak kékké, még pedig három darab kék ezresért adtak öt darab fehér két-százkoronásért.

Ilyen jó üzletei voltak Szamuelynek, aki nemcsak jó gyilkos, de igen talentumos rabló is volt.

HIREK.

— Menetrendváltás a soproni vonalon. A Deli Vasút kanizsai állomásfőnöksége közli, hogy a Nagykanizsa-Sopron vonalon a személy forgalmat májól kezdve a következő vonatok bonyolítják le: Nagykanizsáról reggel 6 óra 15 perccor indul egy személyvonat Sopron felé, ellenvonata pedig este 10 óra 5 perccor érkezik Kanizsára. Ugyancsak májól kezdve minden páros napon egy vegyesvonat indul Nagykanizsáról Sopronba délután 5 óra 5 perccor, melynek ellenvonata reggel 8 óra 5 perccor érkezik Kanizsára.

— Az óraigazítás. Az óra visszajazítására vonatkozó rendelet, illetve ennek visszavonása a legnagyobb bonyodalomra adott okot az első napokban. Sokan nem olvasták a rendelet visszavonását s eznek a téli időszámítás szövegét jár az órájuk. A vasúton meg tegnap is nagyszámban akadnak olyanok, akik elszámolták magukat. Szerencsére ebből csak annyi kellemetlenség támadt, hogy egy órával tovább kellett várniuk a vonat indulására, vagy érkezésére. Sokkal kellemetlenebb a közönségre, hogy egyes üzletek és műhelyek is egy órával korábban zárnak azok a makacsok, akik most már nem látják a téli időszámítástól. Az első esőn a színházban is egy teljes órával később kezdők az előadást. Most azonban már legfőbb ideje, hogy mindenki az új rendhez, illetve a régihez igazodjék s végre minden óra egyformán mutasson.

— Házaságkötés. Sáfáry Iván főhadnagy ma délután 5 órakor vezetli oltárhoz a főszéplomban Hudi Aranka urleányt.

— Visza — Kanizsára. Megírjuk tegnap, hogy Viola detektív mely kitűnő fogást csinált Budapestben, amikor elfogta Szabados Árpádot, a murai vonal kommunista főparancsnokát. Szabadoson kívül ugyancsak Nagykanizsára szállították Lukovich Józsefet és Lukovich Imrét is, akik a megszünt Zala Népárkerület az egész kommunizmus alatt a legteresebb kommunista szellemben szerkesztették, továbbá Kardos volt könyvkötő, aki a kormányzótanács biatos helyettese volt. Valamennyit az ügyészség fogházba szállították, míg Szabados Árdád most a katonai fogházban elmékedik azokról a szép időkről, amikor nála nagyobb és rettegettebb ur nem volt a fől vármegyében.

— Váltás a kiskomáromi uradalomban. A Mészáros Lajos tepsőnyíljóságfelügyelő felügyelet alá tartozó kiskomáromi uradalomban Récey Antal kápolnai intéző főintézővé lett előléptetve, Ajarovszky Ákos átvetta a kiskomáromi intézőségét, helyette Hlaydon Imre miháldi intéző a családi intézőséget, míg Rolko Géza a mináldi intézőségbe helyeztetett át.

— A palto age ünnepély rendező bizottsága felkéri a templomi zenekar t. tagjait és mindazokat, akik a zenekar kiegészítésére vállalkoztak, hogy pénteken folyó hó 18-én délután fél 6 órakor a tőgyimnázium zenetermében megjelöni sziveskedjenek.

Vincelléri Állást kéresek azonnali belépésre. Szőlőszeti tanfolyamot jó sikerral végeztem és nagyobb szőlőtelepen voltam alkalmazva, melyet bizonyítványaim hitelesen igazolnak. Cim a kiadóban. 1930

Színház.

Heti műsora

Csütörtök Csokay brigádéros, színmű
Péntek Csóckpirulák (csak felnőtteknek)
Szombat Cigánybaró, operett
Vasárnap d. u. Hejhejtija báró, operett
Vasárnap este Nemtudomka, operette

A Szambul rózsája mindkét előadásán kellemesen lepte meg a közönséget az az örövendetes javulás, mely a szereplők és a zene kor összejátékában és teljes felkészültségében mutatkozott. A Hejhejtija báró múlt heti előadásain még nagyon is eszrevehetőek voltak egyes, az előadás gürdülőkényesét lényegesen zavaró zökkenések, a zenekar pedig Várhalmi József karmester minden faradozása ellenére sem felelt meg a követelményeknek. — A Szambul rózsája tegnapi előadásán örömmel állapítottuk meg, hogy egy a zenekar szerencsés átszervezése, mint az operette egyjűltes teljes felkészültsége, meghozták a kellő eredményt: a tegnapi előadás nagyon szép volt a követelményeinknek a maga egészében megfelelt. — Vida Ilus annyira meglepődött má a színház tőrs közönségét, hogy a pusztá megjelenése nyíltan tapsok t eredményez. Megerdemi. — Vida Ilus — hogy az ő szavaival éljünk — nemcsak az újságok hasábjain jó színész. Másik igen méltó kedvence a közönségnek Róna Zoltán. Felderítnek az arck, ha ő megjelenik s állandó a jókedv, míg ő a színen van. Balay Manó mindig kedves közvetlenség és temperamentuma mindig meghozza a kellő hatást. Midili szerepét különben is, mintha neki csinálták volna. Falussy gyönyörű b-ritonja sok tapsot váltott ki. A sokoldalú Borovszky Kemal pása szerepében nagyon szívesen alakított.

Csokay brigádéros. Herceg Ferenc világhírű történelmi színműve az „Csokay brigádéros” vérmes reményekkel közeledik csütörtöki repize felé, mert a drámai-személyzet mindent elkövet, hogy a hatalmas mű méltó előadásban kerüljön a közönség elé. — Ezen a diszlokáción a társulat minden tagjának kitűnő szerep jutott.

Szépiránu kiskasszony azonnali alkalmazást nyir az Első Magyar Általános Biztosító Társaság nagykanizsai főügynökségénél. 1950

Eladó egy új, rövid, prémel bélelt telikabát, egy fekete keménykalap, 55 centi bű; egy pár ortopé cipő jobb láb 5 centivel belül, magasítás, szép kiállításal. — Cim: Teleki-u 11. sz. 1941

Petroleum hlány miatt kárból megrendeléseket kisebb és nagyobb tételekben elfogadok. Teleki-ut 11. szám. ajtó 3 1942

Felső kereskedelmi iskolai tanulj jobb házbán teljes előadást keres. Ajánlat a kiadóba küldendő Simonyi névre. 1946

Jó bizonyítványal rendelkező fiatal-ember ajánlokzik tradassoljának, portás, esetleg más hasonló állásra. Leveleket „Megbizható” jellegre a kiadóba kér. 1947

Eladó új térfelöltözetek és egy pár 38. sz. férncipő. Megtekinthetők délután 3-4 óra között Nagykanizsán, Kisfaludy-u. 17/b. emelet. 1930

A Prpic-féle fatelepen
40-50 napszámos felvétetik.

Méze, Jászszági
görög-dinnye
kg.-ként 3 kor.-ért

Csemageszölő kg.-ként 12 kor.-ért
Kapható: GYENES LAJOS
csomage üzletében, Kazinczy utca.

Visszonteladókknak megfelelő ártengedmény.

Közellátási közlemények:

Dohányigénylők tartoznak dohányjegyüket hatóságai igazolványukkal újból felülbélyegzés végett az élmezési hivatalhoz bemutatni, mert október 1-től kezdve csak azon dohányjegyek lesznek érvényesek, melyek a hátalapon az élmezési hivatal által felülbélyegeztettek. A jelentkezés sorrendje a hatóságai igazolványok sorszáma szerint a következő: szeptember 18-án 1-600-ig, 19-én 601-1200-ig, 20-án 1201-1800-ig, 22-én 1801-2400-ig, 23-án 2401-3000-ig, 24-én 3001-3600-ig, 25-én 3601-4200-ig, 26-án 4201-4800-ig, 27-én 4801-5400-ig, 28-én 5401-6000-ig, 30-án 6001-6600-ig, október 1-én 6601-7200-ig, 2-án 7201-7800-ig, 3-án 7801-8400-ig, 4-én 8401 végig. A dohányárudak tulajdonosai figyelemre, hogy okt. 1-től kezdve csak azon dohányjegyekre szabad dohányméretet kiszolgáltatni, melyek a hátalapon az élmezési hivatal által újból felülbélyegeztettek. Elvezett jegyek nem pótolhatók, másolat kiadva nem lesz.

Közellátási üzemek.

1920/1919.

Felbivás.

Az ország belrendjének fenntartásához szükséges fegyvereserő megszervezése és ellátása jelenleg, tekintettel a városi rabló-gazdálkodásra és az ország idogen megszállítására, pillanatnyi nehézségekbe ütközik. Ezért a magyar nemzeti hadsereg részére a lakosság kebelében pénzügyűjtést indítok, hogy a magyar nemzeti hadsereg pénzügyűjtőtele mindaddig fedezve legyen, míg a szükséges pénzügyűjtés a kormányknak rendelkezésére nem állnak.

Felkérem ennőfogva Nagykanizsa város hazafias közönségét, hogy a fenti célra megindított gyűjtési akciót az ország belrendjének biztosítása érdekében töle telhetőleg támogassa, s az adományozandó összeget közvetlenül a v. pénzintárba fizesse be legkésőbb folyó hó 25-ig.

A befizetett adományösszeg ellenében minden adakozó polgar az adományátának megfelelő elismervényit kap, a befizetett összeg a fizetendő adóba be fog tudatni, amiért a fővezérség teljes biztosítékot vállal.

Nagykanizsán, 1919. évi szeptember 15.

Polgármester.

URANIA mozgóképpalota

Rongyoska 4. Telefon 850

Szerda, osdiórtök. Szept. 17. és 18-án

Szerelmeskedés

(Liebelei)

Schnitzler Arthur színműve filmen 6 felv.

Főszerepben Wajdymar Feylauder.

Előadások közönségek 1/7 és 1/8 órák

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órák.

VILÁG nagymozgószínház

Székely színház. Telefon 74. sz.

Szerda, osdiórtök. Szept. 17. és 18.

Hamis vád

Nagy detektívdráma 4 felvonásban.

Főszerepben: Carl de Vogt.

Előadások kezdete este 6 és 8 órakor!

Jegyek d. u. 3 órátdi előre válthatók.

Előfizetési és kiadási adatai:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut. 4.

Zala Nyomdával
Fő-ut. 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postai szél-
küldéssel:

egy hónap 25 kor.

Egyes szám ára:
1 korona.

Előfizetési és kiadási adatai: 7a.

Nyomdai költség 7a.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyitóléteket és magy.
közleményeket díjazás szerint ve-
löl a kiadóhivatal.

A nyugatmagyarországi sorozásról a lapokban ellentétes hírek keringenek, melyek mint tények beállítva, a lakosság körében nyugtalanságra és bizonytalanságra adnak okot. Ezért hivatalosan megállapítottuk, hogy a nyugatmagyarországi parancsnokság körletében, vagyis Moson, Sopron, Vas, és Zala vármegyékben a belső rend fenntartására a rendszer, évtizedek óta lennálló védőerőny értelmében a 21 évesek az az 1898 évi sorozás évfolyamhoz tartozók bevonulási parancsot kaptak. További évfolyamokat nem hívtak be. A be nem vonulók ellen a törvényes előírások szerint járnak el. Minden törvényellenes eljárás úgy a bevonulók, mint ezek hozzátartozói ellen a legszigorúbban meg van tiltva és az az ellenzők a törvény szigorával büntetettek.

KLEIMHEMPEL százados
vármegyei katonai parancsnok helyettese.

Egyezer (1000) korona egy feljelentésért. Hazánk és hadseregének ellenével fegyveres erőnk gyöngyöztetés oltójából, szilárd hazafelállás bérének utján, kik a vasúton utazgatnak, arra igyaznak rábeszélni sorozás 21 éves ifjakat, hogy szolgálattól kötelezettségüknek ne tegyenek eleget a ne vonuljanak be. Akiknak a feljelentése alapján a bevonulási parancs ellen, egy ilyen módon ígért, hazafelállás szilárd ügyüket, le lehet tartóztatni és törvény elé állítani, az az illataknak vármegyei katonai parancsnokoktól (1000) azaz egyezer korona jutalmát kap.

KLEIMHEMPEL százados
vármegyei katonai parancsnok helyettese.

Csilléry miniszter a munkás-kórházakban.

Budapest, szept. 18. A közel négy-száz ezer biztosított tagot számláló budapesti kerületi munkásbiztosító pénztár és annak rendelő helyiségeit meglátogatta ma dr. Csilléry András népegészségügyi miniszter. A miniszter előtt a pénztár fő- orvosa a tagok segélyügyének ellátásánál feltétlenül szükséges kívánságokat ismertette, kiemelte a gyógyszerkérdés sürgős rendezését, a művegtagok készítésének újból való szabályozását, az anyaghiány miatt eddig megvalósíthatatlan fogászati intézet felállításának ügyét, a pénztári orvosok szolgálati viszonyainak rendezését és a nyugdíjkérdés megoldását. A miniszter a hivatali helyiségeket meglátogatta, ahol a pénztár tisztviselői kora előadta a státuszrendezés és nyugdíjkérdés megoldása iránti kérélmét. A miniszter megígérte, hogy mindkét

irányú kérelem megértésre fog nala tálalni és intézkedni. fog a kérdés gyors megoldása érdekében. Innen a miniszter a postajelvi munkáskörházat tekintette meg. A körház állítólagos élelmezési zavarok miatt majdnem üres. A miniszter intézkedett, hogy az összes fürdőhelyek a legrovidebb időn belül a hiányok megszüntetésével a beteg tagok rendelkezésével a beteg tagok rendelkezésére álljanak.

A közlelmezési minisztérium rendelkezései.

Tilos apró péksüteményeket készíteni. — Cukrászsütemények csak burgonya és keményítőlisztből készíthetők. — Gyermektápszerek orvosi rendelvény nélkül la beszerezhetők.

Budapest, szept. 18. A közlelmezési miniszter ma kiadott rendeletével mindenféle péksüteménynek, személynek kifinek és más apró péksüteményeknek, valamint az egységes típusú kavéhazi süteményeknek előállítását megtiltotta.

Budapest, szept. 18. A közlelmezési miniszter ma kiadott rendeletével elrendelte, hogy a cukrászsütemény és mézeskalács készítésénél gabonaliszt helyett csupán burgonya és keményítő lisztet, a fehér vagy nyerscukor helyett csupán nyerscukor utóterméket szabad felhasználni. A cukrászsütemény, mézeskalács készítésénél zsiradékot (zsír, fagygyu, vaj, margarin) felhasználni tilos.

Budapest, szept. 18. A közlelmezési miniszter ma kiadott rendeletével megengedte, hogy a gyermektápszerek szabadon beszerezhetők és azok a fogyasztóknak orvosi rendelés nélkül is kiszolgáltathatók. Egyébként az 1171/1919 M. E. számú rendelet rendelkezései irányadóak.

Dunántúli küldöttséget a bécsi antantmissziók előtt.

Budapest, szept. 18. A Kaposváron megjelenő *Uj Somogy* írja: Legutóbb dunántúli küldöttségek keresték fel Bécsben az antant missziókat, hogy előttük a magyarországi szocialisták valódi erejét és számarányát ismertessék. A bécsi antant-inissziók állítólag beismerték, hogy a magyarországi szocialdemokraták erőviszonyai felől tévedésben voltak és megállapításukat közölték Párisal.

Az olasz boradó.

Róma, szept. 18. (Szikratávirat.) A boradót az ideai és tavalyi borra hektoliterenkint 12 lírában állapították meg.

Letartóztatják Szamuely barátját.

Budapest, szept. 18. A rendőrség hosszas nyomozómunka után kézrekerítette Szamuely Tibor barátját: Szilágyi Jolán festőművészeti növendékét.

Az új váci püspök.

Budapest, szept. 18. A pápa Rómában váci püspökké szentelte dr. Hanauer István veszprémi kanonokot, aki így a magyar állam megkérdezősü nélkül jutott magyar egyházi javadalomhoz.

A szénkérdés.

Bécs, szept. 18. A Neue Freie Presse munkatársa felkereste dr. Chorin Ferencet, a salgótarjáni szénbánya vezérigazgatóját, hogy a magyarországi szénellátásról érdeklődjék. Dr. Chorin a következőket közölte: A bányászathoz szükséges anyagok beszerzése előtt elháríthatatlan akadályok állanak. A munkás-tanácsok hatáskörébe tartozott az anyagbeszerzés is és ezáltal a beszerzési árak rendkívül emelkedtek. A tehénpénzek kiadása még nagyobb akadályokat teremtett. A munkások szerlelett idegenkedtek a szovjet pénztől és csak az üzem vezetőinek köszönhető, hogy ebből kifolyólag összeütőközések nem történtek. Magyarország mindig rászorul a külföldi szénre és a szovjet uralom a szénhiányt krízissé érlelte. Az ország szénforrásai megszállás alatt állanak s az országnak az antant igen nagy segítségére van szüksége. E segítség nélkül nem kezdődhetik meg a produktív munka s a szükséglet téliire nem biztosítható.

Hock János Bécsben.

Budapest, szept. 17. Hock Jánostól levelet hozott Budapestre Bárczy István volt főpolgármester. Hock pozsonyi fogsága után jelenleg Bécsben tartózkodik.

Németországgal megindul a nemzetközi vasúti forgalom.

Paris, szept. 18. (Szikratávirat.) Ma délelőtti német bizottság érkezett ide a nemzetközi vasúti menetrend megállapítása végett. A bizottság a keleti pályaudvaron érkezett, ahol nyomban megtartották az első ülést.

Romanov Mihály trónkövetelő?

Paris, szept. 18. A Humanité szerint Romanov Mihály nagyherceg, a volt cári fivére fogságból megszökött. Jelenleg Koltak admirális főhadiszállásán tartózkodik és trónkövetelő szerepre készül.

Régi riportok.

A kiskanisai ellenforradalom. — Kiss kapitány és Gayer csendőr-főhadnagy letartóztatása.

(*Saját tudósítónkól.*) Most már irhatunk bizony dolgokról is, amelyek a diktatura alatt két lábat alatt őrizték voltak, amelyeket csak a legbeavatottabbak tudtak a amelyeket nek még a tudóra is válogatott kegyelenség várt volna a diktatura fenevadai részéről, ha a dolog valahogy kipattan. Így például a közönség még ma sem tud semmit a kiskanisai ellenforradalmi puccsáról, amelynek dr. Hegedüs György, Doupona főhadnagy, Szőnyi Sándor rendőrkapitány, Asztalos százados, a betegen fekvő dr. Prack István polgármester-helyettes voltak a főirányítói, de amelyhez csatlakozott az egész tisztikar, a hivatalos álliztek, az ugynevezett Vadász-század a városban szivárgó hírek szerint a szivós út-közéiben, a bakónakiak kerékedtek fölül, akiknek segítségére állítottak más községekből is csapatostul indultak el az üldözött polgárok. Ez volt a szituáció, amikor a kiskanisai ellenforradalom terve megszületett.

A terv az volt, hogy a kiskanisaiak este kilenc órákor fölfegyverkezve bevonulnak a városba, egyesülnek a ilszii, allizti csapatokkal és a Vadász-századdal, elfoglalják a kaszárnyákat, a városházát, a Centrált, megszállják a várost s megbuktatják az átkozott diktatúrát. A szerepek a következőképpen voltak kiosztva: Dr. Hegedüs György vezetői be adott jelle a kiskanisaiakat, előzőleg azonban Doupona főhadnagy és Szőnyi kapitány megszállják a telefonhivatalt, amelynek egyik bájos hivatalnokja is béj volt avatva a dologba. Az ellenforradalom kiűrésének kezdetét a telefonhivatalból adták volna Kiss kapitánynak, a rendőrségre, a kaszárnyákba, továbbá a vasutra, amely külön még azt a parancsot is kapta volna, hogy Rácsa főfővezetője a sáncokat s, hogy esetleg Budapest-ről érkező vörös segélyvonatokat más eszközökkel is tartsa föl. Szóval a legaprólékosabb részleteig elő volt készítve minden. Készen állt a rendőrség, a kaszárnyákban a tisztik, álliztek s a megbízható katonaság a Kiskanisai népe az elszánt dr. Hegedüs György vezetésével. A vakmerő Doupona főhadnagy délután még a futball-pályára is kiment s ott hangosan izgatott a diktatura ellen s a a fegyveres fölkelés szükségességét hangoztatta.

A végzet azonban a lelkes, elszánt, ön-feláldozó emberek tervét az utolsó pillanatban keresztülhúzta. Estére a budapesti erőcsapatok vérbejötték a bakónaki ellenforradalmat s a kannibálok diadalordításával hürölték be a városba halálraosztott szerencsétlen áldozataikat. Szőnyi kapitánynak csak annyi ideje volt, hogy lóhalálban küldöncöket mentzett Kiskanisára és a kaszárnyákhoz, hogy ne mozduljon senki, mert visszalérték Bakónakról a vörösök. Dr. Hegedüsnek és Doupona főhadnagynak még azon éjjel menekülniük kellett.

Alig volt a városban két olyan ellenforradalmi tanya, mint a rendőrség és a csendőrség. E két helyen gyűlt össze s indult vándorló újjára a legtöbb ellenforradalmi hír: itt pirostotta ki az arccokat legjobban a vörösök vereségének híre s itt voltak legbizonyosabbak a diktatura bukásáról. A vörösök gyantították is, hogy a rendőrségen tanyáznak legelőszántabb ellenségeik s számtalanszor követelték Kiss Lajos kapitány eltávolítását; a hírhedt András-csoport pedig ostérol-estérol megakartá támadni a rendőrséget. A vörös századparancsnok, András Lajos pedig nem követelt kevesebbet, minthogy annyi akasztófát állíthasson föl a Városháza udvarán, ahány rendőr van a arra saját kezével húzhasson föl minden rendőrhűhás embert, Kiss kapitánytól kezdve. Szörnyű napok voltak azok, mert Andrásék a budapesti terroristák is támogatták borzalmas céljait elérésében. De a diktatura vezetőiemberei is állandóan gyanaogkoltak a derék rendőrségre s annak kiváló tisztikarára és Kiss kapitányra, akinek főként azt rótták föl bűnül, hogy a rendőrséget oly szépen együttartotta s éberon őrködött afölött, hogy a vörös gazemberek minden fosztogatási kísérlete meghiúsuljon. Így aztán kapóra jött az a főjelentés, amelyet egy meg-tévelyedett csendőrmester tett Gayer József csendőr-főhadnagynak és Kiss Lajos rendőrkapitány ellen. A főjelentés tartalma szerint Kiss és Gayer egy este a csendőrlaktánában nagyobb társaság előtt azon óhajuknak adták volna kifejezést, hogy bárcaik már Budapest-ről is kivonórnék Kun Bélákat a románok: Ez a főjelentés elég volt a megtorlásra. Másnap délelőtt megjelent a rendőrségen egy Budapest-ről idehelyezett detektív s nagy bocsánatkérések közt bejelentette, hogy kötelessége Kiss Lajos kapitányt letartóztatni s a fogházba szállítani. Ugyanigy történt Gayer főhadnagyt elfogatása is s a két embert az Erzsébet-téri szűrkeházba szállították s külön-külön cellába helyezték el. A legundorítóbb dolog pedig ezután történt. A vörös detektív-főnöknek, Pongrácnak vezetésével durva vörösök mentek ki Gayer és Kiss lakására s ott a legkíméletlenebb házkutatást vitték végbe. Kissné és Gayerné urnóknak még a magán-levelezéseit is átkutatták. Kissnél több levelet találtak az édesanyjától, amelyekben az izzó hazafiaságu marcali „nagyasszony“ bizony alaposan legazemberezte Kun Bélát és gárdáját. Ezeket a leveleket a zokogó Kissné minden rimánkodása ellenére is elkobozták. Polai, a mindenható vádbiztos nagy kegyesen megengedte, hogy a két letartóztatott részére ebédet vigyenek be a fogházba. Az ebédet monyecsékesen bekötött fejjel a két fiatal urhölgy vitte a fogházba azon reményben, hogy uraikkal beszélhetnek, de bizony ez a forró kivánságuk nem teljesült; mert „ora“ Polai már nem adott engedélyt. Kiss kapitányt és Gayer főhadnagyt délután szuronyos börtönőrök kísérik át kihallgatásra az ügyészségre. A denuncians őrmester a szombesítésnél talán jobb érzéssel, talán zavarodottságában azt vallotta, hogy nem emlékezik, hogy a kapitány, vagy a főhadnagy kivették-e a vörösök vereségét. Ez volt Gayer és Kiss szerencséje, mert bizonyított hiányában este elengedték őket. Pedig a csendőrmester egész bátran vallhatta volna, mert ugy Kiss kapitány, mint Gayer csendőr-főhadnagy kivették, sóvárogták a bolsovikiek végleges leverését. Nem is egyszer, hanem százszor, nem is csöndben, hanem sokszor, veszedelmesen hangosan.

HIREK.

N A P T Á R.
A nap két 6 ó. u. 41 per.
kor, nyugszik 6 óra 05 per.
kor
A hold két d. u. 12 ó. 28
perckor, nyugszik d. u. 3 ó.
28 perckor

Bevonulásra

kötelezett katonák, a Magyar Nemzeti Hadsereg Múrlás, nemzeti színi lobogója szől benneteket. Vonuljatok be, hogy zászlótokat kitűzhessétek azokon a területeken is, amelyeket eddig a megszálló ellenség haderi rendfenntartás címén, országok tesleből kanyarítottak. Nem harca, háboruba, nem öldöklő csatákba hív benneteket a behívási parancs szava, nem életeitek feldőzsézését kívánja tőletek, hanem csupán otthoni kényelmeket kell felcsérlelnetek a katonai élet változatos fordulataival. De bevonuláso! hazuról ívozsótok az otthoniak és a saját nyugalmatok érdekében lörténik. Csendőri, rendőri békés szolgálai vár rátk azok a területeken, amelyek a megszálló csapatok terhétől megszabadulnak. Arra fogtok ügyelni, hogy az országot nemég emészteli illz lap-pangó parazsa fel ne lobbantjon a távolabbi megyékben, mert az átkos testvérharc csak ulabb vérdívozsóttal gyengitene amugy is erőlen állami létünket. A megszállva tartó ellenfél parancsra lövozik, nem a ti fegyveritek erejével kell őket kilözni, il csak a nyomukban haladtok, hogy a rend, — a magyarság üposi kívánatos rende, — fenntartassék, az új alapokra fektetett állami és társadalmi élet berendezhető legyen. Katonák! Mutassátok meg, hogy magyar szívetek minnyire vonzza a magyar nemzeti lobogó! Tőletek függ, hogy visszanyeri hazátokban il, magyarok maradványait a magatok ural, vagy pedig a nemzetköziség hamis lezszavával szédülő vörös zászlós népbolondiók! Magyar katonák! Előre!

— **Hírek a kormányról.** Napok óta azzal a hírrel van tele a város, hogy új kormány alakul Budapesten Lovász Márton elnöklésével. Legutóbb már arról is tudtak a híresztelők, hogy a Friedrich-kormány Szombathelyre teszi át székhelyét. Ma valami obskurus poszt lap különkladásra is forgatták egyes kávéházakban közkezen, amely már egész miniszteri listával szolgalt. **Megállapítjuk, hogy sem hivatalos helyre, sem hozsánk nem érkezett értesítés olyan hírcsokról, amelyek ezeket a friss szenzációkat megerősítenék,** holott a legutóbb Budapest-ről érkezett távirataikkal későbbi keletűek, mint az idehozott budapesti lap megjelenésének ideje. Tehát a hírek nem igazak.

— **A magyar értékek a bécsi tözsdén**
A proletárdiktatura összcsohlása óta a magyar értékek a bécsi tözsdén állandóan emelkednek. A kormányválságról szóló hírek néhány napon át ingadozóvá tették ugyan a jegyzéseket, most azonban a magyar értékek már újból szilárdak voltak. Tegnapelőtt a következő magyar értékek forgalmát bonyolították lo: Magyar kronajáradék 83—, Magyar aranyjáradék 158 00, Magyar hitel 742—, Osztrák-Magyar Bank 1328 — és Urikány 1186—.

— **Felhívás.** A katonai aláírásokla gazdasági hivatala felhívja mindazokat, kiknek az intézettől pénzbeli követeléseik vannak, hogy azokat legkésőbb f. hó 21-én délig személyesen vagy írásban annál Inkább is jelentse be, mert későbbi bejelentések nem fognak figyelembe vetetni.

— Fiumei menekültek Sopronban. —
D'Annunzio 2000 önkéntessel betört Fiuméba és birtokába vette a várost. Bár az olasz kormány rendes csapatokat küldött D'Annunzio onhatalmú vállalkozásának megakadályozására a remélet mégis sok magyar családot tett földönfutóvá. Tegnap zsi 10 órakor a déli vasut Soproni állomásának jelezték, hogy éjjel 11 óra tájban egy menekülőkkel telt vonat érkezik Sopronba. A határszéli kapitányság és a vasut főnöksége intézkedett, hogy a pályaudvar a menekült vonat befogadására kiirittessék. Közül fél 1 óra volt, mikor lassan begördült a menekültek összesen 30 személyi és teherkocsiból álló vonata. A menekültek, kik közül nagyobb részt vasutasok voltak, elmondották, hogy már három és fél napja vannak uton. Van közöttük pólai és más parti város lakója. A menekültek, kiknek száma közel 150 és 35 családdal tartoznak, olasz földön Darwin, Udine, lépték át az osztrák határt és Summeringen, Bácsujhelyen át jutottak el Sopronba.

— A közönség ez. A magyar fővezérség rendelkezéséből egy huszárezred alakul Lepényi székelyhelyre. A katonai felszerelések — a fejvesztett felszerelés folytán legnagyobb részben megsemmisültek, a maradt csekélyebb részéből is egy jó részt a vörös hadsereg felhasználta, egy részt pedig a polgári lakosságnak adott, elcserélt, vagy magának megtartott. A feláldozandó katonai csapatoknak kiképzett lovas legénységére és alisztekre, valamint felszerelésre van szüksége. Felhívjuk a város hazafias gondolkodású lakosságát, hogy használható katonai kincstári ruhákat, zubbonyokat, nadrág, sapka, köpeny, mento, csizma, nyereg, pakrócz, kantár, kocsiszerszám, nyereg felszerelési cikkeket, akár a katonai egyének útján, akár egyébként kerültek birtokába, azokat bocsássa a magyar katonaság rendelkezésére és ebből szándékát jelenítse az orzparancsnokságnak, — ugyancsak az új huszárezredbe való belépésre jelentkezzenek azok, akik hasznékért, annak békeje, rendje érdekében való szolgálatra hazafiai kötelességet éreznek magukban.

— A Világ nagymozgójában pénteken és szombaton kerül bemutatásra a *Kelet gyöngye*, egy művész regénye, 4 felvonásban. A főszerepet Daguj Servác játssza.

— Cigaretta-hüvely, ciparetta-papír, cigaretta- és szivar-szopóka, pipa, szivar, cigaretta- és dohány tárcák Fischel Fülöp Fial papírházában kaphatók nagy választékban.

— Pénteken és szombaton az Urániában bemutatásra kerül *A zöld méreg* című 4 felvonásos dráma. E film feltűnést keltett szokatlan szépségével. A főszerepeket a leg-hírhesebb művészek játsszák.

— Tankönyvek, mindentől iskolai és rajzszerak az összes iskolák részére a megállapított áron kaphatók Fischel Fülöp Fial könyv és papírházában Nagykanizsán, Városház-sarok.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy az

AUTÓBUSZ

minden vonatindulást és érkezési ideje előtt 45 perccel indul a vasútállomáshoz, a Centrál szélőlőt. — **Viteldj 4 koronát.**

Megállódhelyek: Szemere- és Kisfaludy-utcák sarkán. Luxus-autó megrendelhető.

Amerikai autómobil-forgalmi vállalat.

Erősen hiszem . . .

Erősen hiszem: nincs más hátra,
Mint a végső harc harsonája.
És megállunk az Arádon
Hová az ősz Noé galambja
Békét hoz majd az olajágon.

Es zug a szó a harsonákban:
„Fiam' ezzel, vagy ezen lássam!”
Hiszen karunk a régi, edzett,
Milyennel egykor Árpád ősapánk
Fűvet, vizet és földet szerzett.

Már ál is tán a békeelőár
Ott fűn valahol Tarnopolnál;
Tán lángja már az égbe kanyarog —
Csak most ne hagyjuk el magunkat,
Ez egyszer legyünk még magyarok!

*) Mutatvány Nagy Györgő: Táboros mellett a készülő kötetből.

Az adófizetőkhez!

A magyar pénzügyminiszter 4902/1919 számú rendelete részletes utasítást ad arra nézve, hogy a f. évi március 21-étől augusztus 15-ig teljesített adófizetések miként számlandók el. A közönség szempontjából kívánatos, hogy mindenki tisztában legyen befizetett adófizetés elszámolásával, ezért a rendelkezés az adózó közönséget érdeklő részét a következőkben ismertetjük:

A folyó évi augusztus hó 15-ig bezárólag teljesített befizetésekől származó hamisított 25 és 200 K-ás pénzjegyek teljes névértékükben, ellenben az augusztus 15-ike után teljesített befizetésekől eredő ily hamis pénzjegyek csak a névérték egy ötödében, vagyis 5, illetve 40 koronában számoltatnak el.

Az adó beszedésére jogosult hivatalok kötelesek az adófizetőknek alapján pontosan megállapítani, hogy a folyó évi első három évnegyedre járó, — esetleg a megelőző legutolsó kivonás alapján kiszámítandó — adó tartozás figyelembe vétele után 1918 augusztus 15-én mutatkozik-e az adózó javára túlfizetés.

Minden túlfizetésnél meg kell állapítani, hogy meghaladja-e a folyó évi március 21-étől augusztus 15-éig bezárólag teljesített befizetések összegét, avagy annál kisebb.

Utóbbi esetekben a fennálló túlfizetés 80 százaléka, azoknál az adózóknál ellenben, akiknek az augusztus 15-én mutatkozó túlfizetése nagyobb, mint az általuk folyó évi március 21-től augusztus 15-éig bezárólag teljesített befizetések összege, a folyó évi március 21-től augusztus 15-ig bezárólag befizetett összegek 80 százaléka az illető adózók terhére szaporodásként álló lesz írva.

Amennyiben valamilyen adózó hiteit érdemlően igazolja, hogy a folyó évi március 21-től augusztus 15-ig bezárólag teljesített befizetést egészben, vagy részben nem namított 25 és 200 koronásokban, hanem más pénzjegyekben teljesítette és azok a pénzjegyek az állampénztárba tényleg be is lettek szolgáltatva, a pénzügyigazgatóság a fél kérelmére a szaporodásba hozott összeg megfelelő részét törli.

Kinevezés a jóváéleli bizottságban.

Páris, szept. 18. A *Temps* jelenti: *Bertolini* képviselőt kinevezték az olasz jóváéleli bizottság tagjává.

Színház.

Heti műsora

Péntek . . . Csákipirulák (csak felnőtteknek).
Szombat . . . Cigánybáró, operett.
Vasárnap d. u. Hejhehujá báró, operett.
Vasárnap este Nemtudomka, operette.

* **Ocskai brigadéros.** *Somogyi* direktor — igen helyesen — *Herczeg Ferenc* örökbecsű történelmi drámáját az *Ocskai brigadéros*-t tűzte tegnap este műsorára. Ez az izzó magyarságtól hevülő hatalmas alkotás igen alkalmas a hazafias szellem ébrentartására s éppen ezért nagyon alkalmas propagatív célok szolgálatára. Csodálkozunk, hogy Nagykanizsa hazafias közönségét ugyszólván teljesen hidegen hagyja ez az érzéseinek és gondolkodásának mindenben megfelelő munka, mert a tegnapi est iránt nem láttuk a jogosan várt érdeklődést. Igazán szent kötelessége lenne a közönségnek pártolni a színház igazgatóságát ambiciózus hazafias munkájában, már pedig a tegnapi kudarczamba is beillő látogatatlanság egyáltalában nem alkalmas ilyen irányú ambíciók felkeltésére.

Az előadás valóban díszelőadás volt. Azzá tette a minden tekintetben tökéletes rendezés s azzá tették a szereplők valamennyien, főleg helyen *Pöldessy Sándor*ról kell megemlékeznünk, akit tulajdonképpen tegnap ismertünk meg s akinek Ocskaja valóban mesteri alakítás volt. *Partnero Tompa* Irma a töle megszokott virtuozitással dolgozta ki *Tiszta Ilona* hálás szerepét. — *Falusy* nagy volt *Uzorócsy* szerepében, egyik legjobb alakítása. Külön kell még megemlékeznünk a kis *Körmös* Erzsébről, akinek minden alakítása újabb és újabb bámulattal tölti el bennünket. Tegnap egy kis cigánylány szerepében excellált *De jók* voltak a többiek is: *Nagy Ilonka, Róna, Podr, Kardos, Borowszky, Szigethy, Szily, Vadnay* s mind valamennyien.

* **Csákipirulák.** A színházi iroda vörös színlappal jelzi, hogy pénteken francia bohózat kerül a színházbajáró közönség elé, ami annyit jelent, hogy a Csákipirulákban a sok vidám ötleten kívül, a finom francia pikantéria, a finom francia esprit is képviselve van, amely kiváló vígjáték-írónk, *Hallai Jenő* humoros fordításában a maga teljes pompájában bontakozik ki. — Külön eseménye a pénteki estének, hogy *Somogyi Kálmán* igazgató, ez az igazi színész-ember a rendezője, amely körülmény teljes egészében diadalra fűgja vinni a mindenütt bevált hatásos „Csákipirulák”-at.

Nyit-tér.

Értesítem a n. é. husváradló közönséget, hogy nálam, piaci sátramban

naponta frisa birkahus

díj rendelkezésére. — Ugyanott friss nővendék marhahus naponta kapható

Mandibbaum Oszkár
mészáros.

Kézzel készült autorozott vagy butorozatlan lakást összes mellékeltiségekkel keresek. Közvetítőket díjaztatnak. — Cim a kiadóhivatalban. 1917

Ünnepi nagy választékban
Imakönyvek Fischel Fülöp Fial
könyvkereskedésében!

13206/1919.

Felhívás.

Az ország belrendjének fenntartásához szükséges fegyveres erő megszervezése és ellátása jelenleg, tekintettel a vörös rabló-gazdálkodásra és az ország idegen megszállására, pillanatnyi nehézségekbe ütközik. Ezért a magyar nemzeti hadsereg részére a lakosság kebelében pénzügytést indítok, hogy a magyar nemzeti hadsereg pénzügyi állapota mindaddig fedezve legyen, míg a szükséges pénzforrások a kormánynak rendelkezésére nem állanak.

Felkérem ennél fogva Nagykanizsa város hazaifias közönségét, hogy a fenti célra megindított gyűjtési akciót az ország belrendjének biztosítása érdekében tőle telhetőleg támogatja, a az adományozandó összeget közvetlenül a v. pénztárba fizesse be legkésőbb **felv. hó 28-ig.**

A befizetett adományösszeg ellenében minden adakozó polgár az adónyugtának megfelelő ajándékot kap, s a befizetett összeg a felzendő adóba be fog tudatni, amiért a lövésesség teljes biztosítékot vállal.

Nagykanizsán, 1919. évi szeptember 15.
Polgármester.

Állandó alkalmazásra **keresünk most keresők** gyermekek mellé, hol anyát pótolna. Cim a kiadóhivatalban. 1951

Képfelteszt elfogad Stern Kálmán úveges Kínizsi-u. 21. és egy butorozott szobát keresek okt 1-re. 1934

Keresek a város belterületén két-három szobás modern **irodahelyiséget** lehetőleg raktárral. Cim a kiadóhivatalban. 1054

Egy jokban levő **zongora** vagy **pianó** megvételre kerestek. Ajánlatok f. hó 23-ig, keddig a kiadóba kéretnek. 1086

PÁLYÁZAT.

Az erdőcsokonyai (Somogy-m.) róm. kath. iskola osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Pályázatok a csokonyai iskolások elnökének október hó 5-ig küldendők be.

Szivarkahüvely, szivarkapapír
különlegességek, szivarka és
szivarszípkák, képestlap ujdona-
ságok. — **ÖNGYÚJTÓ és TŰZKÖ**
nagy választékban kapható:

Grünhut Pál

dohányüzsdéjében, Deák-tér 10.

Mézec, jószági
görög-dinnye
kg.-ként 6 korona.
Csomagozott kg.-ként 12 korona.
Kapható: **GYENES LAJOS**
csomagüzletében, Kazány-utca.

Vízszeladóknek megfelelő árengedmeny.

Mosószappan, mosdószappan,
Erdal-cipőkrém, ecetsav
Só, surolókefe,
szivarkahüvely, szivarkapapír
kapható nagyban, azonnali szállításra
Frischmann Sándor és fia cégnél
SOPRON, Várkerület 68

Megérkeztek

a legjobb minőségű cigarettá-
hüvelyek és cigarettá-papírok!

Legutányosabb áron kaphatók
Garamvölgyi és Szemere
dohány-nagyárudálában. —

Levélpapírok

mappákban és dobozokban
óriási választékban!

Papírsalvéták

kisebb és nagyobb mennyiségben.

KÉPESLAPOK

mindenfélé kivitelben!

Vázlatkönyvek,**Olaj- és vízfestékek****FESTŐMINTÁK**

Kaphatók

Fischel Fülöp Fiai

könyv- és papíráruházában
Városház-palota.

URANIA mozgókép-palota

Pénteken, szombaton. Szept. 19. és 20.

A zöld méreg
(Das grüne Gift)

Dráma 4 felvonásban.

Előadások keddnapon 7, 9 és 11 órákor
Vasár- és szombatnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

VILÁG nagymonopóazslahar

Péntek, szombat Szept. 19. és 20. évi

Kelet gyöngye

egy művész regénye 4 felvonásban.

Főszerepben **Dagaj Servác.**

Előadások kezdete este 6 és 8 órákor!

Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók

Hirdetéseket

csak a kiadóhivatal vesz fel
naponta délután fél 5 óráig.

Zala nyomdavállalat
Nagykanizsa

TELEFON: 78.



Üzleti könyvgyár, könyvkötészet, papíráru-
készítés. Mindennemű nyomtatványt a leg-
izlésebb kivitelben készít és legponto-
sabbban szállít.

terjesztés és kiadása:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut. 4.

Posta Nyomdavidálal
P6-ut. 5. sz.

megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

terjesztés és kiadása: telefon 118.

Nyomdai telefon 97.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Előfizetéseket, nyilatkozatokat és magán-
közleményeket díjzárba szerinti veze-
tési fel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

vidékre postai szét-
küldéssel:

egy hóra 25 kor.

Egyes szánu ára:
1 korona.

Heinrich és Balogh miniszterek lemondása.

Budapest, szept. 19. A minisztertanács szeptember tizenhetedikén tartott ülésében Heinrich Ferenc kereskedelmi miniszter és dr. Balogh György igazságügyi miniszter lemondását, miniszteri állasukban teljesített kiváló szolgálatuk elismerése mellett elfogadta s őket állásuktól felmentette.

Rémes lelet a Ludovika kutjában.

Budapest, szept. 19. E hónap 18-án borzalmas leltre bukkantak a Ludovika akadémia kertjében. Az akadémia kertjének kutjában egy férfi hullát találtak. A holttestet az akadémia egyik növénydeke fedezte fel s hosszabb idő óta heverhetett a kut aknájában, mert teljesen összeszáradt állapotban volt s valóság-gal mumia benyomását kellette. A rémes leletről azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, ahonnan Perényi Géza dr. kerületi kapitány azonnal hozzálátott a nyomozáshoz. Sikertült megállapítani, hogy a holttest senki másé, mint **Erődy Ödön** budapesti polgári iskolai igazgatóé, aki mint tartalékos főhadnagy, a junius huszonegyedikéi ellenforradalomban tevékeny részt vett és előjárta a Ludovika akadémia védelmében is. A nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlen Erődy, amikor a terroristák az akadémia épületét elfoglalták, polgári ruhát szerzett és abban próbált menekülni. A menekülés azonban nem sikerült, elfogták-e a vörösök Erődy igazgatót, megállapították-e kilétét és így végeztek vele, vagy a menekülés lehetetlensége hajszolta öngyilkosságba, erre a kérdésre ma megfelelni nem lehet. A nyomozás most abban az irányban folyik, öngyilkosság, vagy bűncselekmény esete forog-e fenn? Itt elsősorban a boncolás deríthet világosságot, az egész eset külső körülményei azonban arra engednek következtetni, hogy Erődy a terroristák bosszújának esett áldozatul. Erődy egyike volt a proletárdiktatura legkérlelhetősebb ellenségeinek, valamennyi ellenforradalomban több tanártársával együtt, fegyverrel a kezében harcolt a vörösök ellen. Junius huszonegyedikén először az Engels-laktanyába próbált társával együtt behatolni. Ez azonban nem sikerült s ekkor a Ludovikába mentek, melynek védelmében Erődy is résztvett. Erődyt az épületben junius 25-én reggel 6 óra-kor látták. Erődy 41 éves, családos ember volt, felesége és gyermeke gyászolják.

Széninség Lengyelországban és Ausztriában.

Mährisch-Ostrau, szept. 19. A cseh-szlovák sajtóiroda jelenti: Lengyelországot a széninség következtében katasztrófális tél fenyegeti.

Bécs, szept. 19. Renner kancellár sürgőnyt intézett Clemenceauhoz és az osztrák kéredelegáció Saint-Germainban visszamaradt tagjaihoz, amelyben behatóan ismerteti a széninség által teremtett katasztrófális helyzetet és sürgős segítséget kér.

Egy fővárosi utcai lap hazudozásai.

Budapest, szept. 19. Egy utcai lap mai számában „Nagy pogromot terveznek a budapesti karhatalmi tiszték” címen szenzációt hajhászó cikket közölt arról, hogy a fővárosi karhatalom tisztjei a román csapatok távozása után zsidómészárlást akarnak rendezni Budapesten. Ezzel szemben a Reggeli hírek megállapítja, hogy Budapest karhatalom egyáltalán nincs s a katonatisztek nemcsak ellene vannak minden pogrommozgalomnak, hanem elhatározott szándékuk, ha ennek szüksége mutatkoznék, minden mozgalmat csirájában elfojtani.

Renner kancellár jövő terveiről.

Bécs, szept. 19. Renner kancellár tegnapi délután nyilatkozott a sajtó képviselői előtt a kormánynak legközelebbi jövőre tervezett munkáiról. Elmondta, hogy ezidőszent a minisztériumok a békeszerződés parlamenti tárgyalására tesznek készülteket. A szerződés és a tárgyalások anyaga két nagy kötetet tesz ki, ezeknek sajtó alá rendezése még körülbelül két hélig fog tartani. A kancellár a parlamenti pártokkal folytatott tárgyalások folyamán kijelentette, hogy igazi kormányválság vagy parlamenti válság nincs, mindössze egyik vagy másik tárcza fog gazdát cserélni a pártok mostani hangulatából ítélve. Ausztriában aligha szervezik meg a köztársasági elnöki tisztséget, hanem valószínűen meghagyják a mostani állapotot. Végül kijelentette, hogy Ausztriának nyugat felé kell irányítani tekintetét, mert keleten befejezte küldetését.

Szövetségi közbenjáró konferencia.

Paris, szept. 19. A békekonferencia a jövőben szövetségi közbenjáró konferenciává alakul át, mely Londonban fog ülésezni.

Megállapították a bolgár békeszerződés végleges szövegét.

Paris, szept. 19. A szövetségesek legfelsőbb tanácsa a bolgár békeszerződés végleges szövegét megállapította. Taracis Görögországé lesz. Bulgária pedig szabad kijáratot kap az egei tengerhez. Ennek feltételeit később fogják megállapítani.

Németország visszakapja elvett mozdonyait.

Berlin, szept. 19. A francia kormány késznek nyilatkozott arra, hogy a fegyverszüneti egyezés értelmében Németország által Franciaországnak kiszolgáltatott mozdonyokat — csekély töredék kivételével — visszaadja. A legtöbb német lokomotív Franciaországban használhatatlan, mert fűtőkészülékük jobbminőségű szénre van berendezve. A „Matin” híradása szerint 1700 mozdonyt fognak a közel jövőben Németországnak visszaadni.

Ausztria kiadásai.

Bécs, szept. 19. A pénzügyi kimutatás szerint Németausztria kiadásai az első fél évben 2600 millió koronára rugtak az alig 6 milliányi lakosságu államban. A régi Ausztriának 30 millió lakosságával évente mindössze 3 milliárd kiadása volt. Akkor minden emberre 100 korona esett, most fejenként 883 korona a kiadás.

Keletgalicia önálló állam lesz.

Bécs, szept. 19. Az ukrán sajtóiroda jelenti: A párisi békekonferencia köréből érkező jelentések szerint a négyes tanács elutasította a lengyeleknek Keletgaliciának Lengyelországba való bekebelezésére irányuló törekvését. — A négyes tanács határozata szerint Keletgalicia Lemberg szökérvárossal önálló ország lesz saját külön országgyűléssel. Lengyelország a népszövetségtől csupán arra kap mandátumot, hogy az ország adminisztrációját ellenőrizze. A közigazgatás nem csupán a lengyelek kezében lesz, hanem az ukránok képviselői is részt vesznek benne. Keletgalicia sorsáról népszavazás fog dönteni, melynek részleteiről még semmit sem tudnak.

Hová tartozzon Teschen.

Prága, szept. 19. Bécsnek a kormányhoz intézett távirata közli a tescheni népszavazásra vonatkozó feltevéleket. Ezek szerint a szavazási az egész tescheni területeken közösen

ként hajlíják végre. Mindennemű katonaság elhagyja a vívás területeket, melyeket a szövetségesek szállnak meg. Csak az bir szavazati joggal, ki 1914. augusztus 1-én tescheni állampolgár volt. A népszavazás csak informálv jellegű, csak ennek lefolyása után fognak a szövetséges államok végérvényesen dönteni. Ezen rendelkezések a szeptesi és drovai területekre nézve is érvényesek.

Denikin előnyomulása.

Mährisch-Ostrau, szept. 10. A lengyel távirati ügynökség megcáfolta azt a hírt, hogy a bolsevikok újra elfoglalták Kievet. Ez azt jelenti, hogy Denikin hadserege nemcsak Kievet tartja birtokában, hanem megszállotta az Enanienke-bila-coekalasztov vonalat is.

Frankrendszer a Balti államokban.

Páris, szept. 10. A balti államoknak Oroszországgal kötendő békeje ügyében üléselő konferencia elhatározta, hogy a vámuügyet egységesítési és pénzügyiségül a frankot fogadják el.

Visszapillantás.

A proletárdiktúra alatt a telkek annyira béklióba voltak vevve, hogy még a dolgok meglatásában is akadályozva voltak. A helysetet a maga igazi valóságában megítélni képtelenek voltak. Ez volt az oka annak is, hogy a legfőbb ellenorralalmár és burzsoa is meg volt győződve arról, hogy városunkban azért nem ölték le tömegesen a burzsoát, mert a tömeggyilkosságokat Snell direktórium elnök akadályozta meg. Ez a diszpolitikus közvetlenül a diktatura bukása után is — úgy viselkedett, mintha ő atyai dorgálásban részesítené a polgárságot azért, mert a rendszer bukása feletti örömeinek adotts kifejezést, valójában pedig még akkor is a legkétségbeesettebben igyekezett megmenteni a látszatot, hogy ő még mindig birtokában van a proletárság bizalmának és a hatalomnak. Az emlékezetes korszoki rohamot ő szceniozta. A közönség annyi leniélés után a bukás híret ekkor is kétkedéssel fogadta, de az optimista telkekben az öröm kifejezését elnyomni nem lehetett teljesen. Többen — *Ferency főhadnagy és Balázs Zsiga* ügyvéd kezdésére ki is tüzték a nemzetiszintű szalagot, amikor ennek Snéff elvtára híret vette, csak percek teltek bele, amikor megjelent a korzón több csoport terrorista a fegyvert szegyezve a szalagos közönségnek azt a legbrutálisabb módon inzultálta. A legizgalmasabb pillanatban megjelent Snéff a tömegben az ő terrorgárdájával a az ott össze-vissza futkoró burzsa-tömeget, mint a pajkos gyerekeket: szokás, alaposan megdorgálta s ijesztgette, hogyha rögtön alább nem hagynak az örömmel azonnal visszaállítja a diktaturát s akkor nem lesz módjában többé az üldöklést megakadályozni. Ekkor azonban már megtörtént volt az, hogy *Aczél Ignác*ot, met megakadályozta, hogy egy terrorista a szuronyát *Ferency* főhadnagyba döfje, a köztöröl a terror-tanyára elhurcoltak s ott agyba-főbe verték s ugyancsak ekkor rendezte Snéff elvtárs ügyes beállításai azt a jelenetet, hogy *Balázs* ügyvédet öt terrorista szuronya közé szorítva, kitanították, hogy tilos a nemzeti-

szinü kokárda kitűzése: ennek a következő nyelve a rögtöni megölés. Ezuttal megkegyelmeztek neki.

A burzsoá telel engedékenységet, megérlelést mutatott, ellenben a terroristákat és az András-csoportot állandóan izgatta és doplhogotta. Kívall ez a viselkedés az ő jellemére. Hatalomravágó, közszereplést hajhászó primadonna volt, akinek a diktatura bukása pillanatában nem volt gondja a proletárság bukása, hanem az, hogy „nekeim mindogy, legálabb meg nt kormánybiztos leszek”.

Az uralom utolsó éjszakáján a laphoz még becsémpézett egy hirdetés, amelyben, mint kormánybiztos a statáriumot kihirdette. A terror csapatok eltávolítását hangosan követelte — *négyszemközt*, de amikor végre ezek innen elpusztultak, ő volt a legszerencsétlenebb, mert hiaz azok itt maradásáért ő küzdött legjobban. Ő tárgyalat Szabados, Bencsányi, Pongrác és András öltársakkal, hogy az istenért valahogy, magára ne hagyják a várost, mert itt rögtön a katonatisztek és a polgárság lesz az ur.

Késztintű, hamis ember volt, aki csak önző egyéni érvényösülést kerest. A burzsoával nem akart nyíltan szakítani, mert föléle ezt is felhasználta — a maga javára, a proletárság szomóbo pedig a legitranzigen-sebb burzsoagyűlöletet mutatta.

Bula és együgyű szónoklásában sokszor hallottuk, hogy „dögöljön éhen a burzsoa”, „a burzsoának csakánnyal kell szétverni a fejét”. Másnap aztán ezeket egyszerűen letagadta, vagy „más” magyarázatot adott neki.

Ilyen és hasonló trükkökkel igyekezett azt a látszatot keltetni, hogy ő tapintatos „politikus”, aki a megértést keresi. A lelki rugóit is a való érzéseit soha sem mutatta ki nyíltan, azokat kitorzszirozni nem lehetett, de nem is volt tanácsos.

Most azonban, amikor a sok bünt kitérgetik, amikor kicsavarták a kezéből a bitórt hatalmat, most kintúnik és nyilvánosságra hozható, hogy igenis az a fráter volt az, aki az András-csoport folytonos vérengzései és rablási, meg fosztogatási szándékával rémítgette a város polgárságát s litokhan ő bujtogatta ezeket a rablógyilkosokat, hogy minden percben legyenek kézen s adott jere kezdjék meg a pogromot és a pusztítást. Hogy ez meg nem történt, az kizárólag a fehér érzésű, mindenre kész rendőrségnek, csendőrségnek és az állandóan felkészült józan kiskanzsai polgárságnak az érdeme.

Mindezt csak most van módunkban megállapítani, mert most pillanthatunk bele abba a bűzös boszorkánykonyhába, ahol azok a szakácsok forgolódtak s ahol a „megváltást” főzték.

Amiről Bócsben tudnak.

Wekerle előtérben?

Nagykanizsa, szept. 10.

Nincs módunkban ellenőrizni s nem is tartjuk komolyan azt a hírt, amely a bécsi „Ungarische Post”-ban jelent meg s csupán mint érdekességet közöljük, hogy miként kombinálnak a jó osztrákok a magyar belpolitikai kibontakozással kapcsolatban. Ime a bécsi újság cikke:

A pártvezérek közti tárgyalások immár kezdődnek kikristályozódn. Hosszu idő óta

keresnek már úgy a mostani kormányban helyet foglaló, mint az ellenzéki pártok egy-egy utat. Úgy gondolják ezt a kérdést legsikeresebben megoldani, hogy egy olyan személyiséget állítsanak a kormány élére, ki képes a jogfolytonosság elve alapján az ügyeket vezetni s emellett az összes erők egyesítésének jelszavával a most egymással küzdő pártokat is kibékíti és egyesíti. Ezen elv folyamán először egy Hadik-féle kombináció terve merült fel, melyet azonban az utóbbi napokban eljuttak, főleg azért, mert Hadik, bár kinevezett miniszterelnök volt, mégsem foglalta el hivatalát. Ellenben az utóbbi időben sok szó esik arról a lehetőségéről, hogy Wekerle Sándor tér vissza a politikai életbe, annál is inkább, mert ebben az irányban tartja megoldhatónak a kérdést sok befolyásos személyiség is. Egy Wekerle-féle kombinációval az érvvel is támogatnak, hogy Wekerle még mindig nincs felmentve hivataláról, mint az utolsó parlamentaris kabinet feje. Többek meggyőződése szerint Wekerle az a személyiség, ki egy koncentrációs kormány létrehozását nyélbe tudná lüni. Jellemző, hogy az utóbbi időben gyakran fordultak meg vezetőállású pártiférjak Wekerle Sándornál. Mára kitudódott az is, hogy nemeg Romanelli vezredes, az olasz katonai misszió főnöke és Diamandi tábornok, r-mán teljhatalmu megbízott jártak Wekerlénél és fontos tanácskozási folytatnak vele. Ezért a magyar politikai élet mind nagyobb érdeklődéssel fordul Wekerle Sándor felé, különösen arra a híre, hogy Wekerlével a külföldi missziók összköztetésbe léptek.

HIREK.

N A P T Á R	
1918.	A nap két óra 43 perc.
szeptemb.	kor nyugszik 6 óra 03 perc.
20	A hold két éjjel 1 óra 33
Szombat	percet, nyugszik d. u. 3 óra 58 perckor.

„Halál rád burzsoá.”

Visszajöttek. Meghozták őket. Nekünk elégtétel, hogy végre arlatlanlanna tesznek két brigántit, akik „L. J.” és „L. I.” jel alatt a fenti és hasonló címekkel megdermesztettek az idegeinket, akik nem tudták a kezükbe venni a tollat anélkül, hogy ne szúrták volna azt a polgárag szívébe. Lámpavas, akasztófa, kőtél, golyó. Ezek voltak a legszivesebben használt kifejezéseik. — Megfagyott bennünk a vér, amikor zagya és tartalmatlan újságjékeiket olvastuk, amelyeknek minden sorában a polgárság életére törték.

Megjötték hát azok, akik hóhérjaivá szegődtek a polgári „Zala”-nak, akik mindent kiirtottak abból, ami szép volt és nemes; nem tekintették a „Zala” fél óvázados multját, tradíciót, kivégezték kíméletlenül. Megcserélték helyébe a minden újságok fegszennyeselbikát, a „Zalai Népkata”-ot. Mert ók csináltak. Méltó volt egymáshoz a két testvér. A sors véletlene sodorta ide az egyiket s itt keresztet nála menhelyet és alamizsnát a másik. A novemberi forradalom után, mint más szultalan személy ez az utóbbi jövevény is felszínre került. Sőt olyan sikerrel átraberkedett, hogy ő volt a direktóriumnak a fegelsőbb bizalmasa. A „Zala” sürgős beszüntetése kizárólag az ő érdeme. Józaef bátyja természet-

sen mindenben egyetértett vele, terveit segítsé, beugrásait megerősítette, sőt adatokkal támogatta. Hoszasat, nagyon precíz mérlegelés után lehetne csak megállapítani, hogy a kettő közül melyik volt gonoszabb, melyikben volt több az aljas és megvetendő sajátság. Az bizonyos, hogy a különbséget csak árnyalatokban lehet kifejezni.

Nem hideg és érzéketlen eszközei voltak a diktatúrának, de odaadással és buzgalommal — bár tehetség nélkül — szolgáltak annak érdekeit, annak véres és romboló politikáját. S hogy itt, működésük helyén nem folyt patakokban a becsületet polgárság vére, az az öntudatuk ellenére történt, az a polgárság józanágának tudható be. Mert az ő vérszomjas cikkeik, bármily értéktelnek voltak is, arra alkalmasak lehetnek volna, hogy a tudatlan tömegek indulatait kirobbantsák. Hála a Gondviselésnek, hogy ez az akaratuk a polgárság magatartásán megtört.

A diktatura utolsó napján azonban egyetlen tehetségüket mégis kimutatták. Megéreztek, hogy a haldoklás az utolsó stádiumhoz közelodik; augusztus 1-én megugrottak. Előbb azonban — az élősdit természet nem tagadja meg magát! — pénzközlősdőket pumpoltak össze a megjédt — **burzsoádtól**.

Jellemzőül még megemlítjük, hogy mikor a „Zala” vállalat volt tulajdonosa a pénzterben egy darab 200 koronás felváltott, másnap a Lukovicsok a volt tulajdonost is, meg a pénztárosnét is forradalmi törvényszékkel lenyegették meg, mert az aprópénz nem a burzsoának, hanem a proletárnak való. A kiadóknak e pillanatban eszébe jutott, hogy mekkora nagy hátálanság kell ahhoz, hogy így beszéljen egy ember, aki néhány nappal azelőtt előleget kért tőle s ammi többé természetesen egyáltalán nem számoltatott el. Ezt Lukovics urék sohasem is fizetik vissza, valamint nem fizetik vissza a kiadónak azt a 75.000 korona adósságot sem, amit neki a kommunista rablógazdálkodás összehalmozott a Lukovics-éra alatt.

Nem helyezkedünk a bosszu álláspontjára, mindazonáltal megelégedéssel látjuk, hogy a többi bűnösökkel együtt felelősségre vonják azokat is, akik legközvetlenebbül nekünk okoztak tengernyi szenvedést s amely annál nagyobb volt, mert a rettenetes győzelmek idején még panaszkodnunk sem volt szabad.

Epen csak, hogy nevük hallatára eszünkbe jut: „Halál rád burzsoá!”

A magyar állami határrendőrség a katonai állomásparancsnoksággal egyetértően a hó 19-áról 20-ára virradó éjjel rasszát tartott a külföldiek és a bolsevisták ellenőrzése céljából. Ez az első arányos lépés, amit a többi arányosabb rendszabály követni fog.

BIRÓ ALBERT,
határrendőrségi főtanácsos.

— **A szén.** A proletárdiktatura pusztító hatása főként a szénnél érezhető. A magyar széntermelés, a salgótarjáni, tatai, ajkai stb. bányákban szinte lehetetlenné van téve. A bányák sok helyen kétszeres munkélés-számmal sem tudják kitermelni a békemennyiséget. A kommunus megjelöltte a munkafegyelmet, a szén kitermeléséhez szükséges anyagokban is óriási a hiány. Hogy a bányák nem állanak termelőképeségük legmagasabb fokán, azt érezzük mi is Nagykanizsán. A villanygyár csak vevéjékeve tudja a leg-

szükségesebb áramot szolgáltatni, a háztartások pedig a szó teljes értelmében szomorú telnek néznek előbe fűtőanyag dolgában, mert a fa is szinte beszerezhetetlen s ami kapható, azt nem lehet megfizetni. Szórtre nem is számíthatunk telire s így kétszeresen sürgős, hogy a város a Prpic erdői szerezzze meg a egyelőre a városi erdőkből kisérelje meg a szükséglet részbeni kielégítését, Tavaly ilyenkor már fűteni kellett. Most sem tudjuk, mikor változik meg az időjárás, tehát a határségnek a faügyben való sürgős akcióját mindenkinek a támogatásába ajánljuk.

— **A Dunántúlon levő csendőrség beosztása és működési köre.** A belügyminiszteri rendelet értelmében a csendőrség beosztása és működési köre a következőképp állapították meg: A VI. sz. csendőrküldeti parancsnokság székhelye: Székesfehérvár. Működési területe: Fejér, Veszprém és Győr megyék, továbbá Komárom és Esztergom megyék dunántúli (meg nem szállott) részei. A szombathelyi parancsnokság hatáskörébe tartoznak: Vas, Zala, Sopron és Moson megyék. A kaposvári parancsnokság hatáskörébe tartoznak: Somogy megye és Tolna, Baranya megyék meg nem szállott részei.

— **Haza — Albánitól.** Amint örömmel értesülünk, Ifj. Babochy György népfőlképző szobados, aki a múlt nyár végén esett az albánok hadifogságába, — utban van hazafelé. Nisből értesítette családját megszabadulásáról s hogy hamarosan Kanizsán lesz. Egy borzalmasan szomorú világ telt el az ő hadifogságba jutása óta s Babochyknak sok minden újság lesz még itthon.

— **Az antant és Magyarország.** Egy párisi jelentés szerint a legfelsőbb tanács ismét foglalkozott a magyar kérdésekkel s elhatározta, hogy felhívja a magyar kormányt helyicsendőség felállítására, amelynek az volna a rendeltetése, hogy az országban fönntartsa a rendet abban az esetben, ha a románok kiűrténék a megszállott részeket. Ez is azt bizonyítja, hogy a románok kivonulása közel idő kérdése.

— **Cigaretta-hüvely, cigaretta-papír, cigaretta- és szivar-szopóka, pipa, szivar, cigaretta- és dohány tárcák.** Fischel Fülöp Fiai papírruházásban kaphatók nagy választékban.

— **Élelmiszerhiány Grácban.** Grácból jelentik, hogy ott szurdán a városháza előtt főként asszonyokból es rokkantakból álló tömeg gyűlt össze s nagy tüntetést rendezett a rozs kenyér, kevés lisztadag, hus, szén- és tejhiány miatt. Az elkeseredés oly nagy fokra hagott, hogy a kedélyeket alig lehetett lecsillapítani. A tömeg a városházáról a kormány bevásárlási hivatala elé vonult s követelték, hogy a hivatal október elsejéig osszlassák fű, mert máskülönben a lakosság fog cselekedni. Ime így festenek az osztrák állapotok. Az antant az élelmiszer szállításában cserben hagyta az osztrákokat, kik pedig ugyancsak siettek a nyugati határok minden kívánását teljesíteni. Ebből is láthatjuk, hogy nekünk mennyire nem szabad a békeszerződés föltételeit elhamarkodnunk.

— **Közös táncgyakorlatot** tart szombaton és vasárnap este 8-tól 11-ig cigány zenevel a Polgári Egylet emeleti termében. **Krenusz Károly** okt. táncmester.

— **Tanulmányok,** mindenféle iskolai- és rajszerek az összes iskolák részére a megállapított áron kaphatók Fischel Fülöp Fiai könyv és papírruházásban Nagykanizsán, Városház-sarok.

Színház.

Heti műsor:

Szombat	Cigánybáró, operett
Vasárnap d. u.	Hejehuja báró, operett
Vasárnap este	Csókpirulák (Csak felnőtteknek)
Hétfő	Vasgyáros, színmű
Kedd	Nemtudomká, operette
Szerda	Nemtudomka, operette
Csütörtök	A szerető, színmű
Péntek	Pillangó főhadnagy, operett
Szombat	Pillangó főhadnagy
Vasárnap	Pillangó főhadnagy

* **Csókpirulák.** A Hennequin és Bilhaud vigjáték szállító társaságának szerencsés alkotásai közé tartozik a **Csókpirulák.** A darab szellemességtől, színpompától, ötlettel és finom pikantériájával igen alkalmas arra, hogy egy kellemes, vidám estét szerezzenek a közönségnek. Maga az előadás nagyon jó volt. — **Podr Miklós** a főszerepben új oldaláról mutatkozott be. Eddig csodáljuk a drámában s most meg kell róla állapítanunk, hogy egy olyan nagyszerűen állja meg a helyét ebben a hálás, de eléggé nehéz vigjáték szerepben. Ugyanezt az özőgözzük le a többi szereplőről: **Tompa Irmáról, Falussyról, Földessyrol, Nagy Ilonkáról, Vadnayról** stb. is.

— **A Világ nagymozgójában** szept. 20-án szombaton kerül bemutatásra a **Kelet gyöngye**, egy művész regénye, 4 felvonásban. A főszerepet Daguj Servác játssza.

— **Ma szombaton** az Uránna színházban bemutatásra kerül **A zöld méreg** című 4 felvonásos dráma. E film feltűnését kellett szokatlan szépségével. A főszerepeket a leg-hírnevebb művészek játsszák.

Legujabb.

Srobár a tót kérdésről.

Prága, szept. 19. A nemzetgyűlés mai ülésén **Derrer** delegátus és társai a következő interpellációt terjesztették be: **Linka** és hívei a csuhék ellen izgatnak a Tótföld nemzeti autonómiájának jelszavával és arra hivatkoznak, hogy eric nézve megállapodtak az amerikai oeehekkel és tóttokkal. Minthogy ezen agitáció a tóttoknak egységes állam kreálására adhat alkalmat, kerüdjik az interpellálók, mit tud Srobár miniszter. Maszaryk elnöknek az amerikai tóttokkal kötött egyezségnek jelentőségéről, Srobár miniszter az interpellációkra kijelentette a következőket: A közoktatási miniszterium az elnök intenciói szerint dolgozik, aki örökös föltette, hogy a Tótföldön ne jusson ellentétbe a nemzetiségi kérdés kezelése az emberiség elveivel. Mi sem a magyaroktól, sem a nemzetektől ezen veszünk el egyetlen iskolát sem, a ni emberi és történelmi jogainknál fog a megilleti őket, tiszteletben tartjuk mindenütt ő felekezeti iskolákat is s a zsió iskolákkal sem teszünk kivételt.

Ünnepi nagy választékban
Imakönyvek Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésben

Egy jókarban levő Weller-cipész-gép eladó. — Cím a kiadóban. 1959

Finom ásvégkészlet, tea, mokkacsészék, bádorgformák eladók. Megtekinthető hétfőn és kedden d. e. 10—12 óra közt Csengery-u. 8., földszint jobb. 1961

Állandó alkalmazásra **korosabb nőt keresek** gyermekek mellé, hol anyát pótolna. Cím a kiadóhivatalban. 1951

Szépirásos kisasszony azonnali alkalmazást nyer az Első Magyar Általános Biztosító Társaság nagykanizsai főigénysekéjénél. 1950

Jó házból, való, 16—17 éves izraelita **any ajánkozik vidékre** nagyobb gyermekek mellé, hol szerény díjazása és családjás otthona volna. Megkeresésük t. "J" jellegre kér a kiadóhivatalba. 1966

Bérbeadási hirdetés.

Ihárosberény (Somogy megye) község nagykorosmája mészárszékkel, kaszinóval és konyhakerttel f. hó 21-én d. u. 3 órakor a helyszínen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adni.

PÁLYÁZAT.

Az erdőcsokonyai (Somogym.) róm. kath. iskola osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Pályázatok a csokonyai iskolaszék elnökének október hó 5-ig küldendők be.

Egy elsőrangú, importált

belga tenyészmén
sürgősen eladó!

Megtekinthető és megvehető a tulajdonosnál: Adorján János, Zalakaros.

Tánciskola megnyitás!

Adorjáné Mayersberg Frída

okl. tánctanárnő, a m. kir. Operaház v. tagja érteitől a k. azölökét, a tanuló-ülését és a tankezelőket, hogy táncanfolyamát ezidén is megnyitja

Bővebbet legközelebb.

Mézes, járszági

görög-dinnye
krg.-ként 6 korona.

Kapható: GYENES LAJOS
csomageüzletében, Kazinczy-utca.

Vízonteladóknek megfelelő árengedmény.

Mosószappan, mosdószappan,

Erdal-cipőkrém, ecetsav

Sídló, surolókefe,

szivarkahüvely, szivarkapapír

kapható nagyban, azonnali szállításra

Frischmann Sándor és fia cégnél

SOPRON, Várkerület 68.

Megérkeztek

a legjobb minőségű cigarettahüvelyek és cigarettapapírok!

Legjutányosabb áron kaphatók
Garamvölgyi és Szemere
dohány-nagyáruházában. —

Levélpapírok

mappákban és dobozokban
óriási választékban!

Papírsalvéták

kisebb és nagyobb mennyiségben.

KÉPESLAPOK

mindenféle kivitelben!

Vázlatkönyvek,

Olaj- és víztestékek

FESTŐMINTÁK

Kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papíráruházában
Városház-palota.

URANIA mozgóképpalota

Kelemen y. u. 4. Telefon 250

Pénteken, szombaton. Szept. 19. és 20.

A zöld méreg

(Das grüne Gift)

Dráma 4 felvonásban.

Előadások kőszepelen 1/7 és 1/8 órákor

Vasár- és ünnepnapokon 8, 5, 7 és 9 órákor.

VILAG négy mozgószínház

Szerecs szállóba. Telefon 74. sz.

Péntek, szombat. Szept. 19. és 20. an

Kelet gyöngye

egy művész regénye 4 felvonásban.

Főszerepben **Daguj Servác.**

Előadások kezdete este 6 és 8 órákor!

Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

Hirdetéseket

csak a kiadóhivatal vesz fel
naponta délután fél 5 óráig.

Zala nyomdavállalat

Nagykanizsa

TELEFON: 78.



Üzleti könyvgyár, könyvkötészet, papíráru-
készítés. Mindennemű nyomtatványt a leg-
izlésesebb kivitelben készít és legponto-
sabbban szállít.

Irattartó és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA, Sugár-ut 4.

Zala Nyomdávával Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap koraroggal

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postai szétküldéssel:

egy óra 25 kor.

Egyes szám ára: 1 korona.

gyorsbeszélő és távközlési telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és leltárlajdonos: CSILLAG JENŐ

Írdefélszék, nyitóléret és magán közleményeket díjazás szerint veszi fel a kiadóhivatal.

Az amerikai misszió helyzete az államrendszerggél szemben.

Budapest, szept. 20. Horovitz Náhán amerikai ezredes egy nyilatkozatában kijelentette, hogy a budapesti államrendszerg szervezete egyelőre teljesen a régi marad, de működési ellenőrzési fogják. Erre a célra felállítottak egy szövetségi bizottságot, melyben Horovitz fogja az Egyesült Államokat képviselni. **Válasz** ezredes amerikai katonai attasé a rendőrfőkapitányhoz intézett levelében írja: Felhasználom ezen alkalmat annak közlésére, hogy hallottam, hogy hírlapok közlése szerint, egy amerikai tiszt hivatalos állást foglal el a rendőrségen. Ez helyreigazítandó, mert ez nem igaz. A nemzetközi misszió engem avogott küldött ki, hogy tanulmányozzam a rendőrséget, legyek segítségükre a rendőrség, csendőrség és határrendszerg reorganizálásánál. Ezen hivatásom teljesítésére rendelkezéseimre áll több amerikai tiszt és asszisztens. Ez az igazi tényállás a rendőrséggel szemben való helyzetünket illetőleg.

A Peidl-kormány szerepe a népbiztosok szökésében.

Budapest, szept. 20. A **Reggeli Hírek** megírta, hogy Kun Belának és népbiztos társainak szökése a Peidl-kormány tudtával és hathatós segítségével történt meg. A közlemény hiteltelenségét úgy Peidl miniszterelnök, mint Payer Károly akkori belügyminiszter nyilatkozatokkal próbálták megafoljni. Újabb dokumentum van arra vonatkozólag, hogy a Peidl-kormánynak tudnia kellett a népbiztosok futásáról. A volt kormány egyik tagja, Haubrich József hadügyminiszter aug. 2-án a királyi hadi határ egy rendőrségi felügyelőjének feladott távirata tartalma a következő: Folyó hó 1-én az est folyamán egy bécsi vonattal a népbiztosok elutaztak családtagjaikkal azon céljal, hogy Németország területére menjenek. Ezen vonat királyi hídánál megállítandó és átvizsgálendő, tízezer koronát meghaladó pénz, értékpapír vagy ékszerkészlet elküszandó.

Öröklődés az amerikai magyarok pénzével.

Budapest, szept. 20. Knapp Miksa a volt tanácskormányhoz beadványt fordult, melyben előadta, hogy módjában volna az amerikai magyarok által immár öt év óta összegyűjtött és hazaküldésre váró pénzeszközöket egy nagy hollandi hajózási vállalat amerikai ügynökének tervezete alapján összegyűjteni és a szövetségi kormánynak rendelkezésre érni bocsátítani. Az amerikai vérengzői ékként kioskolt dollárokat a szövetségi kormány te használna a maga céljaira, míg a magyarországi címzettséket egyáltalán szövetpénzzel elégtelnek volna ki. Knapp Miksa ezúttal egy utolsó sürgős kiadást kérte, egyúttal kikötötte, hogy felmúló szervezési és működési költségeire állami előleget utaljanak ki.

Elhalasztották a mügyvelem megnyitását.

Budapest, szept. 20. Miután a mügyvelem fűtőanyagának biztonsága eddig nem sikerült, a közoktatásiügyi miniszter elrendelte a tanév október elsei megnyitásának elhalasztását.

Bécs munkársága a munkás- és katonatanácsok ellen.

Bécs, szept. 20. A bécsi polgárk tanácsának küldöttsége átadta ma dr. Kenner kancellárnak azon határozatot, amelyet a munkás- és katonatanácsok tulkspásai jogában a hónap 10-én hozott. Stein, a tartományi főnök helyettese kijelentette, hogy a kormánynak nincs szüksége munkás- és katonatanácsra és hogy az egész tanácsrendszer egészen értelen, megakadályozza a közigazgatás rendes menetét, zavarokat okoz. A munkás- és katonatanácsokkal szemben hangsúlyozza, hogy amíg a kormány a munkás- és katonatanácsokat megbizva hivatalos tanácsokká válogatásával, addig a polgári és ipari tanácsokat sem melőzheti. Kenner kancellár kijelentette, hogy a polgárháborút és bolsevizmust csak a tanácsrendszer bevezetésével lehet elkerülni. Tagadhatatlan, hogy szörványosan törtétek tulkapások, a kormány azonban most már arra törekszik, hogy a nép valamennyi tagjának segítségével visszaállítsa a törvényes rendet. A közigazgatás nagy hibát csak gyökeres reformmal lehet megszüntetni. Ebből a munkából azonban minden társadalmi csoportnak ki kell venni a részét.

Wilson a népszövetségről.

Delmar, szept. 20. Wilson elnök San-Francisco-ban tartott beszédében felelt néhány kérdésre, amelyet a népszövetségre vonatkozóan tettek. Kijelentette, hogy Nagybritannia sohasem szavazhatja le az Egyesült Államokat. A szerződés szövege szerint amerikai csapatok Európába küldését idegen kormány nem kényszerítheti a népszövetség nagy befolyást gyakorolhat Santungon a japánok részéről való kiszolgáltatására és a 10. paragrafus értelmében nem kötelezheti az államokat arra, hogy Nagybritanniát az ir forradalom elnyomásában támogassák és, hogy a tizenegyedik paragrafus ezenfelül új formáról gondoskodik az önmegdekezés címe alá tartozó minden kérdés rendezése céljából.

A német alkotmány módosítása.

Berlin, szept. 20. A birodalmi kormánynak az alkotmány 61. cikkére vonatkozó válszjegyzéke, amint a Deutsche Allgemeine Zeitung érte-ül, tegnap lett átadva Lersner báró által Párizsban. A jegyzék nyilvánosságra hozatalát a mai nap folyamán várják.

Az antant diplomáták gratulálnak az osztrák békéhez.

London, szept. 20. Renner dr. államkancellár ma fogadta első ízben a Bécsben lévő katonai és diplomáciai szözlőket. A kancellár kijelentette, hogy a saingermaini szerződés aláírásának napján helyreállt a barátságos viszony és az osztrák köztársaság legközelebbi jegyzőkhöz fogja megkérni a hatalmat, hogy kezdjék meg a 10. rendű diplomáciai összeköttetés Ausztriával. A hatalmak képviselői kijelentették, hogy a kormányaik követségeket fognak felállítani Bécsben. Nyugatmagyarország sorsa iránt az Egyesült Államok, Anglia és Olaszország képviselői érdeklődtek leginkább. Az idegen

meghatalmazottak szoracse kívánataikat fejezik ki az osztrák köztársaságnak a békekötés alkalmával, melyet diplomáciai szöklerek tartanak.

Október közepén írják alá a bolgár békét.

Páris, szept. 20. (Szikratávirat.) A bolgár békeszerződés Bulgáriát az általános védkötelezettség megszüntetésére, a hadsereg létszámának husz ezer emberre való leszállítására kötelezi. A Chicago Tribune szerint a bolgároknak husz nap alatt kell előterjeszteniük ellenjavaslatukat. Remélik, hogy a békeszerződést október közo táján aláírhatják.

Miemeltek egy elsölyedt olasz csatahajót.

Róma, szept. 20. (Szikratávirat.) Tarentumból jelentik, hogy a **Leonardi da Vinci** csatahajót sikerült kimenelni. Hadiszöglálatra a hajó többé nem alkalmas, leszerelik és az anyagát eladják.

Szövetség a bolsevisták leverésére.

Páris, szept. 20. (Szikratávirat.) Varsóból jelentik, hogy Popol tabornok Denikin követe Peteljurával tárgyalásokba bocsátkozott a bolsevikiek közös leverése céljából.

A német béke ratifikálása.

Páris, szept. 20. A Petit Parisien értesülése szerint parlamenti körökben azt hiszik, hogy a kamara pénteken vagy szombaton fogja ratifikálni a német békeszerződést.

Husz halálos ítélet Münchenben.

München, szept. 20. A mai minisztertanács hír szerint jóváhagyott husz gyilkossági perben hozott halálos ítéletet. Az ítéleteket ma délután végrehajtják a stadelháni fogházban.

Sigray gróf Nyugatmagyarország sorsáról.

Bécs, szept. 19. Az **Express** bécsi távirati ügynökség megkérdezte Sigray gróf kormányzót, mi a véleménye Nyugatmagyarország oltzakításának kérdéséről. A kormányzó a következő érdekes kijelentéseket tette:

— Ma még nem tekintheti Ausztria megváltozhatatlan közjogi helyzetnek azt a viszonyt, melyet a párisi békekönferencia határozata teremtett Nyugatmagyarország hovatartozása dolgában. Magyarország még semmiféle béketárgyaláson részt nem vett s így nem is kötelező rá semmilyen más állommal kötött békeszerződés. Ezzel szemben minden magyar szivesen belomegy anba, hogy a kancellár a hovatartozás kérdésében kérdezze meg az érdekelte népet. A népszavazás eredménye pillanatnyilag sem vitás. Nyugatmagyarországot minden érdeke Magyarországhoz közi, mert innen sok száz vagyon gabonát kap. A kormányzó végül kijelenti, hogy terror nincs s csupán a szigorú fejelem, hazaszeretet az, amely a csapatokat a rend őntartásához vezeti.

HIREK.

— Bolondlítja a népet. Lelkellen gazemberek, akik a kommunista uralmat akarják fölleveníteni, mindazon zavart akarnak támasztani közgazdaságunk monetáris, hogy a munkások és ketonák közt, hogy a kormány azért váltja be egy ötdönt értékűt szovjet pénzt, hogy aztán mint teljes értéket hozza forgalomba s így gazdagodjék a szegénység bórán. Ennek a lelkes hazugságnak a megcáfolására kár minden szó. Akinek csak egy csipetnyi esze van, tudja, hogy a szovjet-pézt Kun Beláok közön öges hazugságnak, amely még annyit sem ér, mint ugyanakkora tiszta papíros. A kormány, amikor ezt a rongyot beváltja, milliárdokat adoz föl a nemzeti vagyonból csupán azért, hogy a szegénység ne keresdjon tulságosan. Aki a konkolyt hintő gazembereket a hatóságok kezére juttatja, 1000 korona jutalomban részesül.

— Veszprém meg van szállva. Napok óta keringtek hírek arról, hogy a románok Veszprém városát kiűritették igen valószínű, hogy a románok hamarosan az egész országot elhagyják, — a tény azonban egyelőre az, hogy Veszprém meg ma is meg van szállva.

— Gimnáziumi hírek. Ma vasárnap f. hó 21-én a főgimnázium helyben lakó növendékei közül a római katolikusok reggel negyed 9 órakor, a más vallásúak reggel 9 órakor jelenjenek meg az intézet udvarán. Igazgatóság.

— Eljegyzés. *Kürschner* Erzsikeit eljegyezte *Garamvölgyi* Lászlóval. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— A Kántián Színpad harmadik száma szenzációs tartalommal telonik meg ma reggel. Megszólaltja a lap a kanizsai közönség tinpelet színeszeit és valók mondát el kedves apróságokat életükől *Vida* *Ilius* és *Balla* *Manci* emesélik, hogyan lettek színeszónok, *Róna* *Zoltán*, *Paór* *Miklós* és *Kardos* *Józsa* pedig egy-egy kedvesen érdekes emlékeket elevenítik fel. Sok vidámabbnál-vidámabb humoreszok, karcolat és színházi íntimitás teszi érdekessé a kitünő hetilapot, melyet ideiglenesen *Papp* *József* kollégánk szerkeszt.

— Légi közlekedés Prága—Drezda—Berlin között. A „Prager Tagblatt” közli, hogy a legközelebbi időben légi közlekedés indul meg Prága és Drezda, illetve Prága és Berlin között. A közlekedést egy vállalat fogja lebonyolítani. Az első útvonal, amelyen a forgalom megindul, Drezda, Bodenbach, Leitmeitz, Prága, Teplice és Drezda lesz. A Prága—drezdai-ut időtartama 75 perc lesz.

— Levelezés a Szerbiában levő hadifoglyokkal. A Svájcban székelő jugoszláv követtség értesítése szerint újabban megengedték, hogy Szerbiába a hadifoglyoknak levelek küldethessenek. Ezek a levelek kisebb csomagokban a Nisben székelő szerb, hadifoglyparancsnoksághoz beküldendők. Logeiszoróbb ha a közönség ezen leveleket továbbítás véget a Magyar Vörös Kereszt Hadifogoly Gyámoltó és Tuisítói Hivatalának (Budapest, V., Nagykorona-utca 13.) beküldi.

— A Vasvári Sportegylet focifball csapata tegnap este megérkezett. A mérkőzés ma délután 5 órakor lesz megt. rta.

— A Világ nagyszínházban vasárnap és hétfőn kerül bemutatásra a *Pera hercege* című 4 felvonásos dráma. A főszerepeket *Hubert* *Mariska* és *Bobrowska* *Lily* játszák. Kedden, szerdán és csütörtökön *Quo Vadis*.

— Szénkaasztrófa Bécsben. Bécsből táviratozzák, hogy a kormány vasárnaptól, szeptember 21-től kezdve Bécsben teljesen beazúntelt a villamosvasúti forgalmat, — a kávéházak és vendéglők záróját, továbbá a kapuzárás idejét esti 8 órában állapítja meg s az összes lifteket kikapcsolják. A magánlakások világítása is rendkívül szigorú rendszabály alá kerül.

— Vasárnap és hétfőn kerül bemutatásra az Urániában *Brantling mérnök titka* címen egy misztikus történet négy felvonásban. A főszerepelt *Bruno Dekarli*, a Berliner Volkstheater jeles művésze játsza.

— Uj hetilap. E héten *Magyar Haladás* címmel új hetilap indul meg Nagykanizsán. Az előzetes jelentés szerint a lap kizárólag művelői, irodalmi és kulturális célokat szolgál. *Justus* szerkeszti és számonként 2 korona 50 fillérbe kerül.

Színház.

Heti műsori

Vasárnap d. u.	Hejhehujá báró, operett
Vasárnap este	Csókpirulák (Csak felnőtteknek)
Hétfő	Vasgyáros, színmű
Kedd	Nemtudomka, operette
Szerda	Nemtudomka, operette
Csütörtök	A szerető, színmű
Péntek	Pillangó főhadnagy, operett
Szombat	Pillangó főhadnagy
Vasárnap	Pillangó főhadnagy.

Nyílt-tér.

Értesítés.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Magyar-utca 43 szám alatt levő dohány-társaságomat *Porácás* *Bezdáné* füzlevelezésem kitélése után a innal kor igényelnek megfelelően átálakítva tovább vezetem.

Kérem továbbra is a nagybecsű közönség szíves pártfogását.

Grünbaum Katalin.

Sertésölök és lábaspajfa eladása.

A volt honvéd laktanya mögötti sertésölök és lábaspajfa folyó hó 22-én (hétfőn) délelőtt 9 órakor a helyszínen nyilvános árverés után a legelőbbtel ígérőnek készpénzfizetés ellenében el fog adatni.

20. gyalogzásalóalj közérkezéssel bizottsága

Női kereskedelmi tanfolyamot végzett leány tanítására elfogad egy elemi- vagy I. polg. iskolát tanulót. — Cim: a kiadóban.

Öszi vetőbúkkönyv elsőrendű minőségben, kisebb lételekben is kapható: *Grünhut* *Henrik* *Fia* ögéné, Deák tér 2.

Parádésokocsa (négyesfogatolt la haj) f. évi október 24-ére állást keres. Cim a kiadó hivatalban.

Gazdatiszt, jó bizonyítványokkal állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 1902

Aszok hordók, azonnal tölthető állapotban és kádák kaphatók Csengery-ut 31. szám alatt. 1904

Gyermektelen házaspár keres 2 vagy 3 szobás lakást, esetleg butorozva. Közvetítő díjaztatik — Bővebbet a kiadóhivatalban. 1921

Finom évegkészlet, tea, mőkka-csészék, bádofórmák eladó. Megtekinthető hétfőn és kedden d. e. 10—12 óra közt Csengery-u. 8., földszint jobb. 1901

Két szobás butorozott vagy butorozatlan lakást összes mellékkeliségekkel keresek. Közvetítő díjaztatik. — Cim a kiadóhivatalban. 1907

Állandó alkalmazásra keresőbb női keresek-gyermekek mellé, hol anyát pótolna. Cim a kiadóhivatalban. 1951

Szépiírású klasszikus azonnali alkalmazást nyer az Első Magyar Általános Biztosító Társaság nagykanizsai főügynökségénél. 1950

Képkercelést elfogad Stern Kálmán úveges Kínizai-u. 21. és egy butorozott szobát keresek okt. 1-re. 1904

Jó házból való, 16—17 éves izraelita leány ajánlkozok vidékre nagyobb gyermekek mellé, hol szerény díjazása de családiás otthona volna. Megkeresések t. J. jelgére kér a kiadóhivatalba. 1906

Eladó egy alig használt modern világos fényezett gőzölt búkkfa halászoba, egy barna matt díloá ebédlő 8 börszékkel, egy világos salomasztal 4 kárpit-zókkal egy seziónnal. Bővebbet *Torma* *Pál* asztalosnál, Kazinczy-utca 28. szám. 1909

Egy elsőrangú, importált belga tenyészmen sürgősen eladó! Megtekinthető és megvehető a tulajdonosnál: *Adorján János*, *Zalakaros*.

Tánciskola megnyitás!
Adorjáné Mayersberg Frida
okt. táncitanár, a m. kir. Operaház v. tagja értesül a k. szülőket, a tanuló-íjúságot és tanckedvelőket, hogy táncanfolyamát ezidén is megnyitja.
Bővebbet legközelebb.

PÁLYÁZAT.
Az erdőcsokonyai (Somogy-m.) róm. kath. iskola osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Pályázatok a csokonyai iskolaszék elnökének október hó 3-ig küldendők be.

Mosdószappan, mosdószappan, Erdal-cipokróm, acetsav 25-^{0/0-00}
Sídol, surolókefe, szlvarkahüvely, szlvarkapapír kapható nagyban, azonnali szállításra *Frischmann-Söndler és fia cégnél*
— SOPRON, Várkerület 08. —

URANIA mozgóképpalota
Csengery-u. 4. Teléfon 200
Vasárnap és hétfőn. Szept. 21. és 22-én
Brantling mérnök titka
misztikus történet 4 felvonásban.
Főszerepben: *Bruno Dekarli*.
a „Berliner Volkstheater” művésze.
Előadások kényszerűen 8 1/2 óra 9 órakor
Vasár- és Hantagapitton 8, 5, 7 óra 9 órakor

VILÁG nagyszínházban
SZOMBAT SZÁMBA. Teléfon 14. sz.
Vasárnap, hétfő, Szept 21 és 22-én
Pera hercege
Dráma 4 felvonásban.
Főszerepben:
Hubert Mariska, *Bobrowska Lily*
Előadások kezdete este 6 és 8 órakor!
Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

Levelezési és Kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidalal
Fő-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postai szét-
küldéssel:

egy hóra 26 kor.

Egyes szám ára:
1 korona.

gyártásvezetői és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 919.

Főigazgató:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magán-
közleményeket állványok színtől veszi
fel a kiadóhivatal.

József, főherceg Magyarország jövőjéről.

Páris, szept. 22. A „Temps” budapesti tudósítója jelenti, hogy József főherceg a magyar politikai helyzetéről és Magyarországnak az ántánthoz való viszonyáról a következőképpen nyilatkozott: „Magyarország mindig rokonszenvezett és most is rokonszenvezik az ántántal. Soha nem akart a szövetségesek ellen háborút viselni és mindig áldozata volt Németországnak és Ausztriának. Ez a két szövetséges állam volt mindig Magyarország sorsának az ura. Magyarország mindig kénytelen volt egyes szomszédaira támaszkodni, amelyek nyersanyagokkal ellátták és amelyekkel politikai szövetségben kellett élnie. Magyarországon segíteni kell, hogy elnékülözhesse a német és osztrák szövetséget. Magyarországnak azokkal a szomszédokkal kell szövetséget, amelyek az ántánt barátját és támogatóját bírik.”

Tilos eukrot használni italok készítéséhez.

Budapest, szept. 22. A közéleti miniszter az italok kimérését szolgáló üzemekben és üzletekben bármiféle ital elkészítéséhez cukor felhasználását, az italok mellől cukor kiszolgálását eltiltotta. A cukor kiszolgálásának tilalma alatt mesterséges édesítőszerrel kell ki szolgálni.

A kormány a hadifoglyokért.

Budapest, szept. 22. A legutóbbi minisztertanácson elhatározták, hogy a keleten levő magyar hadifoglyoknak 8 millió rubelt a szibériaiaknak, 300 ezer korona ruházati segílyt és havi 2 millió dán koronát küldenek. Az olaszországi hadifoglyok 2-millió lírát, a franciaországiak 100.000 frankot kapnak. A hadügyminiszter minden lépést megtett, hogy a hadifoglyok hazaszállítása megkezdőd-
hessék.

Az oroszországi helyzet.

Mährisch-Osttrau, szept. 22. A bolsevikok támadása Csupy-Ove irányában teljesen meggyűlölt. A fehér hadsereg tízenöt ezer bolsavikot bekerített, és fog-
lyul ejtett.

Páris, szept. 22. A Chicago Tribunenek jelentik Rigából: Itteni lapok szerint valószínű, hogy Szovjetország békét köt Lettországgal és Fehér-oroszországgal. Az említett két ország

jegyzőket küldött ezen kérdésben Clemen-
tinnak, amelyben hangsúlyozták, ha
maguknak kell magukat megvédeniük,
akkor legalább ismerjék el a szövetsé-
gesek ezen államok függetlenségét.

Valószínűnek látszik, hogy a két ország
kormányai nem fogja kölcsönként minden
ellenszolgáltatás nélkül támogatni, mert
attól tartanak, hogy Kolsak a bolsevikok
legyőzése után ellenük fordulhat. Orosz-
ország békeajánlatot tett Litvanyának is,
Finnországot pedig felszólította, hogy
hívja vissza az orosz fehér hadseregből
a finn önkénteseket.

Oktoberben írja alá Magyar- ország a békeszerződést.

Bécs, szeptemb. 22. A Neue Freie
Presse jelenti Párisból, hogy a béke-
szerződést Magyarországgal október kö-
zepe táján íratják alá.

Áadták a bolgár békeszer- ződést.

Páris, szept. 22. A békekonferencia
tizenkilencedikén délelőtt átadta a bolgár
delegációnak a békeszerződést. Az In-
transigeant arról értesült bolgár körök-
ből, hogy Bulgária rendkívüli ellenjavas-
latokkal fog előállni.

Eisner miniszterelnök gyilkosa a törvényszék előtt.

München, szept. 22. Arco grófnak,
Eisner miniszterelnök gyilkosának pörét
október folyamán letárgyalják. Az orvosok
véleménye szerint Arco gróf addigra
annyira összeszedi magát, hogy jelen
lehet a tárgyaláson.

Kegyelmet kapott a mérge- keverő Hofrichter.

Bécs, szept. 22. A nemzetgyűlés
elnöke kegyelemből elengedte Hofrichter
Adolf volt főhadnagy hátralevő fegyház-
büntetését. Hofrichter annak idején több
törzstiszt ellen elkövetett mérgezési kísér-
letéért lett elítélve.

Megérkezett az első angol hajó német kikötőbe.

Hamburg, szept. 22. A „Weimar”
gőzös szeptember 14-én darabárúval
megérkezett Londonból. Ez az első
angol kereskedelmi hajó, amely a béke-
kötés óta német kikötőbe befutott és
ezzel megindult a rendez kereskedelmi
forgalom Anglia és Németország
között.

Még mindig a Caillanx-pör.

Páris, szept. 22. A reggeli lapok
befejezett eredményként jelentették Lenoir
kivegzését, az esti lapok pedig hivatalo-
san közlik, hogy a kivégzést elhalasztal-
ták, mert Lenoir kijelentései össze-
függésben vannak egy folyamatban lévő
pörrel. Valószínűleg Caillaux pöréről
van szó.

A békeszerződés ratifikálása.

Rotterdam, szept. 22. Washington-
ból szeptember 17-ől jelentik: Felelős
politikai körökben mindinkább ama meg-
győződés kerekedik felül, hogy a béke-
szerződést néhány héten belül ratifikál-
hatják. A tárgyalások során mindkét párt
hőpontra jutott, valószínűleg, hogy som-
Lodge, sem Hitchcock nem lesznek abban
a helyzetben, hogy a szükséges negyven-
kilenc szavazatot kitevő ketharmad többsé-
get felsorakoztathassák a benyújtott
javaslatok és módosítások mellett vagy
ellene.

A volt király nem költözik Spanyolországba.

Bern, szept. 22. Károly király titkári
hivatala megcáfolja azon madridi
jelentéseket, hogy a volt magyar király
Santanderbe, a spanyol király kastélyába
akarna költözni.

Einökválasztás Svájcban.

Bern, szept. 22. A svájci távíroda
jól informált helyről értesül, hogy Abor
szövetségi elnök közölte politikai bará-
taival, hogy nem hajlandó elvállalni többé
a szövetséges tanácsban való jelölését.

Károly exkirály nem vágyik a trónra.

Páris, szept. 22. Az „Eclair” ber-
lini kiállítódósa beszélgetést foly-
tatott Windischgrätz Lajos herceggel,
melynek folyamán a herceg Károly
exkirály védelmére kelt és kijelentette,
hogy Károly nem is gondol a korona
visszaszerzésére.

Az amerikaiak ajándéka Francia- országnak.

Versailles, szept. 22. A párisi reg-
geli lapok írják: Az amerikaiak a
francia földön levő valamennyi beren-
dezési, vasutakat, barakkokat és elek-
tromos telepeket hátrahagylák. E
berendezések értékét 10 milliárdra
becsülik.

Tárgyalások Ausztria szénellátása ügyében.

Paris, szept. 22. A legfőbb haditanács ma Ausztriának közzévaló ellátásáról tanácskoztott.

Lázadás Írországban.

Berlin, szept. 22. Írlandból olyféle hírek jönnek, amelyek arra engednek következtetni, hogy ott egy új nagyobb mérvű lázadás tört ki. Az írországi köztársasági párt felhívást bocsátott ki, mely Tipperary tartományt haditerületnek jelenti ki. Az angol kormány, hogy a lázongásokat elfojtsa, csapatokat küldött ki a forrongások miatt veszélyeztetett területekre. A lázadók és az angol katonaság, továbbá a rendőrség közötti összeütközésre került a sor és a jelenléti szerint számos katona és rendőr esett a lázadóknak áldozatul.

Nyugatmagyarország sorsa.

Milyen közigazgatással átalakulással jözzéne elő az átoltalás?

Egyik soproni lapíróunk felvetette azt a kérdést, hogy közigazgatásilag milyen változtatások válnának szükségesek, ha az antantnak azon szándéka, ha Nyugatmagyarországot Ausztriához csatolják, valóban teljesülne. Az erre vonatkozó konjunkturákat, tekintettel arra a körülményre, hogy a kérdés Zala-egyét is közelről érinti, a következőkben ismertetjük.

Kétségtelen, hogy Sopronmegye mint önálló törvényhatóság így is megmaradhatna, bár jóval kisebb alakban. Megmaradna belőle a csepregi, a kapuvári, a csornai járás és a soproniak egy része. A megyeszékhely nem maradhatna Sopron, mert egy idegen állam nem fogadhatna be még átmenetileg sem egy ilyen vármegye közhivatalait. Aikellene tehát telepíteni a megye székhelyét Csornára, vagy Kapuvárra. Ne higgyük azonban, hogy ez lehetséges. Honnan építene akarmelyik is néhány hónap alatt palotákat a megyeháznak, a törvényszéknek, a pénzügyigazgatóságának, a postai igazgatóságának és a többi hivatalnak? És honnan venné azt a tengerdek tékaát, amely a több száz tisztviselő családot elhelyezné? Ez teljesen kivihetetlen dolog. Erről a tervről tehát le kellene mondanunk.

Van egy másik terv is, mely lájdalmas ugyan, de a kivihetőségek sorába tartozik. E terv szerint Sopron és a megyéjét felosztanák Győr és Vasvármegyék között. Győrhez kapcsolnák a földrajzi fekvésnek megfelelően a csornai és a kapuvári járást, Vashoz a csepregi járást és a soproniak megmaradó részét. Ilykép a közhivatalok elhelyezésének a kérdése meg lenne oldva. Azonban a tisztviselők elhelyezése még így is nagy nehezéget okozna, mert sem Győrnek, sem Szombathelynek nincsenek felesleges lakásai. Az antant maga sem tudja, milyen megoldási problémákat teremtett meg ezzel az erőszakos intézkedéssel.

Arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy Ausztria a magyar tisztviselők egy részét kénytelen lenne megtartani, mert például Sopron város ma nagyobb többségben magyar anyanyelvű, vagy Nagycenk közeg, mely

szintén Ausztriának jut, nem fog az osztrák sógor kedvéért kivetkőzni magyar jellegből.

De láméltjük, egyelőre felesleges erről beszélni, mert még mi nem mondunk le a reményről, hogy egész Sopronmegye és Sopron is megmarad magyarnak és nem fogják erőszakkal leszakítani a magyar hasa testéről, a népek önrendelkező jogának nagyobb dicsőségére.

HIREK.

N A P T A R	
1918.	A nap két óra 47 perc
szeptemb.	kor nyugszik 5 óra 57 perc
23	A hold két órával 4 óra 58
Kedd	perc eléri nyugatnak d. u. 5 óra 18 perckor

A dunántúli kormánybiztosok tanácskozása. A dunántúli kormánybiztosok Beniczky Ödön belügyminiszter elnöke alatt Siofokon értekezletet tartottak, melyen a Dunántúli kormányzása s egyéb fontos közigazgatási és közgazdasági kérdések kerültek szóba. Kerner Gusztáv kormánybiztos-helyettes röviden közölte a megállapodások anyagát, mely szerint a Dunántúli kormányzása marad az eddigi beosztás szerint élén egy közponit kormánybiztossal. A megye kormánybiztosai teendőit egyelőre Sigray gróf látja el, de a közel jövőben, miként a többi vármegyébe, úgy ideo is fog a kormány külön kormánybiztosot küldeni. Az értekezlet örömmel konstataálta, hogy a románok a közel jövőben a számukra megállapított demarkacionális vonalra fognak visszavonulni és az általuk elhordott rengeteg gyár és gazdasági felzárolás: az antant intenciónak megfelelően az általuk fizetendő kárpótlásába be fog számítani: Pénzügyi téren lényeges könnyebbédés várható, mert sikerrel kezeltető tárgyalásokat folytatunk külállamokkal nagyszabasu kölcsön tárgyában Tűzoltányegellátás tekintetében a kormánybiztosok mindent előkéretnek, hogy a gondjalkra bizott területek szónnel es tüzfával ellátassanak. Erre vonatkozólag a románokkal is folytatunk tárgyalásokat, amint a demarkációs vonalra visszavonulnak.

Fellüggészlekek a vármegyén. Kolbatschlag alispán a kommunizmussal való együttműködés miatt fellüggészeltte a következő vármegyei tisztviselőket: Hódy Lehel árvsz. h. ülnök, árvsz. jegyző, Lónyay Ferenc várm. iradaegéditstet, Fazekas Vilmos balatonfüredi iradaegéditstet.

A zalaegerszegi rendőrkapitány letartóztatták. Zilahi István, a zalaegerszegi rendőrkapitány tudvalevőleg, a kommunizmus első napjaiban szíval lölekekkel a bolsevik eszmeke szolgálalalál állt, aminek nem is maradt el a jutalma. A kapitányból rövidesen zászlóaljparancsnok lett s. ebben a minőségben különösen nagy buzgalmat fejtett ki az ellenforradalmi mozgalmak leverésében. Az első löndvai ellenforradalmi puccs megghiusulása is főként az ő műve volt. Szóval Zilahi elvtárs oly sikerrel működött, hogy nemcsak Egerszeg, de a messze környék lakossága is átkozza a nevé. A diktatura bukásával Zilahi is elszellett undok működése színteréről a desára annak, hogy elfogató parancsot kőroztek ellene országzszerre, nem akadtak a nyomára. A napokban aztán kipaliant, hogy miért sikertelen az elfogatási parancs. Az ex kapitány ugyanis

Egerszegről Budapestre menekült s mint „menekült” rendőrkapitány az államrendőrségnél jelentkezett szolgálattételre. Ott elhitték neki, hogy a jugoszlávok elől menekült s szolgálattételre becszolták előbb az egyik kerületi kapitánysághoz, majd az államrendőrség központjába. Amint azt a jó egészségek megtudták, a valódi tényállásról fölvilágosították a budapesti főkapitányságot, amely aztán letartóztatta s fedezettel Egerszegrő szállította. — Zilahi István viselt dolgait most az ügyészség kutatja.

A románok őszelövésével lenyegelik Veszprémet. A román parancsnokság a következő csekélyiségeket közölte Veszprém tanácsával: Ha a Veszprémben állomásozó román katonák közül egy áldozatul esik, azért a helybéli polgárság közül ötvenet fognak kivégezni. Ha román tiszet es áldozat, akkor megfelelően magasabb létszámú egyén kivégzesevel vesznek elégtételt. Ha a helybéli román csapatok megtámadlása esetén a veszprémi lakosság n támadókhöz csatlakozik, akkor a városi tanács összes tagjal halálbüntetéssel bünhődnek és ez esetben Veszprém városát tűzérősséggel porrá lövik. Eről a még habaruban is szokatlanul bestiális kijelentésről a polgármester és rendőrkapitány 3000/1918. sz. hivatalos hírdetményükben értesítettek Veszprém lakosságát.

Ősze akarják hívni a régi parlamentet? Budapestről jelentik nekünk a választásügynek semmi látzatával sem rendelkező alábbi hírt. Az a tény, hogy jelenleg a választások megejtése leközdhottolon akadályokba ütközik, több vezető politikus azt a gondolatira vezetett, hogy a nemzetgyűlés összeüléséig a régi parlament kell új élére kelteni. A tervet eddig mintegy száz volt képviselő támogatja. Az ületi fölvetés szerint a régi képviselőháznak az volna a feladata, hogy a választójogi törvényt megalkossa és néhány egyéb sürgősen elintézendő ügyet tárgyaljon le.

Haldózás. Dr. Vajda Markné, helybéli fogorvos neje hosszú szenvedés után s. hó 22-én déli 12 órakor elhunyt. Az elhunyt f. hó 24-én délután 4 órakor fogják a Főúgyászsházból az izr. sírkertben örök nyugalomra helyezni. A megboldogult nagykiterjedésű rokonság gyászolja.

Jólékonyaság. A mezilábas tanulónak Buchler Edlt l. o. tanuló 10 koronát adományozott.

Szerb királyi tábla Szabadkán. A szerb kormány Szabadkán királyi németórábit állít föl. A tárgyalás nyelve szerb, de az értekezlet teljesen a magyar törvények szellemében hozzák. Az új tábla hatásköre a szerbek által megszállva tartott összes magyar részekre kiterjed. Az új táblaelnök a magyar kúria egyik bírja lesz, míg főállamügyész a gyűri főállamügyész-helyettes nevezik ki. Mindkettő szerb származásu s természetesen kitépnek a magyar állam szolgálatából.

Cseh neveket kapnak a magyar városok. Az antant jóvoltából nagyra nőtt cseh-szlovák országban már javított a térkép, törlték a régi magyar helységneveket. Most a dunamenti kikötők új neveit hozza a hivatalos lap. Az ősi Pozsony neve Bratislava, Dóvény—Devin, Dunaradvány—Dunajské Radvány, Komárom—Komarno, Párkány—Parkan, Kolozs-nema—Kolozena. Az új nevekről rá lehet ismerni a keresztapára, de arra is, hogy magyar szavakat állítottak szláv gunyába.

— **A hadseregért.** Balaton-Endrédén a minap akció indult meg Traun főedész és a református és katolikus tanítók vezetésével, mely akció a hadsereg támogatását tűzte ki céljául Balaton-Endréd közönsége, mely hazafias példaadás tekintetében mindig előjár, a 10-án elhatározta, hogy a község lakossága 20-80 évig kivétel nélkül bevonul és szolid nélkül fogja a nemzeti hadseregben a hazát szolgálni. Meg aznap egy teljes század alakult meg, mely szolgálatot felajánlotta a fővezérnek. Ehhez nem lehet kommentárt írni, ezek oly tények, melyek maguk magyaráznak mindent. Csak annyit még, hogy ezt a nemzeti áldozatkészséget mindenki szíveleje meg.

— **A boldog Szeged.** Szeged város tanácsa hosszas tárgyalás után kieszárolta, hogy a román kormány egyelőre 140 vagyon perlozónyi községet ezáltal a városnak rekompenzációs cikkkel ellenében. A tárgyalások újabb nagybemennyiségű szén átengedése érdekében is megindultak.

— **A világ leghatalmasabb illalko-
lása, a Quo Vadis** című dráma kerül bemutatásra kedden, szerdán és csütörtökön a Világ nagy mozgóban. Naponta 3 előadás, délután 6 órakor (ifjúsági), este fél 8 és 9 órakor. — Jegyek előre válthatók d. u. 2 órától a pénztárnál.

— **A német nyelv Sopronban:** Gróf Sigray Antal, Nyugatmagyarország kormányzója leiratot írt élett Sopron városához, amelyben elrendeli a német nyelvnek hivatalos nyelvként való használatát. Ennek alapján Sopron város tanácsa elrendelte, hogy jövőben a hivatalos nyomatványok szövege magyar és német legyen s hogy a német nyelvű bizalmasokra német nyelvű határozatokat hozzanak. A köznyelvi nyelv is a német.

— **Kedden és szerdán** az Urániában bemutatásra kerül remek műsor keretében *Mária*, egy hercegnő története című 4 felvonásos dráma, melynek főszerepeit *Mia May* és *Harry Litke* játsszák.

A kanizsai tengerészek idejében.

Orgiák a püspöki palotában.

A proletárdiktatura legkegyetlenebb és legvérszomjasabb rablógyilkosai nemcsak „Lenin-fiúk” néven voltak ismeretesek. A Lenin-banidáknak különböző elnevezések és és vezérek alatt több fő- és alcsoportha geráldálkodott az országban és ejtette rémületbe a vidék; különösen a falvak ártatlan, jámbor lakosságát. Ezek a csoportok semmiben sem maradtak mögötte Lenin cimboráinak, ha ugyan hírből, kiöntött vérben, rablásokban túl nem szárnyaltak azokat.

Dunántúlon két mindenre elszánt és minden aljasságra, kegyetlenségre kész csoport geráldálkodott. Egyik az ugynevezett Ándras-csoport, mely főkap Nagykanizsán és Rörnyekét tartotta ottgásában, a másik a Fabick-csoport. De mellett tovább mennék, nem lesz érdektelen, ha a csoport vezérével, Fabick Károlyival közelebbről is megismerkedünk.

A vezető múltja.

Vegigpróbált minden mesterséget, volt kertész, asztalos, lakatos, de a munka nem volt kedvére való. Abba is hagyta hamarosan és utcai lányok kitaroltja lett. A háború előtti évben elvitték tengerésznek, honnan a szerencsétlen Károlyi-féle forradalom után végül haza. A katonaságnál sem szaktak meg

a munkát és a zürzavaros viszonyok között hazakerültve azonnal neki megfelelő a jövedelmező mesterség után nézett. Még híre, hama sem volt a proletárdiktaturának, mikor Fabick Nagykanizsán már megalakította tengerész csoportját. Egyideig rondes, tisztoságos elemek is voltak a csoportban, mely a forradalom első hetében valóban jó szolgálatot tett a rend fenntartása körül. De Fabicknak nem ez volt az ambíciója. A tisztoságos elemeket hamarosan kitette a csoportjából és egykori csirketűgő és selyemfű kollégáit öltöztette fel tengerészeknek. A Fabick-csoport első „hőstette” a Múra mentén geráldálkodó zöld káder katonáinak megfélemezése volt. Azon a cínen, hogy a muraközi horvát lakosság lázadzik, Fabick a csoportjával sorra járta a muramenti községeket és a jölelő, semmióen sem vételes parasztokat sorra akasztotta. A zöld káder rablói által veszélyeztetett halványok azonban mindig bölcs óvatossággal elkerülték.

Később Budapesten mentik a forradalmat, sőt részt vesznek a kommunisták üldözésében is, akikben alkalmasint erős konkurrenciát sejtnek. De mikor bekövetkezik a proletárdiktatura, ők is lelkes kommunistákka lesznek és Szamuely hű próbákjeivé szegődnek.

Orgiák a püspöki palotában.

Egy hatalmas rendőri organizációnak igen hosszú és fáradságos munkájába fog kerülni, míg ki fogja deríteni annak a rengeteg gyilkosságnak, rablásnak, kegyetlenkedésnek csak egy részét is, melyet a gonosztevők a proletárdiktatura 132 napja alatt elkövettek. A rémuralom legötöttebb emiékai fűződnék a nevükhöz s áhul egyszer megjelenek, halálhörges, a megkínzottak jajveszékese, kirabolt házak, összetört bútorok, a rémületől megzavarodott elmék, rettenetes átokra nyitott ajkák jeleztek utjukat.

Ez a rettegett, vadállatokból álló csorda Székesfehérváron a püspöki palotában ültötte fel főhadiszállását a csatornák söpredéke, a börtönök éves lakói bevonultak a püspöki rezidencia múlkínsekkel rakott gyönyörű termelbe és minthogy az egész életüket istállókban, pajtákban, éjjeli mulatóhelyek bűzös szalmaveckin töltötték, istállóvá, éjjeli lebuja piszkították a palota ragyogó termeit is. Vad tobzódások, orgiák, fekete mások tanyájává let a főpap lakása. A Fabick-fiúk nem elégedtek meg azzal, hogy ott tartózkodtak hanem a Dunántul minden részéből, Budapestről is odacsődítettek nőiamezőseiket, akiket napokig ott ittak, a legtrágárabb dalokat énekeltek s ha lerészegedtek, a legfertelmesebb dolgokat követték el a palota arany-múlkínsoival megzantogtellenítették az ereklyéket, szétfördelték a nagyértékű őrvegholmikat és bepiszkolták a drága szőnyegot. Az antikultura dűbe tombolt bennük minden kultúrával szemben és tönkretettek, szétomboltak; bepiszkoltak mindent, ami szépet, drágát és művészi találtak a palotában.

A véresfalú pincék.

Kettőhöz nagyon értek ezek a banditák. Az iváshoz és a táplálkozáshoz. A Dunántul falvaiban összerabolt rengeteg élelmiszert mind ide szállítottak, hordószámra gurították be a legfinomabb balatoni borokat, ládászámra az ural kastélyokból ellopott posztokeket és amit a hajnalokig tartó tivornyákon

nem tudtak meginni, azt kifolyatták. Beverték a bordók fenekét, földhöz vágták a tele pezsgős üvegeket és a drága italból valóóságos kis tengerszemek keletkeztek a fényes parketteken.

De nemcsak muzslakozó, énekhang, vad kacagás, hisztérikus női vihóság hallatszott ki a püspöki házból. A palota gőlebb részeiből sokszor hatott ki kétségbeesett jajveszékélés, az agyongyőrtő áldozatok borzalmas halálhörgése. Egyelőre még nem tudni, hány ember lelke hagyta el porhüvelyét a palota pincéjében, hány átok szakadt ki a meggyőrtő lelkekből. A Fabick-fiúk nem számolták őket. Csak a park öreg fái fűtték a részleteket a rémtettekben, de ezek suttogását nem őrli meg emberi ártalom, csak a tavasz és a nyár virágai érezték a tovább hurcolt holttestekből rájuk csapópgó vékonykék molegát, de a virágok még csak suttogni sem tudnak.

Színház.

Heti műsori:

Kedd	Nemtudomka, operette
Szerda	Nemtudomka, operette
Csütörtök	A szerető, szimfő
Péntek	Pilánzó főhadnagy, operett
Szombat	Pillangó főhadnagy
Vasárnap	Pillangó főhadnagy

* **A vasgyáros.** A viághírű Ohnet dráma tegnapi előadására is bizvást elmondhatjuk: diszeloadás volt. Diszeloadás volt eléggé telt ház mellett, annak ellenére, hogy az ózai időjárás a tetőzetten vígan bozítvárgó nedvesség eléggé kolomelenné tette a nézőtérben való tartózkodást. Nem tudjuk, kinek a kötelessége a színház megfelelő karbantartásáról gondoskodni, a színházi bizottságé, avagy a színház direktiójé, de mindenesetre felhívjuk az illetékes körök figyelmét arra, hogy igazán nem ártana egy kis takarozási munka az aréna tetőzetén. Egyébként mint utólag értesültünk, *Somogyi* direktor még a mai nap folyamán elvezeteli a legutóbbi javítási munkálatokat úgy, hogy esetleges rossz időjárás mar egyáltalában nem lesz érezhető a nézőtérben. Minde zavaró, kellemetlen mellékkörülménynek ellenére a közönség a legfeszültebb érdeklődéssel élvezte végig az egész teljesességében kiváló előadást. *Tompá Irma* és *Pöldésy Sándor* — egyik kiválóbb alakításukat a másik után élvezték az elmúlt napokban — meszerlen vitték előre a darabot. Az ő művészi tudásuknak legnagyobb része van a sikerben. *Bligny* herceg szerepét *Podr Miklós* helyett másra — a nevet nem jelzi a szinlap — ruházták, már nem volt a legzerencsésebb ötlet. E nehéz szerep sokkal erősebb alakításnak is munkái adott volna: *Szilgyi* Bandi nagyszerű alakításához: hozzá vagyunk szokva. Most sem tagadta meg önmagukat *Nagy Ilonka* és *Vadnay János* a két fiatal szerelemst hűen adták vissza.

* **Csáky Szera fellépése.** Valóságos eseményszámba megy a *Nemtudomka* keddi és szerdai előadása, mert a címszerepet *Csáky Szera*, a kiváló koloratur énekesnő éneklé, akinek különö, kiváló művészetében még eddig csak a megnyitó előadáson gyönyörködött a kanizsai publikum. — Lencsét, a darab másik főszerepét *Róna Zoltán* játssza, akinek ez a legkedvesebb szerepe s akinek minden eddigi alakítása, különösen pedig előrangú tanácszámai a telésés legnagyobb fokát váltották ki a nézőkből. Joggal várunk tehát sokat a mai bemutatástól, melynek rendezése is *Róna Zoltán* kipróbált kezébe van letéve. *Csáky Szera* és *Róna Zoltán* — s az est minden eddigi felülmúló sikere biztosra van.

APRO HIRDETÉSEK

Tűzőgő, állandó alkalmazást keres.
Címe Eötvös-tér 10. szám. 1975

Diákokat teljes ellátásra elfogadok.
Cím a kiadóban. 1978

Jobb gazdasszony, vagy minden szakácsnő továbbá egy takarítónő vagy minden leány azonnal felvétetik Bajza-utca 6. sz. alatt. Jelentkezés délután 1—3 óra közt.

Ószi vetőbúkkönyv előrendő minőségben, kisebb tételekben is kapható: Grönhut Henrik Fia cégnél, Deák tér 2.

Gyermektelen házaspár keres **2 vagy 3 szobás lakást,** esetleg butorozva. Közvetítő díjaztatik — Bővebbet a kiadóhivatalban. 1971

A gőzfürdő

egész napon át nyitva!
Borbély, tyukszemvágó és manikűr

Ünnepi Imakönyvek nagy választékban
Fischer Fülöp Fiai könyvkereskedésben!

VILÁG nagymozaoszinház

Szarus szálloma. Telefon 74. sz.

Kedd, szerda, csütörtök. Szeptember 23., 24. és 25.

Quo vadis?

Sienkiewicz történeti regénye
6 felv. Amletto Novellivel a főszerepben

Naponta d. u. 8 órakor ihusági előadás.

Előadások kezdete fél: 8 és 9 órakor!

Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

Hirdetéseket

csak a kiadóhivatal vesz fel
naponta délután fél 5 óráig.

Megérkeztek

a legjobb minőségű cigarettá-
hüvelyek és cigarettapapírok!

Legutányosabb áron kaphatók

Garamvölgyi és Szemere

dohány-nagyárudájában. —

PÁLYÁZAT.

Az erdőesokonyai (Somogym.) római káth. iskola osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Pályázatok a csokonyai iskolaszék elnökének október hó 5-ig küldendők be.

URANIA mozgóképpalota

Rögsznyi-u. 4. Telefon 850

Kedd, szerda Szeptember 23 és 24-én

MARIA

Egy hercegnő története (4 felv.)

Főszereplők:

Mia May és Harry Litke.

Előadások kőnapokon 8. és 9 órakor

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Tánciskola megnyitás!

Adorjánné Meyersberg Frida

okl. táncitanárnő, a m. kir. Operaház v. legja értesíti a k. szülőket, a tanuló-
ihuságot és tánckedvelőket, hogy
táncintézményét ezidén is megnyitja.

Bővebbet legközelebb.

ZALA nyomdavállalat

NAGYKANIZSA

TELEFON 78.



Üzleti könyvgyár; könyvkötészet



papírárukészítés.



Mindenemű nyomtatványt a legizlesebb kivitelben készít és legpontosabban szállit.

NAGYKANIZSA

Sugár ut 4

Zala Nyomdával

Fő-ut. 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével minden nap korarággal

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak

vidékre postai szétküldéssel

egy hóra 25 kor.

Egyes számú ára

1 korona.

gyártásvezető és kiadói hivatal telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfelnézős:

CSILLAG ERNŐ

Hirdetéseket, nyílt-tartot és magán közleményeket díjazás nélkül veszi fel a kiadóhivatal.

Az antant elismerte a Fiedrich-kormányt

A régi képviselőház egybehívása. — Gondoskodás a szénről. — A magyar hadsereg. — Magyarország élelmézése.

Budapest, szept. 23. Szombaton este a Sakk-rben Fürstner Aurél elnöklésével korflet közti értekezlet volt, melyen az általános politikai helyzet megbeszélése kapcsán az ország és különösen a főváros érdekében a pártok fölött álló közös akciók határoztak el. Az elnök ismeltette az értekezlet célját s felkérte Polányi Gézárt, hogy terjessze elő az értekezlet tárgyalási szolgálati indítványát. Polányi kifejtette a polgári erők egysítéséről. Lehetnek-e olyan célok, amelyekben a polgárság pártkülönbség nélkül és pártindividualitásának érintése nélkül közös programban állapodhat meg. Pol akar sorolni néhány ilyen érintkezési pontot. A legelső feladat olyan biztosítésközlő gondoskodni, amelyek lehetetlenné teszik, hogy a bolsevizmus hazamia rendszere Magyarországon meggyökeresedjen. Ha erre nincs garancia, akkor hiába minden tanácskozás, hogy milyen eszközökkel lehet lehetetlenné tenni ezt a rendszert. Minden jog és minden alkotmány a hatalomfordul meg, hogy a bolsevizmus veszélyével szemben határozottan rendelkezünk, ahhoz el-ésorban szükséges a visszatérés a jogfolytonossághoz a legitimálás alapján. Ehhez szükséges, hogy előszörban is legyen kormányunk, mely a nemzet vagyonra és jövedelmére fölött púztán a mennyen hatalmi viszonyok rákából rendelkezhetik.

Nekünk első imáságunk, hogy Magyarország alkotmánya újbol helyreálljon. Ez alatt nem érti a demasztikus kérelmet, hiszen annak elismerése, hogy Magyarország köztársaság akar-e lenni vagy monarchia, a jövődó alkotmányos nemzetgyűlés elhatározásától függ. Ellenkező nézetben van azokkal, akik a választást akarják elrendelni, kifejtik, hogy lépéseket kell tenni az iránt, hogy az országgyűlés összehívassák. Az országnek és a fővárosnak leérdeke, hogy a békészerződés létrejűjön, mert különben éhen vesszünk. Az egyetlen tényező, amely leghamarabb tudja a békészerződés ratifikációját elérni, az országgyűlés, mert az egész nemzet meghatalmazásából van erre feljogosítva.

Amit mondok — folytatta Polányi — nemcsak én magam mondok Mikor visszatérem Magyarországra, utam elvezetnek József íshet céghez, beszélgettem az angol admirálsal, Trombridge-rral, ugyazintén Wekerle Sándorral, akik helyeselték indítványomat. Az első pont tehát az, hogy a kormány legitimáltságot tartsa, a nemzet vagyonra és jövedelmére fölött való rendelkezés méltánál, amire annak inkább szükség van most, mert tudomásomra jutott, hogy az antant részéről, ha nem is formászerint, államrelelés, de ugynevezett tulajdonosulvétel már publikálva van. Részleteket nem akarok bővebben felsorolni. A kormány megkapta azt az értesítést, hogy az ő megatlakodást tudomásul vették. (Felkiáltások: éljen Fiedrich.) Másodszor garanciája van arról, hogy semmiféle oldalról fenyegető erőszakoskodásnak kitéve nem lesz. Felhatározást kapott rendőri kárhatalom szervezésére s kö-

zölve van velünk az, hogy hadsereget is állíthatunk fel, egyelőre két hadosztályt és egy lovaslandárt. Továbbá gondoskodás történt az élelmézerőről, gondoskodás történt szénről, amire nézve az európai szénbiztonság tagjai körültekintően hivatalosan, hogy szénkvótákat megállapították s az elszállításra intézkedések lételek. Amikor a kormány kifelé ilyen sikerrel számolhat be, a nemzet nem maradhat adós azal, hogy ugyanennek a kormánynak maga is felajánlja a nemzet vagyonra és jövedelmére fölött való rendelkezést. Az országgyűlésnek azonban nem szabad úgy összeülni, hogy fokokokra vagy bunkós botokra kerülhet a sor. Az országgyűlés aláírasi ivekkel biztosítva, úgy hívassék össze, hogy meghatározott programra legyen, amely áll az indemnitás megszavazásából, a békészerződés ratifikálásából és a választások elrendeléséből. Akor felszólíthat és megszűnik tovább működni. Tudomásom van arról, hogy illetékes pénzügyi szakintézetek konkrét tervekkel dolgoztak ki a valuta helyreállítására, a pénz körforgalmának megállapítására, a munkanélküliség kérdésének szánására, a munkaberek szabályozására. Igen fontos azonban a bolsevizmus veszélyével szemben, a védekezés leggyorsabban megállapítása. Bizonyos, hogy a bolsevizmus és kommun veszélye Magyarországra soha rá nem borul ha nincs szakszervezeti szocialdemokrácia és nincsen politikai sztrájkokra berendezett munkaszünetek. Ez volt az oka annak, hogy Magyarországon proletárdiktatúrát lehetett csinálni. Ezzel a veszéllyel szemben védekezni kell. Meg kell találnunk az orvosszereket, mert sem hatalmas, sem erőszakos munkáskérdést megoldani nem lehet, hanem a békés meggyezés útjára kell térlni a polgárságot. Semmiféle párttal — nevezze az magát szocialistának, szocialdemokratának, kommunisztának — nem lehet szóba állni mindaddig, míg programja a termelőeszközök kommunizálása, osztályharc és az internacionizmus hirdetése. A felekezeti kérdésről kijelentette: bizonyos, hogy a muliban történt hibák, gondoskodjunk tehát arról, hogy csak a jövőben ne forduljanak elő. Fájó szívvel látam, hogy a bolsevizmus vezérei bizony nagy részt felekezeti stigma hoztak magukkal. Öszintén óhajtanám, hogy az a kérdés mentől előbb pihenőre térjen. Nekünk Európa és a világ előtt vissza kell térnünk a józan ész jűtő szavára és nem szabad immorális elveket vallani. Aki pedig pogromot hirdel, az immorális elveket hirdel.

Polányi azzal fejezte be beszédét, hogy felhívta a polgárságot az egyesülésre közös program alatt, amely a közel jövőnek alkotásait felsorolja meghatározott konkrét alakban, azután keres egy kormányt, amely ennek a programnak végrehajtására vállalkozik. Azután felszólalt Szóke Gyula, dr. Jankó Béla, majd a jelenlévők általános kívánságára Rékosz Janó és Raffai Sándor evangélikus püspök. Polányi reflektívára a felszólalásokra, annak a nézetének adott kifejezést, hogy a nemzet megállás doja alatt nem határozhat kieltelt, hogy milyen átvonformája legyen. Szerinte az államforma kérdése azonban a területi integritás kérdésével a felekezeti kérdéssel szándékosan nem foglalkozhat részletesen, teljeseleg megelégszik azzal, ha szűd polgártársaink részvételével abban a pártban, amely programjára a keresztény valláseszköles respektálást. Az elnök ezután összehozta a ta-

nácskozás eredményét, szavazás alá bocsátotta Polányi indítványát, melyet az értekezlet egyhangulag elfogadott. Ezután megválasztották az előkészítő bizottságot, mely az értekezlet véget ért.

Szélesönd Horvátországban.

Bécs, szept. 23. Ha idegen meg Horvátországban s a létszázagos jóléti és nyugalmat látja, — azt hiszi, hogy ez az állam már túl van minden krisisén s a béke áldását élvezi. A hamu alatt azonban a legveszedelmesebb parázs izzik, amely könnyen lángba börtülhatja az anugy is nehezen lábadzó Balkant. Horvátország ma nem más mint egy hatalmas összemoktiváló-lábar. A horvátok halani sem akarnak a Szerbiához tartozásról s olyan gyűlölet a szerb meg soha sem volt, mint most. Mindenki visszafojtott lélekkel lesi az első kedvező alkalmat, mely alkalmas lesz a szerb uralom lerázására. Ez az alkalom a horvát nép szerint nem sokáig fog késmi. A szerbek természetesen szintén érzik, hogy a horvát politika a tegelősebben ellenük fordult s ez az oka, hogy a belgrádi politika oly ideges és kapkodó. A mohamedánok által lakott Boszniában is egyébként csak sztróhnyal tudja a belgrádi kormány föntartani a rendet. — Montenegróban pedig véres harcokat folytat uralma elismeréséért. Annyi már bizonyos, hogy a Balkánon teljes csodót mondott Wilsonék békepolitikája.

Az antant segít az osztrák szénhidáyon.

Saint Germain, szept. 23. Ausztria tudvalevőleg jegyzéket intézett a békekonferenciához, amelyben kifejtette, hogy az ország a nagy szénhidány miatt katasztrófa előtt áll. Clemenceaux a békekonferencia nevében most értesít az osztrák kormányt a konferencia döntéséről. A szövetségsek legfelsőbb tanácsa utasította a morvaosirai bizottságot, hogy legyen meg minden emberileg lehető Auszriának közszénel való ellátására.

Román-bolgár háború?

Bécs, szept. 22. Románia és Bulgária a Dobrudza kérdését valószínűleg háborúval intése el. Az antant ugyanis a Dobrudza-kérdésében a legkétszűbb politikát folytatja. Dobrudza megtartására nem jogosította ugyan föl Romániát, de visszandásra nem kötelezte, vagyis ezt a kérdést a két állam nyílt kérdésének hagyta. Bulgária állítolag már nagyobb erőket koncentrált a Dobrudzai határon.

Olaszország és a Vatikán.

Lugano, szept. 23. Római lapjelentések szerint a Vatikánban az a hír terjedt el, hogy kibékülésre van kilátás az olasz kormány és a Vatikán között. Azokra a magas kifizetésekre hivatkoznak, melyeket a piaci és torinói kardinalisok kaptak 1870 óta erre még nem volt precedens. Különben a jelenlegi miniszterelnök Nitti és a bitoros-államtitkár Gasperi közötti rendkívül szűzvályos baráti viszony áll fenn, úgy hogy a jelenlegi miniszterium különösen alkalmasnak látszik a nagy munka végrehajtására. I. a Vatikán és az újjászűzletett Olaszország közötti kibékülésére. Az olasz katolikus néppárt működése is e célnak szolgál, Olaszország katolikus körei már régóta áhitozzák a kibékülést.

Bulgária ellenjavaslatai.

Páris, szept. 23. Teodoroff bolgár de legátus kijelentette tegnap este elutazása előtt a *Petit Journal* munkatársának, hogy Bulgária ellenjavaslatokat fog terjeszteni és reméli, hogy meghallgatják.

Béke megoldás az olasz-dél-szláv konfliktusban.

Páris, szept. 24. A Chicago Tribune értesülése szerint Tittont faradozásainak sikerült az olaszok és dél-szlávok között meg egyeztetést létrehozni az adriai és fűrési kérdésben. Tittontnak az a felfogása, hogy a dél-szlávokat kielégíti. Ez a megállapítás Wilsonnak sem lesz ellenére. Tittont Clemenceau és Lloyd George is támogatják egyeztető tervük véseiben. A dél-szlávok kijelentették, hogy nagyon szivesen köneik közvetlen megállapodást.

HIREK.

— **Pontos közlemény a fáról.** A városi közellátási üzem közli: Majdnem két hónapi szünetelés után újból megindulhat a Prcic-féle magyarutcai fátelapon felhalmozott, valamint az erdőn levő tüzelőanyag szállítására. A szünetelés oka az volt, hogy az üzem tulajdonosa Prcic Milán Jusozsláv állampolgár, a tanácsköztársaság összeomlása után, saját érdekeinek védelmében a tűzifa szállítást beállította. Azok a pénzügyi bonyodalmak, amelyek a tanácsköztársaság következtében előálltak, érthetővé teszik az üzemfőnök rendelkezését. Az a kényszerhelyzet, melyben a városi Tanács a tűzifa ellátás tekintetében az üzemtulajdonossal szemben van, a városi Tanács részéről nagyfokú óvatosságot és gondos mérlegelést követelt a kérdés rendezésénél. Azt az eshetőséget, hogy a városi közönysége esetleg elesse a Prcic üzem tüzelőanyagját, meg kellett akadályozni. A helyzet nehézsége és a tűzifa ellátás úriási fontossága megértést és a nehézségeket felfogni tudó megértést követel azoktól is, akik a közellátási üzemektől már utalványt kaptak a Prcic erdőből szállítandó tüzelőanyag. A cégfőnök a tűzifa árának felemelését és ezenkívül azt követelte, hogy a fizetés kizárólag készpénzben történjen, mert Jugoszláviában csak a készpénz van törvényes fizetési eszköz gyanánt elismervé. A városi Tanács, hogy a fa azon nali szállítást lehetővé tegye, szerződésen alapuló igényeinek felmutatása mellett, a kényszerhelyzet súlyja alatt, kénytelen volt az üzemfőnök követeléseit teljesíteni. A tűzifa ára helyt erdőn vagyis erdőn átveve — ürmeterenkint 105 K (előbb-volt 75 K), a magyarutcai fátelapon átveve pedig ürmeterenkint 135 K, (előbbi ár 115 K). A mai fuvardíjak mellett amikor kedvezőellen utviszonyok miatt az erdőből való szállítás ürmeterenkint 85—75 koronába kerül, a telepről való szállítás esetén az árdifferencia alig tesz ki 10—15 koronát ürmeterenként. Meg kell még azt is jegyeznünk, hogy más városokban magasabbak a mal faárak mint a font leirt fa árak. A városi Tanács a pénzügyi bizottság véleménye alapján eltekint attól, hogy az utalványosoktól, a tanácsköztársaság fennállás idején befizetett összeg 1/3 részét újból fizettesse, jöllehet a fennálló kormányrendelet értelmében a közellátási üzemek egyelőre csak 1/3 része felett rendelkeznek a felek által annak idején befizetett összegnek. Így tehát csupán az árkülönbözetet kell az utalványosoknak megtéríteniük. A szállítás egyelőre csak az erdőből történik. A befizetett összeg félőnkint 210 koronára lesz kiegészítendő. Az utánfizetésnek kék pénzben kell történnie, mert az üzemfőnök azonnali fizetést követel Jugoszláviában is érvényes fizetési eszközben. Az erdőben és telepen felhalmozott fakészlet az összes utalványosok szükségletét bőven fedezi, nincs tehát semmi ok arra, hogy a közönység az utalványok kicserélésénél felelősen tölöngjön. F. hó 24-től kezdődőleg mindennap reggel 8 órakor 50 számjegyet adunk ki, amelyek sorrendjében az utalványokat ráfizetés-ellenében kicseréljük. Az utalványok kivételére az utalványra befizetett összeget visszatérítjük. Ismétlenül kérjük a közönységet, hogy a rendkívüli helyzet megértésével tanulságot merseköljen az önfegyelmezésben. A telepről csak később fogunk szállítani, melynek határidejét közöltevesszük.

— **A kommunista pörök tárgyalása**
A kommunista bűnügyek hatalmas vizsgálói anyagát a vizsgálóbíró, ügyészeg és rendőrség nagyrészt már összehurdtá a majdnem valamennyi ügy kézon áll a tárgyalásra. Az első nagykanizsai kommunista-ügy tárgyalása októ. 2-án lesz, amikor Tibola postafelügyelőről a bíróság elé, aki a diktatura alatt a postán működött, mint politikai megbízott a kegyetlenül basáskodott a szírák miatt leartóztatott postafelügyelőket. A Tibola-ügy befejezése után a bakónai vérengzés vádlottjait vonják felelősségre.

— **Megint kérezerkelt egy fömeggyilkos**
A budapesti főkapitány-ég épületében két nap óta nagyritű gonosztevő út. A neve Reihelmer Rozsá a gégyári munkás volt Debrecenben. A nyomozás adatai szerint Reihelmer Debrecenben működött mint terror-századparancsnok. Az eddigi megállapítások szerint nem kevesebb, mint huszonhét ember fölakasztása terhelte lelkiismeretét. A vizsgálat újból újabb borsalmakat állapít meg róla.

— **Jófékonyág**
A mozdítóanyag tanulóknek adtakok: Steiner Zsuzsi l. o. 10 K, G. E. l. o. l. 40 K, Krausz Stef. l. o. l. egy kabátot és l pár harisnyát.

— **A könyv árak visszaadása.**
A vallás- és közoktatásügyi miniszter tegnap rendeletet bocsátott ki, amelyben utasítja a megyéket és városokat hogy a proletárdiktatura idején a közművelődési intézményektől, tanítólétektől, hivataloktól, egyházaktól és magánosoktól elrekvírt könyvtárakat és könyveket vissza kell szolgáltatni jogos tulajdonosaiknak.

— **Adomány.** Grosz Ferenc sárci béről, a bakónaki bősöknek 100 kor, adományozott.

— **Özenet.** A lírikus karhatalmi második szakasz nevében Fürös György orvosot erélyen küld üdvözlötet a kanizsai lányoknak.

— **Folyó hó 19-én,** pánteken délután valamelyik üzletben ott felejtettem egy régi faszekrényt. Megtalálót kérem a rá nézve érteketlen dobozt hozzám, Ötvös-tér 5 szám alá juttatni.

Színház.

Heti műsori

Szerda	Nemtudomka, operette
Csütörtök	A szerető, szimfó
Péntek	Pillangó főhadnagy, operett
Szombat	Pillangó főhadnagy
Vasárnap	Pillangó főhadnagy

• **Nemtudomka.** A kedves zenéjű Martos-Huszkó operett legnap előadása méltán sorakozik emellé a kiváló előadásorozat mellé, mely rövid három hét alatt oly sok kellemes estét szerzett a színházlátogató közönységnek. A társulat nagyszóró operettgyűjtése *Cadky Szerával*, a gyönyörű hangú koloratur énekesnővel, *Vida Ilusával*, *Róna Zoltánnal*, *Galgóczy Lajossal* és *Szigethy Bandival* tegnap este is tanuljelt adta fanyes kvalitásainak.

• **A szerető** *Bródy Sándor* híres regényes színelátka kerüi csütörtök este aszint a kiváló drámai együttes előadásában. A főszerepek *Tompa Irma*, *Lőrinczy Erzsi* és *Podr Miklós* kezébe vannak letve.

KANIZSAI SZINPAD

— **vidám színházi hetilap**
— **Megjelenik minden vasárnap.**
— **Ára 2 korona. Ára 2 korona.**

Nyilt-tér.

Van aszerencsém t. vedlőmnek a a n. é közönység szives tudomásra hozni, hogy **cipész-műhelyemet** újból megnyitottam a megrendeléseket újból a legpontosabban eszközölöm. Kérve továbbra is nagybecsű párfogásukat vagyok tisztelettel

Furmen Imre
urt., női- és ortopéd-cipész
Csengeri-ut. 1. sz.

1918
Ungár Gizke Kluger Simon
jegyesek.
(Minden külön értesítés helyett)

Eladó egy teljesen jó állapotban levő fraok mellénytel, egy pár fekete férficipő és egy női kosztüm. Bővebbet Csengeri-ut. 8. földszint balra. 1918

Urlaszonny alkalmazást keres magáros úrnőnél. Megkeresési kér „Szorgalmas” jellegre Nagykanizsa 2. post. restant.

Gyermekeknek házaspár keres **2 vagy 3 szabás lakást**, esetleg butorozva. Közvetlen díjaztatik — Bővebbet a kiadv. hivatalban. 1917

Gazdálkodást, jó bizonyítványokkal állást keres. Cím a kiadv. hivatalban 1912

Jobb gazdászony, vagy minden szakosnó továbbá egy lakarlónő vagy mindenese leány azonnal felvétetik Bajza-utca 8. sz. alatt. Jelentkezés délután 1—3 óra közt

Átvannék egy koromát, esetleg korcsmahelyiséget lehetőleg a város belterületén. Cím a kiadv. 1913

Szép, jóminőségű kék jutányosan kék kapható —
Király-utca 28. sz. udvari raktárhelyiségben
Rechnitzer Mór.

VILÁG nagymerítésű színes színlap. Telefon 74. sz.
Kedd, szerda, csütörtök. Szeptember 23., 24. és 25.
Quo vadis?
Sienkiewicz történeti regénye
6. feje. Amint a Novellával a főszerepben
Naponta d. u. 6 órakor ifjusági előadás.
Előadások kezdete fél 8 és 9 órakor!
Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

URANIA mozgóképpalota
Bajza-utca 4. Telefon 222
Kedd, szerda Szeptember 23 és 24-én
MARIA
Egy hercegnő története (4 feje)
Főszereplők:
Mia May és Harry Litke.
Előadások kényszerűen 6/1 és 9 órakor
Vasár- és kényszerűen 3, 5, 7 és 9 órakor

Intenció: a kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA, Sugár-ut. 4.

Zala Nyomdévállalal Fő-ut. 5. az

Megjelöltek hétfő kivételével minden nap korábban

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

gyerkeztetési és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefonai: 11.

Főszerkesztő: TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőtájos: CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán közleményeket díjazás nélkül veszi a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

vidékre postai széküldéssel:

egy hóra 25 kor.

Egyes szám ára: 1 korona.

Az idel termés zár alá vétele.

Budapest, szept. 24. A kormány a hivatalos lap mai számában rendeletet bocsátott ki az 1918. évi búza, rozs, kétszeres, köles és árpatörmének zár alá vételéről. A zár alá helyezett terméskből a termelő csak azokat a mennyiségeket tarthatja meg, melyek őt 1920. aug. hó 15-ig megilletik. Rendszeres őstermelő munkát végző 15 éven felüli férfinek és nőnek búzából, rozsból, árpából együttvéve havonként és fejenként 20 kilogramm, 15 éven aluli férfinek és nőnek, ugyiszintén az őstermelő assidegjaiknak házi szükséglete havonként és fejenként 16 kilogrammban állapítatik meg. A minden más által — ideértve a könnyű testi munkások, nehéz testi munkások családtagjait — fejenként és naponként fogyasztható lisztmennyiség: 240 grammban, vagyis a havi lisztmennyiség két egész két fized kilogrammban, zsebnében 14 kilogrammban állapítatik meg.

A bentazási folyamodványokat a külügyminiszterium intézi el.

Budapest, szept. 24. A proletárdiktatura bukása óta a kormány az Ausztriába való be-átutazást majdnem lehetetlenné teszi azáltal, hogy az utlevelek láttamozása cél a leglehetősebb akadályokat gördíti. A magyar kormány ezt az ellátást az ösztörök külügyi hivatalnak, de ellenrendszabályoktól etekintett abban a hiszemben, hogy csak átmeneti intézkedésről van szó. Mint-hogy az utóbb, időben a bentazásokat ösztörök részről olyan mértékben korlátozták a ezáltal a magán és kereskedelmi forgalom egyenesen lehetlenné vált, a magyar kormány kéonytlen volt a magyar érdekek megóvására érelyes intézkedéseket tenni. Az Ausztriából Magyarországra való utazást ugyanolyan szigorú rendszabályokhoz kötötte, mint amelynek a Magyarországból Ausztriába való utazás tekintetében érvényben vannak. Ehez képest elrendelített, hogy ösztörök állampolgárok által bentazási engedély iránt diplomáciai uton benyújtandó folyamodványok minden egyes esetben a magyar külügyminiszterium ele kerülnek löntés véget. Ez a rendszabály mindaddig érvényben marad, amíg az ösztörök hatóságok az utlevélügy kezelésében több előzékenységét nem tanúsítanak.

Károlyi megfosztották egy diszpolgárságától.

Budapest, szept. 24. A Rögeli Hírek Eger város polgármesterének hivatalos iratát, amely gyáva-zos okmányként jog szerepelt abban a jellemrajzban, amelyet majd a törvényben áll a jövő nemzedék elő gróf Károlyi Mihály politikai alkajged. A hivatalos irat, amely gróf Károlyi Mihály diszpolgárságát megszünteti, a következő: Indítvány gróf Károlyi Mihály köztársasági elnöknek, Eger város diszpolgárságától megfosztása iránt. A képviselőtestület az indítványt egyhangulag elfogadja a gróf Károlyi Eger város diszpolgárságától sorából törölni rendeli. Indoklás: Eger város diszpolgárságának sorából törölni rendeli gróf Károlyi, a magyar népköztársaság volt elnökét, akit 1918. évi november 30-án tartott ülésében Eger város diszpolgárságát választott meg a eme határozatról öt diszpolgársági oklevélnek kiállítása és küldöttéggel való átadása

utján értesített. Az a politikai irány, amelynek szolgálatában a magyar népköztársaságnak rövid idővel ezelőtti lelkesedéssel és büszkeséggel övezett elnökét lelkiismeretlen hazá-vallás ellenes és nemzetközi elveket valló elvarbatái állították, nem csupán a volt elnök személyének előlegezett bizalom megrendítésére, hanem a sokat szenvedett ország teljes erkölcsi, politikai, gazdasági és társadalmi berendezkedésének és tekintélyének aláásására is alkalmas volt. Most, amidőn a bolseviszta rémuralom borszalmakkal telt hónapjainak megdőltö után megbenult akaraterővel és csüggedt reménységgele tekintünk egy erkölcsi, politikailag és gazdaságilag lezüllött ország jövője elé, amidőn az ezer megaláztatáson és megpróbáltatáson meghurcolt lélekből önként felvetődik a kérdés: Ki juttatott ideig bennünket? Önként adódik a felelet: Az államforrui bülsőséggele meg nem áldott politikusok rövidlátása és hiru egyéni becsvégya s okkor kicsordult a keserűség jogos kitorása megószja a dakorumtól mindazokat, akik az előlegezett bizalomra érdemtelennékké és méltatlanokká váltak. Kelt Eger város képviselőtestületének 1918. aug. hó 22 ik napján tartott rendes ülésében. Trak Géza polgármester helyettes.

A proletárdiktatura határából.

Néhány vidéki jelentés.

Budapest, szept. 24. A proletárdiktatura kiküldetésének első percétől kezdve a vidék hangulata volt a legheitelesebb szeizmográfja Kun Béla kormány helyzetének. A Rögeli Hírek eről bizalmas hivatalos jelentéseket közöl, amelyek igazolják, hogy a vidék, amelynek szöndarításáról a szovjetkormány szó-csovély oly sok mesét tállalt a közvélemény elé soha egy pillanattal meg nem szünt élet-halálharcot folytatni a meggyőződésének és értelmeinek egyaránt időben világgal, melyet Kun Béla és cinkostársai akartak leféltetni. Ezekből a jelentésekből ezeket közöl a Rögeli Hírek: Junius 28-án este 7 órakor a tatal munkástanács elnöke telefonon kert segítséget a kormánytól. Nyílt ellenforradalmi mozgalom nincs ugyan — jelenti a munkástanács elnöke — de a hangulat kiróbbanása feszült. Goreczki direktóriumi tag jelelti ugyanazon napon, hogy a lakosság nagyon el van keserdedve a Szamuelyi Tibor által a városra kiorított négy millió hadisarc miatt. Julius elsején Aranyos olvárs a szekszárdi direktorium tagja jelenti: Szekszárd város, melyre Szamuelyi az ellenforradalom leverése alkalmával ugyan-csak négy millió korona hadisarcot vetelt ki, nyolcszáz ezer koronát még nem fizetett le. Ennek a nyolcszáz ezer koronának a leföntésére a város lakossága 24 órai terminust kapott. Julius 2-én Pap szombathelyi politikai megbízott ezeket jelenti: A vármegye munkástanácsa tegnap tartott gyűlésén a szovjettagoknak a tanácskongresszusról szóló beszámolója után kimondotta, hogy a jövőben teljes autonómiait kövele a vármegye számára, követeli, hogy a kormányzatnacs az ő előzetes megkérdezése és beleegyezése nélkül semmiféle olyan rendelkezést ne hozzon, ami Vasvármegyét bármily irányban érinti. A július 8-iki jelentések közt a legerdekesebbek a soproni direktoriumi jelentések. Sopron katolikus körében kellemetlen-bonyomást keltett, hogy Szamuelyi László Szenecze megyetemi hallgatót, akit

az itteni forradalmi törvényszék 10 év fegyházra ítél, egy temetési szertartás alkalmával a temetőben kivégeztetett Julius második fele-ben, miután a proletárdiktatura ügye nemcsak a vidéken, hanem a fővárosban is igen rosszul állt, Kun Bélák mindent megtettek, hogy a rendelkezésre álló energiákkal a tanácsköztársaság védelmére összpontosítsák. Julius második felében a tanácskormány helyzete már menthetetlen, aniről Kun Bélához érkezett hivatalos jelentések hosszú sora tanusodik. Ezeket alkalmilag szintén közölni fogjuk.

Meghalt a bécsi magyar követség vezetője.

Budapest, szept. 24. Bécsből jelentik: Marschivszki Móritz követségi tanácsos, ki tudvalevően Böhm Vilmos távozása óta a bécsi magyar követség ügyeit vezette, tegnap Hécsben meghalt.

A fővezér Szombathelyen.

Amint már említettük, a napokban Szombathelyre érkezett a magyar nemzeti hadsereg fővezére, Horthy Miklós altengernagy, hogy meg szemlélje a szombathelyi csapatokat. A fővezér vezérkari főnöke Soos Károly vezérőrnagy s a szűkebb tőrzs kísérete utjában. A szombathelyi pályaudvaron gróf Sigray kormánybiztos, báró Lohár kerületi parancsnok és a hatóságok képviselői fogadták. Miután a fővezér elépett a díszszád előtt, a vendégek és a fogadtatásra megjelent előkelőségek, valamint a díszszád bevonultak a városba. Közben felvonultak a szombathelyi csapatok s elhelyezkedtek a város főtérén. A fővezér a nyugalmagyarországi katonai parancsnoknak tőrzsakának kíséretében elvonult a nagyzerőn fegyelmelzett a kiváló katonai készségű csapatok előtt. Nagyzerő sorfala volt az régi katonai dicsőségének s a felelevenedő emlékek nem egy ömbernek loptak könnyet a szemébe. Az egyenruhát kellemesen hatott a szemre. Az új Magyarország hadseregét láttuk a sújtásos gallérdíszel és a gondos kakkal öllátott katonákban. A szervezés rövid ideje dacára minden a mellett bizonyított, hogy ezeknek a katonáknak semmi közük a közel-múlt szomorú korszakhoz. A fővezér megszö-lította a harcban megdedett harcosok egyik-másikát, akiknek mellett vitéségi érmek díszítették, de megszö-lította az új hadsereg fiatal vitézeit is, akikkel közvetlenül és atyal jó indulatul beszélgetett el. Horthy altengernagy, akinek energikus vonásai azt jelezik ki, hogy a rendkívüli jelentőségű fővezérelt arra mindenképpen rátermett ember kezeiben van. — Horthy a csapatszemle után beszéllet intőzött a katonákhöz beszédében a haza köszönetét tolmácsolta, az odaadó hű, kötelesség teljesítésért. Hangsúlyozta, hogy a nemzeti hadseregnek alkotják meg a nemzeti államokat. Majd beszö-lítja a katonákat, hogy vesélygelmet tartanak s hogy minden katonai őrzése meg a régi törhetetlen erőnyeket, az istenfélmet, a hazaszeretet, az engedelmességet és szerénységet. Ezekután Horthy meg szemlélte a csapatok díszfelvonulását. Örömmel állapította meg minden jelenlevő a felvonulás kapcsán azt, hogy a katonai szellem még nem pusztult ki és annak új alakba öntésén örömmel dolgozik az egész nemzet. Sok tisztnek, katonának és polgárnak arcát az öröm könnyei áztatták, amikor a felvonuló csapatok atörhetetlen felát látva, a nemzet jövődjére gondolt.

HIREK.

Nem kell kivándorolnia a magyar intelligenciának. A Károlyi-kormány valamelyik kölyagos minisztera döbbentette meg annak idején az országot azzal a kijelentéssel, hogy a magyar intelligencia nagy részének ki kell vándorolnia, mivel nem tudja őket elterelni a megkisebbedett hazá. Itt ez a logikailag leghelyesebb hangzás volt, ami valaha is elhangzott. Az életpályájukon fölőstegező vált hivatalnokoknak és katonatiszteknek nem kell kivándorolniuk, nem kell éhenpusztulniuk, mert a kormány általában gondoskodik mindenkiről, a haza pedig elegendő nagy és elegendő erős lesz arra, hogy eltartsa minden hű fiát. A tisztis létszám apaszásával a hadseregben fölőstegező vált katonatisztek részben a csendőrségnél, részben a határrendőrségnél, a más közbiztonsági alakulatoknál helyezik el, — a hivatalnokok karba be nem állítottak hivatalnokok pedig szintén pályaválasztással fogják boldogulniuk a hazában megtalálni. Amint értesülünk, a kormány ezek részére máhészeti, kertészeti és háromtényésztési tanfolyamokat nyit s ha ezt elvégzik, — városok, vasúti géppontok közelében földet kapnak, ahol további állami támogatással hozzá kezdenek a hivatalnoknál produktívabb és egészségesebb munkához. Az ilyen telepeken az állam furat kutakat, készíti csatornát, s az ezek ba gépeket s a támogatás mindaddig tart, míg mindenki meg nem tud állni a maga lábán. Az állam fog arról is gondoskodni, hogy az ilyen telepek természetfőlöstegeztől minél jobban értékesíthessék. Ezt a támogatást azonban nemcsak a volt hivatalnokok, hanem más értelmiségiek pályákon lévő, sőt munkanélküli ipari munkások is megkaphatják: így sem szellemi, sem fizikai pályákon nem lesz munkanélküliség, — s megszűnik minden téren a proletariátus, ami az ország szociális helyzetére is kiszámíthatatlan nyereséget jelent. Amíg a legelőtöbb kérdések megoldása ilyen egészséges irányban halad, — a nemzet jövőjét nem kell féltetni, — de nem kell félniük egyeseknek sem.

Utban hazafelé. Gross Ernő nagykanizsai kereskedő, aki tegnap érkezett haza Bécéből, arról értesít bennünket, hogy Bécs egyik pályaudvarán egy vonattal találkozott, mely Oroszországból megérkezett magyar hadi foglyokat hozott. Gross az utasok közül több zalmegyei sőt kanizsai lakost is talált, ezek közt: *Récz György* nagykanizsai lakó (lakik Atilla-utca 80.), *Dezsényi István* boltosnyi és *Dezsényi István* zalsármelléki lakókat (ez utóbbinak sógora Halog József dr. Pihál közjegyzőnél van alkalmazásban). *Talabér János* zalabaki és végül *Guzs János* enyingi lakost. Földönk emesélték, hogy a szibériai Kurgánból szöktek meg, sok viszontagság után a Boriszlowka—Lemberg vonalon jöttek át a határon s Minszkben ültek vonatra. Vasárnap érkeztek Bécsebe, ahonnan Bruck-Királyhidán át szállítják őket lakhelyükre. Derék, sokat szenvedett véreink már a legközelebbi napokban, talán még ma Nagykanizsára érkeznek.

Jótekonyság. A mezitlábás tanulóknak adakoztak: *Báder Magda*, Ország - Erzsébet, *Bium Erzsébet* l. o. t. 10—10 koronát; *Székely Livia*, *Weinberger Margit* l. o. t. egy—egy pár viselt cipőt; *Perisz Mária* l. o. t. 2 pár viselt cipőt és *Kardos Erzsébet* l. o. t. 5 koronát.

Az osztrákok a valuta javításáért. Bécsben járt kanizsai kereskedők mesélik, hogy osztrák pénzügyi körök egy eléggé életképes tervvel akarták Ausztria valutáját megjavítani. A terv szerint az Amerikában élő osztrák állampolgárok Ausztriába szánt pénzküldeményeiket az amerikai osztrák ügyvivő kezébe dollárokban fejtetik, a címzetettek pedig az osztrák állampénztár a dollár értékének megfelelően koronákban elgüti ki. Jól jár így a feladó, mert pénzküldeményét a legbiztosabb uton juttatja el a címzetthez, jól jár a címzett, mert egy dollárért rögtön körülbelül 70 korona törvényes, lehelyezett pénzt kap s jól jár az állam is, amely így módon elég tetemes összegű külföldi pénzhez jut, amelyért azután külföldön szabadon vásárolhat.

hat. A terv talán kivihető lenne Magyarországon is, hiszen Amerikába szakadt magyar honfitársaink elég tetemes pénzüsségeket küldenek évente haza Magyarországon lakó családtagjaiknak.

A VAC. f. hó 5-én este 7 órakor tartja taggyűlését. Kérnek az összes tagok a tárgy fontosságára való tekintettel megjelenni **Vezetőség.**

Cseplőgéptulajdonosok figyelmébe. Felhívom az összes a város területén lévő cseplőgéptulajdonosokat, hogy folyó hó 25-én délelőtt 9 órakor az eddig kicséplott gabonamunkák elszámolása végett a városi közellátási üzemek hivatalos helyiségében jelenjenek meg. **Közellátási üzemek.**

Közellátási közlemények. Értesítjük a közönséget, hogy f. hó 25. és 26. án Darvas János, Patrics György, Karlovics János, Szabó András, Frik Ferenc hentesek és az Általános Fogv. Szövetkezet hatósági húst és szalonfát fognak kimérni; ez utóbbit az októberi 1. és 2. feltegel esedékes jegy szelvények ellenében. A hus hatóságilag megállapított ára kgrkint 30 K, a zsirszalonmáé 34 korona. **Közellátási hivatal.**

Az Uránia mozgóképpalota eszüörtök és pénteki új műtóra keretében kerül bemutatásra **A vér bosszuért kiált** című 5 felvételű dráma, melynek főszerepét **Henny Porten**, a kedvenc művészünk játssza.

Színház.

Heti műsor:

Csütörtök A szerető, színmű
Péntek Pillangó főhadnagy, operett
Szombat Pillangó főhadnagy
Vasárnap Pillangó főhadnagy.

Pillangó főhadnagy — Somogyi Kálmán első jelölte. F. két színházi szenecidija a **Pillangó főhadnagy** pénteki reprize. **Somogyi Kálmán**, a színház igazgatója mutatkozott be pénteken este a kanizsai publikumnak **Csallán Manó** hadiönkéntes briliáns szerepében. **Somogyi** direktorral különben elárulhatjuk, hogy egyike az ország legjobb énekes táncos bonvivánjainak s hogy **Csallán Manó** legkedvesebb szerepei közül való, mellyel Győrben a legóriásibb sikereket érte el. **Kótnák, Vida** illus. az eszedesnél pedig **Ballay Manó** játsza. A címszerepben **Kardos József** gyönyörű baritonjával bizonyynyal nagy tetszést fog kelténi.

Nyílt-tér

Van szerencsém 1. vedőimnek s a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **cipész-műhelyemet**

újból megnyitottam s megrendeléseket újból a legpontosabban eszközölöm. Kérve továbbra is nagybecsű pártfogásukat vegyék illeztellett!

Furmen Imre
url., nőt. és ortopéd-cipész
Csengeri-ut 1. sz.

A somogyszentmiklósi gazdaságban az összes gazdasági felszerelés azonnal eladó.

Hirdetmény.

Felhivatnak az alábbirt hadirokkant katonák, hogy saját érdekükben a kezük közt levő igazolványokkal azonnal jelentkezzenek a Városháza II. emelet 32. ajtó szám alatti rokkantügyosztálynál, hogy október nyugaljuk kiutalása fennkádást ne szenvedjen: **Babati József, Calzmadia János, Faltcher Béla, Godina Antal, Horváth Gyula, Horváth Nándor, Kiss László, László Lajos, Molnár József, Major Ferenc, Major Lajos, Molnar György, Máték József, Petz István, Pozsgai József, Skopál József, Stégl József, Szekeres Jenő, Varga Márton, Kovács István, Pöcze Lajos, Német Jenő, Polai Ferencz, Bodó István, Kelemen Ferenc, Trummel János, Varga István, Szabó József.**

Felhivatnak a rokkant katonák, hogy a fentirt helyen a fentebbiek lakhelyét jelentsék be. **A városi rokkantügyosztály.**

Zongorák Legrövidebb teljeseen új, modern **zongora** rövid világos barna, keveset használt Ehbai mahagóni hangverseny-zongora eladók. **Zinyi Miklós**-u. 45. 1909

Francia-német nyelvtanítás, levelezés stb. tanítását elvállalom. Felőtteknek esti órák! Kötő mód szer! Jelleg: „Syllabaire” 1980

Két keveset használt **elyemruha** kék és lilás színben eladó. **Kacinczy-utca 43/c.** 1900

Ohleves tanítouót keresek IV. pöljárta leányom mellé Franciaul, zongorázni tudók előnyben. Fenyképes levelek **Wersz Armin** földbirtokos, Nagyvácsa címre küldendők 1984

Ornasszony alkalmazását keresek magános urnónél. Megkeresést kér „Szorgalmas” jellegre **Nagykanizsa 2. post. restant.**

Asok hordók, azonnal tölthető állapotban és kadak kaphatók **Csengeri-ut 31. szám alatt** 1983

Vendéglőt keresek vidéken bérbe, esetleg megvételre. — Cím a kiadó-hivatalban. 1994

Szép, jóminőségű kávé jutányosan kapható — **Király-utca 28. sz. udvari raktárhelyiségben** **Rechnitzer Mór.**

URANIA mozgóképpalota
Csengeri-ut. 4. Vasárnap 1908

Csütörtök péntek
szeptember 25. és 26-án színré kerül:

A vér bosszuért kiált
Megrendítő dráma 5 felv.
A főszerepben **HENNY PORTEN.**

Működésük kezdetén 8/12 és 9 órákban
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákban.

Alulírottak, mély fájdalommal tudatjuk, hogy lórron szeretett fivérünk

Schapringer Béla

folyó hó 23-án, éjjel 12 órakor hosszas szenvedés után, 19 éves korában elhunyt.

Temetése folyó hó 26-án, d. u. 4 órakor lesz az izz. temető halottas házából.

Aldás és béke praíra!

Goldberger Károlyné, Szakár Lajosné, Schapringer Etel, Paula, József, Gyula.

Levelezési és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat
Fő-ut 5. sz.

Megjelenik héttől-kívételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak

vidékre postai szét-
küldéssel:

egy hóra 25 kor.

Egyes szám ára:
1 korona.

szerekesztési és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 997.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjazásba szorítottan
vet a kiadóhivatal.

Legénységi rokkantilletmények megállapítása

Budapest, szept. 25. A magyar kormány 1919 évi 4740/M. E. számú rendelete a katonai rokkantak, özvegyek és árva ellátási illetékeinek ideiglenes rendezése tárgyában: A tanácskormány a rokkantügyek diktátorának a hadirokkantak, hadözvegyek és hadiárva ellátásának megállapítására vonatkozó első és második parancsa hatályon kívül helyezte. A törvényszerű katonai ellátásokhoz átmenetileg a drágaságra való tekintettel egy új ellátási törvény alkotmányos uton való életbe léptetéséig tartó hatályal az alábbi drágasági pótlékok engedélyeztetnek, illetve a következő intézkedések tételnek: A legénységi állományba tartozó és rokkantsági nyugdíjjal ellátott személyek törvényes rokkantsági nyugdíját az 1919. évi október hó elsajétól kezdve drágasági pótlékkal a viselt valóságos rendfokozat szerint a következő összegekre kell kiegészíteni: Ha a keresésképtelenség csökkensének a felülvizsgálatánál megállapított foka száz százalékos, törzsörmester- és örmesternek 1800 korona, szakaszvezető és tizedesnek 1500 korona, őrzető és gyalogosnak 1400 korona. Az igényjogosultaknak rokkantsági nyugdíj fejében száz százalékos keresésképtelenség esztére megállapított rokkantsági nyugdíj ötven százalékos felemeléssel jár. Legénységi özvegyek törvényszerű nyugdíját október elsajétól a drágasági pótlékkal a következő összegekre kell kiegészíteni: Valóságos altisztek özvegyeinél 1200 koronára, őrzetők és gyalogosok özvegyeinél, akik az évi 98 korona segélyt élvezik, évi 900 koronára, a többi özvegyeinél évi 800 koronára. Budapest, 1919. szeptember 28. Hadügyminiszter.

Megsemmisített kormánybiztosi kinevezések

Budapest, szept. 25. Az erdélyi román csapatok főparancsnoksága 34 számú rendelete: Mi, az erdélyi csapatok főparancsnoka az ország védelme érdekében látván, hogy az 1919. szeptember hó 10-én megjelent *Budapesti Közlöny* 106. számában közzétett, hogy a jelenlegi magyar kormány *Szomja* Gusztáv földbirtokost kinevezte Hajdu-, Szabolcs, Szatmárvármegyék és Szatmárnémeti város kormánybiztosává, *Pécsy* István járási főszolgabíró Szatmárvármegyére, Szatmárnémeti város kormánybiztos helyettesévé, elrendeljük ezen kinevezések megsemmisítését, miután egy olyan területre vonatkoznak, mely Romániához tartozik és így érinti a román ál-

lam szuverenitását, mely egyedül hivatalos és jogosult a közigazgatás szervezésére. Mardarescu tábornok.

Felsőausztria élelmezési katasztrófa előtt.

Bécs, szept. 25. A Reichspost Felsőausztria élelmezési katasztrófa előtt című közleménye megdöbbentő adatokat közöl az ausztriai élelmezési viszonyokról. Wullfegger bányaműveinek munkásai sztrájkba állottak, mert 2 hét óta se fűk, se az erdőmunkások nem kaptak kenyeret. A szociálisták az államrend és közbiztonság érdekeinek védelmezésében mindent elkövetnek a cikk szerint, de ha a helyzet hamarosan nem változik meg, polgárháború tör ki Ausztria népei között. Mindez a linzi Landtag-on került szőnyegre. Vajjon azok a német polgártársak, akik Nyugatmagyarország területén élve, az elszakadás mellett agítálnak, nem döbbennek-e vissza lelkiismeretlen munkájuk folytatásától?

Közöztesszik a háború kitéréséről szóló német okiratokat.

Berlin, szept. 25. A háború kitéréséről szóló német okiratok közlését a német lapok szerint nagy segítséggel készítik elő. A serajevói gyilkosságtól a háború kitéréséig eltelt időről szóló okiratokat már októberben közöztesszik.

Amerikából hazaszállítják a német hadifoglyokat.

Berlin, szept. 25. Az amerikai kormány elhatározta, hogy az Egyesült Államokban levő összes német hadifoglyokat haladéktalanul hazaszállítja.

A belga királyi pár Amerikában.

Amsterdam, szept. 25. Brüsszelből jelentik: A belga királyi pár Ostendéből utnak indult Amerikába.

Terjed a montenegrói felkelés

Mozgólódás a Balkánon.

Versailles, szeptember 25. A Párisban székelő montenegrói külügyminiszter közli, hogy a montenegrói felkelés mindig jobban terjed. Harcok folynak az egész országban. A szerb főparancsnokság Bqszniából Cattarón keresztül 15000 főnyi erősítést küldött Montenegroba. A hír valóságáról nem igen lehet meggyőződni, de annyi tény, hogy a délszláv állam a lehető legnagyobb nehézségekkel küzd.

Vilmos volt császár póra a legfelsőbb tanács előtt.

London, szept. 25. Sir Gordon Oswald főállamügyész elkészítette a Vilmos volt császár ellen indítandó perrel szóló jelentését s átadta a szövetségesek legfelsőbb tanácsának:

Mi történt Székesfehérváron

A románok nagy ijedelmé.

(Sajtó tudósítónktól) Szeptember 21-én nagy riadalom volt a Székesfehérvári megszállva tartó román csapatok körében. Az történt, hogy a Fehérvárral szomszédos községekben magyar katonai járőrök tűntek fel. — Ebből a románok arra következtettek, hogy a Siofokon székelő magyar nemzeti fővezéret fegyveresen szándékozik őket megtámadni. Képzelték, hogy micsoda felvezettség támadt erre. A román erők azonnal fegyverbe leptek, a román főparancsnokság pedig *Székesfehérvár területére proklamálta a hadállapotot*. A proklamáció elillotta, hogy a polgári lakosság elhagyja a lakását. A házakon az összes függönyöket lekeltett erősen, a még a kapuban vagy ablaknál sem volt szabad tartózkodni. A város területét senkinek sem gyalog, sem vonaton nem volt szabad elhagyni. Az összes aktív magyar tiszteket ezredesi rangfokozattól a hadnagytól a tisztipavilonban, — az altiszteket pedig a 60-00 lakonyában internálták s azzal fenyegették meg őket, hogy ha az utcán találtnak, rögtön Romániába szállíttatnak.

Számtalan más megtörtént intézkedéseket is tettek a közben a legnagyobb izgalom közti várták a magyarok támadását. A legizgalmasabb várakozás közben azonban hirtelen megállapítást nyert, hogy a siofoki fővezéretnek esze ágában sem volt Székesfehérvár ellen támadást intézni, sőt a románokra okot adó magyar járőrökről kitűnt, hogy *nem is tartoznak a rendes magyar nemzeti hadsereghez*. Így aztán a román parancsnokság, mikor az ijedelemből fülcsúdotól a minderről személyesen is meggyőződött, — a hadállapotot megszüntette.

Az incidenssel kapcsolatban gróf Károlyi József, Székesfehérvár főispánja megnyugtató hírdeményt tett közzé, amelynek igen érdekes a következő passzusa:

... *Tiszán az van tervbe véve, hogy a Székesfehérvár városát érintő román megszállás megszűnése után a város területén a csendőrség és rendőrség mellől a magyar nemzeti hadsereg alakulatai fogják a karhatalmi szolgálatot ellátni.*

Tehát mégis csak komoly az a hír, hogy a románok, akik annyira megijedtek néhány magyar járőről, — vissza akarnak vonulni a Tisza mögé. — Csak ott is el ne vesztették a higgadságukat, mint Fehérváron.

Mint érdekességet emlíjük meg, hogy a kanizsai vonatnak a remélt napjain nem is volt szabad megállania a Fehérvári állomáson; hanem teljes gőzzel kellett tovább futnia.

HIREK.

A katonákhoz!

Horthy Miklós, a nemzeti hadsereg bálványozott fővezére Svombathelyen beszédet intézett a katonákhoz, a magyar katonákhoz, a nemzeti hadsereg tagjaihoz. Lángoló hazafisága buzdított azzal kezdte, hogy a legnagyobb tisztesség és legnagyobb megbecsülés, ami ma valakit érhet, — ha tudja lehet a nemzeti hadseregnek. Meggyőzően fejtegte ki, hogy a nemzeti hadseregnek az a célja, hogy az országot az édes magyar hazát a végromlástól megmentse. Nagyon helyesen mutatja ki, hogy az ország haderejét akkor álllesztették szét, amikor a legnagyobb szükség volt arra, hogy a haderő fölbontásán tettes lehetősége, hogy az ellenség minden oldalról a védtelenség utj, megbontott országára támadhasson. De érkezett végre az idő, amikor a feyvert újra a kezünkbe vehettük és védehetjük a jogot és igazságot!

— Gondolja meg mindenki — mondja a fővezér — hogy ebben a hadseregben ha a katonák szolgálják és azért ez becsületből és hazaszeretettel kell tennünk, nem pénzért, mint az elmúlt gyalázatos időkben. Mert mi hamis pénzzel nem fizetünk. Az ország szegény, mindonkinek át kell érezni azt, hogy minden krajcárt, amit az ország népe ad, verejtékes munkával szerez meg azok, akik adják. **Ha majd nemskorra előremehetünk és Budapestre bevonulhatunk**, — az, amit mindenkinek ja lakosa kötevé — a feyvelen azért, hogy a hadsereg zaslóval vonulhasson be oda. **Mindenki viselkedjék hadsereg katonáidhoz illően**, hogy a hosszú háború alatt megszerzett becsületünket, amit vesztélyeztetett az elmúlt, örök időkre gyalázatos korszak, újra visszazserezzük. Meg vagyok győződve, hogy mindenki, aki itt áll, örömmel szolgálja a hazát addig, amíg szükség van rá. Rövid idő múlva, amikor ez a szükség megszűnik és behívhatjuk azokat, akik korunknál fogva kötelesek a közrend fenntartására szolgálni, elküldjük azokat az idősebbeket, akik már haza vágyanak a boldog családi életbe. A feyvert dacos öntudattal tartottok kezeteiben, azzal az érzéssel, hogy a jogrendet eszentul mindenkor fenn fogjátok tartani és azt a szegénytelen korszakot, amely romba döntötte hazánkat és a sir szelére vitte, visszaterelni nem engedtek többé. **Most ala pozunk meg új ezer évre a hazát.** Szilárd alapokra kell fektetnünk, hogy minden visszacsészéstől megóvjuk.

Horthy Miklós gyűnyörű szavalt, hazafias tanításait vessé emlékeztetőbe minden magyar katonája.

— **Városi kögyűlés.** Nagykanizsa város képviselőtestülete holnap, szeptember 27 én délután 3 órákor a városi háza nagytermében rendkívüli kögyűlést tart a következő tárgyszorakkal: 1. Prcip Milán zágrábi fatormelő pallni érdőfőzetem levő tüzfakészleteknek megvásárlása. 2. A városi közönség tófiha szilkeáglóinak biztosítása a városi erdők egy részének kitermelése útján. 3. A tüzfakészleteknek biztosítása Scháfer Rezső fakerekedőitől vásárlandó 3000 m² tűzfifa útján. 4. A nemzeti hadsereg és állampénztár szükségletének fedezése. 5. Deák Péter rendőrtörőkapitány elleni feyvelmi vizsgálata. 6. A v. képviselőtestület tagjainak és a városi tisztviselőinek a tanácskormány alatti magatartása megvizsgálására bizottság kiküldése. 7. A v. közközházi apóási díjak felmérése. 8. A nagykanizsai I-II. ker. róm. kath. hírközönség köréline a Szent Jánosról elnevezett (faló) templom átadásáról. 9. Az esküdteltek öszere bizottság megválasztása. 10—11. Illetőségi ügyek.

— **Két milliórd kölcsönt kapunk.** Budapestről jelentik azt a rendkívül öröndetes hírt, hogy a magyar kormány sikeresen tárgyal az **Angol Bank** vezetése alatt álló külföldi konzorciumokkal egy Magyarországnak adandó kölcsön ügyében. A tárgyalások már annyira előrehaladtak, hogy csak napok kérdése a Vormahe szerződés megkötése. A tárgyalások eddigi eredménye szerint **két milliórd kölcsönt kapunk**, ami lehetővé teszi a nyomasztó

pénzügyi viszonyok baladéktalan rendezését. Örömmel jegyezzük meg, hogy az adóffizetés is nagy arányokban indult meg s így pénzügyi helyzetünk szanálására legszebb kilátásaink vannak.

— **A MÁV új elnökigazgatója.** A minisztertanács dr. Hegyeshalmy Lajos nyugalmazott Államvasuti igazgatót a magyar államvasutak elnökigazgatójává nevezte ki.

— **Megkezdődött Budapest klírlítése?** Mint a „Neues Wiener Journal” írja, Bécsbe érkezett Diamandi, a magyar ügyekkel megbízott román miniszter. A miniszter bécsi tartózkodása Budapestnek a románok által való rövid időn belől kiülítésével függ össze. — **A klírlítés. Ideérkező budapesti hírek szerint, már kezdéül is vette.**

— **A szigorú románok.** Győrben eddig éjféltől egy óráig voltak nyitva a nyilvános helyiségek s ugyanezzel akadály nélkül járhatott a közönség az utcán is. Most azonban a román hadsereg győri főparancsnoksága szigorú ukázt adott ki, amelyben a záróról estli 9 órában állapítja meg. Esti 9 óra után kizárólag csak a rendfenntartó közönség tartózkodhat az utcán. Az éjféli vonatokhoz menő utasoknak a vonat indulása előtt csak felőrával szabad elhagyniuk lakásukat s utazási igazolványukon föl kell tüntetve lenni, hogy melyik vonattal utaznak. A rendelet betartására igen ügyelnek a románok, akik változó szinűleg azért ilyen szigorúak, mert nem érzékelik magukat valami nagy biztonságban Győrben.

— **Elveszett hétfőn este a színházban** egy szürke kabát-öv. Becsületos megtaláló sziveskedjék a kiadóba leadni.

— **A Világ nagyözönszínház igazgató-ságát a Quo Vadis című nagy történelmi regény iránt megnyilvánult érdeklődés arra indította, hogy azt még ma pénteken is bemutatásra hozza. Délután 6 órákor ifjúsági, este fel 8 és 9 órákor rendez előadások. Jegyek egész napon át válthatók a pénztárnál.**

Színház.

Heti műsori:

Péntek	Pillangó (főhadnagy, Operett)
Szombat	Pillangó (főhadnagy)
Vasárnap	Pillangó (főhadnagy)

* **A szerető.** (Premier.) A színházterület java újmai ereje tegnap Bródy Sándor sokat hányatott drámáját **A szerető** hozta szíre. A vég utlfűtött szenvedélyű, jellegzetesen Bródy-darab előadásáról megállapíthatjuk, hogy jó volt, a főszereplők Tompa Irma a metressz és Poór Miklós a gróf szerepében egyik legjobb alakításukat mutatták be Nagykanizsán. — De jók voltak a dráma összes mellékszereplői: **Földesay, Guthi Sári, Körmives Erzs, Lőrinczy Erzs** és **Szigethy Bandi** is, sőt dicsérattal kell megemlékeznünk még a figurane **Vadnai** is. Az előadást csak mersóket ház nézte végig.

* **A Pillangó (főhadnagy)** mai premije iránt óriási az érdeklődés. A darab tegnapi főpróbeja után itélve, meg is értjük a nagy érdeklődést, mert a mai előadás egyike lesz a szeszön legelkerültebbjainek. A főszerepek **Vida Ilus, Ballay Manci, Somogyi Kálmán, Kardos József, Falussy István** és **Szigethy Bandi** kezeibe vannak letéve.

* **Okcal brigadérosit,** Herczeg Ferenc hatalmas történelmi drámáját lemeteli meg hétfőn a színházterület drámái együttese. Ennek a lángoló hazaszeretettől és tiszta nemzeti érzéstől izzó kiváló alkotásnak mult heti előrangú előadása nem hozta magával azt a nagy érdeklődést, amelyet pedig Nagykanizsa hazafias közönségétől jogosan elvárhattunk volna. Nem mutatjuk az érdeklődés hiányának okát, de hisszük, hogy az nem közömbösség, még kevésbé rosszakarat volt és meg vagyunk róla győződve, hogy a hétfői előadásán ott fogjuk láthatni a város egész intelligenciáját minden különbözőség nélkül. — Nem méltányolhatjuk eléggé **Somogyi** igazgató hazafias terekvéseit, aki megérvé a kor szeligmét, a

közönség igényeit ilyen nemzeti irányú darabok előadásával akarja kielégíteni. Az **Okcal brigadéros** mult heti előadása minden tekintetben elsőrangú volt, a nagyzerű dráma együttes **Tompa** Irával és **Földesay** Sándorral méltán érdemelte ki legteljesebb elismerésünket. Erős a hitünk, hogy a hétfői előadást a kanizsai intelligencia minden rétege a legnagyobb élvezzettel fogja végigfigyonyörködni.

Nyit-tör.

Van szerencsém I. vevőimnek s a. a. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **cipész-műhelyemet**

újbol megnyitottam s megrendeléseket ulból a legpontosabban eszközölöm. Kérve továbbra is nagybecsű párlfogásukat vagyok tiszteltetelje!

Furmen Imre

utl, női- és ortoped-cipész
Csengeri-ut 1. sz.

Házeldadás. A városnak minden részében több nagyobb és kisebb ház, továbbá vidéken kitűnő forgalmu üzletházak és szőlőbirtokok eladó. — Bővebbet **Dukász Mikas, Rákóczy-u. 29. sz.** 1918

Vendégülök keresek vidéken bérbe, esetleg megvételre. — Cím a kiadóhivatalban. 1914

Francia-német nyelvoktatás, levelezés stb. tanítását elvállalom. Földesaynek esti órák! Kitűnő módszer! Jellege: „Syllabaire” 1918

Átvonnék egy kőrevaszt, esetleg kőrcsmahelyiséget lehetőleg a város belterületén. Cím a kiadóban. 1913

Szép, jóminőségű kávé jutányosan kapható — **Király-utca 28. sz. udvari raktárhelyiségben** **Rechnitzer Mór.**

VILÁG nagyözönszínház
Színház színház. Telefon 74. sz.
Ma pénteken, közklvánaira
Quo vadis?
Sienkiewicz történelmi regénye
6 felv. Amleito Novellival a főszerepben.
Naponta d. u. 8 órákor ifjúsági előadás.
Előadások kezdete fél 8 és 9 órákor!
Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

URANIA mozgóképpalota
Bonyozó-ut. 4. Telefon 228
Csütörtök péntek
szeptember 26. és 28-án szíre kerül:
A vér bosszuért kiált
Megrendülő dráma 5 felv.
A főszerepben. **HENNY PORTEN.**
Előadások kőnyezéken 6 1/2 és 8 órákor
Vasár- és szünnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Terjesztő és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat
Fő-ut 5. sz

Megjelenik hétfő kivételével
minden napkor reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postai szét-
küldéssel:

egy hóra 26 kor.

Egyes számú ára:
1 korona.

Cserekövetési és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magán-
közleményeket díjazás nélkül veszi
fel a kiadóhivatal.

A miniszterelnök a helyzetről.

Budapest, szept. 26. A Magyar Török és szerkesztője, Liptófalvy István felkereste Friedrich miniszterelnököt, aki lekötözött előzetes tájékoztatással minden tudósított kérdésről. Mit mondhat kegyelmes úram a kormány stabilitásáról a legközelebbi jövő tervei? — A kormány az ellenforradalmiszervezet volt, melynek az utolsó faluba is elnyultak a szálai. — Ebből az ellenforradalmi szervezettel automatikusan nőtt ki a keresztény blokk. Erre a keresztény blokkra támaszkodva vagyunk mi hatalmon s miután ez az ország lakosságának körülbelül nyolcvan százalékát képviseli, lényegesen jogosult az az állításunk, hogy az ország nagy többsége mögöttünk van. Ha ezt tekintetbe vesszük, akkor a stabilitásról csak azt mondhatom, hogy én azt erősen tartom. Sokan azt ajánlják, hogy hívjuk össze a régi képviselőházat, abból a célból, hogy a kormányt ellenérje, a már kiadott választójogi rendeletet, törvénykezést s újabb meghatalmazást adjon a nemzetgyűlés összeállítására. Ezt azonban csak abban az esetben lehetne megtenni, ha garanciát kapnánk arra, hogy a képviselőház tárgyalása sima lefolyású lesz, mert ha azt nem tudják biztosítani, úgy az egésznek nincs semmi értelme.

— Mikor és hogy akarja keresztülvinni kegyelmes úram a decentralizációt?

— A decentralizációt úgy akarom keresztülvinni, hogy négy-öt vármegyéből egy kerületet alkotunk. Mindegyik vármegye megtartja önkormányzatát a főispánnal együtt. Minden kerület élén kormánybiztos áll, kit valószínűleg kerületi főnökök fognak nevezni, aki pénzügyi, földmivelügyi s belügyi szakosztályokkal fog rendelkezni. A választások előkészítéséhez mindenünk megvan és csak az expedicióra vár. Amint a megállás megvan, a választásokat azonnal elrendeljük a demarkációs vonaloknál belől. A nemzetgyűlést Budapestre akarom összehívni.

A sajtóra vonatkozó kérdésre kijelentette, hogy a sajtószabadság elvi állásvontán áll. Mindenki a bíróság előtt felelős azért, amit ír.

Van-e kilátás arra, hogy a közel jövőben megkezdődjen ezen kormányval a békétárgyalások?

— Az antant a kormánnyal szemben a lehető legloyálisabb álláspontot foglalja el, mindenben a legmesszebbmenőleg támogatja a kormányt. Végleges elismerésről csak a választások után lehet szó, hiszen Clemenceau ezt legutóbbi jegyzékében hangsúlyozta is.

Soroznak a románok.

Nagybecskerek, szept. 26. A románok megkezdték a sorozást Tomesvártól, tekintet nélkül a nemzetiségekre. Magyarok, németek, szerbek közül senki sem jelentkezett a sorozóbizottság előtt.

A sajtófőnök nyilatkozata.

Budapest, szept. 26. A Magyar Török és szerkesztője, Liptófalvy István felkereste Friedrich miniszterelnököt, aki lekötözött előzetes tájékoztatással minden tudósított kérdésről. Mit mondhat kegyelmes úram a kormány stabilitásáról a legközelebbi jövő tervei?

— A kormány az ellenforradalmiszervezet volt, melynek az utolsó faluba is elnyultak a szálai. — Ebből az ellenforradalmi szervezettel automatikusan nőtt ki a keresztény blokk. Erre a keresztény blokkra támaszkodva vagyunk mi hatalmon s miután ez az ország lakosságának körülbelül nyolcvan százalékát képviseli, lényegesen jogosult az az állításunk, hogy az ország nagy többsége mögöttünk van. Ha ezt tekintetbe vesszük, akkor a stabilitásról csak azt mondhatom, hogy én azt erősen tartom. Sokan azt ajánlják, hogy hívjuk össze a régi képviselőházat, abból a célból, hogy a kormányt ellenérje, a már kiadott választójogi rendeletet, törvénykezést s újabb meghatalmazást adjon a nemzetgyűlés összeállítására. Ezt azonban csak abban az esetben lehetne megtenni, ha garanciát kapnánk arra, hogy a képviselőház tárgyalása sima lefolyású lesz, mert ha azt nem tudják biztosítani, úgy az egésznek nincs semmi értelme.

persze árcsökkentés. A napilapok megjelenésének a kormány részéről semmi akadály nincs. Megindulások nem a kormányra, hanem a sajtó elleni magatartásra, hanem gyakorlati nehézségek hátráltatják, amelyeket még mindig nem sikerült legyőzni.

Új, cseh-szlovák váltópénz.

Prága, szept. 26. A kormánybiztosai pénzverésben előkészületeket tesznek cseh-szlovák váltópénz gyártására.

Megindul a kereskedelmi forgalom Olaszországgal.

Róma, szept. 26. A Magyarországgal való ki- és bevitel, valamint tranzitforgalmat újra megkezdték. Az ezzel összefüggésben álló fizetéseket eszközölték megengedők.

A szerb kormányválság.

Belgrad, szept. 26. A politikai válság még mindig tart. A helyzetet még mindig nem lehet áttekinteni. Annyi bizonyos, hogy mindenki a legjobb akárral átra törökszik, hogy a válságból a kivétel útját megtalálja.

Újabb lépés az adriai kérdés megoldására.

Berlin, szept. 26. Garibaldi olasz tábornok, ki utban van Páris felé, Tittoni újabb javaslatát vizsgál a legfőbb tanácsnak, amelyekkel az adriai kérdés megoldására törekszik.

Nyugatgallciát Lengyelországhoz csatolják.

Lyon, szept. 26. A legfőbb tanács tegnap Galicia kérdésével foglalkozott s elhatározta, hogy az ország nyugati részét Lengyelországhoz csatolja.

A nagyhatalmak állásfoglalása a flumei kérdésben.

Amsterdam, szept. 26. Amerikai lapoknak jelentik Párisból, hogy a nagyhatalmaknak a békekonzferencia mai válságos idejében a flumei kérdésben szilárd egységet kell tanúsítaniuk, mert ellenkező esetben joggal lehet tartani attól, hogy a jövőben a népszövetség tagjai között hasonló körülmények mellett hasonló szakadás támad.

Párisban azt hiszik, hogy Olaszország birtokába veszi Fiumét, ha Wilson nem fogadja el Olaszország legutóbbi javaslatát, amelyeket Anglia és Franciaország jóváhagytak.

Októberben összehívják a népszövetségi konferenciát.

Amsterdam, szept. 26. A szövetségesek és semlegesek népszövetségi konferenciáján, melyet októberben Brüsszelben tartanak meg, a semlegesek közül Hollandia és Svájc vesz részt. Tárgyalni fognak arról, miképpen lehetne a népszövetséget a demokrácia elveinek megfelelően megszervezni. Legelőször annak a tervnek akarnak propagandát csinálni, hogy a népszövetség delegátusait ne a kormányok, hanem a parlamentek válasszák. A konferenciát valószínűleg október végén tartják meg.

Meghosszabbítják a mezőgazdasági ingatlanokra vonatkozó haszonbérleti szerződéseket

Budapest, szept. 20. A magyar kormány ma megjelent rendelete szerint mezőgazdasági melvvel ingatlanokra vonatkozó haszonbérleti szerződések, amelyeknek időtartama a jelen rendelet életbelépése után 1920 március 31. napjáig bezárólag jár le, — amennyiben a felek másféleképpen nem állapodnak meg — a lejáratától számított egy év tartamára a jelen rendelet erejénél fogva meghosszabbítottatnak. A rendelet alapján meghosszabbított haszonbérleti idő alatt a haszonbérlet az ingatlanok a rendes gazda gondosságával való megműveléséért, valamint egyéb szerződéses kötelezettségeiért ugyanazon felelősséggel tartozik, mint a haszonbérleti időtartam utolsó évében. Köteles tehát a haszonbérlet a haszonbérletet ezen időtartamra is megfizetni és ennek erejéig a haszonbérletet ugyanazon törvényes zálogjoggal illeti, mint amely az eredeti haszonbérleti szerződés alapján megilleti. Ez a rendelet kihirdetése napján életbe lép.

Vilmos császár tisztázza magát.

Genf, szept. 26. Az „Echo de Paris” egy nagy érdeklődést keltő közleményt hozott nyilvánosságra, mely szerint Vilmos, volt német császár egy nagykövetre bízott öngazdoló iratot szándékozik kiadni és egész napon át csukott ajtó mögött szobájában ül az írógép előtt. Ma két magasrangú német tiszt jelen meg a császár előtt díszgyenruhában, úgy látszik, hogy a császár igen fontos miszióval bízza meg őket.

Megkezdik a német hadsereg leszerelését.

Berlin, szept. 26. A rend helyreállítása folytán Németország megkezdte az eddig mozgósítva volt hadsereg leszerelését. A hadsereg mai létszáma 400.000 ember, melyből október 1-én 250.000 embert le fognak szerelni. Intézkedés történik, hogy az összes tisztek és hivatásos legénység akik alkalmazást nem találnak, megfelelő körülményben részesüljenek.

Nemzetközi hajóhad Fiume előtt.

Spalato, szept. 26. Velencéből jelentik, hogy azon angol-francia-amerikai hadihajók, amelyek a fegyverszüneti szerződés aláírása óta Velence előtt horgonyoztak, parancsot kaptak, hogy egyesüljenek a többi hadihajóval Fiume körül és hagyják el az adriai tengert.

Románia élelmiszerrel szállít Ausztriának.

Bécs, szept. 26. Diamandi román kövei és meghatalmazott miniszter, aki ezidőszereint Budapesten teljesít szolgálatot, dr. Renner kancellárral és a németosztrák közlekedési államtitkárral arról tanácskozott, hogyan szállíthatna Románia élelmiszerrel a Dunán és vasúton. A tanácskozáson abban állapodtak meg, hogy Románia és Németország közötti kereskedelmi találkozási pont, valószínűleg Budapest, hogy előkészítsék Románia és Németország gazdasági forgalmának újabb való megkezdését.

HIREK.

— **Lehet már Ausztriába utazni.** Tudvalevőleg az utóbbi időben az osztrákok nem respektálták a magyar hatóságok által kibocsátott határátelérési igazolványokat, s a legnagyobb nehézségeket támasztották magyar utasoknak Ausztriába való utazása elé. A magyar kormányban is tudomására jött a dolog s megtorlásoként hasonló eljárásra utasította a magyar határszéli hatóságokat az osztrákokkal szemben. Erre Ausztria megszelídült, s aminél Sopronból jelenik, elfogadja már a határátelérési igazolványokat. Az utasok azonban vigyázzanak, mert Ausztriába egy napra ételmen kívül semmit se ki, so bevitni nem szabad.

— **Pozsonyi élet.** Pozsonyban érkezett magyarok beszéltek: Pozsony városa felett az uraimet cseh legionárusok gyakorolják, akiket a hivataluk mellett még tanították is felhasználni, miután egy három hónapig tartó tünneti kurzusot végeztek nekik. Nyem tanítók látják azokat a tönköt, hogy a katonák is, a legteljesebb elégtelenséggel viselkednek a cseh kormányzattal szemben s ezt a csehek legnagyobb mérgére azzal mutatják ki, hogy **felelősek mindig magyarul beszélnek.** A hivatalnokokat — amennyiben a hűségüket leteltek — meghagyják hivatalukban. Sokan vannak azonban, akik vonakodtak a cseh kormányzatnak hűséget esküdni s így bizony előfordul, hogy pl. a vaskukacsai villamosvasúti építésnél **magyar pénzügyi tanácsosok reggeltől estig hordják a földet 30 korona napszámtól,** csak hogy megelintésüket ugyanahogy biztosíthassák. A cseh hivatalokban egyébként dühöng a korrupció, 2-300 koronáért például cseh állampolgárságot lehet szerezni.

— **Felhívás a hadifoglyok hozzátartozóhoz.** Hadifoglyaink hozzátartozói lelkérem, hogy foglyainknak még a tél bekövetkezése előtt leendő hazaszállítás ügyében a kormányelnök urhoz intézendő felterjesztésem aláírása céljából vasárnap d. e. 9-11 óra között az Arany János-utcai iskolánál megjelenni sziveskedjenek. **Nagy Lajos.**

— **Kanizsai Színpad** Hatalmas plakátok jelentik a **Kanizsai Színpad** vasárnap megjelenő, negyedik számának szenzációs tartalmát, melyet a következő cikkek tesznek szerfelett érdekessé: Nyílt levél Vida Ilonához. — Sorozatok a moziszenvedőket Nagykanizsán. (Itazzia a széplányok között). — Hazasodni óhajtok! (Póór Miklós hírdelménye). — Vízitelek a karzatán. — Színészfajok. — NTR a grammatik stb. stb. A nagyon érdekesnek ígérküz szám ára 2 korona.

— **A francia nyelvintézmény** (Főut 24. sz. alatt) a kezdők óráit október hó 1-től minden kedden, csütörtökön és szombaton, a haladóké hétfőn, szerdán és pénteken tartatnak meg d. u. 5-től 6-ig. — Jelenkezők még csak elejét fogadtatnak el a tanfolyam helyiségeben (d. u. 5-6 között). Havi tandíj 12 korona.

— **A soproniak már osztrákok?** Tudvalevő, hogy a bécsi városi tanács az élelmezési viszonyokra való tekintettel az összes idegeneket kitasított. A kifliás azonban nem vonatkozik a nyugalmagyarországiakra, akiket a bécsi tanács már osztrákoknak tart. Jellemző az is, hogy míg a kanizsaiakat és szombathelyieket visszautasítják az osztrák határon, addig a soproniakat minden akadály nélküli beengedik Ausztriába.

— **Öngyilkosság.** Szekeres József tőzsdemester a csütörtökre virradó éjjel Kőlcsey-utca 17. szám alatti lakásán szolgálattal revolverével mellelőlte magát. Súlyos sérüléseivel a közkörijába szállították.

— **A tanácsok utja** Ujredje. A kormány elrendelte, hogy a tanácsok jobbat eredményének, valamint a tanítók és tanoncok plihenésének biztosítása végett a tanonciskolákban a tanítás nem vasárnap, hanem hétköznapokon történjen. A tanoncok oktatási ideje a munkaidőbe beazámítandó.

— **Bort és gyümölcsöt** a közéletmezősi miniszter legújabb rendelete alapján csak engedélyvel lehet külföldre szállítani.

— **A Világ nagymozgójában** szombaton lesz bemutatva a **Blind asszony** című dráma I. felvonásában. A főszerepet a mozilátogató közönség dédelgetett kedvence, **Hanny Welse** játéja. Vasárnap új műsor.

— **Közös táncgyakorlatot** tart szombaton és vasárnap este 8-tól 11 óráig cigányzenével a Polgári-Egylet emeleti nagytérben **Krénuz Károly** ökl. táncmestere.

— **Szombaton és vasárnap** kerül bemutatásra az Urániában **A hetedik csók** című 4 felvonásos filmjáték, melynek főbb szerepeit a Nordisk filmgyár legjelesebb művészeit és művészei játéja.

Színház.

Heti műsori:

Szombat Pillangó főhadnagy, operett
Vasárnap d. u. János vitéz
Vasárnap este Pillangó főhadnagy.

* **Pillangó főhadnagy** Zsuffli ház élvezte végig tegnap este a kedves zenéjű Komjáthy operett jelszerűlt premiérjét. Állandó volt a jövedv az egész előadás alatt, amit főleg **Somogyi Kálmán** nagyszerű Csollán alakításának tudhatunk be. Az 8 eleven mozgókonyságra, jöziú humorra nem egyszer nyíltasni lehetne ragadtatni a közönséget. **Vida Ius** Katinka szerepében nagyszerű táncokkal és gyönyörű énekszámokkal exallált. **Ballay Manó** hol az ezrelésű szerepében volt hódítón tánc, hol pedig mint szobalány ennielőn bájos. Kardos nagyon fess Pillangó főhadnagy, maga a megjelenség, biztos siker. Falussy az erede, Szigetly pedig a tábornok szerepében alakítottak a töltök megszokott jósággal.

Nagykanizsa r. t. város polgármesterétől. 1385/1919.

Hirdetmény.

A magyar hadügyminiszterium 784247/41. a. 1919. számú rendelete értelmében közhírré teszem, hogy a nyugdíjazott katonai havidíjasok, katonai rokkant legénység, havidíjas és legénységi özvegyek és árvák október havi nyugdíjuk és az érempótlójuk kifizetése végett elkészítendő kimutatások megszerkesztése céljából alábbi időben és helyen megjelenni tartoznak, magukkal hozván okmányalkat és a legutóbbi postai csekkszelvényt és pedig: **1919. szeptember hó 29-én** reggel 9 órától egész nap a Nagykanizsa város területén lakó nyugdíjas havidíjasok és katonai rokkantlegénység.

1919. szeptember hó 30-án a Kiskanizsa városrészt (III. kerület)-ben lakó havidíjas és legénységi özvegyek és árvák.

1919. október hó 1-én a nagykanizsai I-II. kerületben lakó havidíjas legénységi özvegyek és árvák.

A jelentkezők városába II. emelet 32. ajtó sz. helyiségben tartódnak.

A kitűzött határidőn túl jelentkezők nem fogadnak el.

Nagykanizsán, 1919. évi szeptember hó 26-án.
Polgármester.

3585/kig. 910. Noval járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Zala vármegye alsólandvai járásához tartozó csesztregi körorvosi állásra Csesztreg székhelyvel pályázatot hirdetnek.

A körorvos javadalmazása: 1800 korona törzsfizetés, 400 korona lakbér, megfelelő helyi pótlék, 700 korona utatálmány illetéleg a községek által kiszolgáltatandó természetbeni fuvar és a szabályrendeltilleg megállapított látogatási díjak.

Felhívom az állásra pályázók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeket hivatalomba folyó évi október 3-ig adják be.

A választási idejét később fogom kitűzni. Nova, 1919. szeptember 22-én.

Dr. Huszár főszolgabíró.

Nyílt-tér.

Van szerencsém i. vedőimnek a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **cipész-műhelyemet**

üiből megnyitottam s megrendeléseket újhol a legpompásabban eszközölöm. Kérve továbbra is nagybecsű pártfogásukat vagyok

ilsziettel

Furmen Imre

ut. nől- és ortoped-cipész
Csengeri-ut 1. sz.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a közönséget, hogy kenyérsütést hétfőtől kezdve elfogadok.

Tisztelettel: **HERZPÉLD**
Teleki-ut 15. szám.

Érdesi, hotosipari vagy nagyobb iparvállalatnál felügyelői állást keres azonnali belépésre 30 éves, nős, gyermektelen, 5 évi gyakorlattal bíró férfi. Járás egyaránt külső gazdaságban s irrodai teendőkben. Érdemlősdők forduljanak a kladóhivatalhoz. 2000

Eladó egy teljesen jó állapotban levő frack mellénytel, egy pár fekete férficipő és egy női kosztüm. Bővebbet Csengeri-ut 8. földszint balra. 1980

Megfelelő **családian munkásokat** állandó munkára felvezek. Fizetés darabszám **Bedekevlon József**. Nagykanizsa; Eötvös-tér 2. szám. 1907

Vendéglőt keresek vidéken hárma, esetleg megvételre. — Cím a kiadó hivatalban. 1904

Francia-mómet nyelvoktatás levelezés stb. tanítás elvállalom. Feloltdenek esti órák! Kitűnő módszert Jelige: „Syllabaire” 1988

Ások hordók, azonnal tölthető állapotban és kádak kaphatók Csengeri-ut szám 31. alatt. 1988

Pivári-u. 27-es számú **bás eladó.** Azonnal elfoglatható. — Bővebbet ugyanott.

URANIA mozgóképpalaeta
Csengeri-ut 4. Teleki 208

Szombat, vasárnap. Szapl. 27. és 28 én

A hetedik csók

Filmjáték 4 felvonásban. — Nordisk film.

Slager főszerepben Nordisk művészei!

— **Küldökök** kétszeresen 8/5 és 9 órákor —
Vasár- és Húsvétnapokon 6, 8, 7 és 9 órákor.

VILÁG nagymozgójában

Szombat szünnap. Toltdm 74. sz.

Szombaton, szept. 27-én

Bűnös asszony

Dráma. — (Corvin-film.)

Előadások kezdete fél 7 és 9 órákor!
Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

Előfizetési és kiadói hivatal:

NAOYKANIZSA.

Sugár-ut. 4.

Nyomdávállalat

Fő-ut. 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével minden nap korreggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postai szétküldéssel:

Egy óra 26 kor.

Egyes számu ára:

1 korona.

Előfizetési és kiadói hivatal telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőszerkesztő:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magánközleményeket díjazás szerint veszi fel a kiadói hivatal.

POLITIKAI HIREK.

Fühtamad a régi képviselőház.

Budapest, szept. 27.

A Karolyi-kormány tudvalevően még aprilis hó 10-ére írta ki a nemzetgyűlési választásokat, de a terv kudarcsait, mert a proletár diktatura ezt a szappanbuborékot elfújta. A régi képviselők — Plathy György dr.-ral az élükön — már akkor hangoztatták, hogy az új nemzetgyűlés összehívása törvénytelen, sminthogy törvénytelen volt a képviselőház novemberi feloszlását is. Ők azt az álláspontot foglalták el, hogy az egyetlen alkotmányos törvényhozó testület a régi képviselőház, amelynek hatásköre nem szűnt meg, csak az ország „folytán” szünetel. Ivéket is köröztettek, amelyben a régi országgyűlés összehívását kérik. Ezt az akciómost Plathy-ék újult erővel folytatják és sikerült álláspontjuknak megnyerniük Gaál Sándort, a képviselőház egykori elnökét is.

A képviselőházi házszabályok megadják a lehetőséget arra, hogy a Házat 60 képviselő bármikor összehívassa. Már most abból indulnak ki azok, akik ezt a tervet helyeslik, hogy a jogfolytonosságát 1918. október 30-nál kell kezdeni, tehát a képviselőház nem oszlott fel, mert sem a király fel nem oszlatta, sem mandátuma az 1914-iki törvény szerint nem járt. Ennek a képviselőháznak kell tehát elsősorban ószanyagul szolgálni arra, hogy belőle az a kormány megalakuljon, mely a nemzetgyűlési választásokat vezesse. Ennek a háznak kell elbírálnia azt, hogy Károly király lemondott-e a magyar trónról, vagy sem. Ez a ház határozza meg a nemzetgyűlés összehívásának idejét és megválasztásának módjait. Hivatkoznak arra, hogy az, hogy ebben a házbán képviselve volnának olyan területek is, amelyeket Magyarország el fog veszíteni: nem akadály, mert hiszen 1872-ben a francia kamrában is képviselve volt Elzász-Lotharingia, amikor a békeszerződést beikkelyezték.

Ezzel a tervvel szemben, melynek még számos részlete van, Friedrich István nem állt ab ovo elutasítóan és valószínű, hogy őt azt akceptálja. Hátra van azonban az antant beleegyezése, hogy ez a képviselőház összejön. Értesüléseink szerint az antant misszióinak a napokban fogják átnyújtani a memorandumot, melyben ennek a tervnek célszerűségét és várható eredményeit kifejtik. A ház összehívására a hatvan képviselő aláírása már együtt van és ezt legközelebb átadják Simonich Elemérnek, a Ház Budapesti irodó elnökének. Megjegyezzük, hogy a Ház összehívásának tervét ma már kivétel nélkül minden párt helyesli, amely ebben a parlamentben képviselve volt.

A helyzetkép kiegészítésül megemlítjük, hogy Andrássy Gyula gróf ismét Budapestre érkezett és ma már részt vett a tárgyalásokon.

A függetlenségi párt állásfoglalása

Budapest, szept. 27. A függetlenségi és 48-as pártnak kilépni készülő tagjai ma délután értekezletet tartottak. Az értekezleten a párttagok közül igen sokan megjelentek és elhatározták, hogy a függetlenségi és 48-as párt régi nemzeti irányát minden körülmények között a legnagyobb erővel fogják kifejezésre juttatni asokkal szemben, akik a pártot az internacionális irányzattal akarják lemet össze-hazasítani. Elhatározták, hogy legközelebb formálisan is bejelentik kilépésüket és megalakítják a nemzeti függetlenségi pártot.

Clemenceau nagy beszéde a kamarában.

Páris, szept. 27. Clemenceau kamarában

tegnap tartotta beszédét a békeszerződésről. Fejlegyetéseit azzal kezdte: kötelessége, hogy felszólaljon a közelebbi választásokra való tekintettel is. A szerződés olyan dolgokat valószínűsít meg, amelyek a maguk nemében páratlanok. Franciaország a háború folyamán szívesen beérte volna olyan békével is, amely Elzász-Lotharingiai megszerzésén kívül mást nem hoz Franciaországnak. A győzelem azonban képessé tette Franciaországot arra, — hogy népeket felszabadítson a új államokat alakítson. Tisztában van vele, hogy a szerződés nem tökéletes, nem kívánja, hogy istentlessék, vagy lelkesedéssel tárgyalják, de bizonyos, hogy ezen az szerződés egyedül áll a történelemben. A szerződésnek a maga egészében való áttekintése után megállapítható, hogy jó szerződés. A háború előtt Franciaország Németország világhatalma alatt állott, a háború során pedig küzdünk kellett egy párt ellen, amely kompromisszumot kötött volna Németországgal. A világháború meglepte Franciaországot, ezért úgy kell... be rendezkednünk, hogy meglepetés többé ne érhesse bennünket. Ezután rámutat azon nagy szolgálatokra, melyeket a szövetségesek Franciaországnak tettek, számít Amerikára is. Igaz, hogy Wilson a népszövetség ügyében nem aratott olyan sikert, mint amilyent szeretett volna, de Wilson megtalálta a kulcsot, amely az újvilág kapuját megnyitja. Hogy a népszövetség a kívánt eredménnyel fog-e járni, nem tudhatja — a békekonferencia rosszul fogott munkájához. Beszédet tartottak, de semmisen történt később. Megteremtették a négyek tanácsát, amely dolgozott és az eredmény nem maradt el. A szolidaritás békéjét akarta és akarja megkötni. Franciaország befolyása a békétárgyalásoknál a lehető legnagyobb volt. A miniszterelnök ezután a szélső baloldali közbeszólással és nagy nyudtalanság közben folytatta: Ha diszkreditálják a szerződést, úgy diszkreditálják a győzöket is, akikről ezután fel kell tennünk, hogy képviselők megteremtési az ország biztonságáról kezelő békét. A béke sok áldozatot követel Franciaországtól és ezen állapot sokáig fog tartani. — Clemenceau a ház állandó zajos tetszése közben arra szólította fel a kamara tagjait, hogy legyenek minden hátsó gondolat nélkül egyszerűek. A lapok Clemenceau beszédével foglalkozva rámutatnak ama nagy munkatejesítményre, melyet a miniszterelnök az utóbbi két esztendő folyamán végzett. A lapok jellemzőnek tartják a miniszterelnök gondolkodására és az ország becsületéről való felfogására, hogy a nemzet fanatizmus egészen hatalmába kerítette, amit legjobban mutat az a kijelentése, hogy az adott esetben kész lett volna Páris-t is elhagyva. A Humanité szerint a szocialisták nem járulhatnak hozzá a békeszerződés ratifikálásához.

lásoknál a lehető legnagyobb volt. A miniszterelnök ezután a szélső baloldali közbeszólással és nagy nyudtalanság közben folytatta: Ha diszkreditálják a szerződést, úgy diszkreditálják a győzöket is, akikről ezután fel kell tennünk, hogy képviselők megteremtési az ország biztonságáról kezelő békét. A béke sok áldozatot követel Franciaországtól és ezen állapot sokáig fog tartani. — Clemenceau a ház állandó zajos tetszése közben arra szólította fel a kamara tagjait, hogy legyenek minden hátsó gondolat nélkül egyszerűek. A lapok Clemenceau beszédével foglalkozva rámutatnak ama nagy munkatejesítményre, melyet a miniszterelnök az utóbbi két esztendő folyamán végzett. A lapok jellemzőnek tartják a miniszterelnök gondolkodására és az ország becsületéről való felfogására, hogy a nemzet fanatizmus egészen hatalmába kerítette, amit legjobban mutat az a kijelentése, hogy az adott esetben kész lett volna Páris-t is elhagyva. A Humanité szerint a szocialisták nem járulhatnak hozzá a békeszerződés ratifikálásához.

Újabb kommunista borzalom.

Budapest, szept. 27. A terrorfuk kihallgatása folyamán Dógi Imre terrorista, aki a Hungaria-házban székelt, beismerte, hogy a június 21-iki ellenforradalom napján Gramann János nevű társával együtt elfogott egy tűzfőhadnagyot, akit minden további nélkül rohamkésével leszárt. Ugyanezen napon az Országház-téren két rendőrt ölt meg, majd négy nappal később a Gizella-téren egy századost végeztet ki.

Egy másik borzalom: Gróó Géza terroristának május 13-án virradó éjjel a Museum-körutról egy mérnököt kellett volna bekisérnie az Országházba. Nem akart azonban sokat bajlódni a szerencsétlen embert tizenegy revolverlövessel megölte.

A budapesti államügyészség fölhlvja mindazokat, akik a négy gyilkoságról bármit is tudnak, jelentkezzenek az országos központi nyomozó hatóságnál, Margit-körut 85.

Gróf Berchtold kiadását követelik.

Genf, szept. 27. A „Homme Libre” a Temps, az Echo de Páris és a Journal egybehangzóan követelik gróf Berchtold volt külügyminiszternek az antant részére való kiadását.

A bécsi szénhiány.

Budapestről táviratozzák: Bécsben a helyzet állandóan rossz. A szénhiány okozta katasztrófa tegnap sem enyhült és legalább a jövő hét kezdetéig eltart.

Az új távirati díjak.

Budapest, szept. 27. Folyó év október 1-től kezdve a távirat tarifájában a következő változások lépnek életbe:
 a belsőddel és Ausztriával való távirati forgalomban egy szó díja 20 fillér;
 a legkisebb távirati díj 2 korona;
 a vasárnap és ünnepnap földatti üdvözlő táviratokért háromszoros díjat kell fizetni;
 a közönséges úrlapok ára öt fillér, — a szelvényes úrlapoké harmincöt fillér;
 a telefonon földatti, vagy beadott táviratok közváltási díja ötven fillér, — a külföldön továbbított táviratok kuldőndija öt korona.

A pozsonyi kikötő kiépítése.

Prága, szept. 27. A dunai közlekedés fellendítése érdekében Pozsonyban egy nagy kikötő kiépítését vetik tervezni. Ennek elkészülése után ötsze fogják kötni a Dunát az Elbével. Az előkészítő munkálatokat már befejezték. Az összekötő vizut hossza 555 km. lesz. A Dunán való közlekedésről a cseh-szlovák Gőzhajózási Részv. társ. fog gondoskodni, amely a napokban Pozsonyban ügynökséget fog felállítani. Az Elbe vidékén két ügynökséget állítanak fel, mégpedig Auligban és Hamburgban.

A fumei kérdés.

Milano, szept. 27. A *Corriera della Sera* értesítése szerint a római káronatanács résztvevői szigorú titoktartásra kötelezték magukat. A lap magja megtudta, hogy Giolitti nyilatkozatában a következő öt követelés fordult elő: 1. Teljes bizalom a mostani kormányral szemben. 2. Gyors lezárás. 3. Fiume megszállása reguláris csapatokkal. 4. A kamara felosztása. 5. Az általános választások kitűzése november 3-ára. — A *Secolo* szerint Giolitti csupán a választásokra vonatkozóan tett indítványt. Bisolatti radikális megoldást és Fiumének Olaszországgal való egyesítését ajánlotta. Ezen javaslathoz buzajárul Barzilai, Meda és Fedorsoni.

Paris, szept. 27. Clemenceau jegyzékot kapott Wilsontól, aki közli vele, hogy Amerika nem ratifikálja a Clair-Fontainban kötött egyezményt, ellenben kívánja, — hogy az olasz békeelőjegyző régebbi javaslatát, mely szerint Fiumétől a népszavazás mellőzésével önálló államot alakítsanak — ismét elővegyék és életbeléptessék.

Washington, szept. 27. A Post írja: Tudja meg az egész világ, hogy egyetlen amerikai ember sem helyesel olyan politikát, amely Amerikát a fumei kérdésben az olasz kormány ellenségei mellé állítja.

Róma, szept. 27. Parlamenti körökben azzal vádolják a hadsereg és haditengerészet bizonyos csoportjait, hogy olyan kölpölkéket akarnak követni, amely nincs összhangban a mai hivatalos politikával, és amely változást idézhet elő Olaszországnak szövetségeseihez való viszonyában.

Nagy győzelem a bolsevikiek fölött.

London, szept. 27. Az angol hadügy-miniszterium közli hivatalosan: Denikin tábornak csapatai nagy győzelmet arattak az orosz bolsevik hadsereg fölött és megszállták Kurask városát.

Szénhiány Belgrádban.

Laibach, szept. 27. A „Slovenec” jele: A nagy szénhiány miatt a bolgári villanygyár beszüntette üzemét. Belgrád sötétségben van, a villanyosok sem közlekednek.

Ausztria élelmezése.

Bécs, szept. 27. Diamandi román követ Renner kancellárral és a német-osztrák közlemezési államtitkarral arról tanácskozott hogyan szállíthatna Románia élelmiszereket a Durán és vasuton Ausztriának.

A városi képviselőtestület ülése.

Nagykanizsa, szept. 27. Nagykanizsa városi képviselőtestülete tegnap d. u. népes értekezletet tartott, amelyen a következő tárgyak szoroptak:
 Napirend előtt dr. Tamás János két rendőrtiszviselő felügyelése ügyében nyilatkozta meg a polgármestert. A polgármester válaszában kijelentette, hogy a kérdéses felügyelésekről sem ő, sem az alispán nem bír tudomással a hogy az ügyben az alispán már tavirattal kérdést intézett Sigray gróf kormánybiztoshoz. — Ezen a raterük a napirendre: melynek első pontját Dr. P. M. sz. gr. fateljesítő, palin' erdőüzemén levő tűzifakészletnek megvásárlása képezte. A pénzügyi bizottságnak czügyben — lapunkban már ismertetett — állapontját a tanács is megárvá tette s ilyen értelemben tett javaslatot a városi képviselőtestületnek. A képviselőtestület hosszabb vita után a tanács javaslatát elfogadta.

A tárgyszorot következő pontját a városi közönség szükségleteinek a városi edők egy részének kitermelése után való biztosítása képezte. A tanács javaslata úgy hangzott, hogy adjon nekta képviselőtestület felhatalmazást a városi feladóról felbecsülésére és arra, hogy annak vállalati uton leendő kitermelésére pályázatot hirdethessen. Elfogadták: Ugyancsak elfogadták a városi tűzifaszükségletnek a Schöler R. sz. fakereskedőtől vásárolandó 3000 m³ tűzifa után való biztosítására vonatkozó tanács javaslatot is.

Ezután Sigray gróf kormánybiztosnak egy leirata került tárgyalásra, mely a nemzeti hadsereg és állampénztár szükségleteinek fedezéséről szól. — A tanács javaslata szerint a szükségletek fedezése a folyó évi adóhátralékok behajtása, az 1926. évre szóló adók előzetes befizetése, sőt egyeseknél — akiknek módjukban van — az 1921. évre esedékes adók behajtása után oldható meg. Dr. Tamás János hatalmas beszédben fejti ki, hogy milyen káros következményei lehetnek annak az aldatlan állapotnak amikor: — az állampénztár üres lévén — sem a tisztviselők, sem a katonaság nem kaphatnak meg rendezes fizetéseiket. Pontosan ismerteti a javaslatot a kéri annak elfogadását. — A tanács javaslat elfogadása után dr. Szekeres József köszönetet mond dr. Tamásnak az ügyben kifejtett buzgó és tevékeny fáradozásáért.

Majd a polgármester jelentette be, hogy az alispán Dedl P. rendőrfőkapitányt állását felügyeltesse a felügyeltes tármára eddigi jarandóságainak egyharmadát állapította meg számára.

Kiküldött ezután a képviselőtestület egy bizottságot, melynek a feladata lesz a városi tisztviselőknél, és a képviselőtestületi tagok

nak a kommunizmus alatti magatartását felhívizagálni. A bizottság tagjai lettek: Ujváry Géza, dr. Tamás János, Mőgr Károly, Unger-Ullman Elek, dr. Rotschild Jakab, Győry László, dr. Hegedűs Győgy, Matán Odún és Dobrovita Milán.

A kózkórházban elhelyezett betegek élelmezési díját 8 koronára emelte fel a képviselőtestület a végül néhány illetőségi ügy letergyalás után az ülés délután 6 órakor véget ért.

Zalamegye kijátszása

A soproni kereskedelmi és iparkamara elhelyezése.

Az egyik szombathelyi lapban olvassuk: „A kamara elnöksége közli velünk, hogy a szombathelyen e hó 28-án tartandó értekezletet a soproni kereskedelmi és iparkamara elnöke hívta egybe. Az értekezletre Vasvármegye alispánja és Szombathely város polgármestere kivül a szombathelyi, közzei és körmendi kamarai kütagok, levelezőtagok, továbbá a vármegyei iparostűletek és kereskedelmi tarsulatok hívtak meg. Célja az értekezletnek megbeszélni azokat a következményeket, amelyek a kamara székhelyének átteleg Ausztriához való csatlósásából magára a kamarára hárulnának. E következmények legsfontosabbika az intézmény székhelyének áthelyezése lenne, amely művelőt sem egyszerű, tekintettel az új székhely megválasztásának és alkalmas helyiségek szerzésének kérdésére, hanemkülönbön arra a körülményre, hogy az áthelyezés bekövetkezésének pillanatában aktuálisak valnak a kamarai választások is.”

Eddig tart a kamarai elnök közleménye. Mi erősen bizunk benne, hogy a kamara jelenlegi székhelyét, Sopront nem veszítjük el. Ha azonban ezzel előrelátásból számolunk, akkor az áthelyezés bekövetkezésének pillanatában mi most tartunk „aktuálisan”, nem a kamarai választásokat. Mi azt tartjuk aktuálisnak a egyben ildomosan is, hogy az új székhely kérdésében kérlezzék meg Zalavármegye iparoságát és kereskedőit is. Annál inkább jogosult ez a kívánság, mert ha Szombathelynek van is olyan kereskedelme, mint Nagykanizsának, de Vas megyének semmisséte sincs olyan ipara, mint Zalavármegyének. — Ezenkívül a kamara területéhez tartozó összes megyék közül Zalavármegye járul legjobbal a kamarai költségek fedezéséhez.

Egyen emlékezzünk még rá, hogy amikor Szombathelyen akció indult meg a kamara kettéválasztása, illetve Szombathelyre helyezése érdekében, a kamara mai vezetősége felháborodva jelentette ki:

— Ha szó lehetne egy új kamara felállításáról, akkor nem Vasban, hanem Zalamegyében kellene azt felállítani, amelyek kereskedelmi számottevőbb, ipara pedig sokkal fejlettebb, mint Vas megye.

Azóta talán mást gondolt a vezetőség? Akérmint gondolt, amit most tesz, az a legerősebb kritikát hívja ki — A székhely kérdésében Zalamegye megkérdésére nélkül cselekedni nem szabad, a kamarai vezetőség furcsa kis üzöimére. felhívjuk a zalamegyei illetőségek figyelmét.

— A szerelem áldozata című 4 felvételű dráma kerül ma vasárnap bemutatásra a Világ nagyműzében. A főszerepeket a leg-hírevesebb művészek és művésznők játsszák.

HIREK.

N A P T Á R	
szeptemb.	A nap két 5 óra 54 perc
kor.	nyugszik 5 óra 40 perc
28	A hold ke. d. e. 10 óra. 15
Vasárnap	percekor, nyugszik d. e. 7 óra
	38 percekor

— A rendőrség új vezetője. Gróf Sigray Antal kerületi kormánybiztos s. hó 28 án 371/K szám alatt kelt rendeletével a nagykanizsai városi rendőrség ideiglenes vezetésével Dr. Beusterian Erik kapitány rendőrségi tanácsost bízta meg.

— Bélyeggyűjtek egyesülete Nagykanizsán. A bolsevikki rablógazdálkodás tudvaleg a legártatlanabb szörakozásra, a bélyeggyűjtésre is rávetette magát s a gyűjtek évi zedő fáradozásának gyümölcsét külföldön akarta elhárítani. Most, hogy a zalamegyei gyűjtek is fűszabadulnak a lidércnyomás alul, elhatározták, hogy élénkebb működést fejtenek ki s e célból megalakítottak a zalamegyei bélyeggyűjtek egyesületét, Nagykanizsa székhelyül. Az új egyesület felhívja a zalamegyei gyűjteket, hogy tegyék meg a legelőbb jelenkezzenek Palkó József nyomdai gépmesternél. Eddig az egyesületnek ötven tagja van.

— Hős halál. Stern Pál a 306. honvédelmi gyalogezrednek a nagy ezüst vitézségi érem melé kitüntetett hadnagya még 1916 ban az orosz fronton szerzett rendkívül súlyos gerincfájdalma következtében három és fél évi ártóatos szenvedés után tegnap délután, Gánna pusztán meghalt. Az elhunyt hős volt a szó legnyorosabb értelmében, aminek legjobb bizonyítéka feljebbvalóinak a mélyen lesújtott szülőkhöz intézett megleghangu levele, amelyben büszkén vallják maguknak a most már örök pihenőre tért fiatal dalját. Stern Lajos gánnapusztai nagybérlő fiát gyászolja a meghaldogultiban.

— Az Ébredő Magyarok alakuló gyűlése. Tegnapelőtti délután alakult meg a főgimnázium tornatermében a Nagykanizsai Ébredő magyarok egyesülete. Einökké dr. Hegedüs György; alelökke: Majtényi Károlyt, Dénes Jenőt, Kádár Lajost; főtitkár: dr. Niponszkyt; titkárokká: Nagy Tivadart és Vlasits Józsefet; jegyzőkké: Kolozsváry Ödönt és Miklóssy Sándort; ellenőrökké: Krajaovics Józsefet és Doupona Józsefet; pénztárosá: Doupona Istvánt választották meg.

— Román rémuralom Győrben. Éppen elég szomorú, megdöbbentő híradást kaptunk uár a Győr várost megszállva tartó román csapatok felháborító garázdálkodásairól, hogy azt a szegény, kiszolgáltatott várost a testvér igaz, őszinte féjdelmével megsejnélfáskuk. Ma újabb, szinte hihetetlennek tetsző hírek szálltak felénk a győri „romok” felől. A napokban a győri megszálló csapat két román katonája eltűnt. Isten tudja hova lettek, tán pütyökös állapotban a Dunába esett a két bocskoros. Egypár napig keresették őket, állandóan büntényt szimatoltva a dologban, házkutatást házkutatás után folytattak, román szemeknek gyanus elemeket utzóval huszával fogtak össze. Minden hiába volt, se a fegyver, se az embervadászat nem járt sikerrel. A két nyomavészett olah pedig csak nem került meg. A román parancsnokság szigorú megfigyelést fű vezetődött s ma be is váltotta a fenyegését. Győr városára kihir-

lette az ostromállapotot s a város két üzletelében álló magas állat betöltő polgárát — állítólag a polgármestert és a rendőrőkapitányt tuszokul kijelölté, internáláukat elrendelte. A lakosságnak nagy, komoly safragszok után hirdették ki ezt a tényt, hozzáfűzve, hogy a két férfi „életével és vagyonával” felel, akár a legutolsó román katona testi ópségért is. A megdöbbenés városzerle óriási, a tuszok s különösen azok családja iránt a legmelegebb részvét nyilvánul meg.

— Megindul a kereskedelmi forgalom Magyarország és Olaszország közt. Mindennel a világon érdekesebb és örvendesebb ránk az a hír, amelyet Rómából röpitelt hozzánk a táviró. Eszerint királyi dekretum jelent meg, amely szerint Olaszország és az olasz gyarmatok Magyarországgal ismét megkezd-eik a kereskedelmi forgalmat. Tehá Olaszország be sem várva a békekonferencia do tését, — helyreállította velünk a békés állapotot. Az olaszoknak ez a tüntető rokonszenv is mutatja, hogy értékes még a magyarok barátság s na összefogunk, sok mindent megmonthatunk még abból, amit eddig elraboltunk tőlünk.

— A cigaretta jövő alakja. A dohányjövők munkásai és alkalmazottai nyan reformokat sürgetnek, melyek lehetővé teszik, hogy a cigarettá gyártásnál a rentelkezésre álló anyagok gazdaságosabban használtsanak ki. A cigarettá jövő alakjának a szopókás cigarettának kell lenni. A szopóka-nélküli cigarettáknak el kell a föld szimeről tűnni. De a cigarettá mostani nagyságának is meg kell változnia, mert mint a munkások mondják, a mai cigaretták túlön túl nagyok. Tárnyalások folynak a központi szervezetekkel, hogy javaslatot tegyenek az anyag fokozottabb kimelésére. Az indoklásban ezeket mondja a dohánygyári munkások szaklapja: A mai ideges kor erős dohányosai, a tömeges fogyasztók, csak pillanatnyi élvezetet keresnek a cigarettában, amely néhány szippantás után kielégülést talál. A mai dohányínség megától bennünket abban, hogy a tömeges szükségletet csak megközelítőleg is kielégíteshetük. A bel- és külföldön annyira kedvelt duzzadó egyiptomi cigaretták, — aztán a Memphis- és a Sport-cigaretták a régi jóidők gyermekei voltak, amikor még a takarékoságot nem ismerték és amikor még minden fenékgig tejfel volt.

— A pénz. A prágai nemza gyűlésén egy kormányjavaslatot terjesztettek el, amely szerint az osztrák magyar bank egy és két koronás jegyei kicserélendők akként, hogy a kicserélésnél azok névértékének tíz százalékat levonják. Ezt úgy akarják megoldani, hogy egy meghatározott napon az egykoronás 90 fillérre, a ké koronás 180 koronára száll le.

— Táncantofolyam. Blagusz Elek okl. táncotana a Casinó dísztermében október hó 1-én, szerdán, gyermeknek részére d. u. 5 órakor és felnöttek részére este 8 órakor elsőrangú tánciskoláját megnyitja. — A divatos táncokon kívül betanítja az összes új táncokat s. Magánórákat jutányos áron elfogad, Beíratkozni lehet naponta d. e. 11-12-ig és d. u. 6-7 óráig a Casinó dísztermében. Egyben kéri a t. ifjuságot, akik a táncantofolyamon részt óhajtanak venni, hogy okt. 1-ig okvetlenül iratkoznak be, nehogy az egyöntetű oktatás hátrányára legyen.

— Vasuti jegy csak kékpénzért. A Vasvármegye írja: Egyre süröbben érkeznek felszólalások hozzánk, hogy a Déli Vasut pénztári vasuti jegyeket csak kékpénz ellenében akarnak kiszolgáltatni. Ekvérváron például tegnap megtörtént, hogy több utas lemaradt, mert a jegy árát nem tudták kékpénzben kifizetni. Ez lehetetlen állapot. Felkérjük a hatóságokat, szerezzenek érvényt az állam rendeleteinek, amely mindenkit egyformán kötelez arra, hogy a fizetéseknél a fehér pénz leszállított értékben elfogadni köteles. Ha ez tovább is így megy, a legnagyobb zűrzavar származik belöle. Ha a hatóságok jeleggel bíró állomástö-nökségek ilyen példát adnak a fehérpénz kezelése tekintetében, akkor mit várhat el az ember az egyszerű költől. Ha az állam nem képes a fehérpénzt kékkel becaerélni, akkor a hatóságok kötelesek minden erejükkel oda hatni, hogy a fehérpénzforgalom ilyen önkényes intézkedésekkel ne korlátozassék.

— Elveszett pénteken, folyó hó 28-án a Csengeri-utcai utvonalon egy Baksa János névre szöló fényképes igazolvány két irattal. Kéretik a becsületes megtaláló a ránevez értéktelen iratokat Kínizsy-utca 21. szám alatt leadni sziveskedjenek.

— Az Uránálban hétfön és kedden Illés Jenő rendezésével bemutatásra kerül: Manja, egy dohánygyári leány regénye h felvonásban. A főszerepet Pála Negri, hírneves lengyel művészö játsza.

— Cigaretta-hüvely, cigarettá-papír, cigarettá- és szivar-szopóka, pipa, szivar, cigarettá- és dohány tárcák Fischel Fülöp Fial papírárúházában kaphatók nagy választékban.

Az orosz bolsevizmus bukása.

Versailles, szept. 27. Jenikín hádserege Klawitö szöz kilencetnyire egyesült a lengyel hádsereggel.

Bécs, szept. 27. Stockholmban elterjedt hírek szerint Lenin meghukott és Moszkvában a Kremben van fogságban.

Vasó, szept. 27. A dunamelleki Krack-lecki környéken tíz napj: folyó csata s lengyelek győzelmével végződött. A lengyelek bekerítették, megsemmisítették a bolsevikok haderejének jelentékeny részét és tízöndözezer foglyot ejtettek. Ezenkívül negyön sok hadianyagot saakmányoltak. Ezen győzelemmel a Duna egész déli partja a lengyelek kezébe került.

Színház.

Hetli műsor:

Vasárnap d. u. János vitéz	
Vasárnap este Pillangó földhagya.	
Hétfön	Oscari brigádrus, színmű
Kedden	Czigánybáró, operetta
Szerdán	Csodagyerek
Csütörtök	Csodagyerek
Péntek	Gróf Rinaldo operett
Szombat	Gróf Rinaldo
Vasárnap	Gróf Rinaldo

* A Pillangó földhagya tegnapi másodikk előadása épp úgy a teljes siker jegyében folyt le, mint az első előadás. A nézőteret zsúfolásig megtöltöközőnög soknt és jödzüven nevetett tegnap este is. Ma este még a Pillangó földhagya megy, hogy azoknak, akik még nem látták, alkalmuk legyen végignézni a kiváló előadást.

Nyílt-tér

Van szerencsém I. vedőimnek s a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

clipész-műhelyemet

uiból megnyitottam s megrendeléseket újhól a legpontosabban eszközölöm. Kérve továbbra is nagybecsli párfogásukat vagyok

ilszlellettel

Furmen Imre

url-, női- és ortoped-clipész
Caengeri-ut 1. sz.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a közönséget, hogy kenyérszűrését hétfőtől kezdve elfogadok.

Tisztelettel: **HERZPOLD**
Teleki-ut 15. szám.

APRO HIRDETÉSEK

Egy mindenes házi szolgáló és ruhatáros felvétetik a Kaszinó vendéglősnél.

Gyakorolt szénészek fuvúhangszere, mellékhangszere, különösen szárnykürtöst, Bässflügel kürtüst, F.-Bass, B.-Helo-konistát keresünk. Jelentkezni lehet írásban is Schulfried karmester, Szombathely, Vásár-tér, Barák.

Jókarbanlevő **antik bútorokat** urasági palotából, esetleg egész szoba vagy lakásberendezést keresztény uriomber megvételere keres. Szíves ajánlatokat a körleparancsnoksági irodairgatóság címére kérem (Szombathely, megyeház.)

Eladó egy darab sárgaszőrű kancaló. Megtekinthető Kiskanizsán, Hunyadi tér 2. szám alatt. 2017

Fogorvosi műterem céljaira keresek a város bellerületén lehetőleg azon-nalra legalább 3 szobát és mellőkhelyiségből álló lakást. Részletes ajánlatot „Orvos” cím alatt a kiadóhivatal továbbít. 2009

Okleveles tanítónőt keresek IV. polgárista leányom mellé. Franciául, zongorázni tudók előnyben. Fényképes levelek Weisz Armin földbírókos, Nagyrécsa címére küldendők. 1984

Francia-német nyelvtanítás, levelezés stb. tanítását elvállalom. Felőtteknek estl. órák! Kitűnő módszer! Jellege: „Syllabaire” 1988

Pivár-ut. 27-es számú **ház eladó.** Azonnal elfoglalható. — Bővebbet ugyanott.

Gazdálkodást, jó bizonyítványokkal állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 1962

Elcserélném Kínizai-utcai 18. számú házban levő 3 szobás utoal lakásomat a város bellerületén, vagy a hadikórházhoz kezelebb fekvő házban levő akár utcai, akár udvari 4 szobás lakással. Esetleg hajlandó leszek a másik cserélő fél költözködési költségeit is viselni. Olyan lakást, melyhez 1—2 ló részére istállót, kocsiszint és szénapadlást is kaphatnék előnyben részesítenék. Közvetlőt díjazok. Toeh Miksa, Kínizai-utca 18. 3008

Finoz gyermekcipő 38-as számú, teljesen új, eladó. Megtekinthető Fischel Fülöp fia! könyvkereskedésében.

Zongora, bérbé keresetfők. — Cím a kiadóhivatalban.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen drága nőm temetésén megjelenésükkel és részvétikifejezésükkel mérheterellen hánatunkat enyhíteni kegyeskedtek, ezut n mondok hálás köszönetet.

Dr. Vajda Márk
és gyászoló családja.

URANIA mozgóképpalota

Kézcsérv. u. 4. Telefon 289

Hétfőn, kedden. Szeptember 29. és 30.

„Manja”

egy dohánygyári leány regénye 5 felvonás.

Főszereplő: **Pola Negri.**

Rendezte: **Illés Jenő.**

Előadások hétfőnapokon 8:45 és 9 órákor
Vasár- és keddnapokon 8, 9, 7 és 9 órákor.

KANIZSAI SZINPAD

vidám színházi hetilap

Megjelenik minden vasárnap.

Ára 2 korona. Ára 2 korona.

Hirdetéseket

csak a kiadóhivatal vesz fel naponta délután fél 5 óráig.

VILÁG nagymozgósínház

Szentesi szálloda, Telefon 74. sz.

Vasárnap, szeptember 28-án

Szerelem áldozata

Dráma + felvonásban.

Előadások kezdete fél 7 és 9 órákor!

Jegyek d. u. 3 órátdi előre válthatók.

Lapkihordókat

felvesz a Zala kiadóhivatala.

Egy jókarban levő

varrógép eladó

Kínizsi-u. 21. szám, Baksáéknál.

A Szombathelyi Kereskedelmi és Mezőgazdasági r. f.

SZOMBATHELY, Berzsenyi D u. 1. sz.
(Szombathelyi Takarékpénztár épületében.)

ARMONIZÁLYA (Horváth Boldizsár-tér 9.)
Ajánl kékfe tő árut, vasznakat, balisz-tókat, ölsz sifonokat, selyem és főr-harisnyákat, szöveteket; gép- és var-rószjakat, erős borjubőr cipőket (mun-kásbakancs) jobb minőségű férfi-, női- és gyermekcipőket stb. stb.

BORONIZÁLYA (pincészet Szily János-u.)
Seminárium épület.) Ajánlja tisztán kezelt urasági borait.

Telefon 22.

Telefon 22.

Stern Lajos és neje szül. Weisz Józsa úgy a maguk, mint gyermekeik: **Stefi** férj. Révész Béláné, **László**, **Bözl** s a kiterjedt nagyszámu rokonság nevében is kimondhatlan fájdalomtól mélyen meg-törve jeientik, hogy áldott jó lelku gyermekük illetve testvérük

Stern Pál

tart. honv. hadnagy, a nagy ezüst vitézségi érem tulajdonosa

a harctéren szerzett súlyos sérülései következtében, 3 és félévi kinos, megadással túrt gyötrelmes szenvedései után, 23 éves korában, folyó évi szeptember hó 27-én déiben, kínjaitól végleg megszabadult.

Hős mátyrunkat a nagykanizsai izr. temető halottas házából hétfőn délután 4 órákor kísérik örök nyugvó helyére.

Gánna-puszta (Somogy megye), 1919. szeptember 27-én.

Emléke örökké velünk!

Szerkesztő és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut. 4.

als Nyomdávállalat
Pó-ut 5. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

vidékre postai szét-
küldéssel:

Egy hónap 15 K.
Három évre 45
Évesre 80
Egész évre 100

Egyes szám ára:
60 fillér.

Szerkesztő és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyitóliratot és magd-
közleményeket díjazás nélkül ve-
l a kiadóhivatal.

A románok kivonulása.

Budapest, szept. 29. A románok, az antant legutóbbi erőyes hangú jegyzékének hatása alatt megkezdték Magyarország kiürítését. Szeptember hó végét írja elő a jegyzék a kiürítés végső időpontját a ennek megfelelően csapat, irán és anyagszállítások létesítésével folynak. Megnehezíti a kivonulást az a nagymérvű hiány, ami vasúti anyagokban észlelhető a így a román csapatok jó része gyalog vette fel a Tisza felé az utat. A kivonuló hadsereg nagyon értékes, rekvirálás útján szerzett hadiszerővel gazdával. — A kiürítésnek, minthogy a magyar nemzeti hadsereg támogatásától tartanak, teljesen visszavonulással jelölet adtak Győrt, Székesfehérvárt és Veszprémet, mint utóvédállásokat, megőrzeltették.

A nemzeti hadsereg bevonulása Budapestre.

Budapest, szept. 29. Az elmúlt napok folyamán a budapesti antant missiók kiküldetését járták Kaposváron, hogy megtekintésük a nemzeti hadsereg szervezetségének előhaladását a misszió tagjai innen Siófokra utaztak, hogy a nemzeti hadsereg Budapestre való ünnepélyes bevonulásának részleteit megállapítsák és meggyőződjenek arról, hogy a magyar haderők a főváros rendjének őrzésére legelőzők lesznek-e.

Nagy vasúti szerencsétlenség Alagon.

Két halott, sok sebesült.

Budapest, szept. 29. A szülfoltan jövőmenő vonatok csaknem naponta áldozatot követelnek. Alagról vasárnap délután negyedhétkor elindult egy különvonat, mely amikor a Rákospalota—Újpest állomást elhagyva, áthaladt a rákosi rendezőpályaudvaron a éppen az államasutak istvánellki féműhelyéhez ért, bekövetkezett a katasztrófa. A pályatesten ócska kocsihál álló szerelvény vesztegelt, a szomszédos sín páron pedig pajkos gyermekek játszottak. Ezen a vonatrészen állt egy tehertűző kocsi, melynek ajtaját felülről, a kocsitelejről nekilödtették az alagi különvonatnak. Rémült kiáltozás, sikoltozás hangzott el. Bálint moszonyvezető gyorsan lékezett, de már ekkor vagy három tüzet ember fetrengt vérben a sín párok között. Szerencsére a vonat pillanatok alatt megállott és így a husz vagonból álló vonat valamennyi kocsiját nem érte baj. Az utasok és a vonat személyzete azonnal hozzálátott a mentéshez. Két embert fonsokban szedtek elő a vagon alól. Egyik egy harminc év körüli munkásnak látszó férfi,

a másik halott pedig egy jól öltözött fiatal nő. A sebesülteket hirtelenben bekötözték, azután a szerencsétlenül járt vonat behözta őket a nyugati pályaudvarra. A pályaudvaron négy autóval várták a vonatot a mentők. Tizenegy súlyos sebesültet nyomban a Rókus-kórházba vittek, ezek közül többenk állapota életveszélyes. Ezeket kívül még 20 könnyű sebesültet kötözték be a mentők. A főkapitányság részéről dr. Schmoling Béla rendőrkapitány vezetésével megindították a vizsgálatot.

Holbán román tábornok visszahívása.

Budapest, szept. 29. Holbán tábornok a hó 19-én a fővárosból elutazott és a budapesti román csapatok feletti parancsnoklást Moscu tábornokra ruházta át. A déli román csoportparancsnokságot Mosciutól Olteanu tábornok vette át.

Tótország kommunista „elnöke” nek elfogatása.

Prága, szept. 29. A brünni Svoboda jelenti, hogy a volt magyar-tót köztársaság kommunista elnökét elfogták Budapestben. — Állítólag kérte, hogy ne vessék börtönbe, mert ő már nem kommunista, mert belátta hogy a kommunizmus utópia.

Renner kancellár az internált magyar kommunistákról.

Bécs, szept. 29. Klitinger képviselő megjelent Renner kancellár előtt a a nagynémet szövetség, valamint a Waldwirther lakossága nevében arra kérte, hogy a magyar kommunistákat: Kun Bélát és társait távolítsa el Karsteintől. Renner kijelentette, hogy a magyar kommunisták internálása a Peidl kormány kérése és az antant beleegyezése alapján abból az okból történt, hogy a tanácskormányzatból való vére nélküli kibontakozása lehetővé tevesék. A kommunisták internálása Németausztriában a vérontás elkerülése végett történt, azon feltétel alatt, hogy ebből kifolyólag Németausztria kormányát semmiféle külpolitikai kellemtenség sem érheti. Az antant hatalmak eddig nem is követelték az internáltaknak Németausztria területéről való eltávolítását. A magyar hatóságok kiadatási kérelmeket terjesztenek elő, de az államjogok értelmében politikai bűnösöket nem adhatunk ki, hanem csak oly egyéneket, akiket közönséges bűncselekmények gynnja terel. Ha a bíról vizsgálat azt fogja megállapítani, hogy egyes személyek közönséges bűncselekményeket követtek el, úgy a kormány kiadásuk elé nem fog akadályokat gördíteni. A kancellár a legerőlyesebben tiltakozik azzal az állítással szem-

ben, hogy a kormány különös védelemben részesíti a kommunistákat, erről szó sem lehet. A kormány csak nem akarja szavát megszegni az akkori magyar kormánnyal és az antanttal szemben.

A flumei konfliktus.

Zürich, szept. 29. Az Epoca arról értesült, hogy D'Annunzio üzenetet intézett a királyhoz, hogy a flumei helyzetről beszámoljon a a királyt rávegye arra, hogy Olaszországnak Fiumére vonatkozó jogáról le ne mondjon. Cavni lengernagy fiumében tanácskozt D'Annunzioval, aki kijelentette, hogy a jelenlegi olasz kormánnyal nem tárgyal.

Rotterdam, szept. 29. A Daily Telegraph római tudósítója közli, hogy az olasz kormánynak D' Annunzio elleni bármiféle katonai fellépésére a hadsereg nyílt lázadása volna a válasz.

Délszláv bizottság Párisban.

Belgrád, szept. 29. A délszláv sajtóteroda jelenti: Híre jár, hogy egy, a megszállt területek képviselőiből álló parlament bizottság Párisba készül, hogy ott a délszlávok nemzeti jogait képviselje.

Amerika élelemmel segíti Középeurópát.

Páris, szept. 29. A „Newyork Herald” jelenti Newyorkból, hogy Hoover megérkezésekor kijelentette, hogy Középeurópában a bolsevizmus továbbterjeszkedése az élelmiszerkérés rendezésével megszűnt. Az árak elértek tetőpontjukat és most már esni fognak. Amerika továbbra is el fogja látni Európát élelemmel, azonban ehhez újabb hitelek megszavazása szükséges.

Auer bajor miniszter gyilkosa.

Bécs, szept. 29. Müncheni jelentés szerint Lindner bevallotta, hogy ő volt az, aki Auer minisztert és Gareis vezérőrnagyot a bajor országgyűlés emlékezetes ülésén agyonlőtte.

Bernsdorff gróf a Lusitania elsüllyesztéséről.

Páris, szept. 29. A Newyork Tribune berlini munkatársa meginterjúvolta Bernsdorff gróf volt washingtoni német követet, ki azt mondotta, hogy mindig elítélte a Lusitania elsüllyesztését. A Lusitania elsüllyesztése egyébként nem is volt tervebe véve és a tenger-alattjáró hajók parancsnoka nem is tudta, hogy ki ellen adja le a végzetes lövést. Senki sem hitte, hogy az a tíz kicsiny sebeségű tenger-alattjáró, amellyel akkoriban Németország rendelkezett, komolyan veszélyeztethet oly gyorsjárata hajót, amilyen a Lusitania volt.

Franciaországban megszűnik a munkanélküliség.

Bécs, szept. 29. Párisi jelentés szerint a munkaalkalmak száma Franciaországban folyton növekszik. A munkanélküliek száma Párisban április óta 77.600-ról 29.000-ra csökkent.

A német béke.

Páris, szept. 29. A lapok írják: Clemenceau, a kamara békebizottságának kijelentette, hogy megfelelő módokat molett nincs semmi kifogása az ellen, ha a szövetségesek a békeszerződésnek Németország lefegyverzésére vonatkozó függelékét felől tárgyalást kezdnek Clemenceau azt követeli, hogy Németországgal többé ne tárgyaljanak, hogy a függelék a békeszerződés ratifikálása után fogadják el.

D'Annunzio flumel csapat-szemléje.

Fiume, szept. 29. Az olaszok nemzeti ünnepét Fiumében a lehető legünnepélyesebb keretek között ülték meg. D'Annunzio csapatszemlélt tartott, melyen a városban időző összes csapatok teljes felszerelésben megjelentek. Majd nagy beszédet intézett a legénységhez és az összegyűlt néptömeghez, amelyben kiemelte, hogy Olaszországnak nemcsak magát Fiume városát, hanem annak egész területét, kikötőjét és összes vasútait meg kell kapnia s ezen cél elérését az egész lakosság megülete árán is ki fogja erőszakolni. Ezután az összegyűlt kormányzósi palota elé vonultak, amelynek erkélyéről Rizzo kapitány "mondott beszédet". Uőnna "D'Annunzio kitarására buzdította a tömeget, amely "Le Nittivei" és "Eljen az olasz Fiume" kiáltásokkal szöszlött.

Montenegrói felkelés.

Páris, szept. 29. Montenegróban a szerbek elleni felkelés mindig nagyobb arányokat vesz fel. A montenegróink elfoglalták Ljovljariját, miáltal a szerbek elvesztették az összeköttetést montenegrói központjuk és északi nyugati csapataik között. A felkelés átterjedt Cattaro környékére is Zetich környékén 60 szerbet meggyilkoltak.

A ZALÁT

Október 15-től kezdve a kora reggeli órákban hazákhöz is kihordatjuk. E célra lapunkra előfizetést nyitunk s kérjük olvasóinkat, hogy október 15-ig személyesen, vagy levelező-lapon (név, utca, házzszám pontos fel tüntetésével) jelentsék be kiadóhivatallunknál (Sugár-ut 4. szám) előfizetési szándékukat.

Előfizetést díjak helyben házhoz hordva, vagy vidéken postán küldve:

Egy óra	K 15.-
Negyed évre	" 45.-
Fél évre	" 90.-
Egy évre	" 180.-

Egyes szám ára, tekintet nélkül a lap terjedelmére, 60 fillér.

Tízlettel

A „ZALA” KIADÓHIVATALA

HIREK.

N A P T A R
 szeptemb. 30. Kedd
 A nap két 5 óra 57 perc kor. nyugszik 5 óra 42 perc kor.
 A hold két óra 0 óra 15 perckor, nyugszik két óra 03 perckor.

Dunántúl népéhez.

Tudomásomra jutott, hogy lelkiismeretlen ígretők hazug híreket terjesztenek a jelenlegi behívás céljairól. Felvilágosításul a lakosság tudomására adom a következőket: A behívás kizárólag a karhatalom megszervezését célozza. Erre szükség van, nehogy a bolsevizmus újra felüthesse a fejét. Amíg megbízható erős karhatalom nincs, addig az idegen megszálló csapatok nem vonulhatnak ki az országból. Nem újabb háborúról van szó tehát, hanem csak a törvényes rend és közbiztonság fentartásáról. Csak a legderékabb embereket választjuk ki, akik megértik, hogy a nemzeti lobogó alatt szolgálni becsület és kitüntetés jelent. Értsétek meg onnyi baj és csapás után, hogy sem az egyes ember, sem egy község vagy vidék, magára utalva, javait megvédeni nem tudja. A behívás rövid időn szól. Csak annyi ember marad fegyverben, amennyi a rend fentartására okvetlen kell. A Dunántúl népe van olyan józan, hogy ezt felfogja és lesz olyan hazafias, hogy kötelességét örömmel teljesítse.

Horty Miklós, fővezér.

A felsőtemplom átadás. Az I-II. kerületi római katolikus hitközség arra kéri a város képviselőtestületét, hogy a felsőtemplomot engedje át a hitközség kezelésébe. A szombati közgyűlés a kérelmet — a tulajdonjog fentartásával — teljesítette. Így a templom jövedelmét a hitközségnek kell gondoskodnia. Amint tudjuk, a második plébánia felállítására a legrovidebb idő kérdése az, hogy a város új, a város nagyságához a a katolikusok hivatásához — a buzgóságához méltó templomot emeljen, — a felsőtemplom fog plébánia-templomul szolgálni.

Katonaszászok alakul. Nagykanizsán. Nagykanizsán katonai zenekar alakul amelynek már a karnagya is ki van nevezve Kuhnert J. hivatásos katonai karmester személyében, aki a legkiválóbb muzikusok egyike. A zenekarba belépni szándékozókhoz a következő felhívást intézik:

Zeneszék, kik bármely hurok fa és réz fuvó hangszerezen játszanak az itt újonnan szervezendő, illetőleg felállításban levő katonai zenekarba felvételnék. Bemutakozni lehet Kúsnál J. katonai karmesternél délelőtt 8-11 óra közt a honvéd lakanyában. Előnyben részesülnek, akik már zenekarban játszottak. Feltételek bemutatkozásnál megteudhatók.

A Move. F. hó 26-án megalkult a Magyar Védő Egyesület nagykanizsari osztagja. Az osztagy tisztikara a következőképpen alakult meg: Osztályelnök: Biffi Ferenc ezredes. Titkár: Finta József százados. Pénztáros: Paláskáry Péter százados. A tartalékos tisztek csoportjának elnöke: Gógl Béla tartalékos főhadnagy. A továbbszolgáló altisztek csoportjának elnöke: Varga Sándor főszámvivő. Tanácsstagok: Jókuthy Béla alezredes, Várady Antal tartalékos hadnagy, Mazol Gyula főszámvivő, Major József tiszthelyettes. A Move célja: I. A véderőben a nemzeti demokratikus

alapon nyugvó katonai szellem ápolása és fejlesztése. 2. A tagok erkölcsi és anyagi érdekeinek védelme. 3. Tudomány és nyelvek művelése. 4. Testedzés.

A piac drágaság. A gazdaszanyoknak ismét nehéz gonjban fő a lejük. A piac drága-ág újra olyan arányokat kezd biteni, amilyenre a világháború leg súlyosabb napjaiban sem volt példa. A salusiat 4-5 koronát kesdenek kérti, egy liter tejért, egy kiló paradicsom 4-5 korona, egy csenevész paprika 50 fillér, egy fej hagyma 2-3 korona és így tovább. Ezzel szemben a fizetések folyton lejjebb szállnak. Mondják meg hát a jó falusiaknak, akik folyton feljebb emelik az árakat, miből éljen például a tisztviselő, kinek szintén le kellett a fizetését szállítani, mert hiszen az állam sem lehet csődbe. A hatóságok a drágaságot nem okolják, mert tudjuk, hogy az ármaximálások nem vezetnek eredményre. A termelők és kofak vagy nem respektálják, vagy ha be kell tartani az ármegállapítást, elfelednek a piacról. Itt tisztén csak az segíthet, ha a falu jó szíve átérzi a városi hatóság nehéz helyzetét s megéri, hogy a magas árakat a körüny helyzetét is rendkívül megnehezítik.

Meglopott bírótliztek. A legutóbbi napokig Zamárdiban állomásozó "tűzérizt" század tognapelőtt Zamárdihól Nagykanizsán keresztül Sopronba lett irányítva. A személykocik mellett egy külön kocsiiban voltak leaktározva a tisztek podgyászai. Mikor a vonat Nagykanizsára ért, a podgyászokai mellé őrt állítottak, hogy teljesen nyugodtak legyenek a nagyértéket képviselő podgyászok biztonsága felől. Nagy volt tehát a tisztek egyes tagjainak csudálkozása, amint Sopronba érve konstalták, hogy bizony jó egynehány nagyértéket képviselő podgyász hiányzik a kocsiból. Sáska Sándor tartalékos hadnagyának két nagy utazókosara, Királyegyer főhadnagyának egy nagy bőröndje, Urbán főhadnagyának pedig egy háizsaka tűnt el a legtitkosabb módon. A tisztek jelentették az esetet a kanizsai rendőrkapitányságnak, mely az ismeretlen tettesek ellen a legszűlesebb körű nyomozást vezette be. A karóatult tisztek a nyomravezetőknék szép jutalmat helyeztek kilátásba.

A gazdasági akadémiák és földmivestiskolák megnyitása. Budapestről jelentik: Gazdasági akadémiáink közül a magyaróvári és a keszthelyi okvetlen megnyitják, de intézkedés történt aziránt is, hogy a debreceni gazdasági akadémia is megkezdhesse rendes működését annyival is inkább, mert Keszthelyen és Magyaróváron olyan nagy a jelentkezők száma, hogy az igazgatóság kénytelen volt többeket elutasítani. (Keszthelyen a múlt hét végén az I. évfolyanra 275 a jelentkező, Magyaróváron pedig 300-nál több volt a jelentkező hallgatók száma.) A Keszthelyen és Magyaróváron elutasított hallgatók Debrecenben jórészt elhelyezhetők lesznek, az internátusban 100 bennlakó részére van hely. Itt felvesznők olyan hallgatókat is, akik arra vállalkoznak, hogy a városból járjanak ki az előadásokra. A hallgatók felvételiénél egyként az az irányadó, hogy "a gazdaszűlők gyermekei s így elsősorban a földbirtokosok vétessenek figyelembe. A rendes, végleges beiratkozások a szervezeti szabályzatban előírt időben, október 1-től 8-ig történnek, míg az előadások 8-ika után kezdődik. Kassán és Kolozsvárott a II-od és III-ad évesek a föld-

oklevelesügyi minisztérium értesülései szerint magyar nyelven fejezhetik be tanulmányaikat. A földmivészkolák közül októberben megnyílnak a pápai, kecskeméti, Jászberényi, karcagi, hódmezővásárhelyi földmivészkolák. A pápai és kecskeméti iskolák már teljesen megtelek. Jászberényben sokan jelentkeztek, de azoknak száma még nem tudni. A többi iskolákkal az érintkezés most van folyamatban.

— **Tragikus halál.** A nagykanizsai mozgóposta egyik derék tisztviselője, Csillag Károly főtiszt a közúti közlekedés rövid szünetében 47 éves korában elhalálozott. Csillag legutóbbi hivatalos útján véletlenül borhelyet csetsavóit ivott s a rejtőnemes mérge annyira összehúgotta belső részét, hogy a leggyonosabb s leggyorsabb orvosi segély sem menthette meg az életnek. Váratlan halála hírvészt s három gyermeket börtönbe gyászba.

— **Nyugatmagyarország kiűritése.** Az osztrák lapokban ismét lehetetlen hírek jelennek meg a nyugatmagyarországi eseményekkel kapcsolatban. A Presse a francia „Eclair” nyomán közli: A különböző jelkből arra lehet következtetni, hogy a magyarok mekezdtek a nyugatmagyarországi területek kiűritését. Mi, akik itt az ország nyugati szélén lakunk, természetesen nem szorulunk bővebb cáfolatokra, mi látjuk, hogy mennyire „tűrünk”, de az ország szíve felé lakókat is meg kell nyugtatnunk, hogy az egész tudósítás csak legelő kárpótló mese.

— **Lólopás Letenyén.** A letenyei csendőrség tegnap táviratilag értesítette a nagykanizsai rendőrkapitányságot, hogy a dó Gyula ottani lakos tulajdonát képező 3 lovat, 27-ről 28-ára virradó éjjel ismeretlen tettesek ellopák. A lovakat állítólag Letenyén és Pákan keresztül hajították el. A károsult a nyomra vezetőnek 1500 korona jutalmat tűzött ki.

— **Franciák maradnak Szegeden.** — Franchet d'Espèray tábornok a déli francia hadsereg főparancsnoka szombaton délután Troubridge és Graziami tábornokok kíséretében Szegedre érkezett. A tábornok vasárnap tanácskozásokat folytatott, majd délután magához kérte a város, az egyházak és a hivatalok képviselőit, akik előtűt kijelentette, hogy Szegeden a békekötésig a rend fenntartására továbbra is francia katonaság marad. de Cournaire tábornok városkormányzó parancsnok-ága alatt. A román csapatok a fölállított demarkációsális vonalát nem fogják át lépni. A szerbek szintén az elválasztó vonaluk mögött maradnak. A város lakossága, amely már új — román vagy szerb — megszállást tartott, nagy megnyugvással fogadta Franchet d'Espèray tábornok kijelentésének hírad.

— **Jótekönyvség.** A mezittábas tanulóknak adakoztak: Kosztika Hermin, Kohn Kata, Krausz Stefi, Leitner Rózsa I. oszt. tanulók 10—10 koronát, Szaba Anna I. o. t. 3 leányruhát és egy kötényt.

— **A Szombathelyi Kerékpár Sportegylet Nagykanizsán.** Vasárnap a NTE ismét idegen csapattal játszik és pedig a szombathelyi „Kerékpár” lesz az utolsó vendége, az egyetlen szombathelyi egyet, amely még nem játszottunk. A „Kerékpár” nevű társaságban meg senki, mert a szombathelyiek nemcsak „biciklizni”, hanem futbalozni is elég jól tudnak. Akik már látták a csapatot játszani, úgy mondják és a csapat eredményei is azt bizonyítják, hogy a „Kerékpár” legalább is a „MÁV Híradással” egyenlő játékteret képvisel.

Az NTE a régebbi és fejlettebb tudásu szombathelyi egyetlekek szemében eddig csak elszórtan eredményt tudott elérni, ezuttal újra erős ellenfele lesz, tehát jól kell játszani, ha végre egyik szombathelyi csapatot is le akarja győzni.

— **Egy román hadnagy tragédiája.** Titokzatos módon végbevitt gyilkosság áldozata lett Negoita Nicolaj, a Győrvasútát megzáráló galaci 7. sz. román királyi vadászrezd egyik hadnagyja. A győrszentváni erdő közelében lovagolt Negoita hadnagy, amikor két eddig ismeretlen egyén közeledett feléje. Az egyik hirtelen előrántotta revolverét és a hadnagyra lőtt. A golyó a nyakszirten hatolt be. A lövés után, mely a szerencsétlenül járt hadnagy azonnali halálát okozta, a gyilkosok elmenekültek. Messziről hallotta a lövést Germán György bányarétalaptehénpásztor, aki azonnal jelentést tett az ottani csendőrségnek. A csendőrök kimentek a tett színhelyre, azonban a holttestet csak hosszúságú kutatás után találták meg. A gyilkosok ugyanis a meggyilkolt hadnagy holttestét elásták. A gyilkosok utáni nyomozás a legörlyesebben folyik. Negoita román hadnagy halála nemcsak a román csapatok körében, hanem Győrben is mély megdöbbenést keltett. A szerencsétlenül járt hadnagy gazdag focsani földbirtokos család gyermeke. A világháború folyamán négy testvérét veszítette el és ő volt a család utolsó gyermeke. Negoita hadnagy holttestét Focsanibá szállították és ott helyezték örök nyugalomra.

— **A Világ negyemzögében** még ma kedden is a Corvin-filmgyár remekműve, a *Delibáb* című négy felvonásos színmű kerül bemutatásra, melynek főszerepét *Ellen Richter* a hírneves művésznő játssza. — A műsor kiegészítő kepei is szenzációsak.

— **Mit kell Magyarországnak az osztrákoknak.** Dr. Weisz Ervin osztrák hadügyi államtitkar a Reichspost szept. 21-en megjelent számában „Die Lasten des Bauernlandes” címmel Ausztriának a békekötésből eredő súlyos gazdasági teljesítményeiről ír. Weisz megdöbbenéssel konstatálja, hogy a békeszerződés rendelkezéseinek jogerőre emelkedésétől számított három hónapon belül Ausztriának 6000 darab fejős tehent, 2000 darab fiatal marhát, 100 darab bikát, 3000 darab borjút, 2000 darab jármű-örököt, 2000 darab kocsi, 2000 darab igás lovat és 2000 darab juhot kell kiszolgáltatnia. Megállapítja a cikkíró, hogy a feltételek teljesítése súlyosan csúszni az osztrák mezőgazdaságot, s a következményeket aligha heveri ki egykönnyen Ausztria. Weisz gondolatmenetéből nyilvánvaló, hogy Ausztria azért ragaszkodik Nyugatmagyarország megszerzéséhez, mert így akar gondoskodni a hallatlan követelmények teljesítéséről. Nem a nyugatmagyarországi németek kellene Ausztriának, hanem a Nyugatmagyarországon lakó fajtestvérek állatállománya. gabonája, hogy azokat beszedje fölük a békeszerződésben megállapított feltételek szerint külföldre szállíthassa.

— **A Hohenzollernek vagyona.** A német kormány most folytat tárgyalásokat a Hohenzollernekkel a császári vagyon megváltása ügyében. Maguk a németek sem sejtették, hogy mennyi vagyonnal rendelkezik volt uralkodójuk s valóságilag elképedtek, mikor megtudták, hogy Vilmos és családja magánvagyonra meghaladja a 300 milliárd márka értéket. A Hohenzollerneknek csak

villájuk hatvan darab van. A lojalitása és könnyen meghatadható lelke tehát az aggodjanak Vilmos volt császár sorsán. Még elvalahogy foglalkozás nélkül is.

— **Cigaretta-hüvely, ciparetta-papír, cigaretta- és szivar-szopóka, pipa, szivar, cigaretta- és dohány kapták Fischel Fülöp fia papírruházában kapták nagy választékban.**

Színház.

Heti műsori

Kedden Czigánybáró, operette
Szerdán Csodagyerek
Csütörtök Pillangó főhadnagy, operett
Péntek Piros bűvésztrükk, népszínmű
Szombat Csodagyerek
Vasárnap d. u. Vasgyáros
Vasárnap este Mágnes Miska.

• **Ocskay brigádéros.** Szépszámú közönség gyűlt egybe tegnap este az aréna falai közt, hogy végigolvasza az örökszép Herceg-dráma reprizét. Az előadás mindvégig a legteljesebb hanglejtésben folyt le s a közönség gyakori nyíltszínű tapsal a nagyszerű színészgárda mellett nem egyszer a darab hazatasszától izzó tendenciájának, a hazafias érzés gyönyörű és impozáns megnyilvánulásának szólnak. A szereplők valamennyien tehetségük teljét nyújtották.

• **Az Igól színtársulat pályázata.** *Hella* Hugó, az iglói színtársulat direktora, aki legutóbb Körmenőn működött, jelenleg pedig Zalaegerszegen játszik, beadvánnyal fordult a városhoz, amelyben a téli időny tartamára — január, február és március hónapokra — tár ulata számára játszás engedélyt kér. Hozzá állítólag 50 tagú társulattal jönne s a Polgári Egylet színpadát alakítaná át céljaira. Mi nem ismerjük a társulatot nem ismerjük annak erőit sem, de látjuk azt, hogy a társulat Körmenőn meg Zalaegerszegen játszik s meg vagyunk róla győződve, hogy az említett két hely előrangú nagy társulatot nem bírhat el. Nagykanizsa kulturigényeit viszont csakis egy előrangú társulat képes kielégíteni. **Somogyi** direktor társulata, amely még mai összejövetelben is a kiváló erők egész sorozatát egyesíti magában s amelyet mint értesülünk — Győrben alaposan kiegészítenek — mindenesetre jobban ki fogja tudni elégíteni a város kulturigényeit, mint a Zalaegerszegen és Körmenőn játszó kis társulat, amely a Polgári Egylet primitív kis színpadán, primitív díszletekkel semmiesetre sem tudja a győri társulattal felvenni a versenyt. A másik megvizsgálendő ok, ami ellene szól a téli színtársulatnak, hogy a Polgári Egylet helyiségére égetően szüksége van a városnak kulturális előadások, működő esték céljaira. Ezt az egyetlen alkalmas helyiséget három téli hónapra lekötöni — ugyiszlóval lehetetlen. Leghelyesebbnek tartanánk, ha város megegyezne Somogyiakkal, akik a nyári szezon — májustól kezdődőleg — szeptemberig — Kanizsán játszanak át az arénában. Ez felolna meg legjobban Nagykanizsa érdekelnek.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal
— Sugár-ut 4. —

APRO HIRDETÉSEK

Eladó egy darab 3 éves szállás szőrű belanított him-vizsla Csengeri-u. 30. sz.-alatt.

Teljes ellátást külön szobával keres két uriember. Címek a kiadóhivatalba kéretnek.

Irodába mennék, magyarul, németül beszélek, írok, sztenografálok. Esetleg pénztár kezelést válllok. Szíves ajánlatokat kérek Tobik Adél. Kossuth-tér. 2014

Eladó egy darab sárgaszőrű kancaló Megtekinthető Kiskanizsán, Hunyadi tér 2. szám alatt. 2007

Uriembereknek **ebéd- és vacsora-kozortot ad**, esetleg iskolásfut teljes ellátásra elvállal ízr. család. — Cím a kiadóban.

Eltérőlény Kínizsi-utcai 18. számú házban levő 3 szobás utcai lakószobát a város belterületén, vagy a hadikórházhoz közelebb fekvő házban levő akár utcai, akár udvari 4 szobás lakással. Esetleg hajlandó leszek a másik cserélő fél költözködési költségeit is viselni. Olyan lakást, melyhez 1—2 ló részre istállót, kocsiszint és szénapalást is kaphatnék előnyben részesítenék. Közvetítőt díjazok. Toth Miksa, Kínizsi-utca 18. 2008

Megfelelő család munkásokat állandó munkára felveszek legnagyobb munkabér mellett. Bedekovics József Eötvös-tér 2. szám. 2018

Egy jókarban levő **varrógép eladó**. Kínizsi-u. 21. szám, Baksáéknál.

Értesítés és felhívás!

A n. é. közönség sz. tudomására hozom, hogy Ujhelyi Ferencné sz. Szokolyi Verona nagykanizsai, Kazinczy-utca 29. sz. a. kocsi-gyártó üzletét átvettem és azt a mai kor követelményeinek megfelelőleg saját nevem alatt tovább vezetem. Együttal felhívom nevezett esetleges hitelezőit, követelésüknek 8 nap alatt leendő bejelentésére.

Nikicsér József, kocsi-gyártó.

URANIA mozgóképpalota

Hosszgy-u. 4. Telefon 257

Hétfőn, kedden. Szeptember 29. és 30.

„Manja”

egy dohánygyári lány regénye 5 felvonás.

Főszereplő: Pola Negri.

Rendezte: Illés Jenő.

Előadások kőnapokon 8 1/2 és 9 órákor
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

KANIZSAI SZINPAD

vidám színházi hetilap

Megjelenik minden vasárnap.

Ára 2 korona. Ára 2 korona.

VILÁG nagymozgósíniház

Szerecs színház. Telefon 74. sz

Hétfőn, kedden. Szept. 29. és 30. an

Délibáb

Színmű 4 felvonásban.

Főszerepben Ellen Richter.

Előadások kezdete fél 7 és 9 órák!

Jegyek d. u. 3 órától előre válthatók.

Babot veszek

minden mennyiségben

Kaster Miksa, Király-u. 6.

Lapkihordókat

felvesz a Zala kiadóhivatala.

Ünnepi nagy választékban
Imakönyvek Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében!

ZALA nyomdavállalat

NAGYKANIZSA

TELEFON 78.



Üzleti könyvgyár, könyvkötészet

papírárukészítés.

Mindenemű nyomtatványt a legizlése-
sebb kivitelben készít és legpontosab-
ban szállít.